

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Σαίξπηρ [William Shakespeare]

Κοριολανός (Coriolanus)

Δράμα εις πράξεις πέντε

Μετάφραση: Μ. Ν. Δαμιράλης (μεταφρασθέν εκ της Αγγλικής)

Παρνασσός, Αθήνα

τμ. 7, τχ. 6/7 (22 Ιουλίου 1883), σ. 559-562

ΣΑΙΕΠΗΡ

ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΜΑΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

ΥΠΟ Μ. Ν. ΔΑΜΙΡΑΛΗ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Γάιος Μάρκιος Κοριολανός επικληθείς.

Τίτος Λάρκιος)
Κορίνιος) στρατηγοί ἐν τῷ κατὰ τῶν Οὐλοούσκων πολέμῳ.

Σικίνιος Βήλουτος)
Ίούνης Βροῦτος) δήμαρχοι τοῦ λαοῦ.

Ὁ νέος Μάρκιος, υἱὸς τοῦ Κοριολανοῦ.

Κήρυξ Ῥωμαῖος.

Τύλλος Ἀμφίδιος, στρατηγὸς τῶν Οὐλοούσκων.

Ἐκασπιστὴς τοῦ Ἀμφιδίου

Οἱ περὶ τὸν Ἀμφίδιον συνωμοταί

Πολίτης τοῦ Ἀντίου

Δύο φύλακες Οὐλοούσκοι

Βολουμνία, μήτηρ τοῦ Κοριολανοῦ

Βιργιλία, σύζυγος τοῦ Κοριολανοῦ

Βαλερία, φίλη τῆς Βιργιλίας

Ἀκόλουθος τῆς Βιργιλίας

Ῥωμαῖοι καὶ Οὐλοούσκοι γεροντασταί, πατρίκιαι, ἀγορανόμοι, βιβδοῦχοι, πολῖται,
ἄγγελοι, ὑπηρέται τοῦ Ἀμφιδίου καὶ ἄλλοι.

Ἡ σκηνὴ ὅτε μὲν ἐν Ῥώμῃ καὶ τοῖς περιχώροις,
ὅτε δὲ ἐν Κοριόλοις καὶ Ἀντίῳ.

ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'

Ἐν Ρώμῃ. — Ὀδός.

(Μαίρχεται ὄμιλος στασιαστικῶν πολιτῶν, φερόντων βίβλους, βόπλα καὶ ἄλλα ὅπλα).

Α' ΠΟΛΙΤΗΣ. Ἀκούσατέ μου πρὶν προχωρήσωμεν.

ΠΑΝΤΕΣ. Λέγε, λέγε.

Α' ΠΟΛ. Βίσηθε ὅλοι ἀποφασισμένοι νὰ φονευθῆτε μᾶλλον, παρὰ ν' ἀποθάνετε τῆς πείνης;

ΠΑΝΤΕΣ. Ἀποφασισμένοι, ἀποφασισμένοι.

Α' ΠΟΛ. Ἐν πρώτοις, γνωρίζετε ὅτι ὁ Γάιος Μάρκιος εἶνε ὁ μεγαλειότερος ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ.

ΠΑΝΤΕΣ. Τὸ γνωρίζομεν, τὸ γνωρίζομεν.

Α' ΠΟΛ. Ἄς τὸν φονεύσωμεν λοιπὸν διὰ νὰ ἔχωμεν τὸν σίτον εἰς οἰανδῆποτε τιμὴν θέλωμεν. Κίσηθε σύμφωνοι εἰς τὴν ἀπόφασίν σας;

ΠΑΝΤΕΣ. Μηδὲ λέξιν πλέον περὶ τούτου· εἰς τὸ ἔργον. Ἐμπρός, ἔμπρός!

Β' ΠΟΛ. Ἐνα λόγο, φίλοι πολῖται.

Α' ΠΟΛ. Μᾶς νομίζουσι πτωχοὺς πολίτας, ἀξιοχρέους¹ δὲ τοὺς Πατρικίους. Ὅσα οἱ ἄρχοντες πετοῦν, θὰ ἦσαν ἀρκετὰ νὰ μᾶς ἀνακουφίσουν. Ἄν τὰ περισσεύματά των μᾶς ἐδίδον πρὶν νὰ σαπίσουν, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι μᾶς βοηθοῦν φιλανθρώπως, ἀλλ' αὐτοὶ μᾶς θεωροῦν ὡς πολὺ ἀπαιτητικούς· ἢ ἰσχνότης ἢ ὁποῖα μᾶς κατατρύχει, τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῆς ἀθλιότητός μας, εἶνε τὸ ἀκριβὲς μέτρον τῆς ἰδικῆς των εὐζωίας. Γὰ παθήματά μας εἶνε κέρδος αὐτῶν. Ἄς τοὺς ἐκδικηθῶμεν λοιπὸν μὲ τὰ δόρατα ἡμῶν, πρὶν ἢ καταντήσωμεν σκελετοί. Μάρτυρές μου οἱ Θεοί, ὅτι ἢ πείνα τοῦ ψωμιοῦ, καὶ ὄχι ἢ δίψα τῆς ἐκδικήσεως μὲ κάμνει νὰ λέγω ταῦτα.

Β' ΠΟΛ. Καὶ θὰ ἐπιτεθῆτε ἰδίως κατὰ τοῦ Γαίου Μαρκίου;

¹ The Patricians good. Τὸ good ἰνταῦθα ἔχει ἔχει ἐμπορικὴν σημασίαν· ἦτοι πλούσιος, ἐξιοχρέως, ὁ δυνάμενος πληρῶναι τὰ χρεῖά του.

ΠΑΝΤΕΣ. Κατ' αὐτοῦ πρώτον εἶνε σωτὴς σκύλος γὰρ τὸν λαόν.

Β' ΠΟΛ. Συλλογίστεθε ποίως ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὴν πατρίδα;

Α' ΠΟΛ. Καὶ πολὺ μάλιστα καὶ εὐχάριστος θὰ ταῖς ἀνεγνωρίζομεν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν εἶνε ἀρκετὴ ἀμοιβὴ ἢ ἀλκζονεΐα του.

Β' ΠΟΛ. Ὅχι δὲ, μὴ μὲ τότεν κκκίην.

Α' ΠΟΛ. Ἐγὼ σε λέγω ὅτι, ὅ,τι ἐνδύξον ἔκαμε, τὸ ἔκαμε κινούμενος ὑπὸ τοιαύτης ἀρρομῆς; καὶ μολινοῖ μερικοὶ εὐτυνεΐδητοι ἀγαποῦν νὰ λέγουν ὅτι εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς πατρίδος του, οὐχ ἦττον, αἱ πράξεις αὐταὶ ἔγιναν διὰ νὰ εὐχαριστήτουν τὴν μητέρα του,¹ καὶ ἐν μέρει διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν ἀλκζονεΐαν του, ἢ ἀπὸ τῆς ἐξίτηστικι μὲ τὴν ἀνδρίαν του.

Β' ΠΟΛ. Ἐλάττωμα τῆς φύσεώς του τὸ ὁποῖον αὐτὸς δὲν δύναται νὰ διορθώσῃ, θεωρεῖ; σὺ κακίην; πλεονέκτην ὅμως δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ τὸν εἴτῃς.

Α' ΠΟΛ. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν παρκαλεσθῶ, δὲν θὰ μου λείψουν αἱ κατηγορίαι. Τόσα εἶνε τὰ ἐλαττώματά του, ὥστε, ἡ ἀπαρίθμησις αὐτῶν ἀποθίνει πολὺ κοπιωστικῆ. (Ἀκούονται κραυγαὶ ἔσωθεν).

Τί σημαίνουν αἱ κραυγαὶ αὗται; Ἐξανέστη τὸ ἄλλο μέρος τῆς πόλεως. Διατί γροντοτριβοῦμεν φλυκρῶντες ἐδῶ; Εἰς τὸ Καπιτώλιον!

ΠΑΝΤΕΣ. Ἐμπρός, ἔμπρός.

Α' ΠΟΛ. Σταθῆτε! Ποῦς ἔρχεται;

(Εἰσέρχεται ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ ΑΓΡΙΠΠΑΣ).

Β' ΠΟΛ. Ὁ ἐνάρετος Μενήνιος Ἀγρίππας, ὅστις ἦτο πάντοτε φίλος τοῦ λαοῦ.

Α' ΠΟΛ. Εἶνε ἀρκετὰ τίμιος. Εἴθε νὰ τῷ ὁμοιάζον καὶ ἄλλοι οἱ ἄλλοι!

ΜΕΝΗΝ. ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Τί σκοπεύετε νὰ κάμετε συμπολιττικί μου; Ποῦ πηγάινετε μετὰ ξύλων καὶ ῥοτάλων; Τί τρέχει; Εἴπετε, σε; παρκαλεσθῶ.

Α' ΠΟΛ. Δὲν ἀγνοεῖ τὴν πρόθεσιν ἡμῶν ἢ γερουτικῆ. Ἐμαθον, κατὰ τὸ δεκαπενθήμερον τοῦτο τοῦ σκοποῦ; ἡμῶν, τοῦς ὁποῖους προτιθέμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν τώρα. Λέγουσιν ὅτι οἱ πτωχοὶ ἰκέται ἔχουσι ἰσχυρὰν φωνήν, ἀλλὰ θὰ μάθωσιν ὅτι ἔχουσι καὶ βραχίονας δυνατούς.

ΜΕΝΗΝ. Διὰ τί, ὦ καλοὶ μου φίλοι καὶ γείτονες βλίνετε πρὸς τὸν ὄλεθρον σας;

Α' ΠΟΛ. Δὲν ὑποφέρομεν πλέον, ἐξωλαθροῦθημεν ἤδη.

ΜΕΝΗΝ. Μάθετε, φίλοι μου, ὅτι λίαν φιλκνθρώπως φροντίζουσι περὶ ὑμῶν οἱ πατρίκιοι. Ὡς πρὸς δὲ τὰς στερήσεις καὶ τὰς τελευτωρίας, ἔ; ὑφίστασθε ἐν τῷ λιμῷ τούτῳ, τὸ ἐξανίστασθαι κατὰ τῆς πολιτείας τῶν Ῥω-

1 Ἦν γὰρ τοῖς μὲν ἄλλοις ἡ δόξα τῆς ἀρετῆς τέλος, ἐκείνῳ δὲ τῆς δόξης ἢ τῆς μητρὸς εὐφροσύνη. Τὸ γὰρ ἰκαίην ἐπαινούμενον ἀκούσαι καὶ στεφανοῦμενον ἰδεῖν καὶ περιβαλεῖν, θαυρούσαν ὑφ' ἡδονῆς, ἐντιμότερον αὐτὸν ἐνέμιζε ποιεῖν καὶ μακαρώτατον.

(Πλουτ. Γάιος Μάρκιος ΙV, σελ. 421).

μαίων ἰσοδυναμεῖ πρὸς πόλεμον κατὰ τοῦ οὐρανοῦ, καθότι αὕτη θ' ἀκολουθήσῃ τὴν διαχαρχθεῖσαν ἤδη πορεῖαν αὐτῆς, καὶ θὰ ὑπερνικήσῃ μωριάκις πλείωτερα καὶ χαλεπώτερα ἐμπόδια ἐκείων ὅσα δύνασθε νὰ παρεμβάλητε. Τοῦ λιμοῦ πρόξενοι εἶνε οἱ Θεοὶ καὶ ὄχι οἱ πατρικιοὶ, οὐχὶ δὲ ἐκ τῶν ὄπλων, ἀλλ' ἐκ τῶν δεήσεών σας μόνον πρέπει νὰ προσδοκᾶτε βοήθειαν. Φεῦ, ἡ συμφορὰ σας ὠθεῖ εἰς μαγκλιότερα δεινὰ· καταρῶμενοι ὡς ἐχθροὺς τοὺς πατρικῶς μεριμνῶντας ὑπὲρ ὑμῶν ἄρχοντες, ἀδικεῖτε αὐτοὺς σφόδρα.

Α' ΠΟΛ. Αὐτοὶ νὰ φροντίτουν περὶ ἡμῶν! Ἄ, βέβαια! Οὐδέποτε ἐφρόντισαν περὶ ἡμῶν. Μᾶς ἀρίνουν ν' ἀποθνήσκωμεν τῆς πείνης, ἐν ᾧ αἱ ἀποθήκαι τῶν εἶνε πλήρεις οἴτου, ἐκδίδουσι διατάγματα περὶ τοκογλυφίας, διὰ νὰ προστετεύσωσι τοὺς τοκογλύφους, ἀκυροῦσι καθ' ἑκάστην εὐεργετικὸν τινὰ νόμον, δυνάμενον νὰ περιορίσῃ τὴν ἰσχύϊν τῶν πλουτίων καὶ καθ' ἑκάστην μηχανεύονται τυραννικωτέρους νόμους διὰ νὰ δεσμεύωσι καὶ καταθλίβωσι τοὺς πολίτας. Καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ πόλεμοι δὲν θὰ καταφύγωσιν ἡμᾶς, αὐτοὶ θὰ μᾶς ἐξολοθρεύσωσιν! Ἴδου ποῖα εἶνε ἡ πρὸς ἡμᾶς στρυγὴ τῶν.

ΜΕΝΗΝ. Ἡ πρέπει νὰ ὁμολογήητε ὅτι εἴσθε τὰ μέγιστα κκεντροχεῖς, ἢ θὰ ἐκληρηθῆτε ὡς ἄφρονες. Θὰ σας διηγηθῶ ἓνα χαρίεντα μῦθον· ἴσως ἠκούσατε αὐτόν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε κατάλληλος εἰς τὸν σκοπὸν μου, θὰ πολυμήτω νὰ ἐπικυκλάσω αὐτόν καὶ πάλιν.

Α' ΠΟΛ. Κκλά. θὰ τον ἀκούω· ἀλλ' ὅμως μὴ νομίτης ὅτι θὰ μᾶς κάμῃς νὰ λησμονήσωμεν τὴν δυστυχίαν μας δι' ἑνὸς μύθου. Ἀλλὰ διηγήθητι αὐτόν, ἂν ἀγαπᾷς.

ΜΕΝΗΝ. Ὑπῆρξέ ποτε χρόνος καθ' οὗ πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος ἐστεισίεσκον κατὰ τῆς κοιλίας· κατηγοροῦντα αὐτῆς ὅτι ὀκνηρὰ καὶ ἀργὸς ἔμενε δίκην βραχέου ἐν μέσῳ τοῦ σώματος, καταβροχθίζουσα τὰς τροφάς, οὐδέποτε δὲ συμμετέχουσα τῆς ἐργασίας τῶν λοιπῶν μελῶν, ἅτινα ἠκούον, ἐσκέπτοντο, καθωδήγουν, περιεπάτουν, ἤσθάνοντο καὶ ἐδοήθουν ἀλλήλων πρὸς θεραπείαν τῶν ὀρέξεων καὶ τῶν κοινῶν ἀναγκῶν τοῦ σώματος¹. Ἡ κοιλία ἀπήντησε.

Α' ΠΟΛ. Καλὰ ἔ; ἀκούσωμεν τί ἀπήντησεν ἡ κοιλία.

ΜΕΝΗΝ. Θὰ σοὶ τὸ εἶπω. Μειδιῶσα τρόπον τινὰ μειδίωμα ὑπερ δὲν

¹ Ἐφη γὰρ τοῦ ἀνθρώπου τὰ μέλη πάντα πρὸς γαστέρα στασιάζουσι καὶ κατηγορεῖν αὐτῆς ὡς μόνης ἀργοῦ καὶ ἀσυμβόλου καθυστερήτης ἐν τῷ σώματι, τῶν δὲ ἄλλων εἰς τὰς ἐκείνης ὀρέξεις πόνοισ τε μεγάλους καὶ λειτουργίας ὑπομεινόντων· τὴν δὲ γαστέρα τῆς εὐχθίας αὐτῶν καταγελαῦν ἀγνωσάντων ὅτι, τὴν τροφὴν ὑπολαμβάνει μὲν εἰς ἑαυτὴν ἅπασαν, ἀναπέμπει δ' αὐτῆς ἐξ αὐτῆς καὶ διανέμει ταῖς ἄλλοις· οὕτως οὖν ἔφη καὶ τῆς συγκλήτου λόγος· ἐστὶν ὡ πολεῖται πρὸς ὁμᾶς· τὰ γὰρ ἐκεῖ τυγχάνοντα τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας καὶ οἰκονομίας βουλεύματα καὶ πράγματα, πᾶσιν ὑμῖν ἐπιφέρει καὶ διανέμει τὸ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον.

προήρχετο ἐκ τῆς καρδίας, ἀλλὰ τέλος πάντων οὕτως. . . . διότι βλέπετε ἀφοῦ κάμνω τὴν κοιλίαν νὰ ὀμιλή, δύναμαι νὰ κάμνω αὐτὴν καὶ νὰ μειδιᾷ, — ἀπεκρίθη ἐμπαικτικῶς εἰς τὰ δυσηρεστημένα καὶ στασιώδη μέλη, τὰ φθονοῦντα διὰ τὴν τροφήν της τόσον λογικῶς, ὅσον καὶ σεῖς τοὺς γερούσιαστὰς ἡμῶν, διὰ τὸ ὅτι δὲν εἶνε τοιοῦτοι, ὅποιοι εἴσθε σεῖς.

1ος ΠΟΛ. Ἡ ἀπόκρισις λοιπόν; Πῶς! Ἡ ἡγέτης κεφαλή¹, ὁ ἀγρυπνος ὀφθαλμός, ἡ σύμβουλος καρδία, ὁ πολεμιστὴς βραχίον, ὁ ὀδηγὸς ποῦς, ἡ σάλπιγξ γλώττα, μετὰ τῶν ἄλλων ὀργάνων καὶ λοιπῶν θεραπόντων τοῦ σωματικοῦ ἡμῶν ἐργαστηρίου, ἂν πάντα ταῦτα. . . .

MENHN. Ἐ, ἔπειτα; Μὰ τοὺς θεοὺς, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ὀμιλεῖ. . . Τί, τί λοιπόν;

1ος ΠΟΛ. Ἄν πάντα ταῦτα ἐδεδεμένοντο ὑπὸ τῆς καταβροχθιζούσης τὰ πάντα κοιλίας, τοῦ ὄχετοῦ τούτου τοῦ σώματος. . . —

MENHN. Καλὰ, λοιπόν τότε;

1ος ΠΟΛ. Ἄν τὰ προμνημονευθέντα ὄργανα παρεπονοῦντο, τί θ' ἀπεκρίνετο ἡ κοιλία;

MENHN. Θὰ σοὶ εἶπω. Ἄν μοὶ χαρίσῃς μικρὰν ἐξ ἧς ἔχεις ὀλίγην ὑπομονήν, θ' ἀκούσῃς τὴν ἀπάντησιν τῆς κοιλίας.

1ος ΠΟΛ. Πολὺ χρονοτρίβεις ἕως ἔτου τὴν εἴπηρ.

MENHN. Πρόσεξε τοῦτο καλὲ μου φίλε.

Σοβαρὰ καὶ σύννους, καὶ ὄχι παράφορος ὡς οἱ κατήγοροι αὐτῆς, ἀπήντησεν οὕτω. Εἶνε ἀληθὲς εἶπε, ἀδιαχώριστοι φίλοι μου, ὅτι πρῶτη ἐγὼ λαμβάνω τὴν τροφήν ἐξ ἧς ἀποζήτε, καὶ τοῦτο εἶνε πρέπον, διότι εἶμι τὸ ταμεῖον καὶ τὸ ἐργαστήριον τοῦ σώματος, ἀλλὰ, μὴ λησμονῆτε ὅτι, διὰ τῶν ρευμάτων τοῦ αἵματος ἐξαποστέλλω αὐτὴν εἰς τὴν καρδίαν, τὸ κέντρον τοῦτο τοῦ σώματος, καὶ εἰς τὴν ἔδραν τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ ὅτι διὰ τῶν μικρῶν καὶ ἐλικοειδῶν ὀργάνων τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ἰσχυρότατα νεῦρα καὶ αἱ λεπτότεραι φλέβες, λαμβάνουσι δι' ἐμοῦ τὴν ἀνάλογον τροφήν αὐτῶν, ἐξ ἧς ζῶσι καὶ μολονότι φίλοι μου, προσέθηκεν ἡ κοιλία, ὅλοι ὁμοῦ, προσέεξε τοῦτο σε; παρακκλῶ. . .

1ος ΠΟΛ. Ναί, ναι, πολὺ καλὰ.

MENHN. Καὶ μολονότι ὅλοι ὁμοῦ δὲν δύνασθε νὰ ἴδῃτε, τί εἰς ἕκαστον ὑμῶν δίδω, οὐχ ἦττον δύναμαι νὰ σεῖς ἀποδείξω ὅτι, σεῖς μὲν λαμβάνετε παρ' ἐμοῦ τὸ ἄνθος τῆς τροφῆς, ἐγὼ δὲ κρατῶ τὴν ὑποστάθμην. Ἐ τώρα, τί λέγετε εἰς τοῦτο;

1ος ΠΟΛ. Ἀμπερὰ ἀπόκρισις, ἀλλὰ ποῦ ἐφαρμόζεις αὐτὴν;

MENHN. Οἱ μὲν γερούσιασται τῆς Ρώμης εἶναι ἡ φρόνιμος κοιλία, σεῖς δὲ τὰ στασιάζοντα μέλη διότι ἂν ἐξετάσεται τὴν πρόνοιαν καὶ τὰ βουλεύματα αὐτῶν, καὶ κρίνητε ἐρθῶς τὰ πράγματα ὑπὸ ἐποψιν γενικοῦ συμ-

¹ The Kingly crowned head, ἡ βασιλικὸν στέμμα φέρουσα κεφαλή.

φέροντος, θὰ πεισθῆτε ὅτι ἔπασα ἢ εὐημερία, ἢ ἀπολαύσετέ, ὀφείλεται, εἰς ἐκεῖνους μόνον, καὶ ὄχι εἰς ὑμᾶς. Τί φρονεῖς σὺ ὁ μέγας δάκτυλος τῆς συνελεύσεως τχύτης;

Α' ΠΟΛ. Ἐγὼ ὁ μέγας δάκτυλος! διατί ὁ μέγας δάκτυλος;

MENHN. Διότι σὺ, ὁ ἀχρειέστατος, ἀγενέστατος καὶ πτωχότατος πάντων τῶν περιουσιῶν τούτων ταρξιών, πετιέσαι ἔμπροσθά, σὺ ὁ οὐτιδανός καὶ πάντων ἀνικανώτατος, ἐλπίζων ὠφέλειάν τινε. Ἄλλ' ἐτοιμάσατε τὰ ῥόπιλα καὶ τὰς ῥάβδους σας ἡ Ρώμη θὰ συνάψῃ μάχην πρὸς τοὺς ποντικούς αὐτῆς· θὰ ἴδωμεν δὲ τίς θὰ ἠττηθῆ.

Εἰσέρχεται ὁ (ΜΑΡΚΙΟΣ)

Χαῖρε γενναῖε Μάρκιε!

ΜΑΡΚΙΟΣ. Εὐχριστῶ. Τί συμβαίνει· διατί, ὡ ἄθλιοι στασιασταί, φέρετε εἰς τὸ μέσον ζητήματα τὰ ὁποῖα θὰ σᾶς φῶν τὸ κεφάλι;

Α' ΠΟΛ. Ἀπὸ τὸ στόμα σου δὲ πάντοτε ἀκούομεν κελούς λόγους.

ΜΑΡΚ. Ὁ λέγων πρὸς σὲ καλοὺς λόγους, θὰ ἦτο κλόαξ βδελυρότερος καὶ αὐτῆς τῆς βδελυγμίας. Τί ζητεῖτε, κοπρόσκυλα (cuis), καὶ δὲν ἀρέσασθε οὔτε εἰς πόλεμον, οὔτε εἰς εἰρήνην· ὁ μὲν πόλεμος σᾶς τρομάζει, ἡ δὲ εἰρήνη σᾶς καθιστᾷ αὐθάδεις. Ὁ παρέχων πίστιν εἰς ὑμᾶς, εὐρίσκει λαγφοὺς ἀντὶ λεόντων, καὶ χῆνας ἀντὶ ἀλωπέκων. Τόσην πίστιν ἐμπνέετε, ἕσσην ἢ θερμότης πεπυρακτωμένου ἀνθρακος ἐπὶ παγετοῦ, ἢ χάλαζα ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ἡ μόνη σας ἀρετὴ εἶνε νὰ ἀνυψώνητε ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐταπεινώσε τὸ ἔγκλημα, καὶ νὰ κατακράσθε τὴν δικαιοσύνην ἣτις τὸν ἐτιμώρησε. Πᾶς ἄξιος τιμῆς μισεῖται ὑπ' ὑμῶν· αἱ ἐπιθυμίαι σας ὁμοιάζουσι πρὸς ὀρέξεις ἀσθενοῦς, ὅστις ἐπιθυμεῖ ἴσα ἴσα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δύναται νὰ δεινώσῃ τὴν νότον του. Ὁ ἐπὶ τῆς ὑματέρας εὐνοίας στηρίζων τὰς ἐλπίδας του, κολυμβᾷ διὰ μολυβδίνων πτερυγίων, ἢ ζητεῖ νὰ κόψῃ δρῦν διὰ σχοίνου. Κοιμησθῆτε ἀπ' ἐδῶ! Εἰς σᾶς νὰ ἐμπιστευθῆ τις; οἵτινες ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν μεταβάλλετε φρόνημα, ἐπαινοῦντες τὸν πρὸ μικροῦ ἔτι πικρ' ὑμῶν μισούμενον καὶ ὑβρίζοντες τὸν ἄρι ὡς καύχημα ὑμῶν θεωρούμενον. Τί συμβαίνει, καὶ διατί εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως κρυγάζετε κατὰ τῆς εὐγενοῦς συγχλήτου ἣτις μετὰ τοὺς θεοὺς σας ἐμπνέει φόβον, ἀνευ τοῦ ὁποῖου ἠθέλατε σπαράξαι ἀλλήλους; Τί ζητοῦσι;

MENHN. Σίτον εἰς τιμὴν ἀρέσκουσιν αὐτοῦ· καὶ λέγουσιν ὅτι ἡ πόλις ἔχει ἀρκετὸν ἀπαρτυμεμένον.

ΜΑΡΚ. Ἄς πᾶν σὸ διάβολο! Αὐτοὶ λέγουσιν! Καθήμενοι πικρὰ τὴν ἐστίαν των, ἀξιοῦσιν ὅτι γνωρίζουσι τί συμβαίνει ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, τίς ὑφούσκει, τίς εὐτυχεῖ ἢ τίς ἐκπίπτει· δημιουργοῦσι κόμματα, συνάπτουσι φανταστικούς συνδυασμούς, καὶ ἄλλοτε μὲν ἐνισχύουσι τὸ ἀρέσκον, ἄλλοτε δὲ ταπεινοῦσιν εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν τὸ ἀπρέε-

σκοπὸν εἰς αὐτοῦς κόμμα. Αὐτοὶ λέγουσιν ὅτι ὑπάρχει ἀφθονὸς αἶτος! Ἄν οἱ πατρίκιοι ἀπετίθεντο τὴν ἐπιείκειαν, καὶ μοὶ ἐπέτρεπον νὰ κάμω χρῆσιν τοῦ ξίφους μου, ἐκ χιλιάδων πτωμάτων τῶν μαστιγιῶν τούτων ἤθελον σχηματίσει σωρὸν τόσον ὑψηλὸν ὅσον εἶνε τὸ δόρυ μου.

ΜΕΝΗΝ. Ναί, εἶνε σχεδὸν τελείως πεπεισμένοι περὶ τούτου, διότι εἶνε ἔχι: μόνον ἀφρονες, ἀλλὰ καὶ δειλότατοι. Ἄλλὰ τί λέγει, σὲ παρακαλῶ, τὸ ἄλλο σημεῖον τῶν στασιαστῶν;

ΜΑΡΚ. Διελύθησαν, ἄς πᾶν στὸ διάβολο! Ἔλεγον ὅτι ἦταν πεινασμένοι, καὶ στενάζοντες διηγοῦντο παροιμίας, ὅτι «ἡ πείνα κάστρο πολεμῆ καὶ κάστρο παρκαθίδει, ὅτι οἱ σκύλοι πρέπει νὰ τρώγουν, ὅτι στὸ κρέας ἔγεινε διὰ νὰ τρώγεται, καὶ ὅτι οἱ θεοὶ δὲν ἔστειλαν μόνον διὰ τοὺς πλουσίους τὸν αἶτον». Μὲ τὰς ἀσυναρτήτους ταύτας φλυαρίας ἐξεπρόζοντο τὰ παράπονά των ἀφοῦ δὲ ταῦτα ἤξιώθησαν ἀπαντήσεως, καὶ ἐγένετο ἀποδεικτὴ ἡ ἀφόρητος αὐτῶν αἰτήσις, τόσον ἀφόρητος, ὥστε νὰ καταβέβη τὸ θάρρος τῶν εὐγενῶν καὶ νὰ κάμη καὶ τὴν τολμηροτάτην κυβέρνησιν νὰ χωριάσῃ, ἀνέριπτον τοὺς πέλους αὐτῶν εἰς τὸν αἶρα, ὡς εἰ ἤθελον νὰ κρεμάσωσιν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν κεράτων τῆς σελήνης; καὶ ἀνεκράυγαζον εἰς ἔνδειξιν τοῦ ἀγρίου αὐτῶν φρονήματος.

ΜΕΝΗΝ. Τί ἐχορήγησάν εἰς αὐτούς;

ΜΑΡΚ. Πέντε δημάρχους τῆς ἐκλογῆς των¹ ὅπως ὑποστηρίζωσι τὰ χυδαῖά των πολιτικὰ φρονήματα. Τὸν Ἰούνιον Βροῦτον, τὸν Σικίνιον Βέλουτον καὶ δὲν ἠξεύρω ποῖον ἄλλον διάβολον. Ἐπρεπε ν' ἀνατρέψῃ τὴν πόλιν ὁ ὄχλος πρὶν ἐπιτύχη παρ' ἐμοῦ τοιαύτας παρκαχωρήσεις. Τοῦ χρόνου προϊόντος τὰ πλήθη θὰ γίνωσιν ἰτχυρότερα, καὶ θὰ προβάλλωσι μείζονας ἀξιιώσεις ὡς ἀφουρμὰς ἀνταρσίας.

ΜΕΝΗΝ. Παράδοξον.

ΜΑΡΚ. Φύγετε ἀπ' ἐδῶ, εἰς τὰ σπίτικα σκι, καθάρματα!

(Εἰσέρχεται μετὰ σπουδῆς ΑΓΓΕΛΟΣ).

ΑΓΓΕΛ. Ποῦ εἶνε ὁ Γάιος Μάρκιος.

ΜΑΡΚ. Ἐδῶ· τί συμβαίνει;

ΑΓΓΕΛ. Ἀγγέλλουσι, στρατηγέ, ὅτι οἱ Οὐλοῦσκοι ἔλαβον τὰ ὅπλα.

ΜΑΡΚ. Χαίρω διότι οὕτω θὰ εὐρωμεν τρόπον ν' ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τοῦ σαπροῦ ὄχλου. Ἴδού οἱ ἀριστοὶ ἡμῶν συγκλητικοί.

(Εἰσέρχονται ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ, ὁ ΤΙΤΟΣ ΔΑΡΚΙΟΣ καὶ ἄλλοι συγκλητικοί, ὁ ΙΟΥΝΙΟΣ ΒΡΟΥΤΟΣ καὶ ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ ΒΕΛΟΥΤΟΣ).

¹ Ἐκ τούτου διηλλάγησαν, αἰτησάμενοι παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τυχόντες ἄνδρας κίρῃσθαι πέντε προστάτας τῶν δεομένων βοηθείας, τοὺς νῦν δημάρχους καλουμένους. Ἐβλόντο δὲ πρώτους, οἱς ἐχρήσαντο καὶ τῆς ἀποστάσεως ἔγερσιν, τοὺς περὶ Βροῦτον Ἰούνιον καὶ Σικίνιον Βέλουτον.

Α' ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΟΣ. Εἶνε ἀληθές, Μάρκιε, ὅ,τι τελευταῖον μὰς εἶπες· οἱ Οὐλοῦσκοι ἔλαβον τὰ ὄπλα.

ΜΑΡΚ. Ἐχρυσί δὲ ἓνα στρατηγόν, τὸν Τύλλον Ἀμφίδιον ὅστις θὰ σὰς παράσχῃ πράγματα. Περιπίπτω εἰς ἀμαρτίαν φθονῶν τὴν δόξαν του, καὶ ἂν δὲν ἦμην ὅ,τι εἶμι, θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶμι ὅ,τι αὐτὸς εἶνε.

ΚΟΜΙΝΙΟΣ. Ἦλθετε ἤδη εἰς χεῖρας πρὸς ἀλλήλους;

ΜΑΡΚ. Ἄν τὸ ἡμισυ τοῦ κόσμου ἐμάχετο κατὰ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως, καὶ ἂν οὗτος ἦτο σύμμαχος μου, θὰ κῦτομόλου πρὸς τὸν ἐχθρὸν μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ παλεμήσω ἐναντίον του. Εἶνε λέων, ἔνδιώκων ὑπερηφάνειομαί.

Α' ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ. Ἀκολουθήσον τότε, γενναῖε Μάρκιε, τὸν Κομίνιον εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον.

ΚΟΜΙΝΙΟΣ, Πρὸ πολλοῦ μοι τὸ ὑπεσχέθης.

ΜΑΡΚ. Ναί, καὶ φυλάττω τὴν ὑπόσχεσίν μου. Θὰ μὲ ἴδῃς ἀπ᾿ ἔτι τίτε Λάρκιε ἀντιπαττόμενον πρὸς τὸν Τύλλον Ἀμφίδιον. Πῶς, εἶσαι ἀνάπυρος; μένεις ὀπίσω;

ΤΙΤΟΣ. Ὅχι Γάϊε Μάρκιε· ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς μίας τῶν βικτηριῶν, θὰ πλῆττω διὰ τῆς ἑτέρας, ἀλλὰ δὲ, θὰ ἀπολειφθῶ τοῦ ἀγῶνος.

ΜΑΡΚ. ὦ τῆς εὐγενείας!

Α' ΓΕΡΟΥΣ. Συνοδεύσατέ μας εἰς τὸ Καπιτώλιον, ὅπου, ὡς γινώσκω, μὰς περιμένουσιν οἱ κάλλιστοι ἡμῶν φίλοι.

ΤΙΤΟΣ (πρὸς τὸν Κομίνιον) Πορεύθητι.—(Πρὸς τὸν Μάρκιον). Ἀκολουθήσον τὸν Κομίνιον. Πρέπει νὰ σὰς ἀκολουθήσωμεν· εἶσθε ἀξιοὶ τῆς ἀρχηγίας.

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. (πρὸς τοὺς πολίτας). Πηγαίνετε στὰ σπίτια σας· ξεκουμπισθῆτε!

ΜΑΡΚ. Ὅχι ἄς ἀκολουθήσωσιν. Οἱ Οὐλοῦσκοι ἔχουσι πολὺν σῆτον ἄρες τοὺς ποντικούς τούτους νὰ βροκανίσωσι, τὰς ἀποθήκας των. Αἶ! γενναῖοι ἐπικαναστάται, ἐδῶ θέλω νὰ ἴδω τὴν γενναϊότητά σας· ἀκολουθήσατε πρᾶκαλῶ.

(Οἱ πολῖται φεύγουσι λάθρα· ἐξέρχονται πάντες ἐκτὸς τοῦ ΣΙΚΙΝΙΟΥ καὶ ΒΡΟΥΤΟΥ)

ΣΙΚΙΝΙΟΣ. Ὑπῆρξεν ἄρα γε ποτὲ ἀνὴρ ἀλαζονικώτερος τοῦ Μαρκίου τούτου;

ΒΡΟΥΤΟΣ. Δὲν ἔχει ὅμοιον του.

ΣΙΚΙΝ. Ὅταν ἐξελέχθημεν δήμπαρχοι...

ΒΡΟΥΤ. Παρετήρησες τὰ χεῖλη καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του;

ΣΙΚΙΝ. Ὅχι, ἀλλὰ τὸ σαρκαστικόν του ὕφος.

ΒΡΟΥΤ. Οὐδὲ τῶν θεῶν φεῖδεται ἐν τῇ ὀργῇ του;

ΣΙΚΙΝ. Χλευάζει καὶ τὴν σεμνὴν σελήνην.

ΒΡΟΥΤ. Εἶθε νὰ καταστρέψῃ αὐτὸν ὁ παρῶν πόλεμος! Πικρὰ πολὺ ἀλαζονεύεται ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ του.

ΣΙΚΙΝ. Φύσις τοιαύτη, γαργαλιζομένη ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας καταφρονεῖ καὶ αὐτῆς τῆς σκιάς, τὴν ὁποίαν καταπατεῖ τὴν μεσημβρίαν· ἀπορῶ δὲ πῶς ὑποφέρει ἢ ἀλαζονεῖα τοῦ νὰ τεθῆ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Κομίνιου.

ΒΡΟΥΤ. Ἡ δόξα εἰς ἣν ἀποβλέπει, καὶ ἥτις τῷ ἐφάνη ἤδη ἰκανῶς εὐνοῦς, ἐπιτυγχάνεται καὶ διατηρεῖται εὐχερέστερον ἐν δευτερευαύσῃ θέσει· διότι ἂν ἐπέλθῃ ἀποτυχία, τὸ σφάλμα θ' ἀποδοθῆ εἰς τὸν στρατηγόν, καὶ ἂν ἔτι ἐπιτελέσῃ πᾶν τὸ ἀνθρωπίνως δυνατὸν· οἱ δὲ ἀνόητοι ἐπικριταὶ θὰ κρυγᾶσωσι, «ὦ ἐὰν εἶχεν ὁ Μάρκιος τὴν ἀρχηγίαν!

ΣΙΚΙΝ. Ἄν δὲ τὰ πράγματα ἀποβῶσι κατ' εὐχὴν, ἡ κοινὴ γνώμη, οὐσα τότεν εὐμενῶς διατεθειμένη πρὸς τὸν Μάρκιον, θ' ἀποστερήσῃ τὸν Κομίνιον πάσης ἀξίας.

ΒΡΟΥΤ. Ἐλθέ. Τὸ μὲν ἤμισυ τῆς δόξης τοῦ Κομίνιου ἀνήκει εἰς τὸν Μάρκιον, χωρὶς νὰ ἔχῃ πράξει τίποτε πρὸς τοῦτο, τὰ δὲ σφάλματα τοῦ Κομίνιου προσφέρουσι δόξαν εἰς τὸν Μάρκιον χωρὶς νὰ εἶνε ἄξιος αὐτῆς.

ΣΙΚΙΝ. Ἄς ὑπάγωμεν νὰ μάθωμεν τίνι τρόπῳ ἐδόθησαν αἱ διαταγαί, καὶ ὅποια ἄλλα ἐφόδια ἐκτὸς τῶν ἰδιοτροπιῶν του, φέρει εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν ταύτην.

ΒΡΟΥΤ. Ὑπάγωμεν (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β'

Ἐν Κοριόλοις. — Γερουσία.

(Εἰσέρχεται ὁ ΤΥΓΑΛΟΣ ΑΜΦΙΑΙΟΣ μετὰ τῶν γερουσιαστῶν τῶν Κοριόλων).

Α' ΓΕΡΟΥΣ. Φρασεῖς λοιπόν, Ἀμφίδιε, ὅτι οἱ ἐν Ῥώμῃ εἰσέδυσαν εἰς τὰ συμβούλιά μας καὶ γνωρίζουσι τί θὰ πράξωμεν;

ΑΜΦΙΑ. Δὲν φρονεῖς καὶ σὺ τὸ αὐτό; Καὶ τί διανοήθημεν ποτὲ ἐν τῇ ἐπικρατεῖα ταύτῃ, τοῦ ὁποίου δὲν ἔλαβε γνώσιν ἡ Ῥώμη πρὶν ἢ ἐκτελεσθῆ; Πρὸ τεσσάρων μόλις ἡμερῶν ἔλαβον ἐκείθεν ἀγγελίας, ἰδοὺ δὲ τί μοὶ γράρουσι· νομίζω ὅτι ἔχω ἐδῶ τὴν ἐπιστολήν· ναί, ἰδοὺ αὕτη (Ἀναγινώσκει). «Συνῆθροισαν στρατεύμα, ἀλλ' εἶνε ἄγνωστον ἂν θὰ διευθυνθῆ πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμάς· ὁ λιμὸς εἶνε μέγας, ὁ λαὸς ἐστασίασθε, καὶ λέγεται ὅτι ὁ Κομίνιος, ὁ παλαιὸς σας ἐχθρὸς Μάρκιος, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι ἠμισοῦσι πλείοτερον ὑμῶν, καὶ ὁ ἀνδρειότατος Ῥωμαῖος Τίτος Λάρκιος, οἱ ἄλλοι οὗτοι διευθύνουσι τὸ στρατεύμα εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον· εἶνε πιθανόν ὅτι θὰ ἐπιπέσωσιν ἐναντίον ὑμῶν· λάβετε πρόνοιαν.

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Ὁ στρατὸς ἡμῶν εἶνε ἐτοιμοπόλεμος· οὐδέποτε ἀμφεβέλλομεν ὅτι ἡ Ῥώμη ἐμελλε ν' ἀντιπαρακταχθῆ πρὸς ἡμᾶς.

ΑΜΦΙΑ. Ἄλλ' ἐνῶ οὐδέποτε ἐθεωρήσατε παράλογον νὰ τηρῆτε μυστικᾶ

τὰ μεγάλα σας σχέδια, μέχρις οὗ ἡ ἀποκάλυψις αὐτῶν ἤθελε καταστῆ ἀναγκαίη, ταῦτα ὅμως φαίνεται, ἔμαθεν ἡ Ρώμη ἐν αὐτῇ τῇ συλλήψει αὐτῶν. Διὰ τῆς ἀπικαλύψεως δὲ ταύτης ἀποτυγχάνει ὁ σκοπὸς ἡμῶν τοῦ νὰ κητκλάβωμεν ὅσω τὸ δυνατόν πλειοτέρας πόλεις, πρὶν ἢ μάθῃ σχεδὸν ἡ Ρώμη ὅτι ἐξεστρατεύσαμεν.

Α' ΓΕΡΟΥΣ. Ἀνάλαβε τὴν ἀρχηγίαν γενναῖε Ἀμφίδιε σπεῦσον πρὸς τὸ στρατεύμα σου, καὶ ἄφες ἡμῶς νὰ φυλάξωμεν μόνοι τὰ Κορίολα. Ἐάν δε πολιορκήσωσιν ἡμᾶς, ἐπανάγαγε τὸν στρατὸν πρὸς λύσιν τῆς πολιορκίας· ἀλλὰ νομίζω ὅτι θὰ εὖρης αὐτούς, οὐχὶ ἐναντίον ἡμῶν παρασκευασθέντας.

ΑΜΦΙΑ. Ὁ μὴ ἀμφίβαλλε περὶ τούτου· ὁμιλῶ ἐκ πεποιθήσεως· προσέτι δὲ μάθετε, ὅτι ἴσθις τινὰ τοῦ στρατοῦ αὐτῶν, ἐκίνησαν ἤδη καθ' ἡμῶν. Σὺς προσκυνῶ, ἄρχοντες. Ἐάν ἐγὼ καὶ ὁ Μάρκιος συνκνητηθῶμεν ποτέ, ὠρκίσθημεν νὰ προσβάλωμεν ἀλλήλους μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς.

ΠΑΝΤΕΣ. Εἴθε οἱ θεοὶ νὰ σὲ βοηθήσωσι!

ΑΜΦΙΑ. Εἴθε ἐπίσης νὰ διαφυλάττωσιν ὑμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῶν!

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Χαῖρε.

Β' ΣΥΓΚΛΗΤ. Χαῖρε.

ΠΑΝΤΕΣ. Χαῖρε.

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ἐν Ρώμῃ.— Διομάτιον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Μαρκίου.

(Εἰσέρχονται ἡ ΒΟΛΟΥΜΝΙΑ καὶ ἡ ΒΙΡΓΙΔΙΑ· κάθονται ἐπὶ δύο θρανίων καὶ ῥάπτουσι.)

ΒΟΛΟΥΜΝΙΑ, Ψάλλε, σὲ παρακαλῶ, κόρη μου, ἢ ὁμίλησον εὐθυμότερον. Ἐάν ὁ υἱός μου ἦτο σύζυγός μου, θὰ ἔχαιρον περισσότερον ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ, ἣτις θὰ ἔφερον εἰς αὐτὸν τιμὴν, ἢ ἐπὶ ταῖς συζυγικαῖς θωπείαις, δι' ὧν θὰ μοι ἐξέπραξε ἀγάπην τρυφεροτάτην. Ὅτε ἀκόμη ἦτο τρυφερὸς παῖς, καὶ τὸ μόνον τέκνον μου, ὅτε ἡ νεότης καὶ τὸ κάλλος τοῦ προσείλκυον τὰ βλέμματα πάντων, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν καὶ βρασιλεύς ἐάν ἡμέραν ὅλην παρεκάλει, δὲν θὰ συγκατετίθετο μήτηρ νὰ στερηθῇ τῆς ὄψεως τοῦ υἱοῦ τῆς οὐδὲ ἐπὶ μίαν ὥραν, σκεπτομένη πόσον θὰ ἔρμολεν ἢ τιμὴ εἰς τοιαύτην μορφήν, ἣτις θὰ ἦτο ὡς εἰκὼν ἀνηρτημένη ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ μὴ ἐγαργαλίζετο ὑπὸ τῆς δόξης, ἀτυμῆν τὸν ἀπέστειλλον εἰς τοὺς κινδύνους ἐξ ὧν ἤλπιζε νὰ δρέψῃ δόξαν. Ἐὸν ἀπέστειλα εἰς αἰματηρὸν πόλεμον, ὅθεν ἐπληθύνθη ἐστεμμένος μὲ δρόνον στέφανον. Σοὶ λέγω κόρη μου, ὅτι δὲν κηφράνθη πλειότερον ἢ καρδίᾳ μου ὅταν κατὰ πρῶτον ἤκουσα ὅτι ἐγέννησα ἄρρεν, ἢ τῶρα ὅτε πρῶτον εἶδον ὅτι ἀπέδειξεν ἐαυτὸν ἀληθῶς ἄνδρα.

- ΒΙΡΓΙΑ.** Ἄλλ' ἂν ἀπέθνησκον εἰς τὸν πόλεμον, τότε ;
- ΒΟΛΟΥΜ.** Τὸ κλέος τοῦ θά ἦτο τότε τέκνον μου, αὐτὸ καὶ οἱ ἀπόγονοί μου. Σοὶ λέγω εἰλικρινῶς ὅτι, καὶ δώδεκα υἱοὺς ἂν εἶχον, πάντας ἐξίσου ἀγαπητοὺς ὡς τὸν φίλτατόν μας Μάρκιον, θὰ προετίμων νὰ ἴδω τοὺς ἔνδεκα ἀποθνήσκοντας γενναίως ὑπὲρ τῆς πατρίδος των, ἢ τὸν ἕνα νὰ τρυφᾷ καὶ νὰ ἠδουπαθῆ ἐν ἀδρανείᾳ.

(Εἰσέρχεται ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ)

- ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.** Κυρία, ἡ δέσποινα Βαλερία ἤλθε πρὸς ἐπίσκεψίν σου.
- ΒΙΡΓΙΑ.** Ἐπίτρεψόν μοι σὲ πρὸς κἀλῶ ν' ἀποσυρθῶ.
- ΒΟΛΟΥΜ.** Ὅχι, ὄχι, δὲν πρέπει. Μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω ἔως ἐδῶ τὰ τύμπανον τοῦ συζύγου σου, καὶ ὅτι τὸν βλέπω νὰ σύρῃ ἐκ τῆς κόμης καὶ νὰ καταβάλλῃ τὸν Ἀμφίδιον. Καθὼς τὰ παιδία φεύγουσι τὴν ἀρχτον, οὕτω καὶ οἱ Οὐλοῦσκοι φεύγουσιν αὐτόν. Μοὶ φαίνεται ὅτι τὸν βλέπω νὰ κτυπᾷ τὸν πόδα καὶ νὰ κρυγάζῃ κ' ἔμπρὸς ἀνανδρῶν! κατελήθητε ὑπὸ φόβου ἂν καὶ ἐγεννήθητε εἰς τὴν Ρώμην! σπογγίζει τὸ αἱματόφυρτον μέτωπόν του διὰ τῆς σιδήρεως χειρὸς του, καὶ βυθίζει ὡς ἄλλας θεριστῆς, ὅστις ἔχει ἀπόφασιν ἢ νὰ τελειώσῃ ὅλον τὸν θερισμόν, ἢ νὰ ἀπαλέσῃ τὸ ἡμερομίσθιον του.

ΒΙΡΓΙΑ. Τὸ αἱματόφυρτον μέτωπόν του! ὦ Θεοί, μὴ αἱματᾶ!

ΒΟΛΟΥΜ. Τὸ αἷμα ἀρμόζει πλεῖστον εἰς ἄνδρα παρὰ χρυσοῦν τρέπκιον. Τὸ στήθος τῆς Ἐκάβης ὕταν ἐθήλαζε τὸν Ἐκτορα, δὲν ἦτο λαμπρότερον τοῦ μετώπου τοῦ Ἐκτορος, ὅτε τοῦτο μετὰ περιφρονήσεως ἀπέπεμπεν¹ αἷμα πρὸς τὰ ξίφη τῶν Ἑλλήνων. Εἶπέ τῇ Βαλερίᾳ ὅτι δεχόμεθα αὐτὴν προθύμως (εἰσέρχεται ἡ θεράπεινα).

ΒΙΡΓΙΑ. Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ τὸν σύζυγόν μου ἀπὸ τὸν ἀγρίον Ἀμφίδιον.

ΒΟΛΟΥΜ. Ὑπὸ τὸ γόνυ τοῦ θὰ καταβάλλῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀμφιδίου καὶ θὰ πατήσῃ ἐπὶ τοῦ τραχήλου του. (Εἰσέρχεται ἡ ΒΑΛΕΡΙΑ συνοδευομένη ὑφ' ἑνὸς ὑπασπιστοῦ καὶ μιᾶς θεραπεινίδος.

ΒΑΛΕΡ. Καλημέρα κυρία.

ΒΟΛΟΥΜ. Φιλτάτη.

ΒΙΡΓΙΑ. Μετὰ χαρῆς σὲ βλέπω, δέσποινα.

ΒΑΛΕΡ. Πῶς εἴσθε; Βλέπω ὅτι εἴσθε σιωπταὶ οἰκοκυραί. Τί κεντᾶτε;² Ὁρατὸν σχέδιον, μὰ τὴν ἀλήθειαν. Πῶς εἶνε τὸ παιδάκι σας;

ΒΙΡΓΙΑ. Εὐχαριστῶ, εἶνε καλὰ.

ΒΟΛΟΥΜ. Προτιμᾷ νὰ βλέπῃ ξίφη καὶ ν' ἀκούῃ τύμπανα, παρὰ τὸν διδάσκαλόν του.

ΒΑΛΕΡ. ὦ βεβήκως εἶνε παιδί τοῦ πατρὸς του! μὰ τὸ νὰ εἶνε νοστι-

¹ Spit forth blood.

² What are you sewing here; To sewing ἐντεῦθα ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ κεντήματος. Σημ. Wright.

στιμότατο παιδάκι. Μισή ώρα τὸ ἐκκμάρωνα τὴν τετάρτην· ἔχει τόσον ἀποφασιστικὸν ἦθος. Τὸ εἶδεν νὰ κυνηγῇ μίαν λαμπρὰν χρυσαλλίδα, καὶ ἀφοῦ τὴν συνέλαβε, τὴν ἀφῆκε πάλιν νὰ πετάξῃ, καὶ κατόπιν ἤρχισε πάλιν νὰ τὴν κυνηγῇ· ἔπεσε τότε, ἐσηκώθη, καὶ πάλιν τὴν συνέλαβε, δὲν ἤξεύρω ὅμως τί τοῦ συνέβη, ἐθύμωτε διότι ἔπεσε, ἢ ἔπαθε ἄλλο τι, καὶ τὴν ἐξέσχισε μὲ τὰ δόντια του. "ὦ σὲ βεβαιοῦ ὅτι τὴν ἔκαμε χίλια κομμάτια.

ΒΟΛΟΥΜ. Εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ ἰδιώματα τοῦ πατρὸς του.

ΒΑΛΕΡ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν εἶνε λαμπρὸ παιδί.

ΒΙΡΓΙΑ. Ἄγρίμι, κυρία.

ΒΑΛΕΡ. Ἀφήτατε πλέον τὰ ἐργόχειρά σας. Θέλω νὰ σας ἔχω τὸ ἀπόγευμα νὰ πικίξετε μαζί μου τὸ πρόσωπον τῆς ἀκνηρᾶς οἰκοδεσποίνης.

ΒΙΡΓΙΑ. "Ὅχι ἀγαπητὴ δὲν θὰ ἐξέλθω.

ΒΑΛΕΡ. Δὲν θὰ ἐξέλθῃς!

ΒΟΛΟΥΜ. Ναί, καὶ θὰ ἐξέλθῃ

ΒΙΡΓΙΑ. Συγχωρήσατέ μοι νὰ σᾶς εἶπω ὅτι δὲν θὰ ὑπερβῶ τὸ κτώφλιον τῆς οἰκίας, πρὶν ὃ σύζυγός μου ἐπιστρέψῃ ἐκ τοῦ πολέμου.

ΒΑΛΕΡ. Οὐφ, κλείεσαι χωρὶς λόγον· ἔλα πρέπει νὰ ὑπάγῃς νὰ ἐπισκεφθῇς τὴν καλὴν φίλην, ἣ ἡποία εἶνε λεχώ.

ΒΙΡΓΙΑ. Τῇ εὐχομαι ταχεῖαν ἀνάρρωσιν καὶ θὰ δέωμαι ὑπὲρ αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ὑπάγω πρὸς αὐτήν.

ΒΟΛΟΥΜ. Δικτί, σὲ παρακαλῶ;

ΒΙΡΓΙΑ. "Ὅχι διότι θέλω ν' ἀποφύγω τὸν κόπον, ἢ διότι δὲν τὴν ἀγαπῶ.

ΒΑΛΕΡ. Θὰ σοὶ ἤρμοζε νὰ γίνῃς ἄλλη Πηνελόπη· ὅμως, λέγουν ὅτι ὄλον τὸ νῆμα τὸ ὁποῖον ἐκλώπε κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ὀδυσσεύς, δὲν ἐχρησίμευσεν εἰς ἄλλο, ἢ εἰς τὸ νὰ γεμίσῃ τὴν Ἰθάκην ἀπὸ σκόρους. Ἐπιθύμουν καὶ τὸ κέντημά σου νὰ εἶχε τὴν εὐαισθησίαν τῶν δακτύλων σου, διὰ νὰ τὸ λυπῆσαι, καὶ μὴ τὸ κατακεντῆς ὄλονέν. "Ἐλα νὰ ὑπάγωμεν.

ΒΙΡΓΙΑ. "Ὅχι ἀγαπητὴ, συγχωρητόν μοι· δὲν θὰ ἐξέλθω.

ΒΑΛΕΡ. Ἐλα τώρα, ἔλα μαζί μου· θὰ σοῦ εἶπω λαμπρὰς ἀγγελίας περὶ τοῦ συζύγου σου.

ΒΙΡΓΙΑ. "ὦ, ἀγαπητὴ Βαλερία, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἔφθασαν.

ΒΑΛΕΡ. Ἀλήθεια, δὲν ἀστείζομαι· χθὲς τὴν ἐσπέραν ἤλθονεἰδήσεις περὶ αὐτοῦ.

ΒΙΡΓΙΑ. Πράγματι;

ΒΑΛΕΡ. Σπουδαίως σοὶ λέγω ὅτι εἶνε ἀληθεῖς· τὰς ἤκουσα παρὰ τινος γεροσιαστοῦ. Ἰδοὺ αὐταί. α' Ὁ στρατὸς τῶν Οὐσλούσκων ἐξεκίνησε, καὶ κατ' αὐτοῦ ἀντεπεξῆλθεν ὁ στρατηγὸς Κομίνος μετὰ μιᾶς μοίρας τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατοῦ. Ὁ σύζυγός σου καὶ ὁ Τίτος Λάρκιος πολιορκοῦσι τὰ Κορίθια· οὐδαμῶς ἀμφισβῆλλουσιν ὅτι θὰ ἐπικρατήσωσι, καὶ ὅτι θ' ἀποπερα-

τώσωσι ταχέως τὸν πόλεμον. Σὲ διαβεβαιῶ λόγῳ τιμῆς εἶνε ἀληθές. Ἐλθέ λοιπὸν μαζί μας σὲ παρακαλῶ.

ΒΙΡΓΙΑ. Συγγνώμην, ἀγαπητὴ κυρία· εἰς τὸ ἐξῆς θὰ σοὶ ὑπακούω εἰς ὅλα.

ΒΟΑΟΥΜ. Ἄφες τὴν, ἀγαπητὴ μου, ὅπως εἶνε τώρα, θὰ χαλάσῃ τὴν διασκέδασίν μας.

ΒΑΛΕΡ. Μὰ τὰ ναί, τὸ πιστεύω. Χαῖρε λοιπὸν. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ἔλα ἀγαπητὴ μου φίλη. Ἄφες, σὲ παρακαλῶ, Βιργιλία τὴν βρυθυμίαν σου, καὶ ἔλα μαζί μας νὰ διασκεδάσῃς ὀλίγον.

ΒΙΡΓΙΑ. Ὅχι, κυρία, ἀλήθειαν δὲν δύναμαι. Σὲς εὐχομαι καλὴν διασκέδασιν.

ΒΑΛΕΡ. Χαῖρε λοιπὸν (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Δ'

Ἐνώπιον τῶν Κοριόλων

Εἰσέρχονται ἐν ἤχῳ τυμπάνων καὶ μετὰ σημαίων ἀναπεπταμένων, ὁ ΜΑΡΚΙΟΣ, ὁ ΤΙΤΟΣ ΛΑΡΚΙΟΣ, ἀρχηγοὶ καὶ στρατιῶται. Εἰς ἄγγελος χωρεῖ πρὸς αὐτούς.

ΜΑΡΚ. Ἰδοὺ μᾶς φέρουσιν ἀγγελίας. Στοιχηματίζω ὅτι συνεπλάκησαν.

ΛΑΡΚΙΟΣ. Στοιχηματίζω τοὺς ἵππους μας ὅτι ὄχι.

ΜΑΡΚ. Καλῶς.

ΛΑΡΚ. Σὺμφωνοί.

ΜΑΡΚ. Εἶπέ, συνήντησε τὸν ἐχθρὸν ὁ στρατηγὸς ἡμῶν;

ΑΓΓΕΛΟΣ. Ἰστανται κατέναντι ἀλλήλων, ἀλλὰ δὲν ἀντήλλαξαν ἀκόμη λόγους.

ΛΑΡΚ. Ὡστε ὁ ὄρκιος ἵππος εἶνε ἰδικός μου.

ΜΑΡΚ. Σοῦ τὸν ἀγοράζω.

ΛΑΡΚ. Ὅχι, οὔτε πωλῶ, οὔτε δίδω αὐτόν· σοῦ τὸν δανείζω ὅμως ἐπὶ ἡμῖσιν αἰῶνα. Προσκάλεσα τὴν πόλιν νὰ παραδοθῇ.

ΜΑΡΚ. Πόσον ἀπέχουτιν ἀφ' ἡμῶν τὰ στρατεύματα;

ΑΓΓΕΛ. Ἐν καὶ ἡμῖσι μίλιον.

ΜΑΡΚ. Ὡστε θ' ἀκούσωμεν τοὺς ἀλαλαγμοὺς αὐτῶν, καὶ οὔτοι τοὺς ἰδικούς μας. Σὲ ἱκετεύω νῦν, ὦ Θεέ τοῦ πολέμου, εὐδύωσον τὸ ἔργον ἡμῶν, ἵνα μὲ ἀχνίζοντα ξίφη βυθίσωμεν ἐντεῦθεν εἰς βοήθειαν τῶν ἐν τῇ πεδίῳ φίλων ἡμῶν ἔμπρός, σάλπισσον (ἵχαι τὸ προσκλητήριον), (Δύο συγκλητικοὶ συνειδυόμενοι ὑπ' ἄλλων ἐμφανίζονται ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων). Εἶνε ἐντὸς τοῦ τείχους ὁ Ἄμφιδιος;

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Ὅχι, οὐδὲ εἰς ὁ φοβούμενος ὑμᾶς περισσότερον ἐκείνου·

δηλαδὴ σὰς φοβοῦνται καὶ τοῦ ὀλίγου ὀλιγώτερον¹. (Ἀκούεται μακρόθεν κρότος τυμπάνων). Ἀκούσατε! Τὰ τύμπανα καλοῦσιν εἰς τὰ ὄπλα τὴν νεολαίαν ἡμῶν. Θὰ καταρρίψωμεν μᾶλλον τὰ τεῖχη μας παρὰ νὰ πολιορκηθῶμεν ἐν αὐτοῖς. Αἱ πύλαι ἡμῶν, αἱ ὁποῖαι φρίνονται κεκλεισμέναι, συγκρατοῦνται μόνον μὲ λεπτὸν σχοῖνον, καὶ θ' ἀνοιξῶσι μόναι των. (Πολεμικαὶ κραυγαὶ ἀκούονται μακρὰν). Ἀκούσατε, μακρὰν! Ἐκεῖ εἶνε ὁ Ἄμφιδιος. Ἀκούσατε ὁποῖον ὄλεθρον ἐπιφέρει εἰς τὸν διασκορπισθέντα στρατὸν σας.

ΜΑΡΚ. Ἄ, μάχονται!

ΛΑΡΚ. Ἐμπρός, μάς δίδουν τὸ περὶ δαίγμ' κλίμακας. (Εἰσέρχεται ὁ στρατὸς τῶν Οὐλοῦσκων).

ΜΑΡΚ. Δὲν μάς φοβοῦνται, ἀλλ' ἐξορμοῦσι. Λοιπὸν τὰς ἀσπίδας πρὸ τῶν καρδιῶν, καὶ πολεμήσατε μὲ καρδίαν σκληροτέραν τῆς ἀσπίδος. Προχώρησον ἄνδρες! Ἴτε μάς περιφρονοῦσι περισσότερο παρ' ὅσον ἐφικταζόμεθα, καὶ τοῦτο μὲ κάμνει νὰ ἰδρῶνω ἀπὸ ἀγανάκτησιν. Ἐμπρός, σύντροφοί μου. Θὰ θεωρήσω Οὐλοῦσκον ἐκεῖνον ὅστις ὀκ' ὑποχωρήσῃ, καὶ θὰ αἰσθανθῇ τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους μου. (Ἀκούονται κραυγαὶ πολεμικαί. Οἱ Ρωμαῖοι ἀποθνήσκουσι μέχρι τῶν χαρακωμάτων αὐτῶν). Ἄς πέτωσιν ἐπάνω σας ὄλαι αἱ ἐπιδημίαι τῆς μεσημβρίας, ὧ ἀἴσχη τῆς Ῥώμης! ἀγέλη . . . ἔλκη καὶ πανώλης, ἧς περιβάλλῃ τὸ σῶμά σας ὅλον, ἵνα σὰς βδελύσσωνται οἱ ἄνθρωποι, πρὶν ἢ σὰς ἴδωσι, καὶ μεταδίδητε ἀλλήλοις τὸ νόσημα εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μιλίου καὶ μὲ ἐναντίον ἀνεμον! Πῶς, ὧ ἀνθρωπόμορφοι χῆνες, ἐρύγετε ἐνώπιον ἀνδραπόδων, τὰ ὁποῖα καὶ πίθηκοι ἤθελον καταβάλλει! ὦ Πλοῦτον καὶ Ἄδην! Ὅλοι πληγωμένοι ἐκ τῶν ἐπισθεν! Τὰ μὲν νῶτα ἐρυθρά, τὰ δὲ πρόσωπα ὠχρὰ ἐκ τῆς φυγῆς καὶ τοῦ πυρετώδους φόβου! Πρακτικώσθητε καὶ προσβάλλητε μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως, εἰδεμή, μὰ τοῦ οὐρανοῦ² τὰ ἄστρα, θ' ἀφήσω τὸν ἐχθρὸν καὶ θὰ ἐπιπέσω ἐναντίον σας. Προσοχή. Ἐμπρός. Ἄν πολεμήσητε γενναίως, θὰ τοὺς διώξωμεν μέχρι τῶν οἰκιῶν των, ὅπως οὗτοι κατεδίωξαν ἡμᾶς μέχρι τῶν χαρακωμάτων μας.

(Ἀκούονται πάλιν ἀλαλαγμοί. Οἱ Οὐλοῦσκοι φεύγουσι καὶ ὁ Μάρκιος καταδιώκει αὐτοὺς μέχρι τῶν πυλῶν τῆς πόλεως).

Ἴδού, αἱ πύλαι ἀνεώχθησαν, ὥστε ἐδῶ ὀκ' φανῆ ἡ συνδρομὴ σας. Χά-

¹ Ἐν τῷ κειμένῳ φέρεται οὕτω:

No nor a man that fears you less than he, That's lesser than a little. Ὁ Jonhson παρατηρεῖ ὅτι τὸ χωρίον εἶνε ἴσως ἐφαρμένον καὶ ὅτι δεῖον ν' ἀναγνωσώμεν «No nor a man that fears you more than he. Οὐδεὶς ὁ φοβούμενος ἡμᾶς περισσότερο, ἐλαῖου, ὅπερ ἴσως ὀρθότερον, τοῦ συγκλητικοῦ θέλοντος πιθανῶς νὰ καταδείξῃ τὴν ἀνδρείαν τῶν ἐντὸς τοῦ τείχους στρατιωτῶν καὶ οὐχί τὴν τοῦ Ἄμφιδίου, γνωστὴν ἤδη οὖσαν τῷ Μαρκίῳ. Ἐν τῇ ἐπιτηνείᾳ τοῦ χωρίου ἠκολουθήσαμεν τὴν διόρθωσιν ταύτην τοῦ Jonhson S. M.

² By the fires of heaven τὰ ἄστρα.

ριν τῶν διωκόντων καὶ οὐχὶ χάριν τῶν φευγόντων ἀνοίγει αὐτοῖς ἡ τύχη.¹
 Ἰδέτε με καὶ ἀκολουθήσατε τὸ παράδειγμά μου.¹

(Ὁ Μάρκιος κλείεται ἐντὸς τῆς πόλεως).

Α' ΣΤΡΑΤ. Αὐτὴ εἶνε τρέλλα· ἐγὼ δὲν ἀκολουθῶ.

Β' ΣΤΡΑΤ. Νά, τὸν ἔκλεισαν μέσα. (Ἡ βοή τῆς μάχης ἀκολουθεῖ).

(Εἰσέρχεται πάλιν ὁ ΤΙΤΟΣ ΛΑΡΚΙΟΣ).

ΛΑΡΚ. Τί ἀπέγεινεν ὁ Μάρκιος;

ΠΑΝΤΕΣ. Ἦξ ἀπαντος ἐφρονεύθη, στρατηγέ.

Α' ΣΤΡΑΤ. Καταδιώκων κατὰ πόδας τοὺς φεύγοντας ἐχθρούς, εἰσῆλθε μεσ' αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν· αἱ πύλαι ἐκλείσθησαν εὐθύς, καὶ ἔμεινε μόνος· νὰ πολεμήσῃ ἐναντίον ὅλης τῆς πόλεως.

ΛΑΡΤ. ὦ γενναῖε φίλε! Καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀναισθήτου ξίφους ἦσο ἀκαμπτότερος, ἔμεινες δ' ἀκλόνητος ἐνῶ ἐκεῖνο ἐκάμπτετο.² Σὲ κατέλιπον ὦ Μάρκιε. Ἀδάμας ἔχων τὴ μέγεθος τοῦ σώματός σου, θὰ ἦτο κόσμημα, ἦττον σοῦ πολύτιμον. Ἦσο στρατιώτης ὡς ἤθελεν ὁ Κάτων, ὄχι μόνον ἀγριος καὶ φοβερός εἰς τοὺς πολέμους, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ φοβεροῦ σου βλέμματος, τριοῦτον εἰς τοὺς ἐχθρούς φόβον ἐμβάλλων, ὡς ἐὰν ὁ κόσμος ὅλος ἔτρεμε πυρέσσων.³

(Εἰσέρχεται πάλιν ὁ Μάρκιος αἱματόφυρτος, διωκόμενος ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ).

Α' ΣΤΡΑΤ. Νά τον, στρατηγέ.

ΛΑΡΤ. ὦ, ὁ Μάρκιος!

Ἐμπρός, ἢ νὰ τὸν σώσωμεν, ἢ ν' ἀπολεσθῶμεν μετ' αὐτοῦ.

(Μάχονται, καὶ εἰσέρχονται πάντες εἰς τὴν πόλιν).

¹ Ἀθροισμένων δὲ πολλῶν καὶ συνισταμένων περὶ αὐτὸν ἀπεχώρουν οἱ πολέμοι δεισαντες. Ὁ δ' οὐκ ἠγάπησεν, ἀλλ' ἐπηκολούθει καὶ συνέλαυνεν ἤδη προτροπῶν φεύγοντας ἄχρι πυλῶν. Ἐκεῖ δ' ὄρων ἀποτρεπομένους τοῦ δ' ὤκειν τοὺς Ῥωμαίους, πολλῶν μὲν ἀπὸ τοῦ τείχους βελῶν προσφερομένων, τὸ δὲ συνεισπεσεῖν τοῖς φεύγουσιν εἰς πόλιν ἀνδρῶν πολεμικῶν γέμοισαν ἐν ταῖς ὄπλοις ὄντων οὐδενὸς εἰς ναὺν ἐμβάλισθαι τολμώντος, ὅμως ἐπιστῆς παρεκάλει καὶ παρεθάρρυνεν, ἀνεψῆχα· βῶν ὑπὸ τῆς τύχης τοῖς διώκουσι μᾶλλον ἢ τοῖς φεύγουσι τὴν πόλιν (Πλ. Γάιος Μάρκιος σελ. 425).

² Who sensibly outdares his senseless, sword. Σὺ ὁ αἰσθανόμενος, ὁ πάσχων, περιφρονεῖς τὸν κίνδυνον τόσον, ὅσον καὶ τὸ ἀναισθητὸν ξίφος. Ἐνταῦθα τὸ ἐπίρρημα *sensibly*, λέγει ὁ Wright, τίθεται ἀντὶ ἐπιθέτου, ὡς παρὰ τῆ Ἰουλίῳ Καίσαρι And things unluckily charge my fancy.

³ Καὶ γὰρ ἦν ὡσπερ ἠξίου τὸν στρατιώτην ὁ Κάτων, οὐ χειρὶ καὶ πληγῇ μόνον, ἀλλὰ καὶ τόνῳ φωνῆς καὶ ὄφει προσώπου φοβερός ἐντυχεῖν πολεμῶ καὶ δυσνοστάτος. (F. M. σελ. 424. Ἀναχρονισμὸς ἐκ πᾶν συνήθων παρὰ Σαίξπηρ).

ΣΚΗΝΗ Ε'

Ἐν Κοριόλοις. — Ὁδός.

(Εἰσέρχονται Ῥωμαῖοι, κρατοῦντες λάφυρα).

Α' ΡΩΜ. Αὐτὸ ἐδῶ θὰ τὰ πάρω μαζί μου εἰς τὴν Ρώμην.

Β' ΡΩΜ. Κ' ἐγὼ τοῦτο.

Γ' ΡΩΜ. Ἀνάθεμά το, τὸ πῆρα γὰρ ἀσῆμι. (Ὁ κρότος τῆς μάχης ἀκούεται μακρὰν. Εἰσέρχονται ὁ ΜΑΡΚΙΟΣ καὶ ὁ ΤΙΤΟΣ ΛΑΡΚΙΟΣ συνοδευόμενοι ὑπὸ σαλπικτοῦ).

ΜΑΡΚ. Ἰδέτε τοὺς ταραχοποιούς τούτους, οἵτινες ἀποδίδουσιν εἰς τὸν χρόνον τὴν ἀξίαν ἐφθαρμένης δραχμῆς! Τὰ χαμερπῆ ταῦτα ἀνδράποδα, πρὶν ἢ τελειώσῃ ἡ μάχη, συλλέγουσι προσκέφαλα, μολύβδινα κοχλιάρια, σίδηρα εὐτελεῆ, καὶ χιτῶνας τοὺς ὁποίους καὶ αὐτὸς ὁ δῆμιος θὰ ἔθαπτε μὲ τοὺς φέροντας αὐτά. Ἄς πᾶν σιτὸν διὰ βουλο! Ἀκούσατε τὴν βοήν τοῦ στρατηγοῦ ἡμῶν! Ἐμπρός, πρὸς αὐτὸν! Ἐκεῖ εἶπε ὁ Ἀμφίδιος, αὐτὸ τὸ μῖτος τῆς ψυχῆς μου, διατρυπῶν τοὺς ἡμετέρους. Ὅθεν, ἀνδρεῖτε ἴτε, λάβτε ἀρκοῦντα ἀριθμὸν πρὸς φύλαξιν τῆς πόλεως, ἐγὼ δὲ μετὰ τῶν ἐχόντων τὸ θάρρος, θὰ σπεύσω εἰς βοήθειαν τοῦ Κορινίου.

ΛΑΡΚ. Εἶσαι αἱματόφυρτος, ὦ θαυμάσιε ἄνερ· ὁ ἀγὼν ἔν ἡγωνίσθης ὑπῆρξεν ὑπέρμετρος, ὥστε δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνακλάθης καὶ πάλιν τὴν μάχην.

ΜΑΡΚ. Ἄς λείψουν οἱ ἔπαινοι φίλε· ὁ ἀγὼν μόλις μὲ ἐθέρμανε· χαῖρε· τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ῥέει ἀπ' ἐμοῦ, μὲ ὠφελεῖ μᾶλλον ἀντὶ νὰ μὲ βλάπτῃ. Οὕτω πως θὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιον τοῦ Ἀμφιδίου διὰ ν' ἀγωνισθῶ ἐναντίον αὐτοῦ.

ΛΑΡΤ. Εἶθε ἡ ἐρασμία θεὰ Τύχη νὰ σέ περιβάλῃ διὰ τῆς εὐμενείας τῆς, εἶθε ἡ μαγικὴ τῆς δύναμις ν' ἀποτρέψῃ τὰ ξίφη τῶν ἐχθρῶν σου! Ἔστω ἀκόλουθός σου ἡ εὐδαιμονία, ἀνδρεῖτε πολεμιστά!

ΜΑΡΚ. Εἶθε νὰ ἐπιδείξῃ καὶ πρὸς σέ τὴν εὐμένειαν ἐκαίνην, ἣν ἐπιδεικνύει εἰς τοὺς τὰ μάλιστα ὑπ' αὐτῆς εὐνοουμένους! Χαῖρε. (Ἐξέρχεται).

ΛΑΡΚ. Ἀθάνατε Μάρκιε! Ὑπαγε νὰ σαλπίσῃς εἰς τὴν ἀγορὰν· κάλεσον ἐκεῖ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, ὅπως γνωστοποιήσωμεν αὐταῖς τοὺς σκοποὺς ἡμῶν. Ἐμπρός (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

Παρά τὸ στρατόπεδον τοῦ Κορινίου.

Εἰσέρχεται ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ ὀπισθοχωρῶν πως μετὰ στρατιωτῶν

ΚΟΜΙΝ. Λάβετε ἀναψυχήν, φίλοι μου· ἐπολεμήσατε καλῶς, προσηνήχθη

μεν ὡς Ρωμαῖοι, οὔτε ἀπερισκέπτως ἀνθιστάμενοι, οὔτε δειλῶς ὑποχωροῦντες. Ἔστε βέβηλοι, φίλοι, ὅτι θὰ προσβληθῶμεν καὶ πάλιν. Καθ' ἣν ὥραν ἐπολεμοῦμεν, ἡ αὔρα ἔφερε πρὸς ἡμᾶς ἐκ δικλιειμμάτων τὰς πολεμικὰς κραυγὰς τῶν φίλων ἡμῶν. Χρηγήσατε αὐτοῖς, ὦ θεοὶ τῆς Ρώμης, τὴν νικην ἐκίνην ἣν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν εὐχόμεσθε, ἵνα ἀμφότεροι οἱ στρατοὶ ἐνωθέντες, σὰς ἀποδώσωσι μὲ περιχρηθῆ πρόσωπα τὸν φόρον τῆς ἑαυτῶν εὐγνωμοσύνης. (Εἰσέρχεται ΑΓΓΕΛΟΣ).

Τὶ νέα;

ΑΓΓΕΛ. Οἱ πολῖται τῶν Κοριόλων ἐξῆλθον τῆς πόλεως καὶ συνεπλάκησαν μετὰ τοῦ Λαρκίου καὶ Μαρκίου· εἶδον τοὺς ἡμετέρους διωχθέντας μέχρι τῶν χρακωμάτων αὐτῶν, καὶ τότε ἀνεχώρησα.¹

ΚΟΜΙΝ. Καίτοι λέγεις ἀληθῆ, οὐχ ἦττον φρονῶ ὅτι δὲν ἔχεις δίκαιον. Πόσος χρόνος παρήλθεν ἔκτοτε;

ΑΓΓΕΛ. Μία περίπου ὥρα στρατηγέ.

ΚΟΜΙΝ. Ἡ ἀπόστασις ἐκεῖθεν δὲν εἶνε ἐνὸς μιλίου· πρὸ μικροῦ ἔτι ἠκούομεν τὰ τύμπανά των· πῶς κατώρθωσες νὰ δαπανήσῃς μίαν ὥραν διὰ νὰ διατρέξῃς ἐν μίλιον ὅπως φέρῃς τόσον ἀργὰ τὴν ἀγγελίαν;

ΑΓΓΕΛ. Κεταδιωχθεὶς ὑπὸ κατασκόπων Οὐλοούτων, ἠναγκάσθην νὰ λοξοδρομήσω τρεῖς ἢ τέσσαρα μίλια, ἄλλως ἤθελον, στρατηγέ, φέρει τὴν ἀγγελίαν πρὸ ἡμισείας ὥρας.

ΚΟΜΙΝ. Τὶς οὗτος ὅστις φαίνεται ἐκδεδαρμένος; ὦ θεοὶ! Ὁμοιάζει μὲ τὸν Μάρκιον· καὶ ἄλλοτε τὸν εἶδον ἐν τοικύτῃ καταστάσει.

ΜΑΡΚ. (ἔσωθεν). Ἐρχομαι ἀργά;

ΚΟΜΙΝ. Κεθῶς ὁ ποιμὴν διακρίνει καλλίτερον τὸν κρότον τῆς βροντῆς ἀπὸ τὸ τύμπανον, οὕτω καὶ ἐγὼ τὴν ρωνὴν τοῦ Μαρκίου ἀπὸ τῆν τῶν κοινοτέρων ἀνθρώπων. (Εἰσέρχεται ὁ ΜΑΡΚΙΟΣ).

ΜΑΡΚ. Ἐρχομαι ἀργά;

ΚΑΜΙΝ. Ναί, ἀν τὸ περιρρέον τε αἷμα εἶνε ἰδικόν σου, καὶ ὄχι ἐχθρικόν.

ΜΑΡΚ. ὦ ἀφες με νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ μὲ βραχίονας οἱ ὅποιοι εἶνε τόσον ἰσχυροὶ ὅσον ἦσαν κατὰ ἡμέρας τῆς μνηστείας μου, καὶ μὲ καρδίαν τόσον εὐθυμον, ὅσον ἦτο κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου μου, καθ' ἣν ἐφεγγασθόλουν αἱ δᾶδες τοῦ ὑμενίου!

ΚΟΜΙΝ. Ἀγλαίσμα τῶν πολεμιστῶν, πῶς ἔχει ὁ Τίτος Λάρκιος;

ΜΑΡΚ. Ἐνσχολεῖται ἐκδίδων ψηφίσματα, καὶ ἄλλους μὲν καταδικάζει εἰς θάνατον, ἄλλους δὲ εἰς ἐξορίαν· καὶ τοῦτον μὲν ἀπελευθερόνει, ἐκεῖνον δὲ ἐλευεῖ, ἕτερον δὲ ἀπειλεῖ. Ἐν ὀνόματι τῆς Ρώμης κατέχει τὰ Κορίολα, ὡς κύνεα δεδεμένον, ἀπολυόμενον κατὰ θέλησιν τοῦ κρατοῦντος.

ΚΟΜΙΝ. Ποῦ εἶνε ὁ οὐτιδανὸς ἐκεῖνος, ὅστις μὲ εἶπεν ὅτι σὰς εἶχον

¹ Καταφρονήσαντες οἱ Κοριόλωνοι τῶν παρόντων ἐπέβησαν, καὶ προσμαχόμενοι τὸ πρῶτον ἐκράτησαν καὶ κατέδωκαν εἰς τὸν χάρακά τοῦ Ρωμαίου. (Πλ. Πάριος Μάρκιος).

διώξει μέχρι τῶν χαρακωμάτων σου. Ποῦ εἶνε; Κάλυσε τον ἐδῶ.

ΜΑΡΚ. Ἄφες τον. Εἶπε τὴν ἀλήθειαν· ἂν δὲν ἦταν οἱ εὐπατρίδαι, ὁ ὄχλος, — νὰ πάη στὸ διάβολο, καὶ θέλει καὶ δημάρχους! — Οὐδέποτε ποντικὸς ἔφυγε τὴν θέαν γαλλῆς μετὰ τοσοῦτου τρόμου, μεθ' ὅσου αὐτὸς ἔφυγεν ἀνθρώπους οὐτιδανούς, χειροτέρους καὶ αὐτοῦ ἀκόμη.

ΚΟΜΙΝ. Ἀλλὰ τίνοι τρόπον ἐνίκησατε;

ΜΑΡΚ. Εἶνε κατ'ἀλληλος ἡ στιγμή διὰ τοιαύτην διήγησιν; Δὲν τὸ πιστεύω. Ποῦ εἶνε ὁ ἐχθρὸς; Εἰσθε κύριοι τοῦ πεδίου; Ἄν ὄχι, διατί ἐπαύσατε πρὶν ἢ κυριεύσητε αὐτό;

ΚΟΜΙΝ. Ἡ μάχη ἀπέδρανε καθ' ἡμῶν, Μάρκιε, καὶ ὠπισθοχωρήσαμεν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ σκοποῦ μας.

ΜΑΡΚ. Πῶς εἶνε παρατεταγμένος ὁ στρατός; Γνωρίζεις ποῦ ἐτάχθη τὸ μαχιμώτατον τοῦ στρατοῦ;¹

ΚΟΜΙΝ. Καθόσον δύναμαι νὰ κρίνω. Μάρκιε, πρόμαχοι εἶνε οἱ Ἀντιαταὶ οἱ μαχιμώτατοι πάντων· διοικοῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀμφιδίου ἐφ' οὗ στηρίζουσι πάσας αὐτῶν τὰς ἐλπίδας.

ΜΑΡΚ. Σὲ ἐξορκίζω ἐν ὀνόματι τῶν μαχῶν, ἃς συνεκροτήσαμεν, τοῦ αἵματος τὸ ὅποιον ἐχύσαμεν, καὶ τῶν ὄρκιων τῆς φιλίας, οἱ ὅποιοι μὲς συνδέουσι, νὰ μὲ τάξης αὐθωρεὶ κατὰ τοῦ Ἀμφιδίου καὶ τῶν Ἀντιατῶν. Μὴ χάσωμεν οὔτε στιγμήν, ἀλλὰ μὲ ὑψωμένα ζήση καὶ προτεταγμένους λόγγας ἐπιτεθῶμεν πάραυτα κατ' αὐτῶν.

ΚΟΜΙΝ. Μολονότι θὰ ἐπεθύμουν νὰ ὀδηγηθῆς εἰς ἀναπαυτικὸν λουτρὸν καὶ βάλσαμον νὰ ἐπιχυθῆ ἐπὶ τῶν πληγῶν σου, ὅμως δὲν τολμῶ νὰ ἀρνηθῶ τὴν αἵτησίν σου. Ἐκλεξὸν ὅσους νομίζεις ὅτι δύνανται νὰ συνδράμωσι λυσιτελέστερον τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην.

ΜΑΡΚ. Τοιοῦτοι εἶνε οἱ προθυμότεροι πρὸς τοῦτο. Ἄν ὑπάρχωσιν ἐνταῦθα τοιοῦτοι, καὶ θὰ ἦτο ἀμάρτημα ν' ἀμφιβάλλη τις, ὅσοι εὐκρεστοῦνται ἐκ τῆς θέας τοῦ καλύπτοντός με αἵματος, ὅσοι φροντίζουν πλειότερον περὶ τῆς δόξης ἢ τοῦ σώματος αὐτῶν, ὅσοι προτιμῶσιν ἐνδοξον θάνατον ζωῆς ἀτίμου, ὅσοι ἀγαπῶσι τὴν πατρίδα περισσύτερον ἑαυτῶν, ἃς ἐγείρωτι τὴν χεῖρα εἰς ἀπόδειξιν τοῦ φρονήματός των, καὶ ἃς ἀκολουθήσωσι τὸν Μάρκιον. (Κραυγάζουσι πάντες καὶ κινῶσι τὰ ζήση, σηκῶνται τὸν Μάρκιον εἰς τοὺς βραχίονάς των καὶ ἀναρρίπτουσι τοὺς πέλους).

Ἔφησάτέ με! Σπαθὶ θέλετε νὰ μὲ κάμετε! Ἄν αἱ διαδηλώσεις

1 Ὁ δὲ Μάρκιος ἠρώτησε τὸν Κομίνιον πῶς διακεκέρηται τὰ τῶν πολεμίων ὄπλα, καὶ ποῦ τέτακται τὸ μαχιμώτατον. Ἐκείνου δὲ φήσαντος ὀφείθει τὰς κατὰ μέτωπον σφαῖρας Ἀντιατῶν εἶναι πολεμικωτάτων καὶ μηδενὶ φρονήματος ὑφειμένων. Ἄξιόν σε τοίνυν ὁ Μάρκιος ἔφη καὶ αἰτοῦμαι κατὰ τοῦτους τάξον ἡμᾶς τοὺς ἀνδρας. Ἐδῶκεν οὖν ὁ ἑπατος, θαυμάσας αὐτοῦ τὸ πρόθυμον.

αὗται δὲν εἶνε μόνον ἐξώτερικαί, τίς ἐξ ὑμῶν δὲν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τέσσαρα; Οὐολούτους; Δύνασθε πάντες νὰ ἀγωνισθῆτε κατὰ τοῦ μεγάλου Ἀμφιδίου. Μολονάτι σας εὐχαριστῶ πάντας, ἕμως θὰ ἐκλέξω ὀλίγους τινὲς ἐξ ὑμῶν· οἱ λοιποὶ θὰ πολεμήσωσιν εἰς ἄλλην μάχην ἔταν ἢ χρεῖα τὸ καλέση. Ἐμπρός, σας παρακαλῶ· τέσσαρες ἄνδρες ἃς ἐκλέξωσι τοὺς πρὸς μάχην προθυμοτάτους.¹

ΚΟΜΙΝ. Ἐμπρός σύντροφοί μου· ἀποδείξατε ὅτι ἡ προθυμία σας δὲν ἔτο κενὴ μεγαλαυχία. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Η'

Λί πύλας τῶν Κοριόλων.

Ὁ Τίτος Λάρκιος, ἀφείς φρουρὰν εἰς τὰ Κοριόλα, μεταβαίνει, συνοδευόμενος ὑπὸ τυμπανιστοῦ καὶ σαλπικτοῦ εἰς συνάντησιν τοῦ Κομιλίου καὶ Γαίου Μαρκίου, ἐμφανίζεται δὲ μετὰ τινος ὑπασπιστοῦ, στρατιωτῶν, καὶ ἑνὸς ἀγηγῶ.

ΛΑΡΚ. Φρουρήσατε καλῶς τὰς πύλας. Ἐκτελέσατε τὰ καθήκοντά σας ὅπως διέγραφα αὐτά. Ἄν σας μηνύσω, σταίλατε ταχέως εἰς βοήθειαν ἡμῶν τοὺς ἑκατοντάρχους· οἱ λοιποὶ θὰ μείνωσιν ὅπως ἀντιστῶσιν ἐπὶ τινα χρόνον· ἂν ἡττηθῶμεν, δὲν δυνάμεθα αὐδὲ τὴν πόλιν νὰ κρατήσωμεν τότε. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Θ'

Στρατόπεδον.

(Κραυγαὶ πολεμικαί. Εἰσέρχονται ἐξ ἀντιθέτων μερῶν ὁ ΜΑΡΚΙΟΣ καὶ ὁ ΑΜΦΙΔΙΟΣ).

ΜΑΡΚ. Πρὸς σε μόνον θέλω νὰ ἀγωνισθῶ, διότι σε μισῶ περισσότερον παρὰ ἕνα ἐπίορκον.

ΑΜΦΙΑ. Μισοῦμεν ἀλλήλους. Δὲν ἔχει ἡ Ἀφρικὴ ὄφιν τὸν ὁποῖον νὰ

¹ And four shall quickly draw out my command, which men are best inclined. Ἐπὶ τοῦ χωρίου τούτου παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς ὁ Wright. «Ἐθεωρήθη ἐν γένει ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο εἶνε ἐφθαρμένον, καὶ πολλὰ ἐγένοντο ἀπόπειραι πρὸς διόρθωσιν αὐτοῦ. Ἄλλ' εἶνε ἄρα γε βέβαιον ὅτι εἶνε ἐφθαρμένον; Ὁ Κοριολανός παραγγέλλει εἰς τέσσαρας ἀξιωματικούς νὰ ἐκλέξωσι τοὺς ἄνδρας οἵτινες θὰ συνεκστράτευσωσι μετ' αὐτοῦ. Διατί τέσσαρες; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡ μόνη ἀπόκρισις εἶνε διατί ὄχι; Τοῦ ἀριθμοῦ τέσσαρα ποιεῖται καὶ ἀλλαγῶν χρῆσιν ὁ Σαίξπηρ πρὸς ἔκφρασιν ἀορίστου τινός ἀριθμοῦ, ὡς ἐν Ἄρλετω. Μάθε ὅτι ἐνίοτε περιπατεῖ τέσσαρες ὥρας ἰδῶ εἰς τὸν ἀντιθάλαμον. Δέκα διαφόρους διορθώσεις ἀπαριθμεῖ ὁ εἰρημῆνος ἐκδότης προταθείσας ὑπὸ τῶν σχολιαστῶν τοῦ ποιητοῦ ἐπὶ τοῦ χωρίου τούτου, ἐκτὸς τῆς τοῦ Johnson ὅστις μετέβλεπεν αὐτό, οὕτω «And fear shall quickly draw out of my command which men are least inclined». Καὶ ὁ φόβος ὅστις παρορμᾷ εἰς λιποταξίαν, θ' ἀποδιώξη ταχέως ἐκ τοῦ στρατοῦ μου πάντας τοὺς ἀνάγδρους.

βδελύσσωμαι πλειότερον τῆς μισαρᾶς σου δόξης. Στήριξον τὸν πόδα.

ΜΑΡΚ. Ἄς ἀποθάνῃ δοῦλος τοῦ ἑτέρου, ὅστις ὑποχωρήσῃ πρῶτος, καὶ ὡς τιμωρηθῆ ὑπὸ τῶν θεῶν μετὰ θάνατον.

ΑΜΦΙΔ. Ἄν φύγω, Μάρκιε, διώξόν με ὡς λαγῶν.

ΜΑΡΚ. Πρὸ τριῶν μόλις ὥρων, Τύλλε, ἠγωνιζόμενῃ μόνον ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεώς σου, καὶ ἔπραττον ἐλευθέρως ὅ,τι μοὶ ὑπηγόρευον αἱ ὄρμακι τῆς ψυχῆς μου· τὸ αἷμα μὲ τὸ ὄποϊον μὲ βλέπεις περιβεβλημένον δὲν εἶνε ἰδικόν μου· διὰ τὸ ἐκδικηθῆς, ἐντεινὸν ὅσον δύνασαι τὰς δυνάμεις σου.

ΑΜΦΙΔ. Καὶ ὁ Ἐκτωρ ἂν ἦσο, τὸ καύχημα τῶν προγόνων ἐφ' οἷς κλυτὰσθε, δὲν θὰ μοῦ ἐκφύγῃς τώρα. (Μάχονται. Οὐλοῦσθε τινὲς μεταβαίνουσιν εἰς βοήθειαν τοῦ Ἀμφιδίου. Ὁ Μάρκιος πολεμᾷ καὶ πάντες διώκονται ἀσθμαίνοντες).

Πολυπράγμονας, καὶ ὄχι ἀνδραῖοι, μὲ κατησχύνετε διὰ τῆς κατηραμένης βοήθειάς σου. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Τὸ ρωμαϊκὸν στρατόπεδον.

ΚΟΜΙΝ. Ἄν σοι διηγοῦμην τὰ ἔργα ἕσα ἔπραξας κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, δὲν θὰ ἐπίστευες καὶ σὺ τὰ κατορθώματά σου· ταῦτα ὅμως θὰ ἀναγγεῖλω ἐκεῖ ὅπου οἱ συγκλητικοὶ τῆς Ρώμης θὰ συγκεράσωσι δάκρυα καὶ χαρὰν, ὅπου οἱ μεγάλοι Πατρίκιοι ἀκούοντες αὐτὰ μετὰ προσοχῆς, θὰ μείνωσιν ἐκπληκτοὶ καὶ θὰ θαυμάσωσιν, ὅπου αἱ δέσποιναί, ἔντρομοὶ μὲν, ἀλλὰ καὶ ἠδέως φρικιώσῃ, θ' ἀκούσωσιν αὐτὰ μετὰ πλειότερου πάντοτε πόθου· ὅπου οἱ ἀμβλυωποῦντες δῆμωχοὶ, οἱ μετὰ τοῦ ῥυπαροῦ ὄχλου μισοῦντές τὸ κλέος σου, θ' ἀναφωνήσωσιν ἀκουσίως. «Τοῖς θεοῖς ἀποδίδομεν ὠχάριτας, ὅτι ἡ Ρώμη ἡμῶν ἔχει τοιοῦτον πολεμιστήν». Καὶ ὅμως τὸ ἔργον σου εἶνε τρόπον τινὰ ἐπιδόρπιον τῆς σημερινῆς εὐωχίας, ἀφ' οὗ ἐδειπνήσῃς κατὰ κόρον.¹ (Εἰσέρχεται ὁ ΤΙΤΟΣ ΔΑΡΚΙΟΣ φέρων τὸν στρατὸν ἐκ τῆς καταδιώξεως τοῦ ἐχθροῦ).

ΔΑΡΚ. Στρατηγέ, ἰδοὺ ὁ θυμοειδὴς ἵππος, ἡμεῖς εἴμεθα μόνον ἐφίππιον. Ἐπρεπε νὰ τὸν ἐβλεπες . . .

ΜΑΡΚ. Ἄρκεϊ σέ παρακαλῶ· καὶ αὐτὴ ἡ μήτηρ μου, ἣτις ἔχει τὸ πρόνομιον τοῦ ἐπαινεῖν τὸ τέκνον τῆς, μὲ λυπεῖ ὅττι μὲ ἐπαινῇ. Ἐπραξα ὅ,τι ἐπράξατε καὶ σεῖς, ἦτοι ὅ,τι ἠδυνήθην. Τὸ παραρμητὸν ὅμως αἴτιον, παρῶρμησε καὶ ἐμέ, τοῦτ' ἔστιν ἡ πατρίς. Ὅστις ἐπετέλεσε τὴν ἀγαθὴν του προαίρεσιν, ἔπραξε πλείονα ἐμοῦ.

¹ Hes comest thou to a morsel of this feast having fully dined before. Τεμάχιον μόνον ἐκ τῆς σημερινῆς εὐωχίας ἔλαβες, ἔχων ἤδη δειπνήσει κατὰ κόρον. Ὁ Κομίνιος φαίνεται ἐνωσεῖ ὅτι τόσοσιν ὀλίγον προσέθηκεν εἰς τὴν φάσιν τοῦ Μαρκίου τὸ σημερινόν του κατορθώμα, ὥστε ὁμοιάζει πρὸς ἐκεῖνον ὅστις, ἔχων ἤδη δειπνήσει κατὰ κόρον, λαμβάνει τεμάχιον μόνον ἐκ τῆς εὐωχίας.

KOMIN. Δέν θά κρύψης ἐν σκοτυῶ ὡς ἐν τάφῳ τὴν ἀξίαν σου. Πρέπει νὰ μάθῃ ἡ Ρώμη τὴν ἀξίαν τῶν τέκνων της. Θά ἦτο ἀπόκρυφς χείρων κλοπῆς, οὐχὶ κατωτέρα προδοσίας, τὸ νὰ κρύψωμεν τὰ κατορθώματά σου, καὶ νὰ παρκασιωπήσωμεν ἐκεῖνο, ὅπερ, καὶ τῶν ὑψίστων ἐπαίνων ἀν ἀξιοῦθῃ, δέν ἐπαινεῖται ἀρκοῦντως. Ὅθεν σὲ παρκαλῶ — διὰ νὰ ἀναφέρω ἀπλῶς τὸ ὄνομά σου, καὶ ὄχι νὰ ἀνταμείψω τὰς πράξεις σου—ἀφες νὰ δμιλήτω ἐνώπιον τοῦ στρατοῦ ἡμῶν.

MARK. Ἐπὶ τοῦ σώματός μου σέρω πληγὰς αἰτίνας μοὶ προξενούσι πόνον ὅταν ἀκούωσι νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτῶν.

KOMIN. Ἄλλ' ἀν δέν ἐγένετο λόγος περὶ αὐτῶν θά ἐφλογίζοντο ὑπὸ τῆς ἀγνωμοσύνης, καὶ θά καθίσταντο θανατηφόροι. Ἐκ τῶν πολλῶν καὶ καλῶν ἔππων οὕς ἐκυριεύσαμεν, ἐξ ὅλων τῶν ἐν τῷ πεδίῳ καὶ τῇ πόλει συλλεγόντων θησαυρῶν, σοὶ δίδομεν τὸ δέκατον, τοῦτο δὲ νὰ ἐκλεχθῇ ὑπὸ σοῦ, πρὶν γίνῃ ἡ γενικὴ διανομή.¹

MARK. Σ' εὐχαριστῶ, στρατηγέ, ἀλλὰ δέν δύναμαι νὰ συνκινέσω νὰ λάβω μισθὸν διὰ τὸ ξίφος μου. Τὸ ἀρνοῦμαι καὶ ἐπιμένω, ἵνα μετὰ τῶν συμμετσχόντων τῆς μάχης λάβω τὴν εἰς ἐμὲ ἀναλογοῦσαν μοῖραν.

(Παρατεταμένα σαλπίσματα. Πάντες κραυγάζουσιν ὁ Μάρκιος, ὁ Μάρκιος! Ἀναρρίπτουσι τοὺς πέλους καὶ κινεῦσι τὰς λόγχας. Ὁ Κομίνιος καὶ ὁ Λάρκιος ἴστανται ἀσκαπεῖς).

MARK. Ἄς μὴ ἠχήσωσι ποτὲ πλέον τὰ ὄργανα ταῦτα τὰ ὁποῖα οὕτω πως βεβηλοῦτε. Ὅταν τὰ τύμπανα καὶ αἱ σάλπιγγες μεταβάλλωνται εἰς κόλακας ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, τότε ἀς πληρωθῶσι καὶ ἀνάκτορα καὶ πόλεις ψεύδους καὶ κολακείας. Ὅταν καὶ ὁ χάλυψ μαλακύνεται ὡς ἡ μέταξα τοῦ παρασίτου, ἀς χρησιμεύσῃ αὕτη ὡς θώραξ καὶ εἰς τοὺς πολεμιστάς.² Ἄρκεϊ σὰς λέγω! Διότι δέν ἀπέπλυνε τὴν αἵματωθεῖσαν ῥινά μου, ἢ διότι κτετέβαλον οὐτιδανούς τινας, τὴν πράξιν δὲ ταύτην πλεῖστοι ἐκ τῶν ἐδῶ ἀπαρατήρητοι ἔπραξαν, μὲ ὑποδέχεσθε μεῖο' ὑπερβολικῶν ἀνευ-

¹ Ἐπειτα, πολλῶν χρημάτων καὶ ἔππων γεγονότων αἰχμαλώτων καὶ ἀνθρώπων, ἐκέλευεν αὐτὸν ἐξελίσθαι δέκα πάντα πρὸ τοῦ νέμειν τοῖς ἄλλοις. Ἄγου δ' ἐκείνων ἀριστεῖον αὐτῷ κερκορημένον ἔππον ἐδωρήσατο. Τῶν δὲ Ρωμαίων ἐπαινεσάντων, ὁ Μάρκιος προσελθὼν τὸν μὲν ἔππον ἐφῆ δέχεσθαι καὶ χαίρειν τοῖς ἐπαίνους τοῦ ἀρχοντος, τὰ δὲ ἄλλα μισθόν, οὐ τιμὴν ἡγούμενος εἶναι, καὶ ἀγαπήσειν ὡς εἰς ἕκαστος τὴν νέμειν. (Πλ. Μαρ. σελ. 427).

² May these same instruments which you profane, never sound more! When drums and trumpets shall in the field prove flatterers, let courts and cities be made all of false-faced soothing! When steel grows soft as the parasites silk, let him be made a coverture for the wars. Τὴν γραφὴν ταύτην παραδέχεται ὁ Aldis W. Wright οὗτινος τὴν ἐκδοσὶν ἔχομεν ὑπ' ὄψαι. Ἄτερος δὲ γνωστός ἐκδότης τοῦ Σαίξπηρ ὁ Knight, καὶ τὴν στίχιν καὶ λέξεις τινὰς τοῦ χωρίου μεταβάλλων ἐρμηνεύει αὐτὸς ὡς ἑξῆς: Ἄς μὴ ἠχήσωσι ποτὲ πλέον τὰ ὄργανα ταῦτα τὰ ὁποῖα βεβηλοῦτε, ὅταν καὶ τύμπανα καὶ σάλπιγγες μεταβάλλωνται εἰς κόλακας ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης! Ὅπου ὁ χάλυψ μαλακύνεται ὡς ἡ μέταξα τοῦ παρασίτου, ἐκεῖ καὶ ἀνάκτορα καὶ πόλεις ἀς πληρωθῶσι (κατοικηθῶσι) ψευδοπροσώπων κολακῶν.

φημιῶν, ὡσπερ ἐπεθύμουν ν' ἀκούω τὴν ἀσπήμεντον παρ' ἐν μου, ἐξογκουμένην μὲ ἐπκίνουε καὶ ἀρτυομένην μὲ ψεύδη;

ΚΟΜΙΝ. Εἶσαι ὑπὲρ τὸ δέον μετριόφρων, καὶ μάλλον αὐστηρὸς πρὸς τὴν δόξαν σου, ἢ ἀγνώμων πρὸς ἡμᾶς ἐκφράζοντας εἰλικρινῶς τὰ αἰσθήματά μας. Ἄλλ' ἐάν σὺ ὀργίζεσαι ἐναντίον σαυτοῦ, θά μᾶς ἐπιτρέψῃς νὰ σὲ δέσωμεν, ὅπως πάντα ἄνθρωπον ὅστις βλάπτει αὐτὸς ἑαυτὸν, καὶ ἔπειτα συζητοῦμεν ἀπρακτῶς μετὰ σοῦ. Ὅθεν ὁμοῦ μεθ' ἡμῶν, ὡς μάθη ἅπασα ἡ οἰκουμένη ὅτι, τῷ Γαίῳ Μαρτίῳ ἀνήκει τὸ κλέος τοῦ πολέμου τούτου· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτου τῷ δίδω τὸν γενναῖον ἵππον μου, γνωστὸν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, μὲ ὄλον τὸν στολισμὸν του· ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ταύτης, ἀμείδοντες τὰ πρὸ τῶν Κοριόλων κητορθώματά του, ἀποκαλοῦμεν αὐτὸν ἐπευρημοῦντος σύμπαντος τοῦ στρατοῦ, **ΓΑΙΟΝ ΜΑΡΚΙΟΝ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΝ!** Φέρε ἐπαξίως τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην ἐσχεῖ! (Σελπίσματα καὶ τυμπανοκρουσίαι).¹

ΠΑΝΤΕΣ. Γάιος Μάρκιος Κοριολανός!

ΚΟΡΙΟΛ. Θά ὑπάγω νὰ πλουθῶ, καὶ ὅταν τὸ πρόσωπόν μου καθαρῶθῃ, θά παρατηρήσῃς ἀν ἐρυθριῶ ἢ ὄχι· ὅπως δὴ ποτε σὲ εὐχαριστῶ. Θά ἱππεύσω τὸν θυμοειδῆ ἵππον σου, καθ' ἅπαντα δὲ τὸν χρόνον θά προσπαθῆσω παντὶ σθένει, νὰ μοὶ ἀρμόζῃ ὡς περικεφαλαίᾳ, ἢ λαμπρὰ προσώνυμία ἦν μοὶ ἔδωκας.

ΚΟΜΙΝ. Ἄγωμεν εἰς τὴν σκηνὴν μου, ὅπου πρὶν ἢ ἀναπαυθῶμεν θά ἀναγγεῖλωμεν εἰς τὴν Ρώμην τὴν ἐπιτυχίαν μας. Σὺ, Τίτε, πρέπει νὰ ἐπιτρέψῃς εἰς τὰ Κορίολα· ἀπόστειλον δὲ ἡμῖν εἰς Ρώμην τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν κατοίκων ἵνα μετ' αὐτῶν συνομολογήσωμεν συνθήκην πρὸς τε τὸ ἡμέτερον καὶ τὸ ἰδικὸν των συμφέρον.

ΛΑΡΚ. Προθύμως στρατηγέ.

ΚΟΡΙΟΛ. Οἱ θεοὶ ἀρχίζουσι νὰ μὲ ἐμπαίζωσι! Ἐγὼ ὁ πρὸ μικροῦ ἀνηθείς ἡγεμονικὰ δῶρα ἀναγκάζομαι νῦν νὰ ἀπαιτήσω παρὰ τοῦ στρατηγοῦ μου.

ΚΟΜΙΝ. Ἡ κτῆσις σου ἐγκρίνεται. Τί θέλεις;

ΚΟΡΙΟΛ. Ἐν Κορίολοις κατέλυσα πολλάκις εἰς τὸν οἶκον πτωχοῦ ἀνδρός, ὅστις ἐφέρετο πρὸς με λίαν φιλανθρώπως. Αἰχμαλωτισθεὶς, ἐπεκαλέσατο τὴν συνδρομὴν μου, ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν μου ὁ Ἀμφίδιος, καὶ ἡ ὀργὴ κατέπνιξε τὴν εὐσπλαχνίαν μου· ἐξαιτοῦμαι παρὰ σοῦ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πτωχοῦ μου ξένου.

ΚΟΜΙΝ. Ὡ τῆς καλῆς αἰτήσεως! Καὶ ὁ φρονεὺς τοῦ υἱοῦ μου ἀν ἦτο, θά ἠλευθεροῦτο αὐθαρῆ. Ἀπελευθέρωτον αὐτόν, Τίτε.

¹ Ἐπεὶ δ' ἱπαύσατο βοῆς καὶ θορύβου τὸ πλῆθος ὑπολαβὼν ὁ Κομίνιος ἀλλ' ἰκαίνας μὲν εἶπεν ὡ στρατιῶται τὰς δωρεὰς οὐ δύνασθε βιάζεσθαι τὸν ἀνδρα μηδὲ βουλόμενον λαβεῖν· ἦν δὲ οὐκ ἔστιν ἐπὶ ταύτῃ δεδομένην ἀπόσασθαι δῶμεν αὐτῷ καὶ φηρισώμεθα καλεῖσθαι Κοριολανόν· εἰ μὴ πρὸ ἡμῶν ἢ πράξις αὕτη ταῦτα δίδωκεν. Ἐκ τούτου τρίτου ἔσχεν ὄνομα τὸν Κοριολανόν. (Πλ. Γ. Μαρ: 42).

ΛΑΡΚ. Πῶς ὀνομάζεται Μάρκιε ;

ΚΟΡΙΟΛ. Μὴ τὸν Δία! ἐλησμόνησαι. Εἶμαι καταπεπονημένος, ναί, ἐκουράσθην ἢ μνήμη μου. Δὲν ὑπάρχει οἶνος ἐδῶ ;

ΚΟΜΙΝ. Ἄγωμεν εἰς τὴν σκηνὴν μου. Τὸ αἶμα ξηραίνεται ἐπὶ τοῦ προσώπου σου. Εἶνε κκιρὸς νὰ προναήσωμεν περὶ θεραπείας ἐλθέ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Κ'

Τὸ στρατόπεδον τῶν Οὐλοῦσκων.

Σαλπίσματα. Ἐμφανίζεται ὁ **ΤΥΛΛΟΣ ΑΜΦΙΔΙΟΣ** αἱματόφυρτος, μετὰ δύο ἢ τριῶν στρατιωτῶν.

ΑΜΦΙΑ. Ἦ πόλις ἐκυριεύθη !

Α' ΣΤΡΑΤ. Θὰ ἀποδοθῆ ὑπὸ ὄρους ἐπιεικεῖς.

ΑΜΦΙΑ. Ὑπὸ ὄρους !

Ἐπεθέμουν νὰ ζήμην Ρωμαῖος, διότι, ἂν Οὐλοῦσκος, δὲν δύναιμι νὰ δείξω τί εἶμαι. Ὑπὸ ὄρους! Κκι παῖξ δύναιμι νὰ εἶνε ἡ ἐπιείκεια τῶν ὄρων τῆς συνθήκης ὅταν ὁ ἕτερος τῶν δικμαχομένων παρέδωκεν ἑαυτὸν εἰς τὴν τοῦ ἑτέρου διάκρισιν ; Πεντάκις, Μάρκιε, συνεπλάκην πρὸς σέ, κκι πεντάκις με ἐνίκησας, κκι ὁκ ἐξηκαλούθεις ἴσως πράττων τὸ αὐτό, κκι ἂν ἀκόμη τόσον συχνὰ ἠρχόμεθα εἰς χεῖρας, ὅσον κκι τρώγωμεν. Μὰ τὰ στοιχεῖα, ἂν ποτε πάλιν ἀντικρίσω αὐτόν, ἢ θὰ τὸν φονεύσω, ἢ θὰ φονευθῶ ἢ ἀντιζηλίξ μου δὲν ἔχει πλέον ἂν εἶχεν ἄλλοτε γενναῖον χαρακτήρα, διότι ἄλλοτε μὲν ἤθελον νὰ τὸν συντρίψω δι' ὁμοίας δυνάμεως ἢτοι ἕξρος πρὸς ἕξρος ἀλλὰ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ τὸν κτυπήσω ὅπως δυνηθῶ εἴτε διὰ βίας, εἴτε διὰ δόλου, θὰ τὸν ἀφανίσω.

Α' ΣΤΡΑΤ. Εἶνε σωστὸς διάβολος.

ΑΜΦΙΑ. Κκι τοῦ διαβόλου ἀκόμη τολμηρότερος, ἀλλ' ὄχι τόσον πονηρός. Τὸ γενναῖον τῆς ψυχῆς μου ἠμχυρώθη ὑπὸ τῆς προσαφθείσης κηλίδος ἐνεκα ἐκείνου ὁκ ἀπαρνηθῆ ἑαυτήν. Οὔτε ὕπνος, οὔτε ἱερὸν, οὔτε ἀσθένεια, οὔτε τὸ ἀοπλον, οὔτε βωμός, οὔτε Καπιτώλιον, οὔτε ἱερέων προσευχαί, οὔτε θυσίας ὕραι, ἔτινα πάντα καταπαύουσι πῶσιν μακίαν, θὰ δυνηθῶσι, προβάλλοντά τὰ ὑπὸ τῆς συνθηκῆς καθιερωμένον δικαίωμά των, ν' ἀναχαιτίσωσι τὸ κατὰ τοῦ Μαρκίου μίσός μου ὅπου τὸν συναντήσω, κκι ἐν αὐτῷ ἀκόμη τῷ οἴκῳ μου, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἀδελφοῦ μου, κκι ἐκεῖ ἀκόμη, παρὰ τοὺς νόμους τῆς ξενίας, θὰ ἐμπήξω τὰς ἀγρίας χεῖρας μου εἰς τὴν καρδίαν του. Ὑπαγε εἰς τὴν πόλιν νὰ μάθης ὑπὸ πῶσιν φυλάσσεται, κκι τίνες εἶνε οἱ μέλλοντες νὰ σταλῶσιν εἰς Ρώμην ὡς ὄμηροι.

Β' ΣΤΡΑΤ. Δὲν θὰ ἔλθης στρατηγέ ;

ΑΜΦΙΑ. Μὲ περιμένουσιν εἰς τὸ δάτος τῶν κυπαρίσσων· ἔλθε ἕκαστε, — πρὸς μεσημβρίαν τῶν μύλων τῆς πόλεως — καὶ ἀγγεῖλόν μοι πῶς βαίνουσι τὰ πράγματα, ἵνα κατὰ ταῦτα κανονίσω καὶ ἐγὼ τὴν πορείαν μου.

Α' ΣΤΡΑΤ. Εἰς τὰς διαταγὰς σου, στρατηγέ. (Ἐξέρχονται).

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ Α'

Ρώμη. — Δημόσιος πλατεῖα.

(Ἐισέρχεται ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ μετὰ τῶν δημάρχων ΣΙΚΙΝΙΟΥ καὶ ΒΡΟΥΤΟΥ)

ΜΕΝΗΝ. Ὁ οἰπνοσκόπος μοι λέγει ὅτι θὰ λάβωμεν ἀγγελίας ταύτην τὴν ἑσπέραν.

ΒΡΟΥΤ. Ἀγαθὰς ἢ κακὰς;

ΜΕΝΗΝ. Ὅχι κατὰ τὰς εὐρχὰς τοῦ λαοῦ, διότι δὲν ἀγαποῦν τὸν Μάρκιον.

ΣΙΚΙΝ. Ἡ φύσις διδάσκει τὰ ζῶα νὰ γνωρίζωσι τοὺς φίλους των.

ΜΕΝΗΝ. Ποῖον σὲ παρακαλῶ ἀγαπᾷ ὁ λύκος;

ΣΙΚΙΝ. Τὸ ἀρνίον.

ΜΕΝΗΝ. Ναί, διὰ νὰ τὸ καταβροχθίσῃ, ὡς θὰ κατεβρόχθιζε τὸν εὐγενῆ Μάρκιον, ὁ πεινασμένος ὄχλος.

ΒΡΟΥΤ. Εἶνε πράγματι ἀρνίον, βελάζον ὡς ἄρκτος.

ΜΕΝΗΝ. Εἶνε πράγματι ἄρκτος ζῶσα ὡς ἀρνίον. Σεῖς εἶσθε γέροντες καὶ οἱ δύο· εἰπατέ μοι κάτι τὶ τὸ ὁποῖον θὰ σὰς ἐρωτήσω.

ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ. Ἀσμένως.

ΜΕΝΗΝ. Ποῖα ἢ ἔλλειψις τοῦ Μαρκίου τὴν ὁποίαν σεῖς νὰ μὴν ἔχετε καὶ μὲ τὸ παρακάνω;

ΒΡΟΥΤ. Δὲν ὑπάρχει ἐλάττωμα οὕτινος νὰ στερηθῆται· εἶνε μετὰς πάντων.

ΣΙΚΙΝ. Καὶ ὡς τὸ κυριώτατον ἔχει τὴν ἀλαζονείαν.

ΒΡΟΥΤ. Τὰ πάντα δὲ υπερβάνει ἢ κομπορρημοσύνη του.

ΜΕΝΗΝ. Αὐτὸ εἶνε παράδοξον. Γνωρίζετε σεῖς οἱ δύο ποῖαν γνώμην ἔχη περὶ ὑμῶν ἢ πόλις, θέλω νὰ εἴπω ἡμεῖς οἱ εὐπατρίδαι;

ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ. Ἐ! λοιπὸν ποῖαν;

ΜΕΝΗΝ. Ἐπειδὴ ὁμιλεῖται περὶ ἀλαζονείας, — δὲν θὰ ὀργισθεῖτε ἐν τὸ εἶπω;

ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ. Λέγε, λέγε

MENHN. Μοι εἶνε ἀδιάφορον, καθότι ἡ ἐλαχίστη ἀφορμὴ σὰς παροργίζει· ἔθεν δύνασθε νὰ ἀφήσετε ἐλευθέρους τοὺς χαλινούς εἰς τὸν ὀργίλου χαρακτῆρά σας, καὶ νὰ θυμώσετε ὅσον θέλετε, ἂν τοῦλάχιστον τοῦτο σὰς ἀρέσκη. Μέμψασθε τοῦ Μαρκίου ὡς ἀλαζόνος;

ΒΡΟΥΤ. Δὲν εἴμεθα μόνοι ἡμεῖς, κύριε.

MENHN. Γνωρίζω ὅτι πολὺ ὀλίγα πράγματα δύνασθε νὰ πράξετε μόνοι· ἂν πολλοὶ ἄλλοι δὲν σὰς παρεῖχον συνδρομὴν, αἱ πράξεις σας θὰ ἦσαν τελείως ἀσήμντοι· ἡ ἱκανότη σας εἶνε τόσῳ παιδική, ὥστε δὲν δύνασθε νὰ πράξετε πολλὰ ἀφ' ἑαυτῶν. Ὀμιλεῖται περὶ ἀλαζονείας. ὦ ἐὰν ἡδύνασθε νὰ στρέψητε τὰ βλέματτα πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν κώτων σας πτήραν, καὶ νὰ θεωρήσητε τὴν χαριτωμένην εἰκόνα σας! ὦ, ἐὰν ἡδύνασθε νὰ τὸ πράξετε!

ΒΡΟΥΤ. Καὶ τί μὲ τοῦτο;

MENHN. Ἦθέλετε τότε ἀνακαλύψει ἐν ζευγος ἀναξίων, ἀλαζόνων, βεβαίων, ὀξυχόλων ἀρχόντων, (γράφε τρελλῶν) ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἐν Ρώμῃ.

ΣΙΚΙΝ. Καὶ σὺ ἄρκετὰ γνωστὸς εἶσαι, Μενήνιε.

MENHN. Εἶμαι γνωστὸς ὡς εὐτράπελος πατρίσιος, ἄνθρωπος ὅστις ἀγκυρᾷ ποτήριον θερμοῦ οἴνου, χωρὶς σταγόνος ὕδατος ἐκ τοῦ Τιβέριως· λέγουσιν ὅτι ἔχω κάπως τὸ ἐλάττωμα νὰ δικαιῶ τὸν πρῶτον ἐγκαλέσαντα, ὅτι ὀργίζομαι διὰ τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν, ὅτι γνωρίζω περισσότερον τὰ ὀπίσθια τῆς νυκτὸς πρὸ τὸ μέτωπον τῆς ἡμέρας· ὅτι λέγω, ὅτι φρονῶ, καὶ ὅτι ἡ κακία μου καταναλίσκεται μόνον εἰς λόγους. Ὅταν συναυτῶ δύο πολιτικούς ὡς ὄμῃς—βεβηλῶς Λυκούργους δὲν δύναμαι νὰ σῶξονομάτω—ἐὰν τὸ ποτὸν τὸ ὄπατον μοι δίδετε ἐρεθίζῃ ἀηδῶς τὸν λάρυγγά μου, ζαρώνω τὸ πρόσωπον. Δὲν δύναμαι δὲ νὰ εἶπω ὅτι ἡ ἐντιμότης σας ὠμίλησε δῆθεν καλῶς περὶ τίνος πράγματος, ὅταν ἀκούω ὅτι ὁ γαίδαρος δίδει καὶ παίρνει εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ὀμιλίης σας¹· καὶ μοιλονότι ἀνγκυρῶμαι νὰ συμφωνῶ μετ' ἐκείνων οἵτινες λέγουσιν ὅτι εἰσθε σεβαστοὶ καὶ σπουδατοὶ ἄνδρες, ὅμως ψεύδονται ἀναιδῶς, ὅσοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἔχετε πρόσωπα συμπαθητικά. Ἄν δὲ τὰῦτα πάντα βλέπετε ἐν τῷ μικρῷ εἶναί μου, ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι μὲ γνωρίζετε πολὺ καλῶς; Τί κακὸν λοιπὸν δύναται νὰ ἀνακαλύψῃ ἡ τυφλὴ διορατικότης σας ἐν τῷ χαρακτῆρι τούτῳ, ἀφοῦ μὲ γνωρίζεται πολὺ καλῶς;

ΒΡΟΥΤ. Ἄρες αὐτὰ κατὰ μέρος, σὲ γνωρίζομεν πολὺ καλῶς.

MENHN. Οὔτε ἐμὲ γνωρίζετε, οὔτε τὸν ἑαυτὸν σας, οὔτε ἄλλα τι. Ἡ φιλοδοξία σας εἶνε νὰ προσκυνησθε καὶ χαρετίζεσθαι ἀπὸ τοὺς μικροὺς ἀνθρώπους; δαπανᾶτε δὲ ἡμίσειαν ὥραν ἀκροώμενοι ἀσήμντον διχοφορὰν μετὰ τοῦ ὀπωροπώλιδος καὶ κκπήλου, καὶ πάλιν τότε ἀναβάλλετε εἰς ἄλλην

¹ When I find, the ass in compound with the major part of your syllables.

δικάσιμον ἡμέραν ὑπόθεσιν ἀξίαν δύο λεπτῶν. Ἐν δὲ καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἀντίδικοι ἐκθέτουσιν ὑμῖν τὴν ὑπόθεσιν, τύχη νὰ σὰς πειράξῃ κολικόπονος, τὰ πρόσωπά σας ἀλλοιοῦνται εἰς εἰδεχθεῖς προσωπίδας, χάνετε πᾶσαν ὑπομονήν, ἐγκαταλείπετε τὴν δίκην ἐν κρίσει σήμερι, καὶ μᾶλλον περιπεπλεγμένην ἕνεκα τῆς ἀκροάσεώς σας· ἅπας δὲ ὁ ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης σας προκύπτων συμβιβασμός, συνίσταται εἰς τὸ νὰ ὀνομάζητε ἀχρεῖους ἀμφοτέρους τοὺς δικδίλους. Εἰσθε μὲν τὸ νὰ εἶνα θαυμάσιον ζευγάρι.

ΒΡΟΥΓΓ. Ἄφες αὐτά, γνωρίζει κάλλιστα ὁ κόσμος ὅτι εἶσαι καταλληλότερος ὡς γελωτοποιὸς εἰς τὰ συμπόσια, ἢ χρήσιμος βουλευτῆς εἰς τὸ Καπιτώλιον.

ΜΕΝΗΝ. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἱερεῖς μας κατ' ἀνάγκην θὰ γίνωσι σκῶπται ἐν τυχόν συναντήσῃσι πλάσματ' ὅσῳ γελοῖα ὡς ὑμεῖς. Καὶ ¹ τὰ ὀρθότατα ὄσων λέγετε εἶνε ὅσον εὐτελῆ, ὥστε δὲν εἶνε ἀξίον τοῦ κόπου νὰ κινήται δι' αὐτὸν ὁ πῶγων σας, αὐτὸς δὲ ὁ πῶγων σας εἶνε ἀνάξιος νὰ παραγεμίσῃ προσκεφάλαιον ἐμβλωματοῦ, ἢ νὰ ἐμβληθῇ εἰς σαμάρι γαϊδάρου. Καὶ ὅμως τολμάτε νὰ λέγητε ὅτι ὁ Μάρκιος εἶνε ἀλαζών, ὅστις ὅσον εὐτελῶς καὶ ἐν ἐκτιμηθῇ, ἰσοδυναμεῖ πρὸς πάντας συλλήβδην τοὺς ἀπὸ Δευκαλίωνος προγόνους σας, καὶ ἴσως οἱ ἄριστοι ἐξ ἐκείνων ἦσαν δῆμιοι ἐκ διαδοχῆς. Κεκλή νύκτα εὐγενέστατοι. Περαιτέρω συνδιάλεξις πρὸς ὑμεῖς τοὺς βουκόλους τοῦ κτηνώδους ὄχλου, θὰ ἐμόλυνε τὸν ἐγκέφαλόν μου. Ἀκυβάνω τὸ θάρρος νὰ σὰς ἀποχαιρετίσω. (Ὁ **ΒΡΟΥΓΓΟΣ** καὶ **ΣΙΚΙΝΙΟΣ** ἀπομακρύνονται. Εἰσέρχονται ἡ **ΒΟΛΟΥΜΝΙΑ**, ἡ **ΒΙΡΓΙΑΙΑ** καὶ ἡ **ΒΑΛΕΡΙΑ**.)

Λοιπὸν, ὅσον ὠραῖαι ὅσον καὶ εὐγενεῖς δέσποιναί — καὶ αὐτὴ ἡ σελήνη ἐν ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς δὲν θὰ ἦτο εὐγενεστέρη ὑμῶν — τοῦ σπεύδετε ;

ΒΟΛΟΥΜ. Ὁ υἱός μου πλησιάζει, σεβαστὴ Μενήνιε· πρὸς θεοῦ ὑπάγωμεν.

ΜΕΝΗΝ. Πῶς ! ὁ Μάρκιος ἐπιστρέφει !

ΒΟΛΟΥΜ. Ναί, φίλτατε Μενήνιε, καὶ λαμπρῶς εὐδοκιμήσας.

ΜΕΝΗΝ. Δέξαι τὸν πῖλον μου οὐρανέ, καὶ τὰς εὐχαριστίας μου. Λοιπὸν, ὁ Μάρκιος ἐπιστρέφει !

ΒΟΛΟΥΜ. καὶ **ΒΙΡΓΙΑΙΑ.** Ναί, εἶνε ἀληθές.

ΒΟΛΟΥΜ. Ἴδου ἡ ἐπιστολή του· ἡ γερούσιχ ἔλαβεν ἄλλην, ἄλλην ἢ σύζυγός του, καὶ νομίζω ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ εἶνε μίχ πρὸς σέ.

ΜΕΝΗΝ. Ἀπόψε θὰ κάψω τὸ σπίτι μου· ² ἐπιστολή πρὸς ἐμέ !

ΒΙΡΓΙΑΙΑ. Βεβκιδότατα, ἐπιστολή πρὸς σέ· τὴν εἶδον.

ΜΕΝΗΝ. Ἐπιστολή πρὸς ἐμέ ! τοῦτο μοι δίδει ἐπιτὰ ἐτῶν ὑγείαν· κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο θὰ πέμψω εἰς κόρακας τοὺς ἰατρούς. ³ Ἡ ἀρίστη συνταγὴ τοῦ Γαλιλαίου συγκρινομένη πρὸς τὸ προφυλακτικὸν τοῦτο φάρ-

¹ When you speak best as to the purpose, it is not worth the wagging of your beards.

² I will make my very house reel to night. Ἀπόψε θὰ τὰ κάμω θάλασσα.

³ I will make a lip at the physician· θὰ περιφρονήσω τοὺς ἰατρούς.

μακρον, θὰ ἦτο ἀγυρτικὴ ἀλοιφή, καὶ φάρμακον εἰς ἵππους μόνον κατάλληλον. Δὲν εἶνε πληγωμένος; Ἄλλοτε συνήθιζε νὰ ἐπανερχεταὶ τραυματισμένος.

BIRGIA. ὦ, ὄχι, ὄχι, ὄχι.

ΒΟΛΟΥΜ. ὦ, ναί, ἐπληρώθη καὶ εὐχαριστῶ τοὺς θεοὺς.

ΜΕΜΗΝ. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἂν τὸ τραῦμα δὲν εἶνε βαρὺ ἂν ἔχη εἰς τὴν τσέπην τὴν νίκην, τὰ τραύματα τῷ πρέπουσι.

ΒΟΛΟΥΜ. Τὴν ἔχει ἐπὶ τοῦ μετώπου. Εἶνε ἡ τρίτη φορὰ, Μενήνιε, καθ' ἣν ἐπανερχεταὶ ἐστραμμένος μετὰ τὸν δρυῖνον στέφανον.

ΜΕΜΗΝ. Ἐσωφρόνισε καλὰ τὸν Ἀμφίδιον;

ΒΟΛΟΥΜ. Ὁ Τίτος Μάρκιος γράφει ὅτι συνεπλάκησαν οἱ δύο, καὶ ὅτι ὁ Ἀμφίδιος διέφυγεν.

ΜΕΜΗΝ. Καὶ ἦτο βεβιαῶς καιρὸς νὰ φύγῃ δύνανται νὰ τὸν βεβιαώσω περὶ ταύτου, ἔάν ἀνθίστατο ἕως τέλους, θὰ ἐπύθαινον ὅτι δὲν θὰ ἤθελον ποτέ νὰ πάθω, ἔστω καὶ χάριν πάντων τῶν ἐν Κοριόλοις κιδωτίων μετὰ τοῦ ἐν αὐτοῖς χρυσοῦ. Ἄνηγγέλην τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν γερουσίαν;

ΒΟΛΟΥΜ. Ἄς ὑπάγωμεν ἀγαπηταί. Ναί, ναί, ναί ἡ γερουσία ἔλαβεν ἐπιστολὰς παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ἐν αἷς οὗτος παραχωρεῖ εἰς τὸν υἱόν μου ὕλην πλὴν δόξαν τοῦ πολέμου τούτου. Ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ υπερηκόντιζε τὰ πρότερα κατορθώματά των.

ΒΑΑΕΡ. Τῷ ὄντι διηγοῦνται θαυμάσια περὶ αὐτοῦ.

ΜΕΜΗΝ. Θαυμάσια! ναί, καὶ σὰς ἐγγυῶμαι ὅτι εἰργάσθη οὐχὶ παρὰ τὴν ἀξίαν τοῦ.

BIRGIA. Εἶθε νὰ εἶνε ἀληθῆ!

ΒΟΛΟΥΜ. Ἀληθῆ! Τί λέγεις;

ΜΕΜΗΝ. Ἀληθῆ! Ὁρκίζομαι περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Ποῦ ἐτραυματίσθη; (πρὸς τοὺς δημάρχους). Ὁ θεὸς νὰ ἐλεήσῃ τὴν ἐντιμότητά σας! Ὁ Μάρκιος ἐπανερχεταὶ δικαιουῦται περισσότερο νὰ εἶνε ἀγέρωχος. Ποῦ εἶνε πληγωμένος;

ΒΟΛΟΥΜ. Ἐπὶ τοῦ ὄμου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος. Θὰ ἔχη μεγάλην οὐλὰς νὰ δεῖξῃ εἰς τὸν λαὸν ὅταν ζητήσῃ τὰς ψήφους τοῦ. Ὅτε ἐδίωξε τὸν Ταρκίνιον ἔλαβεν ἑπτὰ τραύματα.

ΜΕΜΗΝ. Ἐν κατὰ τὸν κόχεννα, καὶ δύο κατὰ τὸν μικρὸν—ἐν ἕλφ ἐν-νέα, καθ' ὅσον ἐγὼ γνωρίζω.

ΒΟΛΟΥΜ. Πρὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἐκστρατείας εἶχεν εἴκοσι πέντε τραύματα.

ΜΕΜΗΝ. Τώρα ἔχει εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ἕκαστον δὲ τραυμά του ἦτο εἰς

1 An he had stayed by him, I would not have been so fidiused for all the chests in Corioli and the gold that's in them. Ἐκ τοῦ Ἀμφίδιος παραστατικῶς ὁ Μενήνιος παράγει ῥημα fidiused. Δὲν ἤθελον νὰ ἀμφισβητήσω.

τάφος ἐχθροῦ (ζητωκραυγαὶ καὶ σαλπίσματα). Εἶνε οἱ προάγγελοι (ushers) τοῦ Μάρκιου. Ἐμπροσθεν αὐτοῦ βοή ἀγαλλιόσεως καὶ ἄπισθεν δάκρυα. Ὁ μέγας δαίμων τοῦ θανάτου κάθηται ἐπὶ τοῦ νευρώδους αὐτοῦ βραχίονος ὅστις, ὅθεν ὑψωθῆ καταπίπτει συντρίβων πλήθη ὄλα ἀνθρώπων. (Παιάν, ζουσι, Σάλπιγγες ἤχοῦσι. Εἰσέρχεται ὁ στρατηγὸς ΚΟΜΙΝΙΟΣ, ὁ ΤΙΤΟΣ ΔΑΡΚΙΟΣ καὶ ἀναμέσω αὐτῶν ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ ἐστεμμένος μὲ δρόνον στέφανον· εἶτα ἀξιωματικοί, στρατιῶται καὶ κῆρυξ.

ΚΗΡΥΞ. Μάθε Ρώμη ὅτι ὁ Μάρκιος ἠγωνίσθη μόνος ἐντὸς τῶν πυλῶν τῶν Κοριόλων ὅπου ἐκτὸς τῆς φήμης προσεκλήσατο καὶ νέον πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ὄνομα, τὸ τοῦ Κοριολανοῦ! Καλῶς ἦλθες εἰς Ρώμην ἔνδοξο Κοριολανέ! (σαλπίσματα).

ΠΑΝΤΕΣ. Καλῶς ἐπανῆλθες ἔνδοξο Κοριολανέ!

ΚΟΡΙΟΛ. Ἄς παύσουν πλέον τὰ τοικῦτα· λυποῦσι τὴν ψυχὴν μου. Παρκακλῶ ἀρκεῖ.

ΚΟΜΙΝ. Ἴδου ἡ μήτηρ σου, φίλε Μάρκιε.

ΚΟΡΙΟΛ. ὦ, γνωρίζω ὅτι ἰκέτευσας πάντας τοὺς θεοὺς ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας μου! (Γονυπετεῖ).

ΒΟΛΟΥΜ. Ἐγέρθητι, ἀνδρεῖτε μου στρατιῶτα· ἀγαπητέ μοι Μάρκιε, ἄξιε Γάιε, καὶ πῶς ἄλλως ὠνομάσθης τελευταῖον διὰ τὰ ἔνδοξα κατορθώματά σου; Κοριολανός; καλὰ εἶπα; Ἄλλ' ἴδου ἡ σύζυγός σου!

ΚΟΡΙΟΛ. Χαῖρε γλυκυτάτη μου, χαῖρε σιωπηλή μου. Πῶς; θὰ ἐγέλαις ἐάν μὲ ἐπανεφέρων ἐπὶ φορείου, καὶ κλαίεις νῦν βλέπουσά με ἐν θρικέμβει ἐπανερχόμενον; Ἄχ, φιλότατη, μόνον αἰ χῆραι τῶν Κοριόλων καὶ αἰ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀπολέσασαι μητέρες, ἔχουσιν οὕτω τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρυβρέκτους.

ΜΕΝΗΝ. Οἱ θεοὶ σὲ ἐπιστέφουσι!

ΚΟΡΙΟΛ. Αἶ, ζῆς ἀκόμη; (Πρὸς τὴν Βαλερίαν). ὦ συγγνώμην ἀγαπητὴ κυρία.

ΒΟΛΟΥΜ. Δὲν ἤξεύρω ποῦ νὰ στρέψω τὰ βλέμματά. ὦ, καλῶς ἐπανῆλθετε· καλῶς ἐπανῆλθες στρατηγέ, καὶ πάντες οἱ λοιποί.

ΜΕΝΗΝ. Μυριάκις καλῶς ἦλθετε. Μοῦ ἔρχεται καὶ νὰ γελάσω καὶ νὰ κλαύσω, καὶ χαίρω καὶ λυποῦμαι. Καλῶς ἦλθετε. Κατηραμένη ἡ ψυχὴ ἣτις δὲν χαίρει ἐπαναβλέπουσά σε. Εἴσθε τρεῖς, οὐς βλέπουσα ἡ Ρώμη πρέπει νὰ σαιρτῆ ὑπὸ χαρᾶς. Ἄλλὰ μὰ τὴν πίστιν μου ἔχομεν ἐδῶ κἄτι ἀγριόδενδρον τὰ ὁποῖα εἶνε ἀδύνακτον νὰ ἐξημερώσωμεν δι' ἐγκεντρισμοῦ. Ἐν πούτοις καλῶς ἦλθετε πολεμισταί. Ἐγὼ ἔμαθα νὰ λέγω τὴν τσουκνίδα τσουκνίδα, καὶ τῶν τρελλῶν τὰ σφάλματα τρέλλαις.¹

¹ We call a nettle but a nettle and the faults of fools but folly. Ἴσως ἡ παροιμία αὕτη ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἐλληνικὴν. Τὰ σῦκα σῦκα, καὶ τὴν σάφην σάφην.

ΚΟΜΙΝ. Σὺ λέγεις πάντοτε σωστά.

ΚΟΡΙΘΑ. Πάντοτε, πάντοτε ὁ Μενήμιος.

ΚΗΡΥΞ. Τόπον, ἀποσύρθητι.

ΚΟΡΙΘΑ. (Πρὸς τὴν Βολουμνίαν καὶ Βιργιλίαν): Τὴν χεῖρά σου, καὶ σὺ τὴν ἰδικήν σου· ποῖν εἰσέλθω εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἔσειλω γὰρ ἐπισκεφθῶ τοὺς χρηστοὺς πατριόνας, παρ' ὧν ὄχι μόνον προσρήσεις, ἀλλὰ καὶ παντοίως τιμὰς ἔλαβον.

ΒΟΛΟΥΜΝ. Μὲ ἠξίωσεν ὁ θεὸς νὰ ζήσω καὶ νὰ ἴδω πληρουμένους τοὺς πόθους καὶ τὰ πολυηρότατα τῆς φαντασίας μου σχέδια· ἐν μόνον πράγμα λείπει· δὲν ἀμφισβάλω ὅμως ὅτι καὶ τοῦτο θὰ σοὶ χορήγη ἡ πατρις ἡμῶν Ρώμη.

ΚΟΡΙΘΑ. Μάθε, καλὴ μητέρα, ὅτι προτιμῶ νὰ εἶμαι δοῦλος τῶν Ρωμαίων ὡς ἐγὼ θέλω ἢ νὰ ἄρχω αὐτῶν ὡς αὐτοὶ θέλουν.

ΚΟΜΙΝ. Ἐμπρός, εἰς τὸ Καπιτώλιον. (Σταλπίσματα. Ἐξέρχονται ἐν κομπῆ· Ὁ ΒΡΟΥΤΟΣ καὶ ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ ἐμφανίζονται).

ΒΡΟΥΤ. Πάντες ὁμιλοῦσι περὶ αὐτοῦ· οἱ ἀμβλυωποῦντες λαμβάνουσι διόπτρας διὰ νὰ τὸν ἴδωσι· ἡ τροφὸς ἀφίνει τὸ ἐμπεπιστευμένον αὐτῇ νήπιον νὰ κλαίῃ ἀπαίρον ὅπως φλυαρήσῃ περὶ αὐτοῦ· ἡ μαγεύουσα βίπτουσα τὰ καθαρῶτατον αὐτῆς μανθῆλι περὶ τὸν καπνισμένον αὐτῆς λαμόν, ἀναρριχᾶται εἰς τοὺς τοίχους διὰ νὰ τὸν ἴδῃ· τὸ πλῆθος συμπικνεῖται καὶ συσπειροῦται εἰς ἐργαστήρια, θρακίαι καὶ παράθυρα· παντοῖαι μορφαὶ κατέχουσι τὰς στέγας διαφλεγόμεναι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδωσιν αὐτόν· ἱερεῖς, σπικνίως ἄλλως φαινόμενοι, διωθόμενοι διὰ τοῦ πλήθους, ζητοῦσι αἰσθηκνόντες νὰ κατακλάδωσιν οἰκονδήποτε θέσιν· πεπλοφόροι δέσποιναι παραδίδουσι τὸ ἐρυθρόλευκον χρῶμα τῶν φιλαρέσκως ἐψμυθωμένων παρείων των εἰς τὰ λάγνα φιλήματα τοῦ φλογεροῦ Φαίβου· τοιαύτη εἶνε ἡ συνώθησις ὥστε νομίζει τις ὅτι ὁ παραττάτης αὐτοῦ δαίμων, οἷος-δήποτε καὶ ἂν εἶνε αὐτός, ὑποσηλθεν εἰς τὴν φύσιν αὐτοῦ καὶ μετέδωκε εἰς τὸ σχῆμα καὶ τὴν μορφήν του θελκτικὴν χάριν.

ΣΙΚΙΝ. Ἐγγυῶμαι ὅτι ἀμέσως θὰ ἐκλεχθῇ ὑπάτος.

ΒΡΟΥΤ. Τὸ ἀξίωμα ἡμῶν δύναται τότε νὰ κοιμᾶται, ἐφ' ὅσον οὗτος θὰ ἄρχῃ.

ΣΙΚΙΝ. Δὲν εἶνε δυνατὸν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους νὰ φέρῃ μετριοπαθῶς τὰ ἀξιώματά του, θὰ ἀπωλέσῃ καὶ ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἐκέρδησε.

ΒΡΟΥΤ. Αὐτὸ εἶνε κάπως παρήγορον.

ΣΙΚΙΝ. Μὴ ἀμφοίβαλλε ὅτι ὁ λαός, αὐτινος εἰμεθα προστάται, ἐνεκα τῆς ἀρχαίας πρὸς τὸν Μάρκιον ἐχθρας του θὰ λησμονήσῃ ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ ἀφορμῇ τὰς νέας τιμὰς του, ὅτι δὲ ὁ Μάρκιος θὰ δώσῃ τοιαύτην ἀφορμὴν, εἶνε κατ' ἐμὲ τοσοῦτω μᾶλλον βέβαιον, καθ' ὅσον ἡ ὑψηλοφροσύνη του τὸν παραξύνει εἰς τοῦτο.

ΒΡΟΥΤ. Ἦκουσα αὐτοῦ ὀμνύοντος, ὅτι, ἂν ἐμελλε ποτέ νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπατείαν, δὲν θὰ ἐνεφανίζετα εἰς τὴν ἀγορὰν περιβεβλημένος σχῆμα ταπεινόν, οὐδὲ θὰ ἐδείκνυε, κατὰ τὰ εἰθισμένα, τὰ τραύματά του εἰς τὸν λαόν, ἵνα ἐπαιτήσῃ τὴν ῥυπαρὰν ψῆφον του.

ΣΙΚΙΝ. Ἀληθές.

ΒΡΟΥΤ. Ἀναφέρω αὐτολεξεί τοὺς λόγους του. Τότε μόνον θὰ ἔστεργε τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου, ὅταν τὸ ἐπέβαλλον εἰς αὐτὸν αἱ ἱερεῖαι τῶν πατρικίων καὶ αἱ εὐχαὶ τῶν εὐπατριδῶν.

ΣΙΚΙΝ. Οὐδὲν ἄλλο εὐχομαι τόσον, ὅσον νὰ ἐμμείνη εἰς τὴν ἀπόφασίν του ταύτην καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ αὐτήν.

ΒΡΟΥΤ. Εἶνε πολὺ πιθανόν ὅτι θὰ ἐμμείνη.

ΣΙΚΙΝ. Τότε, ὅπως ἡμεῖς ἐκ ψυχῆς εὐχόμεθα, εἶναι βέβχιος ὁ ὄλεθρός του.

ΒΡΟΥΤ. Δυσὶν θάτερον, ἢ αὐτὸς πρέπει νὰ καταπέσῃ, ἢ ἡ ἡμετέρα ἰσχὺς. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ἐμβάλωμεν εἰς τὸν λαόν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἀνέκαθεν μισεῖται ὑπ' αὐτοῦ· ὅτι ἂν εἶχε τὴν δύναμιν ὁ Μάρκιος θὰ τοὺς μετέβηκεν εἰς κτήνη, θὰ ἔφραττε τὰ στόματτα τῶν συνηγόρων αὐτῶν, θὰ κατέλυε τὴν ἐλευθερίαν τῶν, θεωρῶν αὐτοὺς ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ σκέπτεσθαι καὶ πράττειν, κατ' οὐδὲν χρησιμωτέρους εἰς τὸν κόσμον, παρ' ὅσον εἶνε αἱ κάμηλοι ἐν τῷ πολέμῳ. αἵτινες τρέφονται μόνον ἵνα φέρωσι φορτία, καὶ τὰς ὁποίας καταμαστιγοῦσιν ὅταν καταβάλλωνται ὑπὸ τοῦ βάρους.

ΣΙΚΙΝ. Ταῦτα λεγόμενα ὡς λέγεις ἐν καταλλήλῳ στιγμῇ, καθ' ἣν ἡ ἀκκατάχτητος ὕβρις του θὰ προκαλέσῃ¹ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ λαοῦ, — ὅπερ θὰ συμβῆ ἀφεύκτως, εὐθύς ὡς ἤθελε τὸν ἐρεθίσῃ τις, πρᾶγμα τόσον εὐκόλον, ὅσον νὰ ἐπκρήσῃ τις κύνια ἐναντίον προβάτων — ταῦτα λεγόμενα ἐγκαίρως θὰ μεταβληθῶσιν εἰς πῦρ, ὅπερ θ' ἀναφλέξῃ τὰς ὡς φύγαντα εὐφλέκτους ψυχὰς τοῦ λαοῦ, ὃ δὲ καπνὸς τῆς πυρᾶς ταύτης θ' ἀμυρῶσῃ αὐτὸν διὰ παντός. (Εἰσέρχεται ΔΓΓΕΛΟΣ).

ΒΡΟΥΤ. Τί συμβαίνει;

ΔΓΓΕΛ. Καλεῖσθε εἰς τὸ Καπιτώλιον. Γενικῶς πιστεύεται ὅτι ὁ Μάρκιος θὰ ἐκλεχθῆ ὑπάτος. Εἶδον κωφούς συνωθουμένους διὰ νὰ τὸν ἴδωσιν καὶ τυφλοὺς διὰ νὰ τὸν ἀκούσωσι· κατὰ τὴν διάδοσίν του, αἱ μὲν γραῖαι μητέρες τῷ ἔρριπτον χειρίδας, αἱ δὲ δέσποιναι καὶ αἱ κόραι ταινίας καὶ μινδῆλια· οἱ εὐπατρίδαι προσκύνουν αὐτὸν ὑποκλινῶς ὡσπερ ἄγαλμα τοῦ

¹ I shall teach the people. Κατὰ τὸν Wright, ἂν ἡ γραφή τοῦ teach εἶνε ὀρθή ἢ φράσις φαίνεται διακεκομμένη. Ὁ Malone ἔχει: θὰ διδάξῃ τὸν λαόν τὰ πρὸς τοὺς κυβερνήτας αὐτοῦ καθήκοντα. Ὁ Stevens ἐρμηνεύει: θὰ μεταβάλῃ τὸν λαόν ὅπερ τῶν σχεδίων ἡμῶν. Ὁ Theobald ἀντικατέστησεν τὸ teach διὰ τοῦ reach καὶ ὁ Hammer διὰ τοῦ touch.

μολογήσωσαν αὐτάς, θὰ ἦτο ὕβρις καὶ ἀγνωμοσύνη· ἀν δὲ ἤθελον τὰς παρ-
ραμορφώσει θὰ ἦτο κακεντρέχεια, ἥτις θὰ διεψεύδατο ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ θὰ
ἐπέσυρε κατὰκρισιν καὶ ἀποδοκιμασίαν ἐκ μέρους πάντων ὅσοι ἤθελον
τοὺς ἀκούσει.

Α' ΣΥΓΚΛ. Ἄς μὴ γίνεταί πλέον λόγος περὶ αὐτοῦ· εἶνε ἀνὴρ ἀξιότι-
μος. Ἄς ἀπομακρυνθῶμεν, (ἔρχονται). Σαλπίζματα. Ραβδούχων προπορευομένων
εἰσέρχονται ὁ ὕπατος ΚΟΜΙΝΙΟΣ, ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ, ὁ ΚΟΡΙΘΛΑΝΟΣ, οἱ γερουσια-
σταί, ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ καὶ ὁ ΒΡΟΥΤΟΣ. Οἱ γερουσιασταὶ καταλαμβάνουσι τὰς θέσεις
τῶν· οἱ δήμαρχοι κάθονται παρ' αὐτοῖς.

ΜΕΝΗΝ. Θέμα τῆς νέης τυχῆς συνελεύσεως ἡμῶν, μετὰ τὴν ἡμετέ-
ραν ἀπόφασιν περὶ τοῦ ζητήματος τῶν Οὐλοούσκων καὶ τῆς μετακλήσεως
τοῦ Τίτου Λαρκίου, εἶνε ἡ ἀμοιβὴ τῶν λαμπρῶν πράξεων τοῦ ἀνδρὸς ἐκεί-
νου ὅστις ἠγωνίσθη τόσον ἀνδρείως ὑπὲρ τῆς πατρίδος του. Ὅθεν εὐδοκή-
σατε σεβασταὶ καὶ ἀξιότιμοι συγκλητικοί, νὰ ζητήσητε παρὰ τοῦ νῦν ὑπά-
του καὶ στρατηγοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμῶν ἐπιτυχῆ ἐκστρατείαν, ν'
ἀναφέρῃ ὑλίγη ἐκ τῶν κατορθωμάτων τοῦ Γαίου Μαρκίου Κοριθλανοῦ, ὃν
συναντῶμεν ἐνταῦθα ἵνα μετὰ τῶν ἡμετέρων εὐχριστιῶν, ἀπονείμωμεν
αὐτῷ καὶ τὰς προσηκούσας τιμὰς.

Α' ΣΥΓΚΛ. Ὁμίλησον Κομίנים· καὶ κατὰδειξον ὅτι ἡ προθυμία ἡμῶν
πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὑπερβάνει καὶ τοὺς πόρους τοῦ κράτους
(πρὸς τοὺς δημάρχους). Ἐπικαλούμεθα τὴν εὐμενῆ ἡμῶν προσοχὴν ὃ ἄρχον-
τες τοῦ λαοῦ, καὶ εἶτα τὴν φιλικὴν ὑμῶν συνδρομὴν παρὰ τῷ δήμῳ πρὸς
ἐπικύρωσιν τῶν ἐνταῦθα ψηφισθησομένων.

ΣΙΚΙΝ. Παριστάμεθα ἐνταῦθα μετὰ τὴν πρόθεσιν ν' ἀκούσωμεν εὐμενῶς
τὰ προτεινόμενα, καὶ εἴμεθα ὀλοφύχως διατεθειμένοι νὰ τιμήσωμεν καὶ
νὰ προαγάγωμεν ἐκεῖνον, χάριν τοῦ ὁποίου συνήλθομεν.

ΒΡΟΥΤ. Εὐτυχῶς δὲ θὰ θεωρήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς διὰ τὴν πράξιν ταύ-
την, ἀν μέλλῃ τοῦ λοιποῦ ν' ἀποδίδῃ εἰς τὸν λαὸν πλειοτέραν τιμὴν ἐκεί-
νης ἣν μέχρι τοῦδε τῷ ἀπέδιδε.

ΜΕΝΗΝ. Αὐτὸ εἶνε ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· πρατιμότερον νὰ μὴ ὀμί-
λεις. Θέλεις ν' ἀκούσῃς τὸν Κομίνιον;

ΒΡΟΥΤ. Ἄσμενέστατα· ἀλλ' ὅμως ἡ συμβουλή μου ἦτο καταλληλο-
τέρα τῆς ἐπιπλήξεώς σου.

ΜΕΝΗΝ. Ἀγαπᾷ τὸν λαὸν σὰς, ἀλλὰ μὴ ὑποχρεώνῃς αὐτὸν νὰ κοιμᾶ-
ται καὶ μαζί του. Ὁμίλησον ἀξιότιμε Κομίנים. (ὁ ΚΟΡΙΘΛΑΝΟΣ ἐτοιμάζε-
ται νὰ ἀπέλθῃ).

Ὅχι, κάθισε εἰς τὴν θέσιν σου.

Α' ΓΕΡΟΥΣ. Κάθισε Κοριθλάνε. Μὴ ἐντρέπου ποτὲ ἀκούων τὰς εὐγε-
νεῖς σου πράξεις.

τοῦ θανάτου, καὶ κατέβηκε πᾶν ὅτι ἐπληττε· ἦτο αἰματόφυρτος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ πῆταν αὐτοῦ κίνησιν ἐπηκολούθει ὁ ἐπιθανάτιος ῥόγγος, εἰσῆλθε μόνος εἰς τὰς θανατηφόρους πύλας τῆς πόλεως, καὶ ἐχάρξεν ἐπ' αὐτῶν τὴν σφραγίδα τῆς ἀναποφεύκτου εἰμαρμένης, ἐξῆλθε δὲ θνευβοηθείαις παραλαβὼν εἰτα μικρὰν ἐπικουρίαν ἐπέπεσεν ὡς ἀπαίσιος πλανήτης ἐπὶ τῶν Κοριοίων.¹ καὶ εἰς αὐτὸν ἀρείλεται τὸ πᾶν ὅτε δὲ πάλιν ἡ κλαγγὴ τῶν ὄπλων ἐπληξε τὰ ὄτα του, τὸ ἐξεγεροθὲν φρόνημά του ἀνεζωπύρησε τὸ καταπεποννημένον σῶμά του, ὄρμηξ πάλιν εἰς τὴν μάχην καὶ αἰματόφυρτος προχωρεῖ θερίζων ἀδιακόπως ψυχάς, οὐδ' ἐστάθη νὰ ἀναπνεύτῃ μέχρως οὐ καὶ τὸ πεδῖον τῆς μάχης καὶ ἡ πόλις ἔπεσαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν.

MENHN. Ἀξιόλογος ἀνὴρ.

Α' ΓΕΡΟΥΣ. Εἶνε κατὰ πάντα ἄξιως τῶν τιμῶν τὰς ὁποίας τῷ προσρίζομεν.

KOMIN. Ἐλάττιος τὰ λάφυρα ἡμῶν, καὶ πολύτιμα ἀντικείμενα ἐθεώρησε κόνιν καὶ σκύδαλα· ἀγαπᾷ ὀλιγώτερα παρ' ὅσα καὶ αὐτὴ ἡ γλισχρότης ἤθελε δώσει· ἀμοιβὴν τῶν κατορθωμάτων του θεωρεῖ αὐτὰ ταῦτα, καὶ χαίρει ἀναλίσκων τὸν χρόνον εἰς αὐτά.

MENHN. Εἶνε ὄντως εὐγενής. Ἄς κλέσωμεν αὐτόν.

Α' ΓΕΡΟΥΣ. Καλέσατε τὸν Κοριολάνον.

Α' ΘΕΡΑΠΩΝ. Ἔρχεται. (Εἰσέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ).

MENHR. Ἡ γερουσία Κοριολάνε, ἀσμένως σέ ἐξέλεξεν ὕπατου.

ΚΟΡΙΟΛ. Ἡ ζωὴ καὶ αἱ ὑπηρεσίαι μου εἶνε πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν της.

MENHN. Ὑπολείπεται τῶρα νὰ ὁμιλήσῃς εἰς τὸν λαόν.²

ΚΟΡΙΟΛ. Ἐπιτρέψατέ μοι σὺς παρακαλῶ νὰ παρίδω τὴν συνήθειαν ταύτην διότι δὲν δύναμαι νὰ φορέσω μόνον τὸ ἱμάτιον καὶ γυμνὸς ἰστάμενος νὰ ἰκετεύω αὐτούς, ὅπως χάριν τῶν τραυμάτων μου, μοὶ δώσωσι τὰς ψήφους των.³

¹ Συνεχῶς ὁ Σαίξπηρ δεικνύεται τὴν ὑποτιθεμένην ὀλεθρίαν ἐπιρροὴν τῶν πλανητῶν ἧτις ἐπρατεύετο κατὰ τὴν ἔποχὴν του (Wright).

² Καὶ γὰρ ἔθος ἦν τοῖς μετιόουσι τὴν ἀρχὴν παρακαλεῖν καὶ δεξιασθαι τοὺς πολίτας ἐν ἱματίῳ κατόντας εἰς τὴν ἀγορὰν ἄνευ χιτῶνος, εἴτε μᾶλλον ἐκαταπεινούντας ἑαυτοὺς τῷ σχήματι πρὸς τὴν δέησιν, εἴτε δεκνόντας οἷς ἦσαν ὠτειλαὶ προφανῶς τὰ σύμβολα τῆς ἀνδρείας.

³ Τὸ χωρίον τοῦτο ἀνέγνω ὁ Σαίξπηρ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ North γενομένη μεταφράσει τοῦ Πλουτάρχου. Δὲν ὑπῆρχεν ἐν Ῥώμῃ συνήθεια εἰς τοὺς ζητοῦντας ἀξίωμα τι νὰ ἐμφανίζονται ἐν τῇ ἀγορᾷ πενυχρὰ ἠυδαυμένοι· τοῦναντίον ἐλεβακνον τὸ ἱμάτιον αὐτῶν (toga) ὅπως καταστήσωσιν αὐτὸ λαμπρότερον, ἐντεῦθεν ὠνομάζοντο ἀποψήφιοι. Ὁ Σαίξπηρ περιέειπεν εἰς τὴν πλάνην ταύτην ἐκ τοῦ ἀνωτέρου παρατεθέντος χωρίου τοῦ Πλουτάρχου καθ' ὃ οἱ μετιόουσι τὴν ἀρχὴν ἐμφανίζοντο εἰς τὴν ἀγορὰν ἐν ἱματίῳ ἄνευ χιτῶνος.

See also μεταφράσεις τοῦ North σελ. 14.

ΣΙΚΙΝ. Ὁ λαὸς πρέπει νὰ ἔχη τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν· οὔτε κατὰ κεραίαν δέχεται νὰ μεταβάλῃ τὰ παραθεσθεγμένα ἔθιμα.

ΜΕΝΗΝ. Μὴ ἐρέθιζε αὐτούς· συμμορφώθητε σὲ παρακαλῶ πρὸς τὴν συνήθειαν καὶ δέξαι τὴν προσφερομένην σαι τιμὴν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων τύπων.

ΚΟΡΙΟΑ. Τοιοῦτον πρόσωπον ἐρευθριῶ νὰ ὑποκριθῶ· θὰ ἦτο δὲ καλὸν νὰ στερηθῇ ὁ λαὸς τοιοῦτου θεάματος.

ΒΡΟΥΤ. Ἀκούεις τοῦτο;

ΚΟΡΙΟΑ. Νὰ μεγχλαυχῶ διηγούμενος αὐτοῖς τίνι τρόπῳ ἔπραξα τοῦτο ἢ ἐκεῖνο καὶ νὰ δεικνύω ἀνωδύνους εὐλάς, ἃς ὄφειλαν νὰ κρύπτω, ὡσαυτὶ εἶχον λάθει αὐτάς μόνον χάριν τῆς ψήφου των!

ΜΕΝΗΝ. Μὴ ἐπίμενε εἰς τοῦτο· παρακαλοῦμεν τοὺς δημάρχους ν' ἀναγγεῖλωσιν εἰς τὸν λαὸν τὸ βούλευμα ἡμῶν· εὐχόμεθα τῷ εὐγενεῖ ἡμῶν ὑπάτῳ τιμὴν καὶ χάριν.

ΣΥΓΚΑΗΤ. Τιμὴ καὶ χάρις τῷ Κοριολανῷ. (Σαλπίσματα. Ἐξέρχονται πάντες ἐκτὸς τοῦ Σικινίου.

ΒΡΟΥΤ. Βλέπεις πῶς προτίθεται νὰ μεταχειρισθῇ τὸν λαόν;

ΣΙΚΙΝ. Εἶθε νὰ νοήσωσι τὴν δίκαιοιάν του. Θὰ ὑποβάλῃ τὴν αἴτησίν του μὲ τρόπον δεικνύοντα περιφρόνησιν πρὸς ὅ,τι ἐκεῖνοι δοεῖλουσι νὰ τῷ ἀπονεύμωσι.

ΒΡΟΥΤ. Ἐλθέ· θὰ ἀναγγεῖλωμεν αὐτοῖς περὶ τῶν ἐδῶ συμβάντων· γνωρίζω ὅτι μᾶς περιμένουσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ἐν αὐτῇ πόλει. Ἀγορᾷ.

(Ἐξέρχονται ἐπὶ ἡ δικτῶ πολιταί).

Α' ΠΟΛΙΤΗΣ. Καθαρά, καθαρά, ἐν ζητήτῃ τὰς ψήφους μωε, δὲν δυνάμεθα νὰ τὰς ἀρνηθῶμεν.

Β' ΠΟΛΙΤ. Δυνάμεθα ἐν θέλωμεν.

ΠΟΛΙΤ. Ἐχομεν βεβαίως τὴν δύναμιν νὰ τὸ πράξωμεν, ἀλλ' αὕτη εἶνε δύναμις τὴν ὁποίαν δὲν ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ μεταχειρισθῶμεν· διότι ἐν μᾶς δεῖξῃ τὰ τραύματά του καὶ διηγηθῇ τὰ ἀνδραγαθήματά του, αὐτὰ τὰ τραύματα θὰ παραλάβωσι τὰς ἡμετέρας γλώσσας ὡς συνηγόρους αὐτῶν· ὥστε ἐν μᾶς ἀναφέρῃ τὰς γενναίας του πράξεις, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ τῷ ἀποκριθῶμεν, ὅτι μὲ τὴν αὐτὴν γενναϊότητα τὰς ἀναγνωρίζομεν. Ἡ ἀχρηστία εἶνε τέρας καὶ τὸ πλῆθος θὰ μεταβάλλετο εἰς τέρας ἐν ἐδεικνύετο ἀχάριστον, ἡμεῖς δέ, ὡς μέλη τοῦ λαοῦ, θὰ ἐγενόμεθα, τρατώδη μέλη.

Β' ΠΟΙΤ. Καὶ ὀλίγον χροιάζεται διὰ νὰ θεωρηθῶμεν ποιῶται, διότι ὕταν ἄλλοτε ἐπενέστημεν ἕνεκα τοῦ σίτου, δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ μᾶς ὀνομάσῃ πολυκέφαλον ὄχλον.

Γ' ΠΟΙΤ. Πολλοὶ μᾶς ἀπέδωσαν τὸ ὄνομα τοῦτο ὄχι διότι ἐχόμεν ἄλλοι μὲν καστανόχρους, ἄλλοι μαύρας, ἄλλοι ξανθὰς καὶ ἄλλοι φαλακρὰς κεφαλάς, ἀλλὰ διότι τὰ πνεύματά μας εἶνε ποικιλοτρόπως χρωματισμένα καὶ ἀληθῶς φρονῶ ὅτι ἂν τὰ πνεύματά μας ἐπρόκειτο νὰ ἐξέλθωσιν ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κρανίου, θὰ ἐπέτων πρὸς ἀνατολάς, πρὸς δυσμὰς, πρὸς ἄρκτον καὶ πρὸς μεσημβρίαν, καὶ εἰς ἓν μόνον θὰ συνεφωνοῦν ἀμέτῳ, ἤτοι νὰ δισκοπῶσιν εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος.

Β' ΠΟΙΤ. Αὐτὸ φρονεῖς; καὶ ποῖον δρόμον νομίζεις ὅτι ἤθελε τραπή τὸ ἰδικόν μου πνεῦμα;

Γ' ΠΟΙΤ. Μὰ τὸ ναί, τὸ ἰδικόν σου, δὲν θὰ ἐπέτα τόσο εὐκόλως ὅσον ἄλλου τινός· εἶνε δυνατὰ καρφωμένα εἰς ἓνα χονδροκέφαλό, ἀλλ' ἂν ἦτο ἐλεύθερον ἤθελε βεβχίως διευθυνθῆ πρὸς μεσημβρίαν.

Β' ΠΟΙΤ. Διατί πρὸς τὸ μέρος τοῦτο;

Γ' ΠΟΙΤ. Διὰ νὰ χαθῆ ἐντὸς τῆς ὀμίχλης. Ἐκεῖ δὲ τὰ μὲν τρία τέταρτα θὰ ἐξητμίζοντο ἐντὸς σαπρῶν ἀναθυμιάσεων, τὸ δὲ τέταρτον, ἀπὸ εὐσυνειδησίαν, θὰ ἐπέτρεφε διὰ νὰ σὲ βυθηθῆσῃ νὰ εὐρεῖ σύζυγον.

Β' ΠΟΙΤ. Σὺ ἀγαπᾶς πάντοτε νὰ ἀστείζεσαι, ἀλλ' ἔστω.

Γ' ΠΟΙΤ. Ἐχετε ὅλοι σταθερὰν ἀπόφασιν, νὰ τοῦ δώσετε τὰς ψήφους σας; Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν, διότι ἀποφασίζει ἢ πλειονοψηφίαν. Ἐγὼ λέγω ὅτι ἀξιώτερος ἄνθρωπος ἀπ' αὐτὸν δὲν θὰ ὑπῆρχε, εἰάν ἦτο εὐνοϊκὸς πρὸς τὸν λαόν. (Ἐσέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ ταπεινὴν φέρων περιβολήν, μετὰ τοῦ ΜΕΝΗΝΙΟΥ). Ἴδου ἔρχεται καὶ μάλιστα με ταπεινὸν ἔνδυμα. Παρατηρήσατε τὸ ἠθὸς του. Δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα ὅλοι μαζί, ἀλλὰ νὰ τὸν πλησιάζωμεν ἀνὰ εἰς, ἀνὰ δύο, ἀνὰ τρεῖς. Θὰ παρακαλέσῃ ἓνα ἕκαστον κατ' ἰδίαν, καὶ οὕτω ἕκαστος ἐξ ἡμῶν θὰ ἔχη τὴν τιμὴν νὰ τῷ δώσῃ τὴν ψήφον του διὰ ζώσης φωνῆς. Λοιπὸν ἀκολουθήσατέ με, θὰ εἰς δαίξω τίνε τρόπον θὰ τὸν πλησιάσῃτε.

ΠΑΝΤΕΣ. Πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ. (Ἐξέρχονται.)

ΜΕΝΗΝ. Δὲν ἔχεις δίκαιον· δὲν ἠξέουρεις εἰς τὸ ἐπραξαν καὶ οἱ μέγιστοι ἄνδρες;

ΚΟΡΙΟΛ. Τί πρέπει νὰ εἶπω; «Σὲ παρακαλῶ, κύριε — Ἀναθεμάτο! Δὲν ἔμπορῶ νὰ δώσω τοιαύτην διεύθυνσιν εἰς τὴν γλῶσσάν μου. «Παρατηρήσατε κύριοι τὰ τραύματά μου! Τὰ ἔλαβον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος, ὅτε τινὲς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας ἔφρουγον βρυχόμενοι πρὸ τοῦ κράτους τῶν ἰδίων ἡμῶν τυμπάνων».

ΜΕΝΗΝ. Πρὸς Θεοῦ! Μὴ ὀμιλήσῃς περὶ τούτου· πρέπει νὰ παρακαλέσῃς αὐτοῦς νὰ σε ἔχωσι κατὰ νοῦν.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Νά με ἔχωσι κατὰ νοῦν! Δέν τούς κρεμζες! Θά προστίμων νά με ἐλησμονοῦν ὅπως λησμοναῦσι καί τὰς ἀρετὰς ἐκείνας ἄς ἐπὶ ματαίῳ διδάσκουσιν αὐτούς οἱ ἱερεῖς.¹

ΜΕΝΗΝ. Θά κατχοτρέψης τὸ πᾶν σέ κίφινω. Ὁμίλητον, σέ πρρακαλῶ, εἰς κῦτούς μὲ καλὸν τρόπον.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Εἰπέ αὐτοῖς νά πλύνωσι τὸ πρόσωπον καί νά καθαρίσωσι τοὺς ὀδόντας (Εἰσέρχονται πάλιν δύο πολῖται). Ἴδου ζευγάρι (Εἰσέρχεται καὶ τρίτος πολῖτης). Γνωρίζετε τὸν λόγον διὰ τὸν ἐποῖον εἶμαι ἐδῶ.

Γ' ΠΟΛ. Νά, κύριε. Εἰπέ, τί σέ πρρακίνησεν εἰς τοῦτα;

ΚΟΡΙΘΙΑ. Ἡ ἀξία μου.

Β' ΠΟΛ. Ἡ ἀξία σου!

ΚΟΡΙΘΙΑ. Βεῖχίως, ὄχι ἡ ἐπιθυμία μου.

Γ' ΜΟΛ. Πῶς! ὄχι ἡ ἐπιθυμία σου!

ΚΟΡΙΘΙΑ. Ὅχι, κύριε, οὐδέποτε ἐπιθύμησα νά ἐνοχλήσω τὸν πτωχὸν ἐπαιτῶν παρ' αὐτοῦ.

Α' ΠΟΛ. Πρέπει νά μάλῃς ὅ,τι ἂν σοὶ πρραχωρήτωμέν τι, πρραττομεν αὐτὸ μὲ τὴν ἐλπίδα νά κερδήσωμεν κάτι τι πρρακ σου.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Λοιπόν, εἰπέ πρρακαλῶ, τίνα τιμὴν ἀπαιτεῖτε ἀντὶ τῆς ὑπατείας μου;

Α' ΠΟΛ. Ἡ τιμὴ εἶνε νά ζητήης αὐτὴν μὲ γλυκὺν τρόπον.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Μὲ γλυκὺν τρόπον, φίλε· δότε μοι αὐτὴν πρρακαλῶ· τρρακῦματτα ἔχω νά σὰς δείξω κατ' ἰδίαν. Δός μοι τὴν κελὴν ψῆφόν σου, φίλε. Τί λέγεις;

Β' ΠΟΛΙΤ. Θά λάβῃς αὐτὴν ἀξιότιμε ἄνερ.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Συμφωνίη τετελεσμένη. Ἐχω ἤδη ἐπαιτήσαι δύο εὐγενεῖς ψῆφους ἐν βλῶ. Ἐχω τὴν ἐλεημοσύνην σας· χίριστε.

Γ' ΠΟΛΙΤ. Ἄλλὰ τοῦτο εἶνε κᾶπως πρρακξίνο.

Β' ΠΟΛΙΤ. Ἄν ἐπρόκειτο νά ψηφίτωμεν πάλιν... ἄς εἶνε. (Ἐξέρχονται οἱ τρεῖς πολῖται. Εἰσέρχονται δύο ἕτεροι).

ΚΟΡΙΘΙΑ. Σὰς πρρακακλῶ, ἂν συμβεβάξεται πρρς τὰς ἀρχάς σας,² νά γίνω ὑπατος, βλέπετε ὅτι φορῶ τὰ εἰθισμένον ἔνδυμα.

¹ Like the virtues which our divine lose by them. Ἄν ἡ γραφή αὕτη λέγει ὁ Wright εἶνε ἀρθή, ἡ ἀκόλουθος ἐρραηνεία τοῦ Theobald δέον νά θεωρηθῇ ὡς πιστή. «Ἐπιθυμῶ νά μὲ λησμονήσωσι, ὅπως λησμοναῦσι καί τὰ ἠθικὰ ἐκείνα πρραγγέλματα, τὰ ὅποια διδάσκουσιν εἰς αὐτούς οἱ ἱερεῖς, καί ἀπολλῶσι οὕτως εἰπεῖν ταῦτα ὡς μηδῶως ἐφαρμοζόμενα. Τὸ χωρίον τοῦτο λέγει ὁ προμνημονευθεὶς ἐκδότης τοῦ «Καρφολανῶ» ἐθεωρήθη ἐφθαρμένον, καί πολλαὶ ἐκ' αὐτοῦ πρραυτάθησαν διορθώσεις, πλὴν πᾶσαι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀμφισβητήσιμα: ὡς καὶ τὸ πρραυτότερον.

² If it may stand with the tune of your voices that I may be consul, I have here the customary gown. Ἄν ἀρμόζῃ πρρς τὸν ἦχον τῆς φωνῆς σας νά γίνω ὑπατος κτλ. Ὁ Κοριθιάνος παίζει μὲ τὴν λέξιν voice ἥτις σημαίνει, φωνὴν καὶ ψῆφον. Ἐπειδὴ δὲ τὸ λογοπαίγνιον δέν μεταφράζεται ἔλληγιστὶ, μεταφράσαμεν κατ' ἔννοίαν τὸ χωρίον τοῦτο.

Δ' ΠΟΙΤ. Εἶσαι καὶ δὲν εἶσαι εὐεργέτης τῆς πατρίδος.

ΚΟΡΙΘΑ. Τί σημεῖνει τὸ αἰνίγμα τοῦτο ;

Δ' ΠΟΙΤ. Ὑπῆρξες μὲν μάλιστα εἰς τοὺς ἐχθρούς της, ἀλλὰ καὶ ῥάδιος εἰς τοὺς φίλους της· νὰ εἶπη κανεὶς τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἠγάπησας τὸν λαόν.

ΚΟΡΙΘΑ. Διὰ τοῦτο Ἰσα Ἰσα ἔπρεπε ν' ἀποδώσης μεγαλειτέραν ἀξίαν εἰς τὴν ἀρετὴν μου, διότι ἡ ἀγάπη μου δὲν ἦτο κοινή· ἀλλὰ θὰ κολακεύσω φίλε, τὸν συνάδελφόν μου λαόν, ἵνα τύχω παρ' αὐτοῦ καλειτέρας ὑπολήψεως· τοῦτο θεωρεῖ αὐτὸς εὐγένειαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ σοφίᾳ του προτιμᾷ τοὺς χαιρετισμοὺς ἀπὸ τὰ εὐλικρινῆ αἰτιθήματα, θὰ ἀσκηθῶ εἰς τὰς ψευδεῖς ὑποκλίσεις, καὶ θὰ χαιρετίζω αὐτὸν ὑποκριτικώτατα· ἦτοι θὰ μιμηθῶ τὰς ἀγυρτείας δημογωγῶ τινος, καὶ θὰ κάμω διαφιλή αὐτῶν χρῆσιν πρὸς πάντα ἐπιθυμοῦντα. Ὅθεν, ἐκλέξατέ με ὑπατον σὰς παρκαλιῶ.

Ε' ΠΟΙΤ. Ἐλπίζομεν νὰ σὲ ἔχωμεν φίλον, καὶ ἐπομένως σοὶ δίδομεν τὰς ψήφους μας ἐξ ὅλης ψυχῆς.

Δ' ΠΟΙΤ. Ἐλαβες πολλὰ τραύματα μαχόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

ΚΟΡΙΘΑ. Δὲν θὰ ἐπιβεβαιώσω πᾶν ὅ,τι περὶ τούτου γνωρίζετε ἐπιδεικνύων αὐτά. Ἐκτιμῶ πολὺ τὰς ψήφους σας καὶ δὲν θέλω νὰ σὰς ἐνοχλήσω πλειότερον. (Ἀμφότεροι οἱ πολῖται).

Εἶθε οἱ θεοὶ νὰ σοὶ δώσωσι πᾶσαν εὐτυχίαν. Ἐξ ὅλης ψυχῆς. (Ἐξέρχονται)

ΚΟΡΙΘΑ. Ὡ γλυκύτατοι ψῆφοι !¹ Προτιμότερον ν' ἀποθάνῃ τις, προτιμότερον νὰ λιμοκτονηθῇ, παρὰ νὰ ἐκλιπαρῇ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν δικαιούται νὰ λάβῃ. Διατί νὰ ἴσταμαι ἐνταῦθα μὲ τὴν λυκοστολήν ταύτην, καὶ νὰ ἐκλιπαρῶ τὸν ἑνα καὶ τὸν ἄλλον,² ὅπως μοὶ δώσῃ τὴν ἀχρηστον ψῆφόν του; Τὸ ἔθος μοὶ ἐπιτάττει νὰ τὸ πράξω, ἀλλ' ἐὰν εἰς πᾶν πρᾶγμα συνεμορφούμεθα πρὸς τὴν συνήθειαν, ἡ κόνις τῶν ἀρχίων χρόνων οὐδέποτε ἤθελε ἀποσαρωθῆ, καὶ κολοσσιαία πλάγη θὰ ἐτρωεύετο τόσο ὑψηλά, ὥστε ἡ ἀλήθεια νὰ μὴ δύναται νὰ τὴν ὑπερπηδήσῃ. Ὅθεν, ἀντὶ νὰ οἰκνῶμαι τόσον μωρός, προτιμῶ νὰ παρκαωρήσω τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα καὶ τὴν τιμὴν εἰς ἐκεῖνον ὅστις δέχεται νὰ μετέλθῃ τοιοῦτον τρόπον. Ἀλλ' εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ· τὸ ἡμισυ τῆς ἀηδίας ὑπέστην ἤδη, ἃς ὑποστῶ καὶ τὸ ἕτερον ἡμιτυ. (Ἐξέρχονται τρεῖς πολῖται).

Ἴδου καὶ ἄλλαι ψῆφοι. Τὰς ψήφους σας· χάριν αὐτῶν ἐπολέμησα, χάριν αὐτῶν ἠγρύπνησα, χάριν τῶν ψήφων σας ἔλαβον περισσότερα ἀπὸ δύο δωδεκάδας τραυμάτων. Παρέστην εἰς δέκα ὀκτὼ μάχαι· χάριν τῶν ψήφων σας ἐπράξα πολλὰ ἔργα, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐνδοξά. Δότε μοὶ τὰς ψήφους σας· θέλω πράγματι νὰ γίνω ὑπατος.

1 Most sweet voices. Καὶ ἐνταῦθα ἐπαναλαμβάνεται τὸ λογοπαίγνιον. Γλυκύτατοι φωναὶ καὶ ψῆφοι.

2 To beg Hob and Dick ὀνόματα γνωστῶν γελωτοποιῶν ἐν Ἀγγλίᾳ (Wright).

Γ' ΠΟΛΙΤ. Αί πράξεις του είναι γενναϊκή, και οὐδείς τίμιος ἀνὴρ δύναται νὰ τῷ ἀρνηθῆ τὴν ψῆφόν του.

Ζ' ΠΟΛΙΤ. Ἄς γίνῃ λοιπὸν ὑπατος· εἴθε οἱ θεοὶ νὰ τοῦ χαρίσωσι πᾶσαν εὐτυχίαν, καὶ νὰ τὸν κάμωσι φίλον τοῦ λαοῦ!

ΠΑΝΤΕΣ. Γένοιτο, γένοιτο! Οἱ θεοὶ νὰ σὲ φυλάττωσι γενναῖε ὑπῆρξαι! (Ἐξέρχονται).

ΚΟΡΙΘΑ. Ἄξιαι ψῆφοι! (Ἐισέρχεται πάλιν ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ μετὰ τοῦ ΒΡΟΥΤΟΥ καὶ ΣΙΚΙΝΙΟΥ).

ΜΕΝΗΝ. Ἐξεπλήρωσας τοὺς ὀρισμένους τύπους, καὶ οἱ δῆμῳχοι σοὶ χορηγοῦσι τὰς ψῆφους τοῦ λαοῦ· ἀπομένει τώρα νὰ ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τῆς γερουσίας μετὰ τῶν παρκατήμων τοῦ ἀξιωματὸς σου.

ΣΙΚΙΝ. Ἐξετέλεσας τὰ εἰθισμένα ἐκλιπαρήσας τὰς ψῆφους τοῦ λαοῦ· δὲ λαὸς σὲ ἐγείρει, καὶ συγκαλεῖται ἀμέσως πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς σου.

ΚΟΡΙΘΑ. Ποῦ; εἰς τὴν γερουσίαν;

ΣΙΚΙΝ. Ἐκεῖ, Κοριθιανέ.

ΚΟΡΙΘΑ. Δύναμαι ν' ἀλλάξω τὰ φορέματά ταῦτα;

ΣΙΚΙΝ. Δύναται, φίλε.

ΚΟΡΙΘΑ. Θὰ τὸ πράξω εὐθὺς, καὶ ἀφοῦ ἀναγνωρίσω ἐμυτὸν, θὰ μεταβῶ εἰς τὴν σύγκλητον.

ΜΕΝΗΝ. Σὲ συνοδεύω. Ἔρχεσαι;

ΒΡΟΥΤ. Περιμένομεν ἐδῶ τὸν λαόν.

ΣΙΚΙΝ. Χαίρεται. (Ἐξέρχεται ὁ ΚΟΡΙΘΑΙΑΝΟΣ μετὰ τοῦ ΜΕΝΗΝΙΟΥ). Ἐχει ἤδη τὴν ὑπατείαν, καὶ ἐκ τοῦ βλέματός του κρίνω ὅτι ἡ καρδίκα του εἶνε συγκεκινημένη ὑπὸ χαρᾶς.

ΒΡΟΥΤ. Μὲ φρόνημα ὑπερήφανον ἔφερε τὴν ταπεινὴν περιβολὴν του. Θὰ ἀπολύσῃ τὸν λαόν; (εἰσέρχονται πάλιν οἱ πολῖται).

ΣΙΚΙΝ. Ἔ λοιπὸν, φίλοι μου! αὐτὸν τὸν ἀνθρώπου ἐξελέξατε;

Α' ΠΟΛΙΤ. Ἐχει τὰς ψῆφους μας.

ΒΡΟΥΤ. Δεδόμηθα τῶν θεῶν νὰ καταστῆ ἄξιος τῆς ἀγάπης σας.

Β' ΠΟΛΙΤ. Ἀμήν· ἀλλὰ κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην, μᾶς ἐπεριγέλασεν ἐνῶ ἐζήτηι τὰς ψῆφους μας.

Γ' ΠΟΛΙΤ. Χωρὶς ἄλλο μᾶς ἐχλεύασε καθπερὰ καθπερὰ.

Α' ΠΟΛΙΤ. Ὅχι δὲ, αὐτὸς εἶνε ὁ τρόπος τῆς ἑμιλίης του, δὲν μᾶς ἐχλεύασε.

Β' ΠΟΛΙΤ. Ὅλοι, ἐκτός σου λέγουν ὅτι μᾶς μετεχειρίσθη ὑβριστικῶς· ὄφειλε νὰ μᾶς δείξῃ τὰ δείγματα τῆς ἀρετῆς του, τὰ τρυφάματά τὰ ὅποια ἔλασεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος του.

ΣΙΚΙΝ. Πῶς, τὸ ἔκαμε, εἶμιτι βίβλιος.

ΠΟΛΙΤ. Ὅχι, ἔχει, δὲν τὰ εἶδε κανεὶς.

Γ' ΠΟΛΙΤ. Εἶπεν ὅτι ἔχει τραύματα τὰ ὅποια ἠδύνατο νὰ δείξῃ κατ' ἐδίκαν· ἔπειτα ἔσειπεν οὕτω περιφρονητικῶς τὸν πῖλον καὶ εἶπε: «Θέλω νὰ γίνω νὰ ὑπάρτῃς· παλαιὰ συνήθεια δὲν μοὶ ἐπιτρέπει τοῦτο ἄλλως ἢ διὰ τῶν ψήφων σας· ἔθεν δότε μοὶ τὰς ψήφους σας». Ἀφοῦ δὲ συγκρατετέθημεν. «Σὰς εὐχαιριστῶ εἶπε, σὰς εὐχαιριστῶ διὰ τὰς ψήφους σας, τὰς γλυκυτάτας ψήφους σας· τῶρα ὅτε μοὶ ἐδώκατε τὰς ψήφους σας, δὲν ἔχω πλέον τὶ νὰ κάμω μαζὶ σας. Δὲν ἦτο τοῦτο χλεύη;

ΣΙΚΙΝ. Διὰ τί ἐτυρλώθητε εἰς τοιοῦτον βκθυμὸν ὥστε νὰ μὴ παρατηρήσετε τὴν χλεύην τούτην, ἢ ἂν παρατηρήσατε αὐτήν, διὰ τί εἴχετε τὴν νηπιώδη ἀγκυρότητα νὰ τῷ δώτητε τὰς ψήφους σας;

ΒΡΟΥΓ. Δὲν ἠδύνασθε νὰ τῷ εἶπητε ὅπως σὰς ἐδιδάξαμεν ὅτι, ὅτε ἦτον ἄνευ ἰσχύος, καὶ μικρὸς ἔτι ὑπερήτης τοῦ κράτους, ἦτον ἐχθρὸς σας, ὠμίλει πάντοτε κατὰ τῶν ἐλευθερίων καὶ δικαιοματίων τοῦ λαοῦ ἐν τῇ πολιτείᾳ, τῶρα ἐπομένως ἔτε θὰ ἀνέλθῃ εἰς ἀξίωμα καὶ δύναμιν ἐν τῷ κράτει, ἂν μέλλῃ κκαθούλω; νὰ διαμένῃ ἀδιάλλακτος ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ, αἱ ψῆφοι σας θὰ ἀπέβκινον εἰς ἔλεθρον σας; Ἐπρεπε νὰ τῷ εἶπητε ὅτι, ὅπως τὰ ἀξιόλογα κατορθώματά του καθίσταν ἀξίον κατὰ πάντα ἄξιον τοῦ ἀξιώματος ὑπερ' ἐξήτει, οὕτως ἤρμοζεν εἰς τὸν εὐγενῆ χαρακτήρα του νὰ συλλογίζεσθαι περὶ ὑμῶν χάριν τῶν ψήφων σας, καὶ νὰ μεταβάλλῃ εἰς ἀγάπην τὴν πρὸς ὑμᾶς κακίαν του, γενόμενος εὐμενὴς πρὸς ὑμᾶς ἀρχων.

ΣΙΚΙΝ. Ἄν ὡς σὰς εἴχομεν συμβουλεύσει ὠμιλεῖται πρὸς αὐτόν, θὰ ἐδοκιμάζετε τὴν διάνοιαν καὶ τὰς διαθέσεις του, θὰ ἀπεσπᾶτε δὲ παρ' αὐτοῦ ἢ εὐμενεῖς ὑποσχέσεις, ἢ βραδύτερον ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ἢ θέλετε ὑποχρεώσῃ αὐτόν νὰ ἐκπληρώσῃ, ἢ ἄλλως ἢ θέλετε ἐξεγείρει τὴν δύστροπον αὐτοῦ φύσιν, ἢ τις δὲν ἀνέχεται εὐκόλως νὰ ὑποβάλληται εἰς ὄρους δυναμένους νὰ περιορίσωσιν αὐτόν· ἐξεγείροντες δ' οὕτω τὴν ὀργὴν αὐτοῦ, ἢ θέλετε ἐπωφελεθῆ τὸν θυμὸν του, ἔνα μοὶ τὸν ἐκλέξητε.

ΒΡΟΥΓ. Δὲν παρατηρήσατε ὅτι μετ' ἀπροκαλύπτου περιφρονητικῶς ἐξήτει τὰς ψήφους σας, ὅταν ἔτι εἶχε χρεῖαν τῆς εὐνοίας σας; καὶ δὲν φρονεῖτε ὅτι θὰ σὰς μηδενίσῃ διὰ τῆς καταφρονησεως του, ὅταν θὰ ἔχη τὴν δύναμιν νὰ σὰς συντρίψῃ; Εἶθε λοιπὸν ἀψυχὰ σώματα, ἄνευ καρδίας, ἢ διὰ τοῦτο μόνον εἴχετε γλώσσας, ὥστε νὰ κρυγάζητε ἐναντίον τῶν ὑπαγορεύσεων τοῦ ὀρθοῦ λόγου;

ΣΙΚΙΝ. Σὰς οἱ ἀρνηθέντες ἤδη εἰς ἄλλους κίτουοντας, παρέχετε τῶρα τὰς περιζητήτους ψήφους σας εἰς ἐκεῖνον ὅστις, ὄχι μόνον δὲν ζητεῖ αὐτάς, ἀλλὰ καὶ σὰς χλευάζει.

Γ' ΠΟΛΙΤ. Δὲν ἐπεκυρώθη ἀκόμη ἡ ἐκλογή, δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν.

Β' ΠΟΛΙΤ. Θὰ ἀρνηθῶμεν· ἔχω ἄλλὰ πεντακκόσια στόματα τὰ ὅποια θὰ εἶπωσι τὸ αὐτό.

Α' ΠΟΛΙΤ. Καὶ ἐγὼ χίλια, καὶ τοὺς φίλους των εἰς ἐπίμετρον.

ΒΡΟΥΤ. Ὑπαγε ἀμέσῳ; νὰ γνωστοποιήσης εἰς τοὺς φίλους τούτους ὅτι ἐξελέξαν ὑπάταν, ὅστις θὰ πτερύσῃ αὐτοὺς τῶν ἐλευθεριῶν των, ὅτι θὰ τοὺς μεταχειρισθῇ ὡς κύνες τοῦ; ὁποίους τύπτομεν δσάκις ὑλακτώσι, καὶ ὁμῶς τοὺς ἔχομεν διὰ νὰ ὑλακτώσι.

ΣΙΚΙΝ. Ἄς συνέλθωσι πάντες, καὶ μετὰ ὄριμον σκέψιν ἄς ἀκυρώσωσι τὴν ἀνόησον ταύτην ἐκλογὴν. Παρεστήσατε αὐτοῖς τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὸ πρὸς ὑμᾶς παλαιὸν τοῦ μῖτος· μὴ λησιμονήσητε τὴν περιφρόνησιν μεθ' ἧς ἔφερε τοῦ ἱκέτου τὸ ἔνδυμα, καὶ τίνι τρόπῳ σὺς ἐχλεύαζε ζητῶν τὰς ψήφους σὰς· ἀλλ' ὁμῶς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη σας, διὰ τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἐκδουλεύσεών του, ἐπεσκόψατε τὴν ἀντίληψιν τῆς ἐνεστώσης συμπεριφορᾶς του ἥτις ἦτο πλήρης ἐμπαιγμοῦ καὶ ἀνυπακοῆς, ὁποῖον ὑπηγόρευσε τὸ πρὸς ὑμᾶς ἀρχαῖον μῖτό; του.

ΒΡΟΥΤ. Ἐφ' ἡμῶν τῶν δημάρχων ἐπεσφύσατε τὸ σφάλμα λέγοντες ὅτι ἐμοιγήσαμεν πρὸς οὐδέν πρόσκομμα ὑποχωρήσαντες, ὅπως σὰς ἀναγκάσωμεν νὰ τὸν ἐκλέξητε.

ΣΙΚΙΝ. Εἶπατε, ὅτι ἐξελέξατε αὐτόν, ὑπακούοντες μᾶλλον εἰς ἡμᾶς, ἢ εἰς ἀληθοῦς εὐνοίας πρὸς αὐτόν, καὶ ὅτι ἡ διάνοικά σας, ὑπεύκουσα μᾶλλον εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ εἰς τὸ πρέπον, σὺς παρεκίνησα νὰ τὸν ἐκλέξητε παρὰ τὴν θέλησίν σας. Ἐπιρρίψατε τὸ σφάλμα ἐφ' ἡμῶν.

ΒΡΟΥΤ. Ναί, μὴ φρεισθῆτε ἡμῶν. Εἶπατε ὅτι παρεστήσαμεν εἰς ὑμᾶς τὰς πολυχρονίους ὑπηρεσίας ἄς ἀπὸ νεαρῆς ἔτι ἡλικίας προσήνεγκε τῇ πατρίδι, τὴν ὑψηλὴν αὐτοῦ καταγωγὴν, ἔλκοντος τὸ γένος ἐκ τοῦ εὐγενοῦς οἴκου τῶν Μαρκίων, εἰς οὗ κατήγετο καὶ ὁ Ἄγκος Μάρκιος ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Νομᾶ, ὁ μετὰ Τύλλον Ὀστίλιον βασιλεύσας ἐν Ρώμῃ· ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ οἴκου κατήγοντο ὁ Πόπλιος καὶ ὁ Κόντιος, οἱ δι' ὑδραγωγείων καταγογόντες ἐνταῦθα τὸ κάλλιστον ἡμῶν ὕδωρ, καὶ ὅτι ὁ Κηνσωρῆτος, ὅστις ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, ἐπειδὴ δις ἐξελέχθη ὑπὸ τοῦ δήμου τιμητής, ἦτο πρόγονος αὐτοῦ.¹

ΣΙΚΙΝ. Εἶπατε ὅτι ἀνδρὰ τόσοῦ ὑψηλῆς καταγωγῆς, ἀξίον προσέτι ἔνεκα τῶν κατορθωμάτων του τοῦ ἀνωτάτου ἀξιώματος, ἐσυστήσαμεν εἰς ὑμᾶς, ἀλλ' ὅτι συγκρίναντες τὴν προῦσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν παρελθούσαν δικαγωγὴν, ἐπίσθητε ὅτι ἦτο ἀδιάλλακτος ἐχθρὸς σας, καὶ ἐπομένως ἀνακαλεῖται τὴν ἐσπευσμένην ἐκλογὴν σας.

ΒΡΟΥΤ. Εἶπατε ὅτι οὐδέποτε θὰ τὸ ἐπράττετε ἂν μὴ παρεκινεῖσθε ὑφ' ἡμῶν—εἰς τοῦτο ἰδίως ἐπιμένετε. — Τώρα δὲ ἀφοῦ πάντες οἱ δρόφρονές σας συναθροισθῶσι, παρεύεσθε εἰς τὸ Καπιτώλιον.

¹ Ὁ Μαρκίων οἶκος ἐν Ρώμῃ τῶν πατρικίων πολλοὺς παρέσχεν ἐνδόξους ἄνδρας, ὧν καὶ Μάρκιος ἦν Ἄγκος ὁ Νομᾶ θυγατρῶδος καὶ μετὰ Τύλλον Ὀστίλιον βασιλεὺς γενόμενος. Μάρκιος δ' ἦταν καὶ Πόπλιος καὶ Κόντιος οἱ πλεῖστον, ὕδωρ καὶ κάλλιστον ἐν Ρώμῃ καταγογόντες, καὶ Κηνσωρῆτος, ὁ δις ἀπέδειξε τιμητὴν Ρωμαίων δήμος. Πλ. Γ. Μαρ. σελ. 418.

ΠΟΛΙΤ. Ναί, ναί σχεδόν ὅλοι μετανοοῦσι διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν.
(Ἐξέρχονται).

ΒΡΟΥΤ. Ἄφες αὐτοὺς νὰ προσβῶσι· προτιμότερον νὰ ὑποστῶμεν τὸν κίνδυνον τῆς σπάσεως τῆς πόλεως, ἢ νὰ περιμένωμεν ἄλλην ἀναμφιβόλως μεγαλειτέραν. Ἄν ἡ ἔρνησίς τῶν αὐτῆ ἐγείρῃ τὴν ὀργὴν τοῦ, ὅπερ πιθανὸν ἔνεκα τοῦ εὐερεθέστου χαρακτηῆρός του, πρέπει νὰ ἐπαρρηθῶμεν τὴν εὐκαιρίαν, καὶ νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν τὸν θυμὸν του.

ΣΙΚΙΝ. Ἀγωμεν εἰς τὸ Καπιτώλιον· ὁκθαίωμεν ἐκεῖ πρὸ τοῦ πλήθους· τὸ δὲ κίνημα τοῦτο, περὶ τοῦ ἐκείνου ἡμῶν, ἐν ᾧ λαὸς εἰς αὐτὸ μόνον ἐν μέρει ἐνέχεται, θὰ φανῇ ὡς προερχόμενον ἀμέσως ἐξ αὐτοῦ.
(Ἐξέρχονται).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'

Ῥώμη. Ἐν τινὶ ὁδῷ.

Σαλπίσματα. Ἐμφανίζονται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ καὶ ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ μετὰ τῶν εὐγενῶν, τοῦ ΚΟΜΙΝΙΟΥ, τοῦ ΤΙΤΟΥ ΛΑΡΚΙΟΥ καὶ ἄλλων συγχλητικῶν.

ΚΟΡΙΟΛ. Ἐγείρει πάλιν κεφαλὴν ὁ Ἀμφίδιος;

ΛΑΡΚ. Ναί στρατηγέ, καὶ τούτου ἔνεκα ἐσπούσαμεν νὰ διευθετήσωμεν τὰ καθ' ἡμᾶς ὅσα τὸ δυνατόν ταχύτερον.

ΚΟΡΙΟΛ. Ὡστε οἱ Οὐλοῦσκοι εἶνε καὶ πάλιν ἔτοιμοι νὰ ἐπιτεθῶσι καθ' ἡμῶν ἅμα τῇ πρώτῃ εὐκαιρίᾳ;

ΚΟΜΙΝ. Εἶνε τόσον ἐξηνητημένοι, ὕπατε, ὥστε μόλις καὶ μετὰ βίας ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν θὰ ἴδωμεν ἀναπετακνομένους τὰς σημαίας αὐτῶν.

ΚΟΡΙΟΛ. Εἶδατε τὸν Ἀμφίδιον;

ΛΑΡΚ. Ἦλθε πρὸς με ἐνοσπονδος, καὶ ἐξέφερεν ἄρκας ἐναντίον τῶν Οὐλοῦσκων, οὕτως ἀνάνδρως παραδόντων τὴν πόλιν· εἶτα ἀπασύρθη εἰς τὸ Ἄντιον.

ΚΟΡΙΟΛ. Ἐποίησατο λόγον περὶ ἐμοῦ;

ΛΑΡΚ. Ναί, στρατηγέ.

ΚΟΡΙΟΛ. Πῶς; Τί εἶπε;

ΛΑΡΚ. Διηγήθη ποσάκις ἀντεπεξήλθετε ξιφῆραις ὁ εἰς ἐναντίον τοῦ ἄλλου· ὅτι τῷ εἶσαι τὸ ἐπαχθέστατον τῶν ἐπὶ γῆς ὄντων, καὶ ὅτι ἀμέγως θὰ διεκινδύνευς, ἔστω, καὶ ἐν προφανεστάτῳ κινδύνῳ, πᾶν ὅ,τι κέκτηται, ὅπως μόνον κληθῇ νικητὴς σου.

ΚΟΡΙΟΑ. Εἰς τὸ Ἄντιον, διαμένει;

ΛΑΡΚ. Εἰς τὸ Ἄντιον.

ΚΟΡΙΟΑ. Ἐπεθύμουν νὰ εἶχον ἀφορμὴν νὰ μεταβῶ ἐκεῖτε εἰς ἀντιόχου τῶν σου, ἵνα προβάλλω ἐμυατὸν καθ' ὀλοκληρίαν εἰς τὸ μῦθος τοῦ Κλάους ἤλθετε. (Βισέρεται ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ καὶ ὁ ΒΡΟΥΤΟΣ). Ἴδού οἱ δήμαρχοι, ἡ γλώσσα τοῦ λαοῦ τοὺς περιφρονῶ εἶνε τόσον ἐπηρμένον ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ των, ὥστε οὐδεὶς τῶν εὐπατριδῶν τοὺς ἀνέχεσται.

ΣΙΚΙΝ. Μὴ προχωρήσης ἐπὶ πλέον.

ΚΟΡΙΟΑ. Πῶς! Τί τοῦτο;

ΒΡΟΥΤ. Ὅτι ἦτο ἐπικίνδυνον νὰ προχωρήτης* μὴ προσωτέρω.

ΚΟΡΙΟΑ. Πόθεν ἡ μεταβολὴ αὕτη;

ΜΕΝΗΝ. Τί συμβαίνει;

ΚΟΜΗΝ. Μήπως δὲν ἐξελέχθη καὶ ὑπὸ τῶν εὐγενῶν καὶ ὑπὸ τοῦ λαοῦ;

ΒΡΟΥΤ. Ὅχι, Κομίνας.

ΚΟΡΙΟΑ. Νηπίων λοιπὸν ψήφους ἔλαβον;

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Παρμερίσατε, δήμαρχοι! Ὅχι μεταβῆ εἰς τὴν ἀγορὰν.

ΒΡΟΥΤ. Ὁ λαὸς εἶνε ἐξημμένον κατ' αὐτοῦ.

ΣΙΚΙΝ. Στῆθι, διότι ἄλλως ὅχι προκαλέσης γενικὴν ἀνστατάωσιν.

ΚΟΡΙΟΑ. Αὕτη λοιπὸν εἶνε ἡ ἀγγελία σας; Πρέπει οὗτοι ἐδῶ νὰ ἔχωσι δικαίωμα ψήφου, οἵτινες δύνανται ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ κατὰψηφίσωσιν ἐκείνων ὑπὲρ ὧν πρότερον ἐψήφισαντο; Εἰς τί συνίσταται ἡ ἐξουσία σας; Διαπίστετε, οἵτινες εἴθε τὸ στόμα ἐκαίνων, δὲν διευθύνετε καὶ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν;

ΜΕΝΗΝ. Ἠσύχασον, Ἠσύχασον.

ΚΟΡΙΟΑ. Σκοπὸς αὐτῶν, ἐπιδικώμενος διὰ συνωμοσίας εἶνε νὰ χαλινώσῃ τὰς ἐπιθυμίας τῶν εὐπατριδῶν* νὰ ὑποφέρῃ τις τοῦτο καὶ νὰ ζῆματ' ἀνθρώπων, οἵτινες οὔτε νὰ ἀρχίσῃ δύνανται, οὔτε νὰ ἀρχωνται θέλουσιν!

ΒΡΟΥΤ. Μὴ λέγε τοῦτο συνωμοσίαν. Ὁ λαὸς κορυφάζει ὅτι τὸν ἐχλεύησας, ὅτι ἠγανῆκτησας ὅτε τελευταῖον ἐδέθη αὐτῷ σῆτος δωρεάν, καὶ ὅτι ἐξουτέλισας τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ συνηγοροῦντας ἀποκαλέσας αὐτοὺς καθόρνους, κώλικας, καὶ ἐχθροὺς τῆς ἀριστοκρατίας.¹

ΚΟΡΙΟΑ. Πῶς! τοῦτο ἤδη γνωστόν.

ΒΡΟΥΤ. Ἄλλ' ὄχι εἰς πάντας.

ΚΟΡΙΟΑ. Σὺ λοιπὸν καθωδήγησας αὐτούς;

ΒΡΟΥΤ. Πῶς! Ἐγὼ νὰ τοὺς καθοδηγήσω!

ΚΟΜΗΝ. Εἶσαι ἱκανὸς πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο.

¹ Ὁ μὲν τοι Μάρκιος σφόδρα καθήψατο τῶν χερζομένων τοῖς πολλοῖς, δεμαχμοῦδος καὶ προδίτας ἀπόκαλῶν τῆς ἀριστοκρατίας καὶ σπέρματα πονηρὰ θρασυτητος καὶ ὑβριως εἰς ὄχλου ἀφείμενα τρέφοντας καθ' αὐτῶν. (Πλ. Γ. Ἰάκρ, τ. 433).

ΒΡΟΥΤ. Ὁχι· ἀνίκωνος ἔνα, ἐν πάσει περιστάσει, πράξω τι κάλιον σοῦ.

ΚΟΡΙΟΛ. Πρὸς τί λοιπὸν νὰ γίνω ἐγὼ ὑπάτος; Καταβιδάτατέ με, μὰ τοὺς θεοὺς, εἰς τὴν ἰδικήν σου; ἀξίον, καὶ τότε ἐκλέξατέ με συνάρχοντα ὑμῶν.

ΣΙΚΙΝ. Δεικνύεις πολὺ τὸ ἀγέρωχον ἐκεῖνο ἦθος τὸ ὁποῖον διεγείρει τὸν λαόν· ἐν θέλῃς νὰ ἐπιτύχῃς τοῦ σκοποῦ σου, πρέπει νὰ ζητήτῃς τὴν ὁδόν, ἐξ ἧς ἀπεμακρύνθῃς, μὲ τρόπον ἡπιώτερον· ἄλλως, οὐδέποτε θὰ ἀνέλθῃς εἰς τὰ ὑψηλὰ ἀξιώματ' αὐτοῦ ὑπάτου, οὐδέ θὰ συνδημαρχεύσῃς μετ' αὐτοῦ.

ΜΕΝΗΝ. Μὴ προκφερώμεθα.

ΚΟΜΙΝ. Ἐπάτησαν καὶ ἐξήγειραν τὸν λαόν. Δὲν ἐμπρέπουσιν εἰς τὴν Ῥώμην τοικῶται σκευωρίαί, οὔτε εἶνε ἀξίος ὁ Κοριολανὸς τῶν ἀτίμων τούτων προσκομμάτων ἅτινα παρεμβάλλουσιν δολίως εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν τῆς ἀξίας του.

ΚΟΡΙΟΛ. Νὰ μοὶ διηλῶσι περὶ οἴτου! . . . Οὗτος ἦτον ὁ λόγος μου, καὶ θὰ τὸν ἐπαναλάβω . . .

ΜΕΝΗΝ. Ὁχι τώρα, ἔχι τώρα.

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Ὁχι ἐν τῇ ἐξέψει ταύτη.

ΚΟΡΙΟΛ. Τώρα μὰ τὴν ζωὴν μου. Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν εὐγενῶν μου φίλων. Ὡς πρὸς δὲ τὸν ἄστατον καὶ ῥυπαρὸν ὄχλον, ἀεὶ μάθη ὅτι δὲν κολακεύω, καὶ ἀεὶ κατοπτρισθῆ εἰς τοὺς εὐλικρινεῖς λόγους μου. Καὶ πάλιν λέγω ὅτι κολακεύοντες αὐτόν, ὑπόθάλπομεν ἐναντίον τῆς συγκλήτου τὸν σπόρον τῆς ἀνταρσίας, τῆς θρασύτητος, καὶ τῶν ἐπαναστάσεων, σπόρον, ἐν ἡμεῖς αὐτοί, ἀροτριάζομεν τὴν γῆν, ἐσπείρομεν καὶ δισκορπίσαμεν, ἀναμίξοντες τὸν ὄχλον μεθ' ἡμῶν τῆς εὐγενοῦς μερίδος ἥτις, οὔτε ἀρετῆς οὔτε δυνάμεως στερεῖται, στερεῖται ὁμως ἐκεῖνου, ὅπερ παρεχώρηται εἰς ἐπίτασιν.

ΜΕΝΗΝ. Ἐ, ἀρκεῖ πλέον.

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Ἀρκεῖ σὲ παρακλιῶ.

ΚΟΡΙΟΛ. Πῶς! Ἀρκεῖ! Ὡς ἔχυσα τὸ αἷμά μου ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἀτρόμητος ἐναντίον παντὸς ἐξωτερικοῦ κινδύνου, οὕτω μέχρις ἐξαντλήσεως τῶν πνευμένων μου θὰ κατατιγμάτισω τὴν λέπραν ταύτην, ἧς ἀποτροπιάζομεθα μὲν τὴν ἐπ' ἀφῆν, πράττομεν ὁμως ἐκεῖνο ὅπερ ἴσα ἴσα δύναται νὰ μᾶς μολύνῃ.

ΒΡΟΥΤ. Ὁμιλεῖς περὶ τοῦ λαοῦ ὡσάντι ἦσα θεὸς καταλθὼν πρὸς τιμωρίαν αὐτῶν, καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος ἔχων τὰς αὐτὰς πρὸς ἐκείνους ἀδυναμίας.

ΣΙΚΙΝ. Θὰ ἦτο κελὸν νὰ γνωστοποιήσωμεν τοῦτο εἰς τὸν λαόν.

ΜΕΝΗΝ. Τί, τί πράγμα; τὴν ἀργίαν του;

ΚΟΡΙΟΛ. Ὁργάν! Καὶ ἀπάρχως ὡς ὁ ὕπνος μεσονυκτίου ἐν ἡμῖν, μὰ τοὺς θεοὺς, θὰν θὰ μετέβαλλον φρόνημα!

ΣΙΚΙΝ. Τὸ φρόνημα ταῦτο εἶνε δηλητήριο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μείνη ὅπου εἶνε, ἵνα μὴ δηλητηριάσῃ ἄλλους.

ΚΟΡΙΟΑ. «Πρέπει νὰ μείνη!» Ἦκούσατε τὸν Τρίτωνά τοῦτον τῶν σαρδελῶν; παρετηρήσατε τὸ δεσποτικόν του ἐκεῖνο «πρέπει»;

ΚΟΜΙΝ. Ἦτο πρόνομον.

ΚΟΡΙΟΑ. «Πρέπει!» Διατί ὦ ἀγαθοὶ ἀλλ' ἀφρονέστατοι, πατρίκοι! διατί ὦ ἀξιότιμοι ἀλλ' ἀπερίσκεπτοι συγκλητικοί, ἐπιτρέψατε εἰς τὴν ὕδραν ταύτην νὰ ἐκλέξῃ ἄρχοντα ὅστις, ἐνῶ δὲν εἶνε ἄλλο ἢ ἡ θορυβώδης βυκάνη τοῦ τέρατος, ἀποτολμᾷ νὰ εἴπῃ διὰ τοῦ αὐθάδους αὐτοῦ ἀπρέπει», ὅτι θὰ προχετεύσῃ εἰς τάφρον τὸ ρεῦμα τῆς ἐξουσίας σας, καὶ ὅτι θὰ σφετερισθῇ τὰ βίβρα σας; ἂν ἔχη ἐξουσίαν, τότε ὑποκύψατε ὡς ἀμαθεῖς, εἰ δὲ μὴ, ἀποτινάξατε τὴν ἐπικίνδυνον μακροθυμίαν σας· ἂν εἴσθε ἄνθρωποι ἀνεπτυγμένοι, μὴ πράττετε ὡς ὁ ἀμαθὴς ὄχλος· εἰ δὲ μὴ, ἄφετε αὐτοὺς νὰ συμπαρακαθίζωσι μεθ' ὑμῶν εἰς τὰς συνεδριάσεις. Εἴσθε σεῖς ὄχλος, ἂν ἐκεῖνοι εἶνε συγκλητικοί· οὐδαμῶς δὲ εἶνε κατώτεροι, ὅταν διὰ τῆς ἀναμίξεως τῶν ψήφων σας, ἐπέρχεται ἀποτέλεσμα τῆς ἀρεσκείας αὐτῶν. Ἐκλέγουσι τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν τοιούτους, ἕπατος εἶνε ὁ πρὸ μικροῦ ἐξανεγκῶν τὸ ἀπρέπει», τὸ χυδαῖον ἐκεῖνο ἀπρέπει», ἐνώπιον συγκλήτου σεμνοτέρως καὶ σκυθρωποτέρως ὅσων εἶδε ποτὲ ἢ Ἑλλάς. Μὰ τὸν Δία! τοῦτο ἐξευτελίζει τοὺς ὑπάτους· σπαράττεται δὲ ἡ καρδιά μου νὰ βλέπω ὅτι, ὅταν δύο ἀρχαὶ ἐξανίστανται ἐναντίον ἀλλήλων καὶ οὐδετέρω ὑπερισχύει, ὁ ὄλεθρος ὑπεισέρχεται ταχέως εἰς τὸ μεταξὺ αὐτῶν χάσμα, καὶ ἐξαφανίζει τὴν μίαν διὰ τῆς ἐτέρας.

ΚΟΜΙΝ. Καλὰ, ἄγωμεν εἰς τὴν ἀγοράν.

ΚΟΡΙΟΑ. Οἷοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ δούς τὴν συμβουλήν σου νὰ παραχωρηθῇ ὁ σῆτος τῶν ἀποθηκῶν δωρεάν ὅπως ταῦτα συνειθίζετο ἄλλοτε ἐν Ἑλλάδι. . . .

ΜΕΝΗΝ. Καλὰ, καλὰ, ἀρκεῖ.

ΚΟΡΙΟΑ. Μολονότι ἐκεῖ ὁ λαὸς εἶχε μείζονα ἐξουσίαν, οὐχ ἤττον ἐπαναλαμβάνω ὅτι, ὁ δούς τὴν συμβουλήν ταύτην, ὑποθάλλει τὴν ἀπειθείαν καὶ συντελεῖ εἰς τὸν ὄλεθρον τοῦ κράτους.

ΒΡΟΥΤ. Ἦως εἶνε δυνατόν νὰ δώσῃ ὁ λαὸς τὰς ψήφους του εἰς ἄνθρωπον τοιοῦτον ὕψος λόγου μετερχόμενον;

ΚΟΡΙΟΑ. Θὰ σας εἴπω τοὺς λόγους μου, οἵτινες ἔχουσι πλειοτέραν ἀξίαν τῆς ψήφους τοῦ λαοῦ. Γινώσκουσιν ὅτι ὁ σῆτος δὲν ἐδόθη εἰς αὐτοὺς πρὸς ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν, καθότι οὐδεμίαν τοιαύτην προσήνεγκαν· καλούμενοι εἰς τὸν πόλεμον, ἐν δεινοτάτῃ τῆς πολυτείας στιγμῇ, ἤρνήθησαν καὶ αὐτῶν τῶν πυλῶν τῆς πόλεως νὰ ἐξέλθωσι τοιαύτης φύσεως ὑπηρεσία δὲν ἦτο βεβκίως ἀξία ν' ἀμειφθῇ διὰ παραχωρήσεως σίτου δωρεάν. Αἱ ἐν τῷ πολέμῳ ὑποκινούμεναι ὑπ' αὐτῶν στάσεις, καθ' ὅς ἢ ἀνδρεία των ἐξεδη-

ἤλθθη τὰ μάλιστα, ἤκιστα συνηγοροῦσιν ὑπὲρ αὐτῶν· αἱ κατηγορίαι ἄς συ-
χνὰ ἐξήνεγκον κατὰ τῆς συγκλήτου, ἄνευ οὐδενὸς λόγου, οὐδαμῶς ἠδύ-
ναντο νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀφορμὴ τόσον ἐλευθερίου παρ' ἡμῶν ὡσεύς.
Τὶ ἔπετε λοιπὸν ἐντεῦθεν; Πῶς θὰ ἐλάβῃ τὴν φιλοφροσύνην τῆς συγκλή-
του τὸ μυριόστομον τοῦτο τέρας; (bosom multiplied)¹ (ὁ πολυφυῆς στό-
μαχος). Αἱ πράξεις τῶν δηλοῦσιν ὅποιοι θὰ ἦταν καὶ αἱ λόγοι τῶν· ἢ ἔλε-
γον δηλαδὴ. Ἄβζήτητάμεν, ἐλάβομεν τὸ ἀπαιτηθὲν, διότι εἴμεθα περισ-
σότεροι καὶ μᾶς φοβοῦνται. Οὕτω δὲ καταβιβάζομεν τὸ ἀξίωμα τῆς θέ-
σεως ἡμῶν καὶ συντελοῦμεν εἰς τὸ νὰ ὑπολαμβάνη ὁ ὄχλος τὴν ὑπὲρ αὐ-
τοῦ ἡμετέρων μέριμναν, ὡς φόβον· τοῦτο δέ, τοῦ χρόνου προϊόντος, θὰ διαρ-
ρήξῃ τὰς πύλας τῆς συγκλήτου, καὶ θὰ εἰσέλθωσιν οἱ κόρακες ἕνα ἐκδιώ-
ξωσι ἐκεῖθεν τοὺς ἀετούς.

ΜΕΝΗΝ. Ἄρκετὰ, ἄρκετὰ πλέον.

ΒΡΟΥΤ. Πέραν τοῦ δέοντος μάλιστα.

ΚΟΡΙΘΑΙΟΣ. Ὅχι, ἀκούσατε καὶ ἄλλα. Καταπαύων τὸν λόγον ὀρκίζομαι
ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ὅτι, ἐν τῇ διπλῇ ταύτῃ ἐξουσίᾳ καθ' ἣν, ἢ μὲν
ἐκ τῶν μερίδων καταφρονεῖ τῆς ἐτέρας μετὰ λόγου, ἢ δὲ ὑβρίζει ἀλόγως,
καθ' ἣν, οὔτε ἡ εὐγένεια, οὔτε τὸ ἀξίωμα, οὔτε ἡ σύνεσις δύναται ν' ἀπο-
φασίση τί χωρὶς τὸ ναὶ καὶ τὸ ὄχι τῆς καθολικῆς βλακείας, πᾶν ὅ, τι εἶνε
ἀληθῶς ἀναγκαῖον, παραμελεῖται καὶ ὑποχωρεῖ εἰς ἀψίκορον κουφόνοϊαν·
ἔτιν δὲ πρὸς πάντα σκοπὸν παρεμβάλλωνται τεικῦτα προσκόμματα, ἔπε-
ται ὅτι οὐδὲν σκόπιμον γίνεται. Διὰ τοῦτο ἐξορκίζω ὑμᾶς—ὑμᾶς τοὺς ὀλι-
γώτερον φόβον ἢ σύνεσιν ἔχοντες, τοὺς πλείοτερον μὲν ἀγαπῶντας τοὺς
θεμελιώδεις θεσμοὺς τοῦ κράτους, ὀλιγώτερον δ' ἀνησυχῶντας ἐπὶ τῇ με-
ταβολῇ αὐτῶν, τοὺς προτιμῶντας ἐνδοξὸν ἀντὶ μακροῦ βίου καὶ θέλοντας
ἐν ἐπιεικῶδυνῳ νόσῳ, νὰ ποιήτητε χρῆσιν ἡρώϊκων φαρμάκων, ὡν ἄνευ βέ-
βαιος θάνατος—σᾶς ἐξορκίζω ν' ἀποσπάσητε αὐθωρεὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ
μυριοστόμου ὄχλου· μὴ ἐπιτρέψατε αὐτῷ νὰ λείχῃ τὸ μέλι ὅπερ ἀποδίδει
εἰς αὐτὸν δηλητήριον· ἢ ὑμετέρα ταπεινώσις διαφθείρει τὴν ὀρθὴν κρίσιν,
καὶ στερεῖ τὸ κράτος τῆς ἀναγκαίας αὐτῷ χρηστότητος. Στερεῖται τῆς
ἰσχύος νὰ πράξῃ τὸ ποθεύμενον ἀγαθόν, ὡς κωλυόμενον ὑπὸ τοῦ κακοῦ.

ΒΡΟΥΤ. Ἄρκετὰ εἶπε.

ΣΙΚΙΝ. Ὡμίλησεν ὡς προδότης, καὶ πρέπει ὡς τοιοῦτος νὰ δώσῃ λόγον.

ΚΟΡΙΘΑΙΟΣ. Διὰ παντὸς ἔσο ἐπονείδιστος, ἄθλια! Εἰς τί δύνανται νὰ ὀφε-
λήσωσι τὸν λαὸν οἱ γυμνοκέφαλοι² οὗτοι οἱ δῆμαρχοι; ἐπ' αὐτῶν στηριζό-
μενος, ἀπειθεῖ εἰς ἀνωτέραν ἀρχὴν· οὗτοι ἐξελέχθησαν ἐν στιγμῇ ἐπικρατα-
τικῇ, καθ' ἣν ἐδέσποζεν οὐχὶ τὸ πρέπον, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη. Εἶπατε λοιπὸν εἰς

¹ The bosom multiplied ὁ στόμαχος τοῦ πολυκεφάλου τοῦτου τέρατος (Malone).

² These bald tribunes οἱ φαλακροὶ οὗτοι δῆμαρχοι. Το bald λέγει ὁ Wright τίθειαι ἐνταῦθα περιφρονητικῶς.

καλλιτέραν στιγμήν, ὅτι τὸ πρόπον θεόν νὰ ἐκτελήται, καὶ ἐξφενδονίσαιτε εἰς τὸν ἀνεμον τὴν ἀρχὴν αὐτῶν.

ΒΡΟΥΤ. Φανερά προδοσίκα!

ΣΙΚΙΝ. Αὐτός νὰ γίνῃ ὕπατος; *Ὅχι.

ΒΡΟΥΤ. *Ἐ! Ἄγορανόμοι! (Βιστέρχεται εἰς ἀγορανόμος). Συλλάβετέ τον.

ΣΙΚΙΝ. *Ἦπαγε νὰ καλέσῃς τὸν λαόν, (*Ἐξέρχεται ὁ ἀγορανόμος) ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου σὲ συλλαμβάνω ἐγώ, ὡς προδότην, καινοσώμον καὶ ἐχθρὸν τῆς δημοσίας εὐημερίας. Ἐπύκουτον, σὲ δικτάσω, ἀκολούθησον ἐνα δώσης λόγον τῆς διαγωγῆς σου.

ΚΟΡΙΟΑ. Φύγε ἀπ' ἐδῶ γέρο τράγς!

ΣΥΓΚΛΗΤ. καὶ λοιποί. Ἐγγυώμεθα πάντες περὶ αὐτοῦ.

ΚΟΜΙΝ. Μακρὰν τὰς χεῖρας, γέρον.

ΚΟΡΙΟΑ. Κρημνίσου ἀπ' ἐδῶ σαπρόγηρε! μὴ σοῦ πετᾶξω τὰ κόκκαλα εἴω ἀπὸ τὰ φορέματά σου.

ΣΙΚΙΝ. Βοήθεικα, πολίται! (Βιστέρχεται ὄμιλος πολιτῶν μετὰ τῶν ἀγορανόμων).

ΜΕΝΗΝ. Πλειοτέρη σύνεσις ἐκτέρωθεν.

ΣΙΚΙΝ. Ἴδου ἐκεῖνος ὁ ἄποτος θέλει νὰ σᾶς ἀπογυμνώσῃ πάσης δυνάμεως.

ΒΡΟΥΤ. Συλλάβετέ τον, ἀγορανόμοι!

ΠΟΛΙΤΑΙ. Κάτω! κάτω!

ΣΥΓΚΛΗΤ. καὶ λοιποί. Στά ὄπλα! στὰ ὄπλα! (συνωθοῦνται πάντες περὶ τὸν Κοριοαὸν κρουάζοντες).

Δῆμαρχοι! Περσίλοι! Πολίται! *Ἐ! Σικίνε! Βρούτε! Κοριολανέ! Πολίται! Σιωπή, σιωπή, σιωπή! Σταθήτε, ἠτυχάτατα!

ΜΕΝΗΝ. Λοιπὸν ποῦ θὰ καταλήξουν ταῦτα; *Ἀπομείνω. *Ὁλεθρος ἐπίκειται. Δὲν δύνάμικαι νὰ ὀμιλήσω. *Ἐ, σεῖς δῆμαρχοι! Ἰσύχασον, Κοριολανέ! Ὁμίλησον, φίλε Σικίνε.

ΣΙΚΙΝ. *Ἀκουσόν μου, λαέ! Προσοχή!

ΠΟΛΙΤΑΙ. *Ἄς ἀκούσωμεν τὸν δῆμαρχόν μας ὀμίλησον, ὀμίλησον, ὀμίλησον.

ΣΙΚΙΝ. Κινδυνεύετε νὰ ἀπολέσητε τὴν ἐλευθερίαν σας· ὁ Μάρκιος θέλει νὰ σᾶς στερήσῃ τὰ πάντα· ὁ Μάρκιος ὄν τελευταῖον ἐξελέξατε ὕπατον.

ΜΕΝΗΝ. Σιώπη, σιώπη λοιπὸν! Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀνάπτεται ἀντὶ νὰ σβέννυται ἡ παρκαϊά.

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Θὰ κατεδαφισθῇ ἡ πόλις καὶ θὰ ἀνκτραπῇ ἐκ θεμελίων.

ΣΙΚΙΝ. Καὶ τί ἄλλο εἶνε ἡ πόλις ἢ ὁ λαός;!

ΠΟΛΙΤΑΙ. Μάλιστα, ὁ λαός εἶνε ἡ πόλις.

ΒΡΟΥΤ. Τῆ συγκρατήσει πάντων ἐξελέχθημεν ἄρχοντες τοῦ λαοῦ.

1 Σοφοκλ. Οἰδίπ. Τυραν. 58, 57. *Ἐ; οὐδὲν εἶπε οὔτε πόρτες, οὔτε ναῦς κρημοὶ ἀνδρῶν μὴ ἔνοικοδοτῶν εἶτω. (Wright).

ΠΟΛΙΤΑΙ. Καὶ μένετε ταιόδοτοι.

ΜΕΝΗΝ. Καὶ καθὼς φαίνεται, θὰ μένετε ἀκόμη.

ΚΟΜΙΝ. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ κατεδαφισθῇ ἡ πόλις· στέγαι καὶ θεμέλια θὰ γίνωσιν ἓν, καὶ θὰ συγκαλυφθῇ ὑπὸ σωρούς ἐρειπίων πᾶν ὅ,τι ἔξοχον ὑπάρχει ἐν αὐτῇ.

ΣΙΚΙΝ. Εἶνε ἄξιος θανάτου!

ΒΡΟΥΤ. Ἡ ἐδῶ θὰ ἐπιμεινώμεν πρὸς διατήρησιν τῆς ἐξουσίας μας, ἢ ἄλλως θ' ἀπολέσωμεν αὐτήν. Ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐλάττωμεν τὴν ἐξουσίαν, διακηρύττομεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ Μάρκιος εἶνε ἄξιος νὰ θανατωθῇ παραχρῆμα.

ΣΙΚΙΝ. Ὅθεν συλλάβετε αὐτόν, ὁδηγήσατέ τον εἰς τὴν Ταρπήϊαν, καὶ κατακρημνίσατε αὐτὸν ἐκεῖθεν.

ΒΡΟΥΤ. Συλλάβετε τον ἀγορανόμοι!

ΠΟΛΙΤΑΙ. Παραδόσου, Μάρκιε, παραδόσου!

ΜΕΝΗΝ. Ἀκούσατέ μου, μίαν λέξιν, δήμαρχοι, μίαν μόνον λέξιν, σὰς παρακαλῶ.

ΑΓΟΡΑΝ. Σιωπῆ, σιωπῆ.

ΜΕΝΗΝ. (πρὸς τὸν Βρούτον). Ἔσο οἷος φαίνεσαι, ἀληθῆς φίλος τῆς πατρίδος σου, καὶ πρόβαινε μετὰ φρονήσεως εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν ἣν μετὰ ποσυχύτης παραφορᾶς ἐπιδιώκεις.

ΒΡΟΥΤ. Κύριε, τὰ ἤπικ ταῦτα μέτρα τὰ ὅποια φαίνονται συνετὰ βοηθήματα, εἶνε δηλητηριώδη, ὅταν ἡ νόσος εἶνε ὄξεια. Συλλάβετε αὐτόν, καὶ ὁδηγήσατέ τον εἰς τὴν Ταρπήϊαν.

ΚΟΡΙΘΑ. Ὅχι, ἐδῶ θ' ἀποθάνω. (Σύρει τὸ ξίφος). Τινὲς ἐξ ὑμῶν μὲ εἶδατε πολεμοῦντα· ἔλθετε, νὰ λάβητε πείραν οἱ ἴδιοι ἐκείνου ὅπερ εἶδατε.

ΜΕΝΗΝ. Κάτω τὸ ξίφος! Δήμαρχοι, ἀπομακρύνθητε πρὸς στιγμήν.

ΒΡΟΥΤ. Συλλάβετε τον.

ΜΕΝΗΝ. Βοηθήσατε τὸν Μάρκιον, βοηθήσατε σεῖς οἱ εὐγενεῖς· βοηθήσατέ τον νέοι καὶ γέροντες!

ΠΟΛΙΤΑΙ. Κάτω, κάτω ὁ Μάρκιος! (Ἐν τῇ συμπλοκῇ ταύτῃ ἀπωθούνται οἱ δήμαρχοι, οἱ ἀγορανόμοι καὶ ὁ λαός).

ΜΕΝΗΝ. Ὑπαγε εἰς τὴν οἰκόν σου· ἀπελθε, ἄλλως τὸ πᾶν ἀπόλλυται.

Β' ΣΥΓΚΛΗΤ. Ἀπελθε.

ΚΟΜΙΝ. Ἐδῶ στάσου· ἔχομεν τόπους φίλους ὅσους καὶ ἐχθρούς.

ΜΕΝΗΝ. Ἔως ἐκεῖ θὰ κατακνήσωμεν;

1 Ὁ μὲν δήμιος ἔξετραχύνθη καὶ φανερός ἦν δυσπαρασχετῶν καὶ βαρυνόμενος τοῖς λεγομένοις, τῶν δὲ δημάρχων ὁ θρασύτατος Σικίνιος, μικρὰ τοῖς συνάρχουσι διαλεχθεὶς, εἰτ' εἰς μέσον ἀναγορεύσας, ὡς θάνατος ὑπὸ τῶν δημάρχων τοῦ Μάρκίου κατέγνωτε, προσέταξε τοῖς ἀγορανόμοις ἀνταγαγόντας αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἄκραν εὐθύς ὥσπερ κατὰ τῆς ὑποκειμένης φάργγος.

(Πλ. Γ. Μαρ σελ. 435).

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Ὁ θεὸς φυλάξοι! Ὑπαγε παρκακλῶ εἰς τὸν οἶκόν σου, γενναίε φίλε· ἄφες ἡμᾶς νὰ συμβιβάζωμεν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

ΜΕΝΗΝ. Τὸ τραῦμα ἡμῶν τοῦτο δὲν δύνασκει σὺ νὰ θεραπεύῃς. Ἀπελθε σὲ παρκακλῶ.

ΚΟΜΙΝ. Ἐλθέ, μεθ' ἡμῶν.

ΚΟΡΙΟΔ. Ἐπεθύμουν νὰ ἦσαν βάρβαροι — καθὼς καὶ εἶνε, καίπερ γεννηθέντες ἐν Ῥώμῃ — καὶ νὰ μὴν εἶνε Ῥωμαῖοι — ὅπως δὲν εἶνε, ἀν καὶ εἶδον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ὑπὸ τὰς στοχὰς τοῦ Κεπιτωλίου.

ΜΕΝΗΝ. Ὑπαγε. Μὴ φανέρωνε τὴν δικαίην σου ὀργὴν. Θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρὰ ἡμῶν.¹

ΚΟΡΙΟΔ. Ἐπὶ ἀνοικτοῦ πεδίου, ἡδυνάμην νὰ καταβάλω τετταράκοντα εἰς αὐτῶν.

ΜΕΝΗΝ. Κ' ἐγὼ αὐτὸς ἡδυνάμην νὰ πολεμήσω πρὸς δύο ἐκ τῶν καλλτέρων αὐτῶν· ναί, πρὸς τοὺς δύο δημάρχους.

ΚΟΜΙΝ. Ἀλλὰ τώρα ἡ ἀριθμητικὴ των ὑπεροχὴ εἶνε ἀναριθμητὰς, καὶ καλεῖται τρέλλα ἢ ἀνδρεία, ὅταν μόνη θέλῃ νὰ κρατήσῃ καταρρέουσαν οἰκοδομήν. Θὰ ἀπέλθῃς πρὶν ἢ ἐπανέλθῃ ὁ ὄχλος, οὔτινας ἢ ἐκρηγνυμένη λύσσα παρασύρει, ὡς ἐμποδιζόμενον ῥεῦμα, πᾶν ὅ,τι πρότερον δὲν παρέσυρε;

ΜΕΝΗΝ. Ὑπαγε σὲ παρκακλῶ. Θὰ δοκιμάσω ἀν ὁ γεροντικὸς μου νοῦς δύναται νὰ ἔχῃ πέρασιν εἰς τοὺς ὀλίγο-μουάλους· αὐτὸ πρέπει νὰ μπκλωθῇ ὅπως, ὅπως.

ΚΟΜΙΝ. Ἄς ὑπάγωμεν. (Ἐξέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΔΑΝΟΣ μετὰ τοῦ ΚΟΜΙΝΙΟΥ καὶ ἄλλων.

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος κατέστρεψε τὴν τύχην του.

ΜΕΝΗΝ. Τὸ φρόνημά του εἶνε παραπολὺ ὑψηλὸν διὰ τὸν κόσμον τοῦτον. Οὔτε τὸν Ποσειδῶνα ἤθελε κολακεύσει διὰ τὴν τρίκινάν του, οὔτε τὸν Δία διὰ τοὺς κερκυνοὺς του. Ἐχει τὴν καρδίαν ἐπὶ τῶν χειλέων· ὅ,τι διανοεῖται, τὸ λέγει ἢ γλῶσσά του· ὅταν δὲ ὀργισθῇ, λησμονεῖ ὅτι ὑπάρχει καὶ θάνατος. (Κραυγαὶ ἔσωθεν). Ἄλλκις πάλι δουλειαῖς!

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Καλλίτερα νὰ ἦσαν στὰ κρεββάτια των!

ΜΕΝΗΝ. Καλλίτερα νὰ ἦσαν εἰς Τίβεριν! Τί διάβολο! Δὲν ἐμποροῦσε νὰ τοῖς ἐμιλήσῃ ὀλίγον μαλακώτερα; (Ἐισέρχεται πάλιν ὁ ΒΡΟΥΤΟΣ καὶ ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ μετὰ τοῦ ὄχλου).

ΣΙΚΙΝ. Ποῦ εἶναι αὐτὴ ἡ ἔχιδνα ἢ ὁποῖα θέλει νὰ ἐρημώσῃ τὴν πόλιν διὰ νὰ μείνῃ αὐτὸς μόνος;

ΜΕΝΗΝ. Σεῖς ἀξιότιμοι δημάρχου . . .

ΣΙΚΙΝ. Βραχίονες στιβαροὶ θὰ κρημνίσωμεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ταρπηλίας πέτρας. Ἀνεῖστητε νὸν νόμον, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖται κατὰ νόμον ἀνά-

¹ Que Time will owe another. Ἐχει ὁ καιρὸς γυρίσματα.

ξιος νὰ δικασθῆ ἄλλως ἢ ὑπὸ τῆς αὐστηρᾶς ἐξουσίας τοῦ λαοῦ ἢν περίεφρόνησε.

Α' ΠΟΛΙΤ. Θὰ μάθῃ καλῶς ὅτι οἱ εὐγενεῖς δῆμαρχοι εἶνε τὸ στόμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἡμεῖς οἱ βραχίονες του.

ΠΟΛΙΤ. Ἐσο βέβαιος ὅτι θὰ τὸ μάθῃ.

ΜΕΝΗΝ. Φίλε μου, φίλε μου. . . .

ΣΙΚΙΝ. Σιωπή.

ΜΕΝΗΝ. Μὴ χαλᾶς τὸν κόσμον μὲ ταις φωναῖς, ἀφοῦ δύνασαι νὰ κητορθώσης ὅ,τι ἐπιδιώκεις μὲ τρόπον ἡπιώτερον.¹

ΣΙΚΙΝ. Διὰ ποῖον λόγον, κύριε, συνετέλεσας εἰς τὴν φυγὴν του;

ΜΕΝΗΝ. Ἀκούσατέ μου, καθὼς γνωρίζω τὴν ἀξίαν τοῦ ὑπάτου, οὕτω γνωρίζω καὶ τὰ ἐλαττώματά του. . . .

ΣΙΚΙΝ. Τοῦ ὑπάτου! Τίνος ὑπάτου!

ΜΕΝΗΝ. Τοῦ ὑπάτου Κοριολανοῦ.

ΒΡΟΥΤ. Αὐτὸς ὑπάτος!

ΠΟΛΙΤΑΙ. Ὅχι, ὄχι, ὄχι, ὄχι, ὄχι.

ΜΕΝΗΝ. Ἄν οἱ δῆμαρχοι καὶ σὺ καλέ μου λαέ, μοὶ ἐπετρέπετε νὰ ἑμιλήσω, θὰ ἔλεγον δύο λέξεις, ἐκ τῶν ὁπρίων οὐδέν ἄλλο κακὸν θὰ προσέκυπτε, ἢ μικρὰ τις ἀπώλεια χρόνου.

ΣΙΚΙΝ. Ὁμίλησον, ἀλλὰ συντόμως, διότι ἐμεθεῖ ἀποφασισμένοι νὰ ἐξολοθρεύσωμεν τὸν ὀλέθριον τοῦτον προδότην. Ἐξοριζόμενος θὰ παρεῖχε πάντοτε κίνδυνον, μένων δὲ ἐνταῦθα, θ' ἀπέβκινεν ἡμῖν βέβαιος ὀλεθρος· διὰ ταῦτα, ἀπεφασίσθη ν' ἀποθάνῃ τὴν ἐσπέραν τούτην.

ΜΕΝΗΝ. Εἶθε νὰ φυλάξωσιν οἱ Θεοὶ τὴν ἐνδοξὸν ἡμῶν Ῥώμην, ἧς ἡ πρὸς τὰ ἄξια αὐτῆς τέκνα εὐγνωμοσύνη ἐσημειώθη ἤδη εἰς τῆς δέλτους τοῦ Διός,² εἶθε λέγω νὰ διαφυλάξωσιν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ καταφύγῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα ὡς μῆτηρ ἀπάνθρωπος.

ΣΙΚΙΝ. Εἶνε ἔλκος τὸ ὅποσον πρέπει νὰ ἐκκοπῆ.

ΜΕΝΗΝ. Εἶνε μέλος νοσοῦν, τὸ ὅποσον δύναται νὰ θεραπευθῆ εὐχερῶς ἂν ὁμοῦς ἐκκοπῆ θὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον. Τί κακὸν ἐπράξε κατὰ τῆς Ῥώμης ὥστε νὰ εἶνε ἄξιός θανάτου; Τὸ αἷμα τὸ ὅποσον ἔχυτε ἀγωνιζόμενος κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν—καὶ τολμῶ νὰ βεβαιώσω ὅτι ἔχυσε κατὰ πολλὰς οὐγκίας πλειότερον ἐκείνου τὸ ὅποσον ἀπέμεινεν εἰς τὰς φλέβας του—τὸ ἔχυσε χάριν τῆς πατρίδος του· ἂν δὲ τώρα τὸ ἀπολειπόμενον εἰς αὐτόν, ἤθελε χύσει αὐτῇ ἡ πατρίδι του, τοῦτο θὰ ἦτο εἰς ἡμᾶς τοὺς πράκτορας καὶ ἀνεχομένους αὐτό, στίγμα αἰώνιον.

¹ De not cry havoc, where you should but hunt with modest warrant. Μὴ δίδε τὸ σημεῖον τῆς σφαγῆς, ὅταν τὸ καταδιωκόμενον συλλαμβάνεται δι' ἡπιωτέρων μέσων.

² Ὁ Σαῖξπηρ ἐνεθρμήθη ἴσως τὴν βίβλον τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Μαλαχία, 3 ἐν σελ. 16 ἢ τὴν τῆς ἐξόδου 32, ἐξ ἧς ὁ Μωϋσῆς ἀπήτησε νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ ὄνομα του ἂν μὴ εἰσακουσθῆ καὶ ἡ δέησίς του. (Weight).

ΣΙΚΙΝ. Αὐτὸ εἶνε μωρολογίαίς.

ΒΡΟΥΤ. Ὅλωι ἄσκοπι. Ἐν ἄτω ἠγάπη τὴν πατρίδα, ἐτιμάτω ὑπ' αὐτῆς.

ΜΕΝΗΝ. Λοιπὸν ὅταν ὁ ποῦς προσβληθῆ ὑπὸ γαγγαίνης, δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει αἱ πρήνη αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις.

ΒΡΟΥΤ. Δὲν θ' ἀκούσωμεν τίποτε περιστότερον. Τρῶξτε εἰς τὸν οἶκον του, ἀποσπάσατε αὐτὸν ἐκείθεν, ἵνα μὴ ἡ μόλυσμακτώδης αἰματοῦ νόσος διαδοθῆ πλειότερον.

ΜΕΝΗΝ. Μίαν ἀκόμη λέξιν, μίαν λέξιν. Ὅταν ἡ ἀκάθαρτος λύσσα ἀνακαλύψῃ τὸ ἐκ τῆς ἀπερισκέπτου σπουδῆς πραξενόμενον κακόν, θὰ θελήσομεν, ἀλλὰ πολὺ ἀργά, νὰ κρατήσῃ τὴν ὁρμὴν της. Ἐνεργήτατε νομίμως, ἵνα μὴ ἐξεγερθῶσιν ὑπὲρ αὐτοῦ αἱ φατρίαι, διότι εἶνε ἀγαπητός, καὶ καταστροφῆ ἢ κρατικῆς Ρώμῃ ὑπ' αὐτῶν τῶν Ρωμαίων.

ΒΡΟΥΤ. Ἄν τὸ πρᾶγμα εἶχεν οὕτως . . .

ΣΙΚΙΝ. Τί λέγεις; Δὲν ἐλάβομεν παῖδον οὔτις ὑπακοῆς του; Δὲν ἐράπισσε τοὺς ἀγορανόμους ἡμῶν; Δὲν ἀντέστη εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς; Ἐμπρός.

ΜΕΝΗΝ. Δάθετε ὑπ' ὄψει τοῦτο ὅτι, ἀνατραφεῖς εἰς τοὺς πολέμους ἀφ' ὅτου ἠδυνήθη νὰ φέρῃ τὸ ζῆρος, δὲν ἐδιδάχθη τὴν γλώσσαν τῆς ἀβροῆς συμπεριφορῆς, ἀλλ' ἀφίνει ἀναμειγμένα ἄλευρα καὶ πίτερα. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ὑπάγω πρὸς αὐτόν· θὰ προσπαθήσω νὰ ὀδηγήσω αὐτόν ἵνα ἀπολογηθῆ ἡσυχῶς κατὰ νόμον, ἔστω καὶ πρὸς ἴδιον αὐτοῦ κίνδυνον.

Α' ΣΥΓΚΗΛΤ. Αὐτὸς εἶνε ὁ μόνος φιλόανθρωπος τρόπος, εὐγενεῖς δῆμαρχοι· ὁ ἄλλος εἶνε πολὺ αἱμακρὸς καὶ ἄγνωστον ποῦ θὰ καταλήξῃ.

ΣΙΚΙΝ. Πρᾶξον λοιπὸν γενναῖε Μενήνιε, ὡς ἐντολοδόχος τοῦ λαοῦ. Φίλοι καταθέσατε τὰ ὄπλα.

ΒΡΟΥΤ. Μὴ μεταβῆτε εἰς τὰς οἰκίας σας.

ΣΙΚΙΝ. Συνχθραίσθητε εἰς τὴν ἀγοράν· (πρὸς τὸν Μενήμιαν). Ἐκεῖ θὰ σὲ περιμένωμεν, καὶ ἂν δὲν ὀδηγήσῃς τὸν Μάρκιον, θὰ προβῶμεν εἰς τὸ πρῶτον ἡμῶν μέτρον.

ΜΕΝΗΝ. Θὰ τὸν προσαγάγω (πρὸς τοὺς συγκλητικούς). Συνοδεύσατέ με σὺς παρακαλῶ· ὀφείλει νὰ ἐλθῇ· ἄλλως θὰ ἐπακολουθήσωσι δεινότερα πρᾶγματα.

Α' ΣΥΓΚΗΛΤ. Ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν, παρακαλῶ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β'

Δωμάτιον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κοριολλανοῦ.

(Ἐισέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ μετὰ τῶν Πατρικίων)

ΚΟΡΙΟΛ. Ἄς μετέλωσι κατ' ἐμοῦ πᾶσαν δυνατὴν βίαν· ἃς μὲ ἀπει-
1 Ὁ δὲ Μάρκιος ἐξέρων μᾶλλον ἐμπαθῆς γαυρῶς πρὸς τοὺς πολέμους ἀγῶνας αὐτοῦ· ἐκ παιδὸς τὰ ὄπλα διὰ χειρὸς εἶχε. (Πλ. σελ. 419).

λήσωσιν ὅτι θὰ μὲ φονεύσωσι ἐπὶ τροχοῦ ἀμάξης ἢ ὅτι θὰ μὲ σύρωσι πόδες ἀγρίων ἵππων, ἅς ἐπισωρεύσωσι δέκα λόφους ἐπὶ τῆς Ταρπηίας ἵνα τὸ ἀπ' αὐτῆς ὕψος τῆς ἀβύσσου ἀποβῆ τοιαῦτον, ὥστε, νὰ μὴ ἐξικνηται μέχρι τοῦ πύθμενος αὐτῆς ὁ ἀφθαλμός, ἐν τούτοις θὰ εἶμαι διὰ παντός πρὸς αὐτοὺς ὡς εἶμαι.

ΠΑΤΡΙΚ. Πράττεις τὴν ἀρίστην τῶν πράξεων.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἀπορῶ πῶς ἡ μήτηρ μου, δὲν ἐπιδοκιμάζει πλέον τὴν διαγωγὴν μου, ἐκείνη ἣτις συνείθιζε νὰ τοὺς ὀνομάζῃ εὐτελεῖ ἀνδράποδα, ἄντα ἅτινα ἐπλάσθησαν ἵνα πωλῶνται καὶ ἀγοράζωνται ἀντὶ ἀσημάντων ποσῶν, νὰ ἴστανται ἀτκεπῆ εἰς τὰς συνεδριάσεις, κεχηνότα δὲ καὶ ἀκίνητα ν' ἀκούωσι μετὰ θαυμασμοῦ ὅταν τις τῆς τάξεώς μου ἡγείετο ὅπως διμλήσῃ περὶ εἰρήνης ἢ πολέμου. (Βισέρχεται ἡ ΒΟΛΟΥΜΝΙΑ). Περὶ τοῦ διαιλόου· δικτὶ μὲ ἐπεθύμεις ἡπιώτερον; Ἦθελες νὰ ἀρνηθῶ τὸν χαρακτήρα μου; Ἰότε, εἶπέ, κάλλιον ὅτι εἶμαι ὑποκριτής, καὶ ὄχι ὡς εἶμαι.

ΒΟΛΟΥΜ. Ὡ υἱέ μου, υἱέ μου, εἴθε νὰ μὴ ἐφθείρες τὴν δυνάμιν σου πρὶν περιεληθῆς αὐτήν.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἄφες αὐτά.

ΒΟΛΟΥΜ. Ἦ δύνασο κάλλιστα νὰ εἶσαι ὡς εἶσαι, ἂν ὀλιγώτερον προσεπάθης νὰ ἐπιδεικνύης αὐτὸ ὀλιγώτερον θὰ ἠναντιοῦντο εἰς τὰ βουλευματὰ σου, ἐάν δὲν ἐφανερώνης εἰς αὐτοὺς τὰς διαθέσεις σου ἐφ' ὅσον εἶχον τὴν δυνάμιν νὰ σοὶ ἐναντιωθῶσι.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἄς πᾶν στὸ διάβολο.

ΒΟΛΟΥΜ. Κ' ἀκόμη παρέκει. (Βισέρχεται ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ μετὰ τῶν συγκλητικῶν.

ΜΕΝΗΝ. Ἐλα, ἔλα, ἦσο παρκαπολὺ ἀπότομος, καὶ μὲ τὸ παρκαπάνω μάλιστα. Πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃς νὰ τὰ διορθώσης.

Α' ΣΥΓΚΛΗΓ. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη θεραπεία· ἂν τοῦτο δὲν πράξῃς, ἡ πόλις ἡμῶν θὰ διασπασθῇ εἰς δύο καὶ θὰ ἐξολοθρευθῇ.

ΒΟΛΟΥΜ. Δὸς ἀκρόασιν εἰς συμβουλὰς, σέ παρακαλῶ. Ἔχω καὶ ἐγὼ καρδίαν ἄκαμπτον εἰς τὴν ἰδικήν σου, ἀλλ' ὅμως ἔχω καὶ φρόνησιν δυνάμενον νὰ ὀδηγῇ τὴν ὀργήν μου ἐπὶ τὸ συμφερότερον.

ΜΕΝΗΝ. Ἀκαμπρὰ εἶπες, ἀξιόλογος δέσποινα! Θὰ προστίμων νὰ φέρῃς τὴν πανοπλίαν μου ἣν μάλιστα δύνάμει νὰ φέρω, παρὰ νὰ ἐλέπω αὐτὸν ταπεινούμενον ἐνώπιον τῆς ἀγέλης τχύτης, ἐάν ἡ σοβαρὰ τῶν πραγμάτων κατὰστασις δὲν ἐπέβαλλεν αὐτὸ ὡς φάρμακον ὄλου τοῦ κράτους.

ΚΟΡΙΘΑ. Τί πρέπει νὰ πράξω;

ΜΕΝΗΝ. Νὰ ἐπιστρέψῃς πρὸς τοὺς δημάρχους.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἀῖ, ἔπειτα, ἔπειτα.

ΜΕΝΗΝ. Νὰ ὁμολογήσῃς μεταμέλειαν δι' ὅσα εἶπες.

ΚΟΡΙΘΑ. Χάριν αὐτῶν! Ὅταν οὐδὲ χάριν τῶν θεῶν πράττω τοῦτο, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ τὸ πράξω χάριν αὐτῶν;

ΒΟΛΟΥΜ. Εἶσαι πολὺ δεσποτικός: ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν δύνασαι νὰ εἶσαι κατ' ἐξοχὴν γεννικίφρων, εἰμὴ μόνον εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας. Σὲ ἤκουσα λέγοντα ὅτι εἰς τοὺς πολέμους, ἡ τιμὴ καὶ ἡ πολιτικὴ, συμβαδίζουσιν ὡς φίλοι ἀχώριστοι· τὸ παραδέχομαι, ἀλλ' εἰπέ μοι, ποῖα εἶνε ἡ ζημία ἢ ἡ μίξ προξενεῖ εἰς τὴν ἄλλην ἐν καιρῷ εἰρήνης, ὥστε νὰ μὴ συνεργάζωνται καὶ τότε;

ΚΟΡΙΘΑ. Σιωπὴ, σιωπὴ!

ΜΕΝΗΝ. Εὖστοχος ἐρώτησις.

ΒΟΛΟΥΜ. Ἄν εἰς τὸν πόλεμον θεωρητῆται ἐντιμον τὸ νὰ φαίνεσαι οἶος δὲν εἶσαι — τὴν πολιτικὴν δὲ ταύτην μετέλλυες πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν σου, — διατὶ ἡ αὐτὴ πολιτικὴ νὰ μὴ συμβαδίζῃ μετὰ τῆς τιμῆς ἐν εἰρήνῃ, ὡσπερ καὶ ἐν πολέμῳ, ἀφοῦ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις εἶνε ἐξ ἑσού ἀναγκαία;

ΚΟΡΙΘΑ. Πρὸς τί μοι προβάλλεις ταῦτα;

ΒΟΛΟΥΜ. Διότι τώρα σοὶ ἐπιβάλλεται νὰ ὁμιλήσῃς εἰς τὸν λαόν, ὅχι κατὰ τὸ φρόνημα καὶ σὰς ὑπεργορεύσεις τῆς καρδίας σου, ἀλλὰ διὰ λέξεων προσφερομένων μόνον ὑπὸ τῆς γλώττης, διὰ φθόγγων νόθων, οὐδαμῶς ἐκφραζόντων τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας σου. Τοῦτο δὲ δὲν σοὶ προξενεῖ πλεοντέραν ἀτιμίαν, ἢ τὸ νὰ κυριεύσῃς διὰ λόγων ἡπίων πόλιν, ἢς ἡ κατάληψις ἤθελεν ἄλλως σὲ ἀναγκάσῃ νὰ ὑπαστῆς τὴν τύχην τοῦ πολέμου, καὶ πλείστους νὰ ἐκθέσῃς εἰς κινδύνους. Καὶ αὐτὸν τὸν χαρακτήρα μου θὰ μετέββαλλον, ὅταν ὁ κίνδυνος τῆς τύχης καὶ τῶν φίλων ἀπήτει νὰ πράξω τοῦτο ἐντίμως. Ἐγώ, ἡ σύζυγός σου, ὁ υἱός σου, οἱ συγγλητικοὶ οὗτοι καὶ οἱ εὐπατρίδαι, εὐρισκόμεθα ἐν τοικύτῃ περιστάσει· ἀλλὰ σὺ θὰ προτιμῆτῃς νὰ δείξῃς τὸ αὐστηρὸν τοῦ ἠθέους σου καὶ τὸν κτηνώδη ὄχλον, ἀντὶ νὰ περιποιηθῆς αὐτόν, ὅπως ἀποκτήσῃς τὰς συμπλοκὰς του, καὶ προφυλάξῃς ἐκείνους οἵτινες ἀνευ τούτου κινδυνεύουσι ν' ἀπολεσθῶσι.

ΜΕΝΗΝ. Ἀξιόλογος δέσποινα! Ἐλθέ μεθ' ἡμῶν· ὁμιλήσῃς μετὰ πραότητος· δύνασαι οὕτω ὅχι μόνον τὸν παρόντα κίνδυνον νὰ ἀποτρέψῃς ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπανορθώσῃς πᾶν ὅ,τι πρότερον ἀπωλέσθη.

ΒΟΛΟΥΜ. Ὑπὸ γὰρ σὲ παρακαλῶ πρὸς αὐτοὺς υἱέ μου, καὶ κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τὸν πῆλον ἐκταίνεις αὐτὴν αὐτῷ — ὑπόθεσις ὅτι εἶσαι ἐνώπιον αὐτῶν — κλίνεις ἔπειτα τὸ γόνυ ἐδαφιαίως, διότι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀμαθῶν ἡ χειρονομία εἶνε εὐγλωττοτέρα τοῦ λόγου, καὶ συχνὰ κινῶν οὕτω τὴν κεφαλὴν, θὰ δείξῃς ὅτι κατέσειλες τὴν ἀλαζονεῖαν τῆς καρδίας σου, καὶ ὅτι αὕτη κατέστη μαλκῆ ὡς τὰ ὀρμηότατα μόρα, ἅτινα οὐτε εἰς τὴν ἐπικρῆν ἀντέχουσι· ἢ ἄλλως, εἰπέ αὐτοῖς ὅτι εἶσαι εργατιώτης των, καὶ ὅτι ἀντραφεῖς ἐν τοῖς πολέμοις, στερεῖσαι τῶν ἀδρῶν

ἐκείνων τρόπων οὐς ὁμολογεῖς ὅτι ὄφειλες νὰ ἔχῃς, καὶ τοὺς τοίους ἐδικαιώοντο ν' ἀπαιτήσωσι παρὰ σοῦ αἰτοῦντος τὴν ἐαυτῶν φιλίαν, ἀλλ' ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ συμμορφωθῆς πρὸς τὰς ἐπιθυμίας των, ἐφ' ὅσον ἐξήρηται ἀπὸ σοῦ.

MENHN. Ἄν μόνον ὡς λέγεις πράξῃς, θὰ κυριεύσῃς τὰς καρδίας των, διότι εἶνε τόσοι πρόθυμοι εἰς τὸ συγχωρεῖν ὅταν τις αἰτῇ συγγνώμην παρ' αὐτῶν, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐκφέρειν ἀσκόπους λόγους.

ΒΟΛΟΥΜ. Ὑπάρχει σὲ παρακαλῶ καὶ ἀκουσον ὅ,τι σὲ συμβουλεύουσιν, καίτοι γνωρίζω ὅτι θὰ προετίμας νὰ καταδιώξῃς τὸν ἐχθρὸν ἐντὸς πυρίνου βαράθρου, παρὰ νὰ κολακεύσῃς αὐτὸν ἐντὸς σκιεροῦ κήπου. Ἴδου ὁ Κομίνιος. (Εἰσέρχεται ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ).

ΚΟΜΙΝ. Ἐρχομι ἐκ τῆς ἀγορᾶς εἶνε κατεπεῖγον νὰ ἐνισχύσῃς τὸ κόμμα σου, ἄλλως, οὐδὲν ἄλλο μέσον σωτηρίας σοὶ μένει, εἰμὴ ἡ φυγὴ ἢ ἡπίος τρόπος. Πάντες εἶνε ἐξωργισμένοι.

MENHN. Τίποτε ἄλλο ἀπὸ γλυκὰ λόγια.

ΚΟΜΙΝ. Νομίζω ὅτι θ' ἀποδῶσιν ὑπὲρ αὐτοῦ ἂν θελήσῃ νὰ συγκατατεθῇ.

ΒΟΛΟΥΜ. Ὅφειλε, καὶ θὰ θελήσῃ. Εἶπέ, σὲ παρακαλῶ ὅτι συγκατατίθεσαι, καὶ πορεύθητι ἐκεῖσε.

ΚΟΡΙΘΑ. Πρέπει λοιπὸν νὰ δειξῶ εἰς αὐτοὺς τὴν γυμνὴν κεφαλὴν μου; Πρέπει χυδαία ἢ γλῶσσά μου νὰ διαψεύσῃ τὴν εὐγενῆ μου καρδίαν, καὶ αὕτη πάλιν νὰ ὑποφέρῃ τὸ ψεῦδος; Καλὰ, θὰ τὸ πράξω. Καὶ ὅμως, ἐὰν προέκειτο μόνον περὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ σαρκίου τούτου τοῦ Μακρίου, ἠδύναντο νὰ μεταβάλλωσιν αὐτὸ εἰς κόνιν καὶ νὰ τὸ διασκορπίσωσιν εἰς τὸν ἄνεμον. Ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἀγορὰν. Αἰοὶ ἀνεθέσατε ὅμως νὰ ὑποκριθῶ πρόσωπον, ὅπερ οὐδέποτε θὰ ὑποκριθῶ κατὰ φυσικὸν τρόπον.

ΚΟΜΙΝ. Ἐλθέ, ἐλθέ, θὰ σὲ βοηθήσωμεν.

ΒΟΛΟΥΜ. Σὲ παρακαλῶ ἀγκαπητέ μου υἱέ, καθὼς εἶπες ὅτι οἱ ἔπαυοί μου σὲ κατέστησαν ἐξ ἀρχῆς πολεμιστὴν, οὕτω, διὰ νὰ ἐπικινεθῆς καὶ πάλιν ὑπ' ἐμοῦ, πράξον ὅ,τι μέχρι τοῦδε δὲν ἐπραξῆς.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἔστω. Ὅφειλω νὰ τὸ πράξω. Μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ ὁ χαρακτήρ μου, καὶ ἄς μὲ κατκλάβῃ ἐτάριας φρόνημα! Ἄς μεταβληθῇ εἰς ἀσθενῆ φωνὴν εὐνούχου, ἢ εἰς κορασίδος ἀποκοιμιζούσης νήπια, ἢ βροντώδης καὶ ὡς κρότος τυμπάνου ἠχοῦσα πολεμικὴ φωνὴ μου! παγούργου μειδίαμα ἄς ἐπικαθίσῃ ἐπὶ τῶν πικριῶν μου, καὶ μερικίων δάκρυα ἄς πλημμυρῆσωσι τοὺς ὀφθαλμούς μου! ἄς κινήσῃ τὰ χεῖλη μου γλῶσσα ἐπαίτου, καὶ ἄς χαμφθῶσι ὡς τὰ τοῦ λαμβάνοντος ἐλεημοσύνην, τὰ ὀπλισμένα μου γόνατα τὰ ὅποια μόνον ἐπὶ τοῦ ἀναβολέως μου ἐκυρτοῦντο! Δὲν θὰ τὸ πράξω, ἐκ φόβου μὴ πύσω τιμῶν τὴν εἰλικρινεῖάν μου, καὶ διὰ τῆς ὑποκρίσεως ταύτης προσάψω εἰς τὴν ψυχὴν μου χκμέρπειχν ἀνεξίτηλον.

ΒΟΛΟΥΜ. Πράξον κατὰ τὸ δοκοῦν. Εἶνε ἀτιμοτικώτερον δι' ἐμὲ νὰ ἐκ-

λιπκῶ σέ, ἢ σὺ ἐκείνους. Γαίᾳ μιχθήτω πυρί· προτιμότερον γὰρ ὑποστῆ ἡ μήτηρ σου τὰ ἐπακόλουθα τῆς ἀλαζονείας σου, παρὰ γὰρ ζῆ φοβουμένη τὴν ἐπικίνδυνον ἰσχυρογνωμοσύνην σου, διότι περιφρονῶ τὸν θάνατον μεθ' ὅσης καὶ σὺ γενναιότητος. Πρᾶξον ὅπως ἐπιθυμεῖς. Ἡ ἀνδρεία σου εἶνε ἰδική μου, παρ' ἐμοῦ ἐθήλασες αὐτήν, μόνη ἡ ἀλαζονεία σου εἶνε ἰδική σου.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἰσχύασσον σέ παρακαλῶ· μεταβλίνω μήτερ εἰς τὴν ἀγοράν· μὴ μὲ ἐπιπλήττης πλέον. Θὰ ὑπεξαιρέσω ἀγυρτικῶς τὴν εὐνοϊαν αὐτῶν, θὰ ὑποκλέψω τὴν ἀγάπην των, καὶ θὰ ἐπανέλθω ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν βαρυσοουργῶν τῆς Ρώμης. Ἴδου, ἀπέρχομαι· χειρέτισόν μοι τὴν σύζυγόν μου. Θὰ ἐπκνέλω ὕπατος, εἰδεμή, μὴ ἐμπιστευθῆς ποτέ εἰς τὴν περὶ τὸ κολλαχεύειν δεξιότητά μου.

ΒΟΛΟΥΜ. Πρᾶξον ὡς θέλεις. (Ἐξέρχεται.)

ΚΟΜΙΝ. Ἄγωμεν· οἱ δῆμαρχοι σέ περιμένουσιν· ἐτοιμάσθητι ν' ἀπολογηθῆς ἀπαθῶς, διότι ὡς μακθάνω, σοὶ ἐτοιμάζουσι κατηγορίας πολλῶν σοβαρωτέρας τῶν ὄσων μέχρι τοῦδε σοὶ προσῆψαν.

ΚΟΡΙΘΑ. «Ἀπαθῶς», ἰδοὺ τὸ σύνθημα. Ἄγωμεν σὰς παρακαλῶ· ἄς ἐφεύρωσι κατηγορίας ἐναντίον μου, θὰ ἀπαντήσω ὡς ἔντιμος ἀνὴρ.

ΜΕΝΗΝ. Ναί, ἀλλ' ἀπαθῶς.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἔστω, ἀπαθῶς! Ἀπαθῶς. (Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ἡ αὐτὴ πόλις. Ἡ ἀγορά.

(Ἐισέρχονται ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ καὶ ὁ ΒΡΟΥΤΟΣ).

ΒΡΟΥΤ. Ἡ κυριωτάτη κατ' αὐτοῦ κατηγορία ἔστω ὅτι ἐπιδιώκει τυραννικὴν ἐξουσίαν· εἰάν ἀπαλλχθῆ ταύτης, κατηγορήσατε αὐτοῦ σφοδρῶς διὰ τὸ πρὸς τὸν λαὸν μίσος του, καὶ διὰ τὸ ὅτι οὐδέποτε διένειμε τὰ ἐν Ἄντιφ ληφθέντα λάφυρα.¹ (Ἐισέρχεται εἰς ἀγορανόμος). Λοιπόν, θὰ ἔλθῃ;

ΑΓΟΡΑΝ. Ἔρχεται.

ΒΡΟΥΤ. Τίνας τὸν συναδεύουσι;

ΑΓΟΡΑΝ. Ὁ γέρον Μενήνιος καὶ οἱ συγκληπτικοὶ ἑκαῖνοι οἵτινες ἠνύνησαν αὐτὸν πάντοτε.

ΣΙΚΙΝ. Ἐχεις ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ψήφων ἃς ἐλάβομεν;

ΑΓΟΡΑΝ. Ναί, εἶναι ἕτοιμος.

ΣΙΚΙΝ. Διήρσεες αὐτὰς κατὰ φυλάς;

¹ Κοινὸν δὲ κατηγορήσαν αὐτοῦ κατηγορηματὴν τὴν διανομὴν τῶν λαφύρων, ἃ λαβὼν ἐκ τῆς Ἄντιφ τῶν χώρας οὐκ ἀνήνεγκεν εἰς τὸ δημόσιον, ἀλλὰ διένειμε τοῖς μεθ' αὐτοῦ στρατευομένοις. (Μαρκ. σελ. 437).

ΑΓΟΡΑΝ. Ναί.

ΣΙΚΙΝ. Κάλεσον ἀμέσως τὸν λαὸν ἐνταῦθα, καὶ ὅταν μὲ ἀκούσῃσι λέγοντα «Ἐν ὀνόματι τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ δικαίουματος τοῦ δήμου διατάττομεν νὰ γίνῃ οὕτω, εἴτε περὶ θανάτου, εἴτε προστίμου, εἴτε περὶ τιμωρίας ἢ πρόκειται, εἴαν ἐγὼ εἶπω πρόστιμον». «Πρόστιμον» ἄς ἀναφωνήσωσι καὶ οὗτοι, ἂν θάνατον «θάνατον» ἄς κραυγάζωσι, ἐμμένοντες ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ προνομίου καὶ τῆς ἰσχύος ἣν χορηγεῖ αὐτοῖς τὸ νόμιμον τῆς κατηγορίας.

ΑΓΟΡΑΝ. Θὰ ἀναγγεῖλω εἰς αὐτοὺς ταῦτα.

ΒΡΟΥΤ. Ὅταν δ' ἄπαξ ἀρχίσωσι νὰ κραυγάζωσι, ἄς μὴ παύσωσι, ἀλλ' ἄς ἀπαιτήσωσι μετὰ συγκεχυμένου θαρόδου τὴν ἄμεσον ἐκτέλεσιν οἰσδῆποτε ἀποφάσεώς μας.

ΑΓΟΡΑΝ. Πολὺ καλὰ.

ΣΙΚΙΝ. Ἐνθάρρυνον καὶ προετοίμασον αὐτοὺς εἰς πᾶν ὑφ' ἡμῶν δοθησόμενον νεῦμα.

ΒΡΟΥΤ. Εἰς τὸ ἔργον σου. (Ἐξέρχεται ὁ ἀγορανόμος). Ἐρέθισον αὐτὸν ἀμέσως· συνείθισε πάντοτε νὰ ὑπερισχύῃ καὶ νὰ ἐπιβάλληται εἰς πάντα ἐναντιούμενον αὐτῷ· ὅταν δ' ἄπαξ ὀργισθῇ, δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τὴν ὀργὴν του, ἐκφράζει ὅτι ἔχει εἰς τὴν καρδίαν, καὶ αὐτὸ ἴσα ἴσα θὰ παρῶσχη εἰς ἡμᾶς τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸν ἐξολοθρεύσωμεν.

ΣΙΚΙΝ. Ἴδού ἔρχεται. (Ἐισέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ, ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ, ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ μετὰ συγκλητικῶν καὶ πατρικίων).

ΜΕΝΗΝ. Ἀταράχως, σὲ παρκακλῶ.

ΚΟΡΙΟΛ. Ναί, ὡς ἱπποκόμος ἀνεχόμενος πᾶσαν ὕβριν χάριν ὀλίγων κερματίων. Εἴθε οἱ θεοὶ νὰ διχφυλάξωσι τὴν Ρώμην, καὶ ἀξιότιμοι θινδρες νὰ καταλάβωσι τὰς δικαστικὰς ἐδρας! Εἴθε νὰ ἐμφυτεύσωσιν εἰς ὑμᾶς ἀγάπην, καὶ νὰ πληρώσωσι τοὺς εὐρεῖς ἡμῶν νχοὺς πλήθους εὐλογοῦντος τὸ ὄνομα τῆς εἰρήνης, καὶ ὄχι τὰς ἰδοὺς στυφῶν διχμαχομένων!

Α' ΣΥΓΚΛΗΤ. Γένοιτο, γένοιτο.

ΜΕΝΗΝ. Γενοκαί εὐχή! (Ἐισέρχεται πάλιν ὁ ἀγορανόμος μετὰ πολιτῶν).

ΣΙΚΙΝ. Προσέλθατε, πολίται.

ΑΓΟΡΑΝ. Ἀκούσατε τοὺς δημάρχους σας. Προσοχή, σιωπή, λέγω!

ΚΟΡΙΟΛ. Ἀκούσατέ μου πρῶτον.

Ἄμφότεροι οἱ ΔΗΜΑΡΧΟΙ. Καλὰ, ὀμίλησον. Αἴ! σιωπή!

ΚΟΡΙΟΛ. Αὗται εἶνε πᾶσαι αἱ κατ' ἐμοῦ κατηγορίαι; Ἐδῶ θ' ἀπολήξωσι;

ΣΙΚΙΝ. Ἐρωτῶ ἂν ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ λαοῦ, ἂν ἀναγνωρίζῃς τοὺς ἔρχοντας αὐτοῦ, καὶ συγκατατίθεσαι νὰ ὑποστῇς τὴν νόμιμον τιμωρίαν δι' ἕσα τυχὸν πλημμελήματα ἀποδειχθῆς διαπράξας.

ΚΟΡΙΟΛ. Συναινῶ.

ΜΕΝΗΝ. Αἴ, σεῖς πολίται λέγει ὅτι συγκινεῖ· λάθετε ὑπ' ὕψει τὰς πο-

λερικός αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις, καὶ ἐνθυμήθητε τὰ ἐπὶ τοῦ σώματός του τραύματα, τὰ ὅποια χκίνουσιν ὡς τάφοι νεκροταφείου.

ΚΟΡΙΟΑ. Ἄμυναὶ ἀκνυθῶν, οὐλαὶ γέλωτα μόνον προκκλοῦσαι.

ΜΕΝΗΝ. Λάθετε προσέτι ὑπ' ὄψει ὅτι, ὅταν δὲν ὀμιλῆ ὡς ἐμπρέπει εἰς πολίτην, πρῆττει τοῦτο διότι ὀμιλεῖ ὡς στρατιώτης· μὴ ἐκλαμβάνητε ὡς κακεντρέχειαν τὸ ἀπότομον τῆς ἐκφράσεώς του, ἀλλ' ὡς εἶπον, θεωρήτατε αὐτὸ ὡς ἀρμόζον μᾶλλον εἰς στρατιώτην καὶ ὄχι ὡς ἐκφράζον μῖστος ἐναντίον σας.

ΚΟΜΙΝ. Καλὰ, καλὰ, ἀρκεῖ πλέον.

ΚΟΡΙΟΑ. Τί συμβαίνει, καὶ ἐνῶ ἀφ' ἐνός μὲ ἐξελέξατε ὑπκτον παμπηφεί, μὲ κατησχύνετε, τόσον, ὥστε ν' ἀκυρώσητε ἀμέσως τὴν ἐκλογὴν;

ΣΙΚΙΝ. Σὺ ὀφείλεις ν' ἀπολογηθῆς εἰς ἡμᾶς.

ΚΟΡΙΟΑ. Λέγετε λοιπόν. Ἐχετε δίκαιον· ἐγὼ πρέπει ν' ἀπολογηθῶ.

ΣΙΚΙΝ. Σὲ ἐγκαλοῦμεν ὡς ἐπιδιώξαντα τὴν κκτάργησιν τῶν καθεστώτων ἐν Ῥώμῃ, καὶ θελήσαντα δι' ἐπιτηδείων τρόπων νὰ περιβληθῆς τυραννικὴν ἐξουσίαν, δι' ἃ παρίσταται ὡς προδότης τοῦ λαοῦ.

ΚΟΡΙΟΑ. Πῶς! Προδότης!

ΜΕΝΗΝ. Ἄτρεχως... τὴν ὑπόσχασίν σου.

ΚΟΡΙΟΑ. Ἄς περιβάλλωσι τὸν λαὸν αἱ φλόγες τοῦ κέντρου τοῦ Ἄδου! Ἐμὲ νὰ ὀνομάτωσι προδότην! Βλάσφημε δῆμαρχε! Καὶ εἴκοσι χιλιάδες θάνκτοι ἀν ἦσαν ἐντὸς τῶν ὀρθκλμῶν σου, καὶ ἄλλα τόσα ἑκατομμύρια ἐν τῇ πυγμῇ σου, καὶ τὸ διπλάσιον τούτων ἐπὶ τῆς ψευδοῦς γλώσσης σου, ὅκ σοὶ ἔλεγον, ὅτι ψεύδεις, μετὰ φωνῆς τόσον εἰλικρινεῦς, μεθ' ὅσης προσεύχομαι εἰς τοὺς θεοὺς.

ΣΙΚΙΝ. Τὸν ἠκούσατε, πολῖται;

ΠΟΛΙΤ. Εἰς τὴν Ταρπήϊαν, εἰς τὴν Ταρπήϊαν!

ΣΙΚΙΝ. Σιωπὴ! Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ἄλλων κκτηγρηριῶν ἐναντίον του. Ἦκούσατε τί εἶπε, καὶ εἶδετε τί ἔπραξε, πῶς ἐρράπισε τοὺς ἀρχοντάς σας, κκτάρῶμενος ὑμῶν αὐτῶν, πῶς ἀντέταξε βίαν κατὰ τοῦ νόμου, καὶ περιεφρόνησε τὴν ἐξουσίαν ἐκείνων αἵτινες ὄφειλον νὰ δικάσωσιν αὐτόν. Ταῦτα πάντα εἶνε τόσον ἀξιόποινα, ὥστε πρέπει νὰ ὑποστῆ τὸν σκληρότατον τῶν θανάτων.

ΒΡΟΥΤ. Ἄλλ' ἐπειδὴ προσήνεγκε μεγάλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν Ῥώμην...

ΚΟΡΙΟΑΝ. Τί φλυαρεῖς περὶ ἐκδουλεύσεων;

ΒΡΟΥΤ. Ὅμιλῶ περὶ πράγματος τὸ ὅποῖον γνωρίζω.

ΜΕΝΗΝ. Αὐτὴ εἶνε ἡ ὑπόσχεσις τὴν ὁποίαν ἔδωκας εἰς τὴν μητέρα σου;

ΚΟΜΙΝ. Μάθε σὲ παρακαλῶ...

ΚΟΡΙΟΑΝ. Δὲν θέλω πλέον ν' ἀκούσω τίποτε. Ἄς μοὶ ἐπιβάλλωσι τὸν ἀπὸ τῆς ἀποκρήνου Ταρπήϊας θάνατον, ὡς μὲ ἐξορίσωσι νὰ πλανῶμαι πῆδα κκκῆσε, ὡς μὲ ἐκδείρωσι ζῶντα, ὡς μὲ ῥίψωσιν εἰς τὰς εἰρκτάς, καὶ

νά μοι παρέχωσιν ἓνα μόνον κόκκον σίτου καθ' ἑκάστην, ἵνα οὕτω ἀποθάνω ἐκ τοῦ λιμοῦ, οὔτε ἀντι ἑνὸς εὐμενοῦς λόγου θὰ ἐξηγόραζον τὴν ἐπιείκειάν των, οὔτε θὰ κατεδικάζον τὸ φρόνημά μου, χάριν ὄλων ὅσα δύνανται νὰ χορηγήσωσι, καὶ ἂν προσέκειτο νὰ λάβω αὐτὰ ἀντὶ μιᾶς «Καλημέρας».

ΣΙΚΙΝ. Ἐπειδὴ ἑκάστατε, ἐφ' ὅσον ἐδύνατο ἐδήλωσε τὸ πρὸς τὸν λαὸν μῦθος του, καὶ προσεπάθησε νὰ στερήσῃ αὐτὸν τῆς ἐξουσίας του, ἐπειδὴ τελευταῖον ἐτι ἤγειρε χεῖρα ἐχθρικήν ὄχι μόνον ἐνώπιον τῆς σεβαστῆς δικαιοσύνης, ἀλλ' ἐπ' αὐτούς τοὺς λειτουργοὺς οἵτινες ἀπονέμουσιν αὐτὴν, διὰ ταῦτα, ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ καὶ δυνάμει τῆς ἰσχύος ἡμῶν τῶν δημάρχων, ἐξορίζομεν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως ἡμῶν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης· ἀπαγορεύεται δὲ αὐτῷ ἢ εἰς τὴν πατρίδα καθόδος ἐπὶ ποινῇ κατακρημνίσσεως ἀπὸ τῆς Ἰταλίας· γεννηθῆτω τοῦτο ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ.

ΠΟΛΙΤ. Οὕτω θὰ γίνῃ, οὕτω θὰ γίνῃ· νὰ φύγῃ. Κατεδικάσθη εἰς ἐξορίαν, ἐτελείωσε.

ΚΟΜΙΝ. Ἀκούσατέ μου συμπολίται καὶ φίλοι μου.

ΣΙΚΙΝ. Κατεδικάσθη· οὐδὲν πλέον ἔχομεν ν' ἀκούσωμεν.

ΚΟΜΙΝ. Συγχωρήσατέ μοι νὰ ὁμιλήσω. Ἐπὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ σώματός μου δυνάμει νὰ δείξω τὰ σημεῖα τῶν ἐχθρῶν τῆς Ῥώμης. Ἐὐπραγίαν τῆς πατρίδος μου ἀγαπῶ μετ' εὐλαθείας τρυφερωτέρας, ἀγιωτέρας καὶ ἐγκαρδιωτέρας, ἢ αὐτὴν τὴν ζωὴν μου, πλειότερον τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων μου, τοῦ αἵματος καὶ τῶν σπλάγχχνων μου· ἐὰν λοιπὸν ἤθελον νὰ εἶπω ὅτι...

ΣΙΚΙΝ. Ἐννοοῦμεν ποῦ τείνει ὁ λόγος σου· τί ἤθελες νὰ εἶπῃς;

ΒΡΟΥΤ. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ῥηθῆ ἄλλο, ἢ ὅτι κατεδικάσθη εἰς ἐξορίαν ὡς ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ καὶ τῆς πατρίδος του· καὶ τοῦτο θὰ γίνῃ.

ΠΟΛΙΤ. Τοῦτο, τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ.

ΚΟΡΙΘΙΑΝ. Ἀγέλη κυνῶν, ὧν τὴν ἀνκνησὴν βδελύσσομεν τόσον, ὅσον τὰς ἀναθυμιάσεις σαπροῦ ἔλους, ὧν τὴν εὐνοικν ἐκτιμῶ τόσον, ὅσον τὰ ἄτρεφα πτόματα, ἅτινα μαλύνουσι τὸν ἀέρα, ἐγὼ σᾶς ἐξορίζω, μείνκατε ἐνταῦθα μὲ τὴν ἀστασίαν σας. Ἄς σας ἐμπνέῃ τρόμον ἢ ἐλαχίστη φήμη κατ' ἀπελπισμὸν τὸ κούνημα τῶν λοφίων τῶν ἐχθρῶν σας! Διατηρήσατε ἀκόμη τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐξορίζειν τοὺς προστάτας σας, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλος, ἢ ἀνοιᾶ σας, ἥτις μόνον ὅταν ἀλλαγῆ αἰσθάνεται, μὴ φειδομένη μηδὲ ὑμῶν αὐτῶν, διότι εἰσθε ὑμῶν αὐτῶν ἐχθροί, σας παραδώσῃ εὐτελεστάτους δούλους εἰς ἔθνος, ὅπερ ἤθελε νικήσει ὑμᾶς ἀμαχητί! Καταφρονῶν τὴν πόλιν ἕνεκα ὑμῶν, στρέφω πρὸς αὐτὴν τὰ νῶτα. Ὑπάρχει καὶ ἄλλαχρὸς κόσμος. (Ἐξέρχεται ὁ ΚΟΡΙΘΙΑΝΟΣ μετὰ τοῦ ΚΟΜΗΝΙΟΥ, τῶν Συγκλητικῶν καὶ Πατρικίων.

ΑΓΟΡΑΝ. Ἐφυγεν, ἔφυγεν ὁ ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ!

ΠΟΛΙΤΑΙ. Ἐξωρίσθη ὁ *χθρὸς μας! *Ἐφυγε! . . . Ζήτω! (Κραυγάζουσι πάντες καὶ ἀναρρίπτουσι τοὺς πέλους.

ΣΙΚΙΝ. Συνοδεύσατέ τον ἕως ὅτου ἐξέλθῃ τῶν πυλῶν, καὶ ἀνταπόδοτε αὐτῷ τὴν πρὸς ὑμᾶς περιφρόνησίν του. Ἐρεθίσσατε αὐτὸν ὕπως τῷ ἐμπρέπει. *Ἄς παρακολουθήσῃ περίπολος τὴν διὰ τῆς πόλεως πορείαν ἡμῶν.

ΠΟΛΙΤΑΙ. Ὑπάγωμεν, ὑπάγωμεν, ἄς τὸν ἀκολουθήσωμεν ἕως ὅτου ἐξέλθῃ ἐκ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως. Εἴθε οἱ Θεοὶ νὰ διαφυλάττωσι τοὺς εὐγενεῖς ἡμῶν δημάρχους! Ὑπάγωμεν. (Ἐξέρχονται).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'

Ρώμη. Ἐνώπιον τῶν πυλῶν τῆς πόλεως.

Ἐισέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ, ἡ ΒΟΛΟΥΜΝΙΑ, ἡ ΒΙΡΓΙΑΙΑ, ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ, ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ καὶ τινες νέοι εὐπατρίδαι.

ΚΟΡΙΟΛ. Ἔλα, ἄς παύσωσι τὰ δάκρυα. Σόντομον ἀποχαριστισμόν. Τὰ πυλυκέφκλον τέρας μὲ ἐκδιώκει διὰ τῶν κεράτων του *Ἐ, μήτηρ, τί ἀπέγεινεν ἢ προτέρα σου γενναιότης; Συνείθιζες νὰ λέγῃς ὅτι ἡ συμφορὰ ἦτον ἢ λυδίχ λίθος τῆς γεννησιοφροσύνης, καὶ ὅτι κοινὰ ἀτυχήματα καὶ οἱ κοιναὶ τῶν ἀνθρώπων ὑποφέρουσι, ὅτι ἐν γκληνικίχ θαλάσση πάντα τὰ πλοῖα δεικνύουσι τὴν αὐτὴν δεξιότητα εἰς τὸ θαλασσοπορεῖν, καὶ ὅτι μόνον ὁ γεννησιόφρων δύναται νὰ ὑποφέρῃ ἀταράχως τὰ καιρία τραύματα τῆς τύχης. Μὲ ἐδίδασκες διδάγματα δυνάμενα νὰ κατχστήσωσιν ἀήττητον τὴν διδασκομένην αὐτὰ καρδίαν.

ΒΙΡΓΙΑ. ὦ θεοὶ!

ΚΟΡΙΟΛ. Σὲ περὶ κικλῶ γῶναι.

ΒΟΛΟΥΜ. Ἐρετέωσαν οἱ βαναυσουργοὶ τῆς Ρώμης, καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ ἔργα των!

ΚΟΡΙΟΛ. Τί, τί; Θὰ μὲ ἀγαπήσωσιν ὅταν ἐκλείψω. Λοιπόν, μήτηρ, ἀνάλαβε τὸ θάρρος ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶχες ὅταν ἔλεγες ὅτι, ἐν ἦσο σύζυγος τοῦ Ἡρακλέους ἤθελες ἐντελέσει ἐξ τῶν ἀθλῶν αὐτοῦ ἵνα ἀπαλλάξῃς αὐτὸν τηλικούτου καμάρτου. Μὴ λυπήσαι Κομίνιε. Χαῖρε. Χαῖρε σύζυγε, χαῖρε μήτηρ. Τὰ κατ' ἐμὲ θὰ βραδίωσιν ἀκόμη κατ' εὐχὴν. Ἧ Τὰ δάκρυά σου γηραιὲ καὶ πιστὲ Μενήνιε εἰσὶ πιερότερα δακρύων νεανίου, καὶ δηλητηριάζουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου. Σὲ εἶδον ἀκαμπτον παλαιά μου στρατηγέ, καὶ πολλακις ἐγένεσο θεατῆς σπαραξικαρδίων θεα-

1 I will do well yet. Οὐδεὶν λέγει ὁ Πωμαῖος ἀνδρικότερον καὶ συγκατητικώτερον τῶν λόγων τούτων τοῦ Κοριολανοῦ.

μάτων. Εἶπέ εἰς τὰς περιλύπους ταύτας γυναῖκας ὅτι τὸ θρηνεῖν συμφε-
ρὰς ἀνκποφεύκτους εἶνε τόσῳ μωρόν, ὅσῳ καὶ τὸ γελᾶν ἐπ' αὐταῖς. Καλῶς
γινώσκεις, μήτηρ, ὅτι τὰ τολμήματά μου ἦσαν πάντοτε ἡ παρηγορία σου.
Πίστευε λοιπὸν ἀκραδάντως ὅτι, καίπερ ἀπέρχομαι μόνος, ὡσπερ μονήρης
δράκων, οὐτινας τὸ σπήλαιον ἐμποιεῖ τρόμον, καὶ ὅν ἐξ ἀκοῆς μᾶλλον ἢ
ἐξ ὄψεως γνωρίζουσιν οἱ ἄνθρωποι, πίστευε λέγω ὅτι ὁ υἱός σου, ἡ θὰ πέση
θῦμα δόλου τινος, ἢ θὰ πράξῃ ἔργα ἀνώτερα τῶν κοινῶν ἀνθρώπων.

ΒΟΛΟΥΜ. Ποῦ ὑπάγεις, ὦ υἱὸν ἄριστε; Λάβε μετὰ σοῦ ἐπὶ τινα χρό-
νον τὸν ἀγαθὸν Κομίνιον. Ἀκολούθητον ὠρισμένον σχέδιον, ἀντὶ νὰ ἐκτί-
θεσαι παρὰβόρως εἰς πάντα προσπίπτοντα κατὰ τὴν πορείαν σου κίνδυνον.

ΚΟΡΙΘΑ. ὦ θεοί!

ΚΟΜΙΝ. Θὰ σὲ ἀκολουθήσω ἐπὶ ἓνα μῆνα ὅπως συναποφασίσωμεν περὶ
τοῦ τόπου ἐνθα θὰ διαμείνῃς, ἵνα τὰ κατ' ἀλλήλους μανθάνωμεν, οὕτως
ὥστε, εἰ τυχὸν παρυσιασθῇ εὐκαιρία νὰ ἀνακληθῆς, νὰ μὴ ζητῶμεν ἓνα
ἄνδρα εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ δρίζοντος, μήτε νὰ ἀπολέσωμεν τὴν εὐ-
καιρίαν ἣτις πρέρχεται πάντοτε, ὅταν ὁ ἐνδιαφερόμενος ἀπουσιάζῃ.

ΚΟΡΙΘΑ. Ἔχε ὑγείαν· εἶσσι ἤδη πολίος, καὶ τόσῳ κατάμειστος πολεμι-
κῶν ἀγῶνων, ὥστε δὲν δύνασαι νὰ περιπλανᾶσαι μεθ' ἐνὸς νέου ἔτι καὶ
ἀκμαίου· συναδεύσατέ με μέχρι τῶν πυλῶν τῆς πόλεως. Ἐλθέ γλυκεῖα σύ-
ζυγος, ἐλθέ φιλτάτη μήτηρ, καὶ σεῖς οἱ ἀληθῶς εὐγενεῖς μου φίλοι· εἴμαι
δὲ ἐξεληθόντα, ἀποχειρετίσατέ με γελῶντες. Ἐλθετε παρακαλῶ. Ἐφ' ὅσον
εἶμαι εἰς τὸν κόσμον, θὰ μανθάνετε τὰ κατ' ἐμέ, καὶ οὐδέποτε θ' ἀκού-
σητέ τι ἀπᾶδον πρὸς τὸ παρελθόν μου.

ΜΕΝΗΝ. Ἴδου ἡ ἀξιοπρεπεστάτη γλῶσσα ἣν ποτε δύναται τις ν' ἀκούσῃ.
Μὴ κλαίωμεν. Ἄν ἡδυνάμην ν' ἀποτινάξω τὸ βῆρος ἐπτά μόνον ἔτων ἐκ
τῶν γηραιῶν τούτων μελῶν τοῦ σώματός μου, μὰ τοὺς θεοὺς θὰ σὲ ἠκο-
λούθουν βῆμα πρὸς βῆμα.

ΚΟΡΙΘΑ. Δός μοι τὴν χεῖρά σου. Ἐλθετε. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β'

Ἡ αὐτὴ πόλις. Ὁδὸς παρὰ τὰς πύλας τῆς πόλεως.

Εἰσέρχονται ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ, ὁ ΒΡΟΥΤΟΣ καὶ εἰς ἀγορανόμος.

ΣΙΚΙΝ. Εἶπέ εἰς αὐτοὺς νὰ ἐπιστρέψωσιν ὅλοι εἰς τὰς οἰκίας των· ἀπῆλ-
θεν ἐκεῖνος καὶ δὲν θὰ προχωρήσωμεν περισσότερον. Ἀγανακτοῦσιν οἱ ὑπὲρ
αὐτοῦ κηρυθέντες εὐπατρίδαι.

ΒΡΟΥΤ. Ἀφοῦ ἤδη ἐπεδείξαμεν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν, εἰς φανῶμεν ταπει-
νοφρονέστεροι γῶν, ἢ ὅτε εἰσγαζόμεθα πρὸς τοῦτο.

ΣΙΚΙΝ. Διάταξον αὐτοὺς νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς οἰκίας των, λέγων ὅτι ἔφυγεν ὁ μέγας κύριος ἐχθρός, καὶ ὅτι ἀνεκτήσαντο τὴν προτέραν αὐτῶν δύναμιν.

ΒΡΟΥΤ. Στείλέ τους στὰ ἑσπίτια των. (Ἐξέρχεται ὁ ἀγορανόμος). Εἰσέρχονται ἡ ΒΟΥΓΑΙΜΝΙΑ, ἡ ΒΕΡΓΙΑΔΙΑ καὶ ὁ ΜΕΝΙΝΙΟΣ. Ἴδου ἡ μήτηρ του.

ΣΙΚΙΝ. Ἄς τὴν ἀποφύγωμεν.

ΒΡΟΥΤ. Διατί;

ΣΙΚΙΝ. Λέγουσιν ὅτι εἶνε πικράφρων.

ΒΡΟΥΤ. Μὴς εἶδον, ἀλλ' ἐξακολούθει τὸν δρόμον σου.

ΒΟΥΓΑΟΥΜΝ. ὦ σὲ καλὴ ἔρα σὰς συνήντησα. Εἶθε ὀλόκληρος ἡ πικρότης τῶν θεῶν νὰ καταπέσῃ εἰς ὅ,τι ἀγαπάτε!

ΜΕΝΗΝ. Σιωπῶν, μὴ φωνάζῃς τόσῳ.

ΒΟΥΛΟΥΜΝ. Ἄν ἠδυνάμην νὰ κρατήσω τὰ δάκρυα, θὰ ἤκουες Ἀλλὰ καὶ πάλιν θ' ἀκούσης. (Πρὸς τὸν Βρούτον). Τί, θέλεις νὰ φύγῃς;

ΒΙΡΓΙΑ. (Πρὸς τὸν Σικίνιον). Καὶ σὺ θὰ μείνῃς. ὦ διατί νὰ μὴ δύναιμαι νὰ εἶπω τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν σύζυγόν μου!

ΣΙΚΙΝ. Μήπως εἶσθε ἄνδρες;

ΒΟΥΛΟΥΜΝ. Ναί, ἠλίθιε· εἶνε τοῦτο ἐντροπή; Ἀκούσατέ τον τὸν ἄθλιον. Δὲν ἦτο ἀνὴρ ὁ πατήρ μου; Πῶς ἔσχες τὴν δολιότητα νὰ ἐξορίσῃς ἐκεῖνον οὕτινος τὸ ξίφος κατήνεγκεν ὑπὲρ τῆς Ρώμης περισσότερα γενναῖα παρ' ὅσους λόγους ἐπρόφερε τὸ στόμα σου;

ΣΙΚΙΝ. Ὑψιστε Θεέ!

ΒΟΥΛΟΥΜΝ. Περισσότερα γενναῖα τραύματα, καὶ ταῦτα πρὸς τὸ καλὸν πῆς Ρώμης, παρ' ὅσους σὺ φρονίμους λόγους. Ἀκουσε τοῦτο—Πήγαινε, πήγαινε.—Ἄλλ' ὄχι, θὰ μείνῃς. Ἐπεθύμουν ὁ υἱός μου νὰ ἦτον εἰς τὴν ἔρημον μὲ τὸ καπτερόν του ξίφος εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἐκεῖ ὀλόκληρος ἡ γενεά σου ἐνώπιόν του.

ΣΙΚΙΝ. Τί μὲ τοῦτο;

ΒΕΡΓΙΑ. Τί μὲ τοῦτο; Θὰ ἐξωλόθρευεν πάντα τοὺς ἀπογόνους σου.

ΒΟΥΛΟΥΜΝ. Καὶ νόθους καὶ γνησίους. ὦ γενναῖε ἄνερ, πύσας πληγὰς ἔλαβες χάριν τῆς Ρώμης!

ΜΕΝΗΝ. Σιωπῆ, σιωπῆ λοιπόν!

ΣΙΚΙΝ. Ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ ἔμεινε πρὸς τὴν πατρίδα οἶος ἐξ ἀρχῆς ἦτο, καὶ νὰ μὴ διέλυσεν τὸν δεσμόν, ὃν αὐτὸς συνέδεσε.

ΒΡΟΥΤ. Καὶ ἐγὼ θὰ τὸ ἐπεθύμουν.

ΒΟΥΛΟΥΜΝ. (Καὶ ἐγὼ θὰ τὸ ἐπεθύμουν)! Σεῖς παρωργίσατε τὸν λαόν, ξόανα, δυνάμενα νὰ κρίνητε περὶ τῆς ἀξίας του, ὅσον ἐγὼ νὰ ἐννοήσω τὰ μυστήρια ἐκεῖνα τῶν ὀπρίων τὴν ἀποκάλυψιν δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὴν γῆν ὁ οὐρανός.

ΒΡΟΥΤ. Ὑπάργωμεν σὲ πικρακάλῳ.

ΒΟΛΟΥΜΝ. Ναί, ναί, φύγετε προκαλῶ. Λαμπρὸν ἔργον κατορθώσατε· ἀλλ' ἀκούσατε τοῦτο πρὶν φύγετε. Ὅσα τὸ Καπιτώλειον ὑπερέχει τῆς πενιχρώτατης οἰκίας τῆς Ρώμης, τόσα καὶ ὁ υἱός μου — ὁ σύζυγος τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν ὁποίαν βλέπετε ἐδῶ — ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐξώρισατε, ὑπερτερεῖ πάντων ὑμῶν.

ΒΡΟΥΓ. Καλά, καλά, σὲ ἀφίνομεν.

ΣΙΚΙΝ. Πρὸς τί νὰ μένωμεν ἐδῶ ὑβριζόμενοι ὑπὸ παράφρονος;

ΒΟΛΟΥΜΝ. Λάβετε μὲξί σας καὶ τὰς εὐχάς μου. (Ἐξέρχονται οἱ δήμαρχοι). Ἐῖθε οἱ θεοὶ νὰ μὴ ἐμερίμωνν περι ἄλλου τινός, εἰμὴ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καταρῶν μου! Ἄν ἀπαξ μόνον καθ' ἐκάστην ἡδυνάμην νὰ συναντῶ κῦ-
τούς, ἡ καρδίξ μου θ' ἀνεκουφίζετο ἐκ τοῦ καταπιέζοντος αὐτὴν βάρους.

ΜΕΝΗΝ. Τοὺς τὰ εἶπες στρογγυλά, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν ἔχεις πολὺ δίκαιον. Δειπνεῖτε μαζί μου;

ΒΟΛΟΥΜΝ. Τροφή μου εἶνε ἡ ὀργή μου· καταβιβρώσκω ἐμκυτὴν καὶ θ' ἀποθάνω ἐκ τῆς τροφῆς ταύτης. Ἐλθέ, ὑπάγωμεν. (Πρὸς τὴν Βιργιλίαν). Ἄφες τὰ κλαυθμυρίσματα ταῦτα, καὶ θρήνησον ὅπως ἐγώ, ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν ὀργισμένην Ἥραν. Ἐλθέ, ἐλθέ. (Ἐξέρχονται).

ΜΕΝΗΝ. Οὐφ, οὐφ!

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ἡ μεταξὺ Ρώμης καὶ Ἀντίου ὁδός.

(Ἐισέρχονται συναντώμενοι ΡΩΜΑΙΟΣ καὶ ΟΥΟΛΟΥΣΚΟΣ).

ΡΩΜ. Σὲ γνωρίζω καλά κύριε, καὶ μὲ γνωρίζεις· ὀνομάζεσαι νομίζω Ἀδριανός.

ΟΥΟΛ. Μάλιστα, κύριε, μὰ τὴν ἀλήθειαν σὲ ἐλησμόνησα.

ΡΩΜ. Εἶμαι Ρωμαῖος, ἀλλὰ διάκειμαι ἐχθρικῶς πρὸς τὰ τῶν Ρωμαίων, ὅπως καὶ σύ.

ΟΥΟΛ. Δὲν εἶσαι ὁ Νικάνωρ; Ὅχι.

ΡΩΜ. Ὅλος κι' ὅλος.

ΟΥΟΛ. Εἶχες μεγαλειότερον πώγωνα ὅταν σὲ εἶδον τελευταῖον· ἀλλ' ἐκ τῆς φωνῆς ἀναγνωρίζω τὸ πρόσωπον. Τί νέα ἐκ τῆς Ρώμης; Διετάρχηται παρὰ τῆς Οὐλοουσκικῆς κυβερνήσεως νὰ μεταβῶ εἰς συνάντησίν σου. Μὲ ἀπήλλαξες πορείας μιᾶς ἡμέρας.

ΡΩΜ. Εἰς τὴν Ρώμην ἔλαθε χώραν ἀλλόκοτος ἐπικνάστασις· ὁ λαὸς ἠγέρθη κατὰ τῶν γερουσιαστῶν, τῶν πατρικίων καὶ τῶν εὐγενῶν.

ΟΥΟΛ. Ἐλαθε χώραν! Ὡστε λοιπὸν ἐτελείωσε; ἡ κυβέρνησίς μας δὲν φρονεῖ τοῦτο· ἐνεργεῖ μεγάλας πολεμικὰς παρασκευάς, καὶ ἐλπίζει νὰ καταβάλλῃ αὐτούς ἐν τῇ ἐξάψει τῆς διχανοίας των.

ΡΩΜ. Ἡ μεγάλη πυρὰ ἐσθέσθη, ἀλλ' ἡ ἐλαχίστη ἀφορμή, δύναται νὰ ἀνζωπυρήσῃ αὐτήν, διότι τόσῳ βικρέως φέρουσιν οἱ εὐπατρίδαι τὴν ἐξορίαν τοῦ ἀξιοτίμου ἐκείνου Κοριολανοῦ, ὥστε εἶνε κατὰ πάντα διατεθειμένοι ν' ἀφικρέσωσιν ἀπὸ τὸν λαὸν πᾶσαν ἰσχύν, καὶ τὸν στερήτωσι διὰ παντὸς τῶν δημάρχων του. Ὁ σπινθήρ ὑποκαίεται ὑπὸ τὴν τέφραν, καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀφορμή δύναται νὰ προκαλέσῃ δεινὴν αὐτοῦ ἔκρηξιν.

ΟΥΟΛ. Ὁ Κοριολανὸς ἐξωρίσθη!

ΡΩΜ. Ναί, ἐξωρίσθη.

ΟΥΟΛ. Τοιαῦτα ἀγγέλλων, θὰ τύχῃς θερμῆς δεξιώσεως Νικάνωρ. Τὰ τῶν Οὐολούσκων βαίνουνσι κατ' εὐχὴν τῶρα. Ἦλθουσα νὰ λέγωσιν ὅτι, ἡ καταλληλοτάτη στιγμή πρὸς περὶ πλάνησιν ὑπάνδρου γυναικὸς, εἶνε ἐκείνη καθ' ἣν ἤθελεν ἐπέλθει δυσσρέσεια μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου της. Ὁ γενναῖός σας Τύλλος Ἀμφίδιος θὰ δικαπρέψῃ κατὰ τὸν ἐπικείμενον πόλεμον, ἐπειδὴ ὁ μέγας αὐτοῦ ἀντίπαλος Κοριολανὸς δὲν λαμβάνεται πλέον ὑπ' ὄψει ἐν τῇ πατρίδι του.

ΟΥΟΛ. Ἀναγκαίως θὰ δικαπρέψῃ. Εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς συναντήσεως σε τόσον ἀπροσδοκίτως. Ἔθεσσε τέρμα εἰς τὴν ἀποστολήν μου, καὶ μετὰ χαρᾶς θὰ σε συνοδεύσω εἰς τὴν πόλιν.

ΡΩΜ. Μέχρις οὗτου ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, θὰ σοι εἶπω πράγματα πολὺ παράδοξα, συμβάντα ἐν Ρώμῃ· ταῦτα δὲ πάντα συμβάλλονται εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐχθρῶν της. Ἐχετε, εἶπε, στρατὸν ἔτοιμον;

ΟΥΟΛ. Στρατὸν θαυμάσιον. Οἱ ἐκατόνταρχοι καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν κατετάχθησαν ἤδη εἰς τὰς τάξεις καὶ εἶνε ἔτοιμοι νὰ ἐξορμήσωσιν ἀνά πᾶσαν στιγμήν.

ΡΩΜ. Χίρω ἀκούων ὅτι εἶνε ἔτοιμοι πόλεμοι, καὶ νομίζω ὅτι ἐγὼ θὰ θέσω αὐτοὺς εἰς κίνησιν. Ἐγκαρδίως χαίρω φίλε, διότι σὲ συνήντησα, καὶ διότι θὰ συνοδοιπώρησωμεν.

ΟΥΟΛ. Μὲ προλαμβάνεις λέγων ὅτι ἐσκεπτόμην νὰ εἶπω. Ἐγὼ ἔχω ἰσχυρότερον λόγον νὰ χαίρω ἐπὶ τῇ συναντήτει σου.

ΡΩΜ. Λοιπὸν, ὑπάγωμεν. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Δ'

2

Ἄντιον. Ἐνώπιον τῆς οἰκίας τοῦ Ἀμφιδίου.

(Εἰσέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ, πενιχρὰ ἐνδεδυμένος, μετρημφισμένος καὶ κεκαλομένην ἔχων τὴν κεφαλὴν).

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Ὡρεὶς πόλις τὸ Ἄντιον. Ὡ πόλις, ἐγὼ εἶμαι ὁ κατακτητὴς τῆς γυναικὸς σου χήρας. Πολλοὺς κληρονόμους τῶν περιουσιῶν τού-

των οίκων είδον εἰς τὰς μάχας στενάζοντας καὶ πίπτοντας ἐνώπιόν μου· ὄθεν, μὴ μὲ ἀναγνωρίσης, ἵνα μὴ αἱ μὲν γυναῖκες δι' ὀβελῶν, τὰ δὲ παιδία διὰ λίθων ὀπλιζόμενα, μὲ φονεύσωσιν εἰς ἄδοξον ἄγωνα. (Εἰσέρχεται ΠΟΛΙΤΗΣ). Χαῖρε, φίλε.

ΠΟΛΙΤ. Χαῖρε.

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Εἶπέ μοι, παρακαλῶ, ποῦ κατοικεῖ ὁ μέγας Ἀμφίδιος εἶνε εἰς τὸ Ἄντιον;

ΠΟΛΙΤ. Ναί, καὶ ἀπόψε ξενίζει τοῦ προεστῶτος τοῦ κράτους.

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Ποῦ εἶνε ὁ οἶκός του σὲ παρακαλῶ;

ΠΟΛΙΤ. Ἴδου αὐτός· εὐρίσκεται ἐνώπιόν του.

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Εὐχαριστῶ κύριε. Χαῖρε. (Ἐξέρχεται ὁ πολίτης).

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Ὅποῦκι ᾧ κόσμῳ αἱ περιπέτειαί σου! Φίλοι πρὸ μικροῦ στενωῶς συνδεδεμένοι, φίλοι τῶν ὁποίων τὰ στήθη περικλείουσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν καρδίαν, φίλοι, καὶ τὸν χρόνον καὶ τὴν κλίνην καὶ τὰ δεῖπνα κοινὰ ἔχοντες, αἰετὶ δίδυμοι καὶ ἀχώριστοι ἐν τῇ φιλίᾳ, δίστανται δι' ἀσημάντον ὄλωσ διαφρορὰν καὶ καθίστανται ἀδιόλλακτοι· ὡσαύτως καὶ ἀσπονδύτατοι ἐχθροί, ὧν ὁ ὕπνος ἐταράχθη ὑπὸ τοῦ πάθους καὶ τῶν πρὸς ἀμοιβῶν ὀλεθρον σχεδίων, τυχαίως καὶ ἔνεκα ἀσημάντου ὄλωσ συμβεβηκότος γίνονται φίλοι ἐγκάρδιοι, καὶ συνάπτουσι τῶν τέκνων αὐτῶν συνοικέσια. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς ἐμέ. Μισῶ τὴν γενέτειραν χώραν, καὶ ἀγαπῶ τὴν ἐχθρικήν ταύτην πόλιν. Θὰ εἰσέλθω. Καὶ ἂν μὲν μὲ φονεύσῃ, νὰ πράξῃ ἔργον δίκαιον, ἂν δὲ μὲ δεχθῇ, θὰ ὑπηρετήσω τὴν πατρίδα του. (Ἐξέρχεται).¹

ΣΚΙΠΗ Ε'

Ἄντιον. Λίθουσα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀμφιδίου.

(Ἀκούεται μουσικὴ εἰς τὸ βάθος τῆς οἰκίας. Εἰσέρχεται εἰς ὑπηρετίης).

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Κρασί, κρασί, κρασί. Τί ὑπηρεσία εἶν' αὐτῇ. Μοῦ φαίνεται πῶς ἐκαιμήθησαν τὰ παλληκάρια μας. (Ἐξέρχεται. Εἰσέρχεται δεύτερος ὑπηρετίης).

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Ποῦ εἶνε ὁ Κότος, τὸν ζητεῖ ὁ ἀφέντης. Κότε! (Ἐξέρχεται. Εἰσέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ).

1 Καθ' ἣν στιγμήν πρόκειται νὰ συμμαχήσῃ μετὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ διαφύγῃ οὕτως εἶπεν τὸ παρελθόν του, αὐτομάτως πως ὁ Κοριολάνος αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτόν. Τοῦτο δὲ πράττει εἰκονίζων εἰκόνα ταπεινωτικῆν τῶν περιπετειῶν τοῦ κόσμου, καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος, καίγνιον τῆς τύχης, φαίνεται ὡσεὶ καταδικασμένος νὰ μὴ γινώσκῃ ποτὲ τὸν λόγον δι' ὃν ἀγαπᾷ ἢ μισεῖ. Οὐδέποτε πάθος ἠρεδολόγησε μετὰ τσαύτης πιστότητος, οὐδέποτε ποιητὴς προηυτοίμασε κάλλιον τὴν ὁδὸν πρὸς μετάβασιν, αἰφνηδίαν μὲν, πλὴν κάλλιστα δικαιολογουμένην ἐν φύσει ἐμπαθεῖ, ἢ προσεβλήθη ἢ ὑπερηφανία, καὶ τὴν ὁποίαν κρατερεῖ ἀνάγκη ὡθεῖ εἰς ἐκδίκησιν. (Fleming ἐκδ. Κοριολανός).

ΚΟΡΙΘΙΑΝ. Ὁρατός, οἶκος. Κκαλά εὐωδιάζουν τὰ φρηγητά, ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἔχω ἔνδυμα γάμου (Εἰσέρχεται πάλιν ὁ Α' ὑπηρετής).

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Τί θέλεις φίλε; ἀπὸ ποῦ εἶσαι; Δὲν εἶνε ἐδῶ τόπος γιὰ σένα. Πήγαινε ἔξω σὲ παρακαλῶ.

ΚΟΡΙΘΙΑ. ὦ; Κριστάλινος δὲν ἦμην ἀξίος καλλιτέρας δεξιώσεως. (Εἰσέρχεται πάλιν ὁ Β' ὑπηρετής).

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Ἀπὸ ποῦ εἶσαι, κύριε! Μήπως ὁ θυρωρὸς ἔχει τὰ μάτια στὴ ῥάχι καὶ ἀφίνει τέτοιους ἀνθρώπους νὰ μπαίνουν μὲ στὸ σπίτι; Ἐξὼ παρακαλῶ.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Κρημνίσου!

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Νὰ κρημνισθῶ! Ἐσὺ νὰ κρημνισθῆς.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Βλέπω ὅτι γίνεσαι ὀχληρὸς.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Τότον παλληκάρι εἶσαι; Τώρα θὰ σὲ διορθώσω. (Εἰσέρχεται γ' ὑπηρετής συναντώμενος μετὰ τοῦ πρώτου).

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Τί ἀνθρώπος εἶν' αὐτός;

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Ὁ ποῦδ παρχίζενος ἀνθρώπος ποῦ εἶδα στὴ ζωὴ μου δὲν μπορῶ νὰ τὸν κάμω νὰ θυγῆ ἔξω. Φώναξε σὲ παρακαλῶ τὸν ἀφέντη.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Τί ζητεῖς ἐδῶ παλληκάρι; Ἀδεικζέ μας τὴ γωνιά παρακαλῶ.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Ἀφήσατέ με ἐδῶ δὲν βλάπτω τὸν οἶκόν σας.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Ποῖος εἶσαι;

ΚΟΡΙΘΙΑ. Εὐγενής.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Ἀλλὰ παραπολὺ πτωχός.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Ναί, πράγματι.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Σὲ παρακαλῶ λοιπόν, πτωχὲ εὐγενῆ, νὰ εὔρης κανένα ἄλλο σταθμὸ, γιατί ἐδῶ δὲν εἶνε θέσις γιὰ σένα· πήγαινε λοιπόν ἔξω, σὲ παρακαλῶ.

ΚΟΡΙΘΙΑ. Κότταζε τὴ δουλειά σου, πήγαινε νὰ παχύνης γλύφων σκουτέλια (ἀπωθεῖ αὐτόν).

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Τί, δὲν θέλεις; Πήγαινε σὲ παρακαλῶ νὰ πῆς στὸ ἀφέντη τί ξένος μὰς ἦλθε.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Ἀμέσως. (Ἐξέρχεται).

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Ποῦ κατοικεῖς;

ΚΟΡΙΘΙΑ. Ὑπὸ τὸ στερέωμα.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Ὑπὸ τὸ στερέωμα!

ΚΟΡΙΘΙΑ. Ναί.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ μέρος;

ΚΟΡΙΘΙΑ. Εἰς τὴν χώραν τῶν ὀρνέων καὶ κορράκων.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Εἰς τὴν χώραν τῶν ὀρνέων καὶ κορράκων! Τί βλάκας ποῦ εἶνε! Λοιπὸν κατοικεῖς καὶ μὲ κουροῦνες;

ΚΟΡΙΟΛ. Ὅχι· δὲν ὑπηρετῶ τὸν κυρίον σου.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Γιὰ νὰ σοῦ πῶ! τί ἀνακατόνεσαι μὲ τὸν κύριόν μου;

ΚΟΡΙΟΛ. Ὅπωςδὴποτε εἶνε καλλίτερον, παρὰ νὰ ἀνακατόνωμαι μὲ τὴν κυρά σου. Τί φλυαρεῖς φλυαρεῖς· πῆγαινε νὰ πλύνης τὰ πιάτα σου. (Ἐκδιώκει αὐτόν). (Ἐισέρχεται ὁ ΑΜΦΙΔΙΟΣ μετὰ τοῦ δ' ὑπηρετοῦ).

ΑΜΦΙΑ. Ποῦ εἶνε αὐτός ὁ ἄνθρωπος;

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Νὰ τον ἀφέντη· ὁὰ τὸν κτυποῦσα σὰ σκύλο, ἂν δὲν ἐφοβούμην ὅτι ὁὰ ἐνοχλήτω τοὺς ἄρχοντας μέσα.

ΑΜΦΙΑ. Πόθεν ἐρχεσαι; Τί θέλεις; Πῶς ὀνομάζεσαι; Διατί δὲν ὀμιλεῖς; Ὁμίλησον ἄνθρωπε· πῶς ὀνομάζεσαι;

ΚΟΡΙΟΛ. (ἀποκαλυπτόμενος). Ἄν Τύλλε δὲν μὲ ἀνεγνώρισες! ἀκόμη καὶ παρκτηρῶν με δὲν ἀνεκάλυψες ὅποῦς εἶμαι, πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ εἶπω τὸ ὄνομά μου.

ΑΜΦΙΑ. Ποῖον τὸ ὄνομά σου;

ΚΟΡΙΟΛ. Εἶνε ὄνομα κακὸν εἰς τὰ ὄντα Οὐλοῦσκων, καὶ τραχύφωνον εἰς τὰ ἰδικά σου.

ΑΜΦΙΑ. Ὅποῖον τὸ ὄνομά σου; Ἐχεις ἀγριωπὴν τὴν ὄψιν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου ἔχει τι τὸ προστακτικόν· ἄρμενα ξεσχισμένα, ἀλλὰ πλοῦτον ἰσχυρόν· πῶς ὀνομάζεσαι;

ΚΟΡΙΟΛ. Ἐτοιμάσθητι νὰ συνορρωθῆς· δὲν μὲ γνωρίζεις ἀκόμη;

ΑΜΦΙΑ. Δὲν σὲ γνωρίζω. Πῶς ὀνομάζεσαι;

ΚΟΡΙΟΛ. Εἶμαι ὁ Γάιος Μάρκιος, ὁ μεγάλος συμφορὰς καὶ δυστυχήματα προξενήσας εἰς σὲ ἰδίως καὶ εἰς τοὺς Οὐλοῦσκους σύμπαντας· μαρτύριον τούτου ἡ προσηγορία μου «Κοριολάνος». Αἱ πολύπονοι ὑπηρεσίαι μου, αἱ ἐσχάται κίνδυνοι, καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς ἀγνώμονος πατρίδος μου χυθὲν αἷμα, ἡμείφθησκον διὰ μόνης τῆς προσηγορίας ταύτης, τρανῆς ἀνκμνήσεως τοῦ μίσους καὶ τῆς δυσμενείας ἣν δικαιοῦσαι νὰ τρέφης κατ' ἐμοῦ. Ὁ φθόνος καὶ ἡ σκληρότης τοῦ λαοῦ, συγχωρούσης καὶ τῆς ἀνκνδρίας τῶν εὐκατρινδῶν, πάντων καταλιπόντων με, ἐξηράνισεν ἅπαντα τὰ λοιπά· ἠνέχθησκον δηλαδὴ νὰ ἐκδιωχθῶ τῆς Ῥώμης μετὰ συριγμῶν ὑπὸ τῶν ἀνδραπόδων ἐκείνων. Νῦν δέ, ἐν ἐσχάτῃ δικτελῶν ἀπιρία, προσέρχομαι εἰς τὴν ἐστίαν

† Ἢ μήπω μὲ γινώσκεις, ὦ Τύλλε, ἀλλ' ὄρῶν ἀπιστεῖς, ἀνάγκη με κατηγοροῦν ἑμαυτοῦ γινέσθαι. Γάιος εἶμὶ Μάρκιος ὁ πλεῖστα σὲ καὶ Οὐλοῦσκεις ἐργασάμενος κακά, καὶ τὴν οὐκ ἔλασι ἀρνεῖσθαι ταῦτα περιστέρων προσηγορίαν τὸν Κοριολάνον. Οὐδὲν γάρ ἄλλο τῶν πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων ἐκείνων ἐκτρεψάμην ἐπαθλόν, ἢ τὸ παράσημον ὄνομα τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐχθρας. Καὶ ταυτῶμος περιέσταν ἀναφαίρετον· τὰ δ' ἄλλα ἐμοῦ πάντα φθόνου ὄρημα καὶ ὕβρις, μαλακία εἶ καὶ προδοσία τῶν ἐν τέλει καὶ ἰσοτίμων ἀπεστέρημαι, καὶ φυγὰς ἐλάλαμαι καὶ γέγονα τῆς ἐστίας τῆς σὲς ἐκείνης, οὐχ ὑπὲρ ἀδείας καὶ σωτηρίας (τί γὰρ ἔδει με δῶρα αἰκο φοβούμενον ἀποθανεῖν) ἀλλὰ δικας λαβεῖν χροῖζαι καὶ λαμβάνων ἕδρ παρὰ τῶν ἐκβαλλόντων τῶν σὲ ποιεῖν ἑμαυτοῦ κύριον. Ἢ μὲν οὖν ἐστὶ σοὶ θαμὸς ἐπιχειρεῖν τοῦς πολεμίους, ἴθι ταῖς ἑμαῖς συμφοραῖς ὡς γενναίως χροῖζαι, καὶ κοινὸν εὐτύχημα ποιήσων (Ὀλοῦσκων τὴν ἐμὴν αὐτοχίαν, τοσούτω βέλτιον ὑπὲρ ὑμῶν πολεμήσαντος.

††λ. Γάιος Μάρκιος.

σου, οὐχί ἐπ' ἐλπίδι, μὴ ἀπκτάσαι. νὰ σώσω τὴν ζωὴν μου, διότι ἂν ἐφο-
 βούμην τὸν θάνατον, ἐκ πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων, σὲ μάλιστα ἤθε-
 λον ἀποφύγει, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἐκδικηθῶ
 τοὺς ἐξορίσαντάς με, ἴστανκι ἐνώπιόν σου. Ὅθεν, ἂν ἡ καρδίᾳ σου, αἰσθα-
 νεται τὸ πάθος τῆς ἐκδικήσεως, ἂν θέλῃς νὰ ἐκδικηθῆς τὰς ὕβρεις αἱ
 ὑπέστης καὶ θεραπεύσῃς τὰ κατὰ τῆς πατρίδος σου κατενεχθέντα ἐπο-
 νείδιστα τραύματα, σπεῦτον καὶ ἐπωφελήθητι τὴν ἐμὴν συμφορὰν, μετα-
 χειριζόμενος αὐτὴν οὕτως ὥστε, αἰ ὑπὸ τῆς ἐκδικήσεως ἐμπνεόμενκι ὑπηρεσίαι
 μου ν' ἀποθῶσι πρὸς τὸ σὸν ὄφελος· διότι θὰ πολεμήσω κατὰ τῆς γαγγραι-
 νώδους πατρίδος μου μετὰ λύσσης κατὰχθονίου δαίμονος. Ἄλλ' ἐὰν δὲν
 τολμᾷς νὰ ἐπιχειρήσῃς τοῦτο, καὶ ἀπέκαμες διακινδυνεύων, μάθε ὅτι κ' ἐγὼ
 ἐπίσης ἀηδιάζας τὸ ζῆν, προσφέρω τὸν αὐχένῃ μου εἰς τὸ ζῆφος καὶ τὴν
 πκλαιῶν ἔχθραν σου· θ' ἀποδειχθῆς δὲ ἄφρων ἂν δὲν ἀποκόψῃς αὐτόν, ἀφοῦ,
 μετὰ διηνεκοῦς μίσους σὲ κατεδίωξα, χύσας ποταμοὺς αἱμάτων ἐκ τοῦ
 στήθους τῆς πατρίδος σου, καὶ ἀροῦ ἡ ζωὴ μου εἶνε πρὸς ὄνειδός σου, ἐκτὸς
 μόνον ἂν ἀφιερωθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σου.

ΑΜΦΙΑ. ὦ Μάρκιε, Μάρκιε! Ἐκάστη σου λέξις ἀπέσπασεν ἀπὸ τῆς
 καρδίας μου τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην τὰς ῥίζας τῆς πρὸς σὲ πκλαιῶς
 ἔχθρας μου. Καὶ ὁ Ζεὺς αὐτός, ἂν ἀπὸ τοῦ αἰθέρος μοι ἔλεγε διὰ τῶν
 θεῶν αὐτοῦ ῥημάτων ὅτι αταῦτα εἶνε ἀληθῆ, ἔσο βέβαιος ὅτι δὲν θὰ
 ἐπίστευον πλειότερον ἢ εἰς τοὺς λόγους σου πανευγενέστατε Μάρκιε. Ἄφες
 με νὰ περιπτύξω διὰ τῶν βραχιόνων μου τὸ σῶμα ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποίου
 συνετρίβη ἐκκτοντικῆς τὸ ἰσχυρὸν δόρυ μου, πτοήταν τὴν σελήνην διὰ
 τῶν συντριμμάτων αὐτοῦ.¹ Ἴδου ἐναγκαλίζομαι τὸν ἄλμονα τοῦ ζήφους
 μου, καὶ ἀμιλλῶμαι μετὰ τσαύτης γενναιοφροσύνης καὶ θερμότητος πρὸς
 τὴν ἀγάπην σου, μεθ' ὅσου φιλοτίμου θάρρους ἠγωνίσθην ποτε κατὰ τῆς
 ἀνδρείας σου. Ἐν πρώτοις μάθε ὅτι ἠγάπων περιπαθῶς τὴν κόρην τὴν
 ὁποῖαν ἐνυμφεύθην· οὐδέποτε ἀνῆς ἡσθάνθη διακκέστερου ἔρωτα, καὶ ὅμως
 ἡ παρουσία σου, ὦ γενναίε ὑπαρξίς, μὲ συγκινεῖ πλειότερον, ἢ ὅτε εἶδον
 κατὰ πρῶτον τὴν σύζυγόν μου διαβκίνουταν τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας μου.
 Μάθε λοιπόν, ὦ Θεὲ τοῦ πολέμου, ὅτι ἔχομεν στρατὸν ἐτοιμοπόλεμον, καὶ
 ὅτι εἶχον ἀπορχασίσει νὰ δοκιμάτω ἀπκξ ἔτι, ἢ νὰ ἀποσπᾷ τὴν ἀσπίδα
 ἀπὸ τοῦ νευρώδους βραχίονός σου, ἢ ν' ἀπολέσω τὴν χεῖρά μου. Δωδεκάκις
 μὲ ἐνίκησας, καὶ ἐκτοτε ἀνὰ πᾶσαν νύκτα ὄνειρευόμην συμπλοκάς σου
 καὶ ἐμοῦ. Καθ' ὕπνον ἔβλεπον ἡμῶς ἀμφοτέρους κατακλινδουμένους, ἀπο-
 σπῶντας ἀλλήλων τὰς περικεφαλαίικς, περισφίγγοντας ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου
 τὸν λαιμόν, καὶ ἀρυπνιζόμενι ἡμιθκνῆς διὰ τῆς φαντασίας. Γενναίε Μάρκιε,
 καὶ ἂν μόνη ἡ ἐξορία σου ἦτο ἡ ἀφορμὴ τῆς ἡμετέρας πρὸς τὴν Ῥώμην

¹ Παρακλήσις ὑπερβολικὴ ἔκφρασις ἀπαντᾶ ἐν τῇ Ῥιχάρδω τῇ 3. Amaze the welkin
 with your broken staves. Καταπλήξατε τὸν οὐρανὸν διὰ τῶν συντριμμένων ῥοπέλων σας.

ἔριδος, ἠθέλομεν καλέσει εἰς τὰ ὄπλα πάντας τοὺς πολίτας, ἀπὸ τοῦ δω-
δεκάτου μέχρι τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους, ἵνα ἐπιπίπτοντες κατὰ τῆς καρ-
δίας τῆς ἀγνώμονος Ῥώμης ὡς ὀρμητικὸς χεῖμαρρος, καταπονήσωμεν
αὐτήν. ὦ, ἔλθε, εἰσελθε, καὶ λάβε τὴν χεῖρα τῶν φίλων γερουσιαστῶν,
οἵτινες ἦλθον νὰ μὲ ἀποχαιρετίσωσι, καθότι διατάχθην νὰ βυθίσω κατὰ
τῆς χώρας ὑμῶν, ἀλλ' ὄχι κατ' αὐτῆς τῆς Ῥώμης.

ΚΟΡΙΟΛΑ. Εὐλογημένον τὸ ὄνομά σας ὦ Θεοί!

ΑΜΦΙΑ. Ἄν λοιπόν, ὦ ἀξιόλογε ἄνερ, θέλῃς νὰ ἐκδικήσῃς τὸ σεαυτόν,
λάβε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἡμίσεως στρατοῦ μου, καὶ συνωδᾷ πρὸς τὴν ἐμ-
πειρίαν σου, διαγράψον τὰ σχέδιά σου—ἐπειδὴ σὺ γινώσκεις καὶ τὴν ἰσχύν
καὶ τὰ τρωτὰ τῆς χώρας σου—, εἴτε ὅπως προσβάλωμεν κατ' εὐθείαν τὰς
πύλας τῆς Ῥώμης, εἴτε ὅπως δρώσωμεν μεμακρυσμένας τινὰς ἐπιτοχίας,
κατ' ἀρχὰς μὲν τρόμον καὶ κατόπιν τὸν ὕλεθρον ἐπιφέροντες. Ἄλλ' εἰσελθε,
ἵνα σὲ παρουσιάσω εἰς ἐκείνους οἵτινες θὰ συγκατανεύσωσιν εἰς πάσάν σου
ἐπιθυμίαν. Καλῶς ἦλθες! καὶ πλειότερον φίλος ἢ ὅσον ἦσο ποτὲ ἐχθρός.
Καὶ ὁμοίως ἦσο ἐχθρός ἄσπονδος Μάρκιε. Δός τὴν χεῖρά σου. Καλῶς ἦλθες.
(Ἐξέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ μετὰ τοῦ ΑΜΦΙΔΙΟΥ. Οἱ δύο ὑπηρεταὶ προχωροῦσι).

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Παράξενη μεταβολή!

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Μὰ τὸ Θεὸ ὀλίγο ἔλειψε νὰ τὸν ἀρχίσω στὸ ξύλο, ἀλλὰ
σὰ νὰ μοῦλεγε κανένας πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἦτο ὅπως τὸν ἔδειχναν
τὰ ροῦχά του.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Μωρὲ τί γεροδύναμος παῦ εἶνε! Μὲ τὰ δύο του δάκτυλα
μὲ ἐστριφογύρισε σὰ σβῆρικ.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Ἐγὼ ἀπὸ τὸ πρόσωπό του ἐκατάλαβα πῶς τὸ λέει ἡ
καρδιά του· μοῦ ἐράνηκε πῶς ἔχει ἓνα τέτοιο πρόσωπο—δὲ ξέρω πῶς νὰ
τὸ πῶ.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Ναί, ναί, ἐφαίνετο ἔτσι—νὰ σκάσω ἂν δὲν ἐνόμιζα πῶς
εἶχε μέσα του κἄτι τι παραπάνω ἀπὸ καῖνο ποῦ ἔμποροῦσα νὰ καταλάβω.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Ἔτσι κ' ἐγὼ, μὰ τὴ ζωὴ μου· εἶνε ὁ πρὸ ἐκτακτος ἄνθρω-
πος τοῦ κόσμου.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Ἔτσι νομίζω πῶς εἶνε· γνωρίζεις ὁμοίως ἓνα πολεμιστὴ
ποῖο μεγάλο ἀπ' αὐτόν.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Ποῖόν, τὸν ἀφέντη μου;

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Αἴ, δὲν πρόκειται δὲ γι' αὐτό.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Κάνει ἐξ ὅσων αὐτόν.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Ὅχι δὲ τόσο, ἀλλὰ νομίζω πῶς εἶνε πρὸ καλὸς πολε-
μιστής.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Μὰ τὴν πίστι μου βλέπεις, δὲ ξέρει κανεὶς πῶς νὰ τὸ πῇ·
γιὰ νὰ φυλάξῃ μιὰ πόλι, ὁ στρατηγός μας εἶνε περίφημος.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Καὶ γιὰ νὰ προσβάλλῃ ἀκόμα. (Εἰσέρχεται πάλιν ὁ γ' ὑπηρετής).

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Κακομοίριδες νέκ θά σ'α; 'πῶ, νέκ κατεργάρηδες.

Α' και Β' ΥΠΗΡΕΤ. Τί, τί, τί; γιά ν' ἀκούσωμε.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Για ὄλο τὸ κόσμο δὲν ἤθελα νά 'μουν Ῥωμαῖος· θά εἶχα καλλίτερα νά 'μουν καταδικασμένος εἰς Ὀχάνατον.

Α' και Β' ΥΠΗΡΕΤ. Γιατί, γιατί;

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Γιατί εἶνε ἐδῶ ἐκεῖνος ποῦ τῆς ἔβρεξε τόσαις φοραῖς τοῦ στρατηγοῦ μας, ὁ Γάιος Μάρκιος.

Α' ΥΠΗΡΕΤ, Γιατί λές πῶς τῆς ἔβρεξε τοῦ στρατηγοῦ μας.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Δέ λέγω δὲ πῶς τῆς ἔβρεξε καλά τοῦ στρατηγοῦ μας, ἀλλὰ πῶς τὸν κατέφερε πάντα.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. "Ελα βρὲ παιδιὰ ἐμεῖς εἴμεθα σύντροφοι και φίλοι· ἐδῶ ποῦ τὰ λέμε, ἦτανε πάντοτε ποῖο παλληκαῖο ἀπὸ τὸν ἀφέντη· ἤκουσα τὸν Ἰδιο νὰ τὸ λέει.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Νὰ 'πῆ κανεῖς τὴν ἀλήθειαν ἦτον πάντα ποῖο παλληκαῖο ἀπὸ τὸν ἀφέντη· 'μπροστὰ στὰ Κορίοια τὸν ἐκοπάνισε σὰ μπριζόλια.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. "Αν ἦτονε και λίγο ἀνθρωποφάγος, εἴμπαροῦσε νὰ τὸν ψήση και νὰ τὸν φάγ.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Σὰν τι ἄλλα νέκ ἔχεις νὰ μ'ε πῆς.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Τι νὰ σ'α; πῶ, τόσω πολὺ τὸν περιποιῶνται ἐδῶ μέσα ὡς νὰ ἦτονε τὸ παιδι και ὁ κληρονόμος τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου· τὸν ἔβαλαν στὴ καλλίτερη θέσι τοῦ τραπεζιοῦ και κάθε γεφυρωσιαστῆς ποῦ θά τὸν βρῶντῆ γιά τίποτε, στέκεται ξεσκουρωτος 'μπροστὰ του. Και ὁ στρατηγός μας τὸν μεταχειρίζεται σὰν ἐρωμένη· νομίζει πῶς ἀγιάζει ἀν τοῦ ἐγγίξῃ τὸ χέρι, και κάνει τόσα . . . τὰ μάτια ὅταν τὸν ἀκούῃ. Ἀλλὰ τὸ κάτω κάτω τῆς γροφῆς εἶνε ὅτι ὁ στρατηγός μας ἐκόπηκε σέ δυὸ κομμάτια, και δὲν εἶνε πλέον παρὰ τὸ μισὸ ἀφ' ὅ,τι ἦτονε γιὰς, γιατί τὸ ἄλλο μισὸ τὸ 'πῆρε ὁ ἄλλος μὲ τὰ παρακάλια και μὲ τὴ θέλησι ὅλης τῆς συντροφικῆς. Λέει πῶς θά πάῃ νὰ τραβήξῃ τ'αὐτιά τοῦ θυρωροῦ τῆς Ρώμης, θά θερίσῃ ὅτι βρῆ 'μπροστὰ του, και δὲν θ' ἀφήσῃ οὔτε βουθεῖνι.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Και μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Νὰ τὸ κάμῃ; βέβαια θά τὸ κάμῃ, γιατί, βλέπεις, ἔχει τόσους φίλους ὄσους και ἐχθρούς· και οἱ φίλοι, ἔτσι νὰ ποῦμε, δὲν τολμοῦν, καθὼς λέει ἔ λόγος, νὰ φανερωθοῦν, ἐν ὅσῳ εἶνε ξεπεσμένος.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Ξεπεσμένος; τί πάῃ νὰ πῆς αὐτό.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Μὰ ὅταν 'δοῦτε τὴ περικεφαλαία του νὰ σηκωθῇ πάλι φιλά, και τὸν ἀνθρώπο στὴν ἐπιρροή του, θά βγοῦνε ἀπὸ ταῖς τρύπες των καθὼς τὰ κουνέλια ὕστερα ἀπὸ τὴ βροχή, γιά νὰ ξεφαντόσουν μαζί του.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Και πότε θά γανῆ αὐτό;

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Αὔριον, σήμερον, ἀμέσως· θ' ἀκούσῃς τὸ ταμποῦρο ὕστερα

ἀπὸ τὸ μεσημέρι· αὐτὸ θὰ εἶνε σὰ νὰ ποῦμε τὸ ξυνοστισμα, καὶ θὰ γίνῃ πρὶν σηκωθοῦν ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Λοιπὸν θὰ ἔχωμε πάλι ἀνεκκτωσοῦρες. Ἡ Εἰρήνη δὲν ἀξίζει τίποτα, δὲν κάνει παρὰ νὰ σκουριάζῃ τὰ σίδηρα, νὰ πληθύνῃ τοὺς ῥάπτας καὶ νὰ γεννᾷ τραγουδιστάς.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Ἐγὼ θέλω τὸ πόλεμο· εἶνε καλλίτερος ἀπὸ τὴν εἰρήνη. Ὅσον εἶνε ἡ ἡμέρα ἀπὸ τὴν νύχτα. Δίδει ζωὴν, κίνησι, λόγια καὶ ἀδιάκοπα νέα. Ἡ Εἰρήνη εἶνε κηρυχτὸ ἀποπληξίς, ληθηργία, παραλυτικὰ κουραμάρα, ὕπνος, ἀναισθησία, καὶ γεννᾷ περισσότερα νόθα ἀπ' ὅσους ἀνθρώπους θερίζει ὁ πόλεμος.

Β' ΥΠΗΡΕΤ. Ἔτσι εἶνε· καὶ ὅπως ἀπάνω κάτω, ἔμπορεῖ κανεὶς πῆ ὅτι στὸ πόλεμο γίνεται κάθε εἶδους βικισμός, ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ πῶς καὶ στὴν εἰρήνη φυτρώνουν τὰ μεγαλύτερα κέρματα.

Α' ΥΠΗΡΕΤ. Ναὶ καὶ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ μισῇ ὁ ἓνας τὸν ἄλλο.

Γ' ΥΠΗΡΕΤ. Καὶ γιατί; γιατί στὴ εἰρήνη ὀλιγώτερο χρειάζεται ὁ ἓνας τὸν ἄλλο. Ζήτω ὁ πόλεμος! Ἐλπίζω νὰ ἴδῃ τοὺς Ῥωμαίους νὰ ξεπέσουν στὴ τιμὴ σὰν τοὺς Οὐολούσκους. Σηκώνονται σηκώνονται ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Α' καὶ Β' ΥΠΗΡΕΤ. Μέσα, μέσα! (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

Ῥώμη. Δημόσιος πλατεῖα.

Ἐισέρχονται οἱ δύο ἐπίμαρχοι ΣΙΚΙΝΙΟΣ καὶ ΒΡΟΥΤΟΣ.

ΣΙΚΙΝ. Δὲν ἀκούομεν νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' οὔτε ἔχομεν ἀνάγκην νὰ τὸν φοβώμεθα. Αἱ προσπάθειά του εἶνε ἀνίσχυροι κατὰ τὴν παροῦσαν ἡρεμὸν καὶ εἰρηνικὴν κατάστασιν τοῦ λαοῦ, ὅστις πρότερον συνεταράσσετο ἀγρίως. Ἐνεκα ἡμῶν οἱ ἐνταῦθα φίλοι του ἐρυθριῶσι βλέποντες ὅτι τὰ πάντα βρύνουσι καλῶς· θὰ προετίμων δέ, καὶ ἂν ἀκόμη ἐπρόκειτο νὰ πάθωσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, νὰ βλέπωσιν ὀμίλους στασισταῶν πλημμυροῦντας τὰς ὁδοὺς, ἢ τοὺς ἐργαστασιάρχους ἡμῶν τραγουδοῦντας εἰς τὰ καταστήματά των, καὶ μετεῦθυρίζε ἀσχολουμένους εἰς τὰ ἔργα των.

ΒΡΟΥΤ. Ἀντέστημεν καταλλήλως. (Ἐισέρχεται ὁ ΜΕΝΗΜΙΟΣ). Ὁ Μενήμιος εἶν' αὐτός; ὦ ἔγεινε γλυκύτατος ἀπὸ τινος χρόνου. Χαῖρα, φίλε!

ΜΕΝΗΝ. Χαίρετε ἀμφοτέρω!

ΣΙΚΙΝ. Μόνον οἱ φίλοι του αἰσθάνονται τὴν ἀπουσίαν τοῦ Κοριολάνου σας. Ἡ πολιτεία τοῦ λαοῦ (commonwealth) ὑπάρχει, καὶ θὰ ὑπάρχῃ, καὶ μεγαλύτερα ἂν ἦτο ἢ κατ' αὐτοῦ ἐργή του.

ΜΕΝΗΝ. Ὅλα καλά, καὶ θὰ ἦσαν ἀκόμη καλλίτερα, ἂν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὸν θυμὸν σου.

ΣΙΚΙΝ. Ποῦ εἶνε, ἤξεύρετε;

ΜΕΝΗΝ. Ὅχι, δὲν ἤξεύρω τίποτε· οὔτε ἡ μήτηρ, οὔτε ἡ σύζυγός του γινώσκουσι τι περὶ αὐτοῦ. (Εἰσέρχονται τρεῖς ἢ τέσσαρες πολῖται).

ΠΟΛΙΤ. Ἡ εὐχὴ τοῦ θεοῦ νὰ εἶνε ἐπάνω σας!

ΣΙΚΙΝ. Καλησπέρα γείτονες.

ΒΡΟΥΤ. Καλησπέρα, καλησπέρα σ' ὅλους σας.

Α' ΠΟΛΙΤ. Ἡμεῖς, αἱ γυναῖκες μας, καὶ τὰ παιδιὰ μας, πρέπει νὰ γονατίζωμεν καὶ νὰ παρακκλέσωμεν τὸν θεὸν νὰ σας χαρίσῃ ζωή.

ΣΙΚΙΝ. Ζῆτε εὐτυχισμένοι!

ΒΡΟΥΤ. Χαίρετε, κκλοὶ γείτονες· εἴθε ὁ Κορολαχνὸς νὰ σας ἡγάπη ὡς ἡμεῖς!

ΠΟΛΙΤΑΙ. Ὁ Θεὸς νὰ σας εὐλογῇ!

ΑΜΦΟΤ. ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ. Ἐχετε ὑγείαν. (Οἱ πολῖται ἐξέρχονται).

ΣΙΚΙΝ. Τώρα βέβαια εἶνε μεγαλειτέρα εὐτυχία καὶ χαρὰ, παρὰ ἔταν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔτρεχον εἰς τὰς ἐδοὺς κρυγάζοντες καὶ ἀνησυχούντες.

ΒΡΟΥΤ. Ὁ Γάιος Μάρκιος ἦτον ἀξιωματικὸς ἱκανὸς εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἀθύρδης, πλήρης ὑπερηφανίας, φιλόδοξος ὅσω δὲν εἶνε δυνατόν νὰ φαντασθῇ τις, φίλαυτος, ...

ΣΙΚΙΝ. Καὶ ἐπιδιώκων μόνος του, χωρὶς βοήθειαν ἄλλων, ἀπεριόριστον ἐξουσίαν.

ΜΕΝΗΝ. Δὲν τὸ πιστεύω.

ΣΙΚΙΝ. Αὐτὴν τὴν στιγμήν θὰ τὸ ἐδοκιμάζωμεν πρὸς μεγάλην λύπην πάντων ἡμῶν, ἂν εἶχε ἐκλεχθῇ ὕπατος.

ΒΡΟΥΤ. Οἱ Θεοὶ μας προσφύλαξαν ἐκ τοῦ κινδύνου τούτου, καὶ ἡ Ῥώμη εἶνε ἀσφαλὴς καὶ ἡσυχὸς ἀνευ αὐτοῦ. (Εἰσέρχεται εἰς ἀγορανόμος).

ΑΓΟΡΑΝ. Ἐντιμοὶ δήμαρχοι, δοῦλος τὸν ὅποῖον ἐφυλακίσσαμεν, ἀγγέλλει ὅτι οἱ Οὐλοῦσκοι εἰσέβαλον εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔδραρον μετὰ δύο στρατιωτικῶν σωμάτων, καὶ ὅτι μὲ φοβεροτάτην πολεμικὴν λύσσαν κατὰ τρέφουσι πᾶν τὸ προστυχόν.

ΜΕΝΗΝ. Εἶνε ὁ Ἀμφίδιος ὅστις, μαθὼν τὴν ἐξορίαν τοῦ Μάρκιου, προβάλλει πάλιν τὰ κέρατά του τὰ ὅποια εἶχε κρυμμένα ἐντὸς τοῦ ὀστράκου του, μὴ τολμῶν νὰ ἐξαγάγῃ αὐτά, ἐφόσον ὁ Μάρκιος προήσπιζε τὴν Ῥώμην.

ΣΙΚΙΝ. Αἶ, τί ἔχεις νὰ κάμῃς μὲ τὸν Μάρκιον;

ΒΡΟΥΤ. Διάτταξον νὰ μαστιγωθῇ ὁ διαδοῦς τοιαύτας ἀγγελίας. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τολμήσωσιν οἱ Οὐλοῦσκοι νὰ διακόψωσι τὰς μεθ' ἡμῶν σχέσεις των.

ΜΕΝΗΝ. Δὲν εἶνε δυνατόν! Ἐχομεν ἀποδείξεις ὅτι δύναται κάλλιστα νὰ γίνῃ τρία τοιαῦτα παραδείγματα εἶδον εἰς τὰς ἡμέρας μου. Ἄλλ' ἐρωπήσατε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον πρὶν ἢ τιμωρήσατε αὐτόν, πόθεν τὸ γνωρίζει, μὴ τυχόν μαστιγώσατε τὸν κομιστὴν ὠφελίμου ἀγγελίας, καὶ τι-

μωρήτητε ἐκεῖνον ὅστις σὺς προαγγέλλει νὰ προφυλαχθῆτε ἀπὸ ἐπαπειλοῦντος κινδύνου.

ΣΙΚΙΝ. Ἄφες αὐτὰ ἤξεύρω ὅτι τοῦτο εἶνε ἀδύνατον.

ΒΡΟΥΤ. Ἀδύνατον. (Εἰσέρχεται ἄγγελος).

ΑΓΓΕΛ. Οἱ εὐπατρίδαι μεταβκίνουτιν ἐν σπουδῇ εἰς τὴν γερουσίαν· ἔφθασαν ἀγγελίαι κί ὅποσαι ἠλλοίωσαν τὰ πρόσωπα αὐτῶν.

ΣΙΚΙΝ. Ἰὸς διέδωκεν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος. Διάταξον νὰ μαστιγωθῆ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. Εἶνε ἢ ψευδῆς αὐτοῦ ἀγγελίχ· τίποτε πλείοτερον ἀπὸ τὴν διάδοσίν του.

ΑΓΓΕΛ. Νκί, ἐντιμε ἀρχων· ὄχι μόνον ἐπιβεβαιουῦται ἡ ἀγγελία τοῦ δοῦλου, ἀλλ' ἀγγέλλονται ἄλλαι πολὺ φοβερῶτεραι.

ΣΙΚΙΝ. Πῶς φοβερῶτεραι;

ΑΓΓΕΛ. Πολλοὶ λέγουσι δημοσίᾳ — ἀγνοῶ κατὰ πόσον εἶνε πιθανόν — ὅτι ὁ Μάρκιος, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ Ἀμφιδίου, ὀδηγεῖ στρατὸν κατὰ τῆς Ῥώμης, κκι ὅτι ὠρκίσθη νὰ ἐκδικηθῆ κατὰ κράτος.

ΣΙΚΙΝ. Πιθανότατον!

ΒΡΟΥΤ. Ἀπλῆ διάδοσις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κάμωσι τοὺς μικροψύχους νὰ ἐπιθυμήτωσι τὴν κάθοδον τοῦ Μαρκίου.

ΣΙΚΙΝ. Αὐτὸ εἶνε ὅλο τὸ τέχνασμα.

ΜΕΝΗΝ. Αὐτὸ εἶνε ἀπίθκνον· ὅπως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ συνκνηθῶσι δύο ἄκρα ἀντίθετα, οὕτω κκι ὁ Μάρκιος εἶνε ἀδύνατον νὰ συμφιλιωθῆ πρὸς τὸν Ἀμφίδιον. (Εἰσέρχεται δεῦτερος ἄγγελος).

Β' ΑΓΓΕΛ. Καλεῖσθε εἰς τὴν γερουσίαν. Στρατὸς φοβερὸς, διοικούμενος ὑπὸ τοῦ Γαίου Μαρκίου συμπληρήσαντος μετὰ τοῦ Ἀμφιδίου, ὄρη τὴν χώραν ἐμῶν· προχωρήσαντες ἤδη ἀκατάσχετοι, πυρπολοῦσι κκι κυριεύουσι πκν τὸ προπυχόν. (Εἰσέρχεται ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ).

ΚΟΜΙΝ. Τὸ προκόψετε!

ΜΕΝΗΝ. Τί τρέχει; τί τρέχει;

ΚΟΜΙΝ. Συντελέσατε εἰς τὸ νὰ ἰθῆτε κκταισχυνομένας τὰς θυγατέρας σας, τὸν ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν οἰκιῶν σας μόλυβδον κκταρρέοντα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν σας, τὰς συζύγους σας ἀτιμαζομένκς ἐνώπιόν σας. . . .

ΜΕΝΗΝ. Ἀλλὰ τί συμβκίνει ἐπὶ τέλος;

ΚΟΜΙΝ. Τοὺς νκούς σας κκιομένους μέχρι θεμελίων, κκι τὰς ἐλευθερίας σας διὰ τὰς ὁποίας ἐκαυχᾶσθε πάσῳ, μέχρι τοῦ ἐσχάτου σημείου περιστελλομένκς.

ΜΕΝΗΝ. Εἰπέ μοι σὲ πκρακκλῶ τί νέα; Φοβοῦμαι πῶς δὲν τὰ κκταφέρετε καλᾶ. — Τί νέκ σὲ παρκακλῶ; — Ἄν ὁ Μάρκιος ἠνώθη μετὰ τῶν Οὐλοῦσκων. . . .

ΚΟΜΙΝ. Ἄν! Εἶνε ὡς Θεὸς αὐτῶν· τοὺς ὀδηγεῖ ὡς ὄν πλασθὲν οὐκ ὑπὸ τῆς φύσεως, ἀλλ' ὑπὸ θεότητος τελειοτέρους ἀνθρώπους δημιουργού-

σης· τὸν ἀκολουθοῦσι δὲ πορευόμενον ἐναντίον ἡμῶν τῶν νηπίων, μετὰ τοσαύτης πεποιθήσεως, μεθ' ἑσῆς πκίδες διώκοντες χρυσαλλίδας, ἢ σφραγεῖς φανεύοντες μυίας.

ΜΕΝΗΝ. Λαμπρά τὰ καταφέρετε, σεῖς καὶ οἱ βκνασουργοί σας, οἱ περὶ πλείττου ποιούμενοι τὰς ψήφους τῶν χειρονάκτων καὶ τὴν πνοὴν τῶν σκοροδοφάγων!

ΚΟΜΙΝ. Εἰς τὰς κεφκλάς σας θὰ τινάξῃ τὴν Ῥώμην.

ΜΕΝΗΝ. Ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ἐτίνασσε τὰ δένδρα καὶ κατέπιπτον οἱ ὄρμιμοι αὐτῶν κερποί. Περίφημα τὰ καταφέρετε!

ΒΡΟΥΤ. Ἄλλ' εἶνε ταῦτα ἀληθῆ;

ΚΟΜΙΝ. Ναί, καὶ θὰ ὠχριάσῃτε, μάλιστα ζητοῦντες τὴν διάφρασιν αὐτῶν. Ἡ χώρα ἀπασα ἀποστατεῖ περιχαρῆς. Οἱ ἀνθιστάμενοι καταγελῶνται ἐπὶ ἀρρενωπῇ μωρίᾳ, καὶ πίπτουσι θύματα τῆς ἀνοήτου αὐτῶν ἐπιμονῆς. Τίς δύναται νὰ ψέξῃ αὐτόν; Καὶ οἱ ἐχθροί σας καὶ οἱ ἰδικοί του ἀναγνωρίζουσι τὴν ἀνδρείαν του.

ΜΕΝΗΝ. Εἴμεθα ὅλοι χαμένοι ἐὰν ὁ εὐγενῆς οὗτος ἀνὴρ δέν μᾶς εὐσπλαγγισθῇ.

ΚΟΜΙΝ. Καὶ τίς θὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἔλεος αὐτοῦ; Ἐξ αἰδοῦ; οἱ δὲ μαρχοὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ πράξωσι τοῦτο, ὁ δὲ λαὸς εἶνε ἄξιος νὰ τύχῃ παρ' αὐτοῦ ἐπιεικείας τοιαύτης, ὁποίας λύκος παρὰ ποιμένων· ἂν δὲ οἱ ἄριστοι τῶν φίλων του ἔλεγον αὐτῷ: «Φείσθητι τῆς Ῥώμης», θὰ ἐξελιπάρουν αὐτόν ὡς ἄνθρωποι μισηθέντες δικαίως ὑπ' αὐτοῦ, καὶ θὰ ἐφάνιντο ὡς ἐχθροί του.

ΜΕΝΗΝ. Εἶνε ἀληθές. Καὶ ἂν ἐβλεπον αὐτόν κρατοῦντα τὸν δαυλὸν διὰ τοῦ ὁποίου ἐμελλε νὰ πυρπαλήτῃ τὸν οἰκόν μου, δέν θὰ εἶχον τὸ θάρρος νὰ εἶπω: «Στήθι, παρκαλῶ». Λαμπρά τὰ καταφέρετε, σεῖς καὶ οἱ βκνασουργοί σας! Πολύ καλὰ εἰργάσθητε!

ΚΟΜΙΝ. Τοιοῦτον τρόπον ἐπηνέγκατε εἰς τὴν Ῥώμην, ὥστε οὐδέποτε αὕτη εὐρέθη ἐν μείζονι ἀπορίᾳ.

ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ. Μὴ λέγῃς ὅτι ἐπηνέγκαμεν.

ΜΕΝΗΝ. Πῶς! Ἡμεῖς λοιπόν; Ἡμεῖς ἠγάπησαμεν αὐτόν, ἀλλ' ὡς κτήνη καὶ ἄνδρες εὐγενεῖς, ὑπεχωρήσαμεν εἰς τὸν συρφετὸν ὅστις ἐξεδίωξεν αὐτὸν μετὰ συριγμάτων.

ΚΟΜΙΝ. Ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι θὰ δεχθῶσιν αὐτόν ὀπίσω μετ' ἐπικλήσεων. Τύλλος Ἀμφίδιος, ὁ δεύτερος ἐπιφανῆς ἀνὴρ, ὑπέκει εἰς τὰ νεύματα του, ὡς ἂν ἦτο ὑποταγῆς εἰς αὐτόν. Ἀντὶ δὲ πάσης πολιτικῆς, στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ ἀμύνης, ἀπελπισμὸν μόνον ἔχει ν' ἀντιτάξῃ κατ' αὐτῶν ἢ Ῥώμην. (Βιάσθηται ὁμιλος πολιτῶν).

ΜΕΝΗΝ. Ἴδοῦ ἔρχεται ὁ συρφετός. Εἶνε μαζί του καὶ ὁ Ἀμφίδιος; Σεῖς εἴθε οἱ μολύνοντες τὸν ἀέρα, ὅταν ὠρυόμενοι εἰς τὴν ἐξορίαν τοῦ Κορνα-

λανοῦ, ἀνερίπτετε τοὺς δυσώδεις καὶ ρυπαροὺς πύλους σας. Ἐπακέρχεται τῶρα, καὶ πῆσα θραῖξ τῆς κεφαλῆς ἐκάστου τῶν στρατιωτῶν του, θὰ μεταβληθῆ εἰς μαστίχα, διὰ νὰ σας μαστιγώσῃ πάντας δὲ τοὺς βλάκας ἐκείνους οἴτινες ὡς σεῖς ἀνερίπτετον τοὺς πύλους εἰς τὸν ἀέρα, θὰ ποδοπατήσῃ πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ φρονήματός σας. Καὶ πάντας ἡμᾶς θὰ ἠδύνατο νὰ καύσῃ ἐπὶ μίαν καὶ τῆς αὐτῆς πυρᾶς, ὃς εἶχε δίκαιον.

ΠΟΛΙΤΑΙ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν ἀκούομεν τρομερὰ πράγματα.

Α' ΠΟΛΙΤ. Ὅσον γὰρ ἔμένα, ὅταν εἶπα ἐνὰ ἐξορισθῆ, εἶπα πάλι πῶς ἦτονε κοῖμα.

Β' ΠΟΛΙΤ. Τὸ ἴδιον εἶπα κ' ἐγώ.

Γ' ΠΟΛΙΤ. Τὸ ἴδιον κ' ἐγώ· καὶ νὰ πᾶ κανεὶς τὴν ἀλήθειαν, τὸ ἴδιον εἶπαν πολλοὶ ἀπὸ ἡμῶν ὅ,τι ἐκάμαμεν, τὸ ἐκάμαμεν γὰρ καλλίτερον, καὶ ναὶ μὲν ἐπαρκεσθῆκαμεν ἀμέσως νὰ ἐξορισθῆ, ὁμῶς τὸ ἐκάμαμε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἡ καρδίαν μας.

ΚΟΜΙΝ. Εἰσθε ἀξιόλογα ὑποκείμενα, καὶ σεῖς καὶ αἱ ψῆφοί σας!

ΜΕΝΗΝ. Λαμπρὰ τὰ καταφέρετε, σεῖς καὶ τὸ σκυλόλογόν σας. Θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ Κεπιτώλιον;

ΚΟΜΙΝ. Ἐννοεῖται, τί ἄλλο; (Ἐξέρχεται ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ μετὰ τοῦ ΜΕΝΗΝΙΟΥ).

ΣΙΚΙΝ. Πηγαίνετε παιδιὰ εἰς τὰ σπίτια σας. Μὴ φοβεῖσθε· αὐτοὶ ἀνῆκουν εἰς τὸ κόμμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ χαρῆ νὰ μάθῃ ὅτι ἐπιβεβαιούται ἡ ἀγγελία τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅτι φοβεῖται. Πηγαίνετε εἰς τὰ σπίτια σας, καὶ μὴ δεικνύετε κανένα φόβον.

Α' ΠΟΛΙΤ. Ὁ Θεὸς νὰ ἡμᾶς βοηθήσῃ. Πᾶμε παιδιὰ εἰς τὰ σπίτια μας. Ἐγὼ εἶπα πάντοτε πῶς εἶχμεν ἀδίκον νὰ τὸν ἐξορίσωμε.

Α' ΠΟΛΙΤ. Ἔτσι εἶπαμε ὅλοι. Ἀλλά, πᾶμε τῶρα, ἔλατε. (Ἐξέρχονται οἱ πολῖται).

ΒΡΟΥΤ. Δὲν μ' ἀρέσουν τὰ νέκ.

ΣΙΚΙΝ. Οὐτ' ἔμένα.

ΒΡΟΥΤ. Ἀγωμεν εἰς τὸ Κεπιτώλιον. Τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μου θὰ ἔδιδον, διὰ τὴν διάφευσιν τῆς ἀγγελίας ταύτης.

ΣΙΚΙΝ. Ὑπάγωγεν σὲ παρακαλῶ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Στρατόπεδον παρὰ τὴν Ῥώμην.

(Ἐισέρχεται ὁ ΑΜΦΙΔΙΟΣ μετὰ τοῦ ὀπασπιστοῦ αὐτοῦ).

ΑΜΦΙΑ. Συρρέουτιν ἀκόμη πρὸς τὸν Ῥωμαῖον;

ΥΠΑΣΠ. Ἀπερίγραπτον εἶνε τὸ θέληγητρόν του. Οἱ στρατιῶταί σου, καὶ

πρὸ τοῦ γεύματος, καὶ κατὰ τὸ γεῦμα, καὶ μετ' αὐτό, ἔχουσιν εἰς τὸ στόμα τὸ ὄνομά του, ἡμικυρώθης στρατηγέ δὲ εἰς τὴν ἐκτραταίην ταύτην, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἔτι τῶν στρατιωτῶν σου.

ΑΜΦΙΑ. Οὐδὲν δύναμιν νὰ πράξω ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐκτὸς μόνον ἐν μετέλθῃ πολιτικῆν ἐπιβλασθῆ εἰς τὰ σχέδια ἡμῶν. Καὶ πρὸς ἐμὲ ἀκόμη φέρεται ἀλαζονικώτερον παρ' ὅτι ἐλόμυζον ὅτε κατὰ πρῶτον ἐδέχθη αὐτὸν ἀνοικταῖς ἀγκάλαις· ἀλλὰ τοῦτο συνάδει πρὸς τὴν φύσιν αὐτοῦ, καὶ πρέπει νὰ συγχωρῶ ὅ,τι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ διορθωθῆ.

ΥΠΑΣΠ. Καὶ ὁμως θὰ ἐπεθύμουν στρατηγέ — χάριν τοῦ ἰδικοῦ σου συμφέροντος — νὰ μὴ εἶχες μοιράσει μετ' αὐτοῦ τὰ ἀξιώμα, ἀλλ' εἴτε νὰ διηύθυνες μόνος, ἢ νὰ ἔβρισες εἰς αὐτὸν τὴν ἀρχηγίαν.

ΑΜΦΙΑ. Σὲ ἐννοῶ καλῶς, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι ἀγνοεῖ τί τοῦ παρὰ σκευάζω διὰ τὴν ὄρην τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ λογαριασμοῦ ἡμῶν. Μολον- ὅτι δὲ φαίνεται, καθὰ φρονεῖ καὶ αὐτός, καὶ πιστεύει ὁ λαός, ὅτι ἡ διαγωγὴ σου εἶνε πάντῃ ἀνεπίληπτος, ὅτι ὑπηρετεῖ καλῶς τὰ συμφέροντα τῶν Οὐλοούσκων, ὅτι μάχεσαι ὡς Δράκων, καὶ ὅτι τῷ ἀρκεῖ νὰ σύρη τὸ ξίφος ὅπως νικήσῃ, οὐχ' ἤττον παρημέλησε τῆ ἐκτέλειν πράξεως ἢ ὅποια θὰ ἐπιφέρῃ τὸν ὄλεθρόν του ἢ τὸν ἰδικόν μου, ὅταν πακτοποιήσωμεν τοὺς λογαριασμοὺς ἡμῶν.

ΥΠΑΣΠ. Εἰπέ μοι, σὲ παρακαλῶ, στρατηγέ, φρονεῖς ὅτι θὰ κυριεύσῃ τὴν Ῥώμην;

ΑΜΦΙΑ. Πᾶσαι αἱ θέσεις παραδίδονται εἰς αὐτὸν πρὶν ἢ τῆς πολιου- κήσῃ· οἱ εὐπατρίδαι τῆς Ῥώμης εἶνε ἰδικοί του· ἐπίσης ἀγαποῦν αὐτὸν οἱ συγκλητικοὶ καὶ οἱ πατρίσιοι· οἱ δῆμωχοι δὲν εἶνε στρατιῶται· ὁ δὲ λαός θὰ ἀνακαλέσῃ αὐτὸν μετὰ προθυμίας τοσαύτης, μεθ' ὅσης σπουδῆς καὶ τὸν ἐξώρισε. Νομίζω ὅτι θὰ εἶνε πρὸς τὴν Ῥώμην, ὅτι ἡ φήμη πρὸς τὸν ἰχθύον, ὅν συλλαμβάνει δικαίωματι φυτικῆς ὑπεροχῆς. Κατ' ἀρχάς μὲν ὑπερέτησεν αὐτὴν γεννησιοφρόνως, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ συνετῶς τὸ ἀξίωμα του· εἴτε δι' ἀλαζονείαν ἐκ διαρκοῦς ἐπιτυχίας προσεχομένην καὶ κηλιδοσταν συνήθως τὸν εὐτυχοῦντα, εἴτε δι' ἔλλειψιν κρίσεως, μὴ ἐπι- τρεψάσης αὐτῷ νὰ ἐπωφεληθῆ τὰ εἰς τὴν ἐξουσίαν του μέσσω, εἴτε διὰ φη- σικὸν χαρακτήρα, μὴ συγχωροῦντα μὲν αὐτῷ νὰ μετατραπῆ ἀπὸ στρα- τιώτου εἰς πολιτικόν, ὁδηγοῦντα δὲ αὐτὸν καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ἐν καιρῷ πολέμου πρὸς τὸ αὐτὸ αὐστηρόν ἦθος πάντοτε· μίξ ὁμως ἐκ τῶν ἐλλείψεων τούτων — διότι ὁμολογῶ ὅτι ἐξ ἐκάστης μετέχει ἐν μέρει μόνον, ὅχι καθ' ὅλοκληρίαν — κατέστησεν αὐτὸν ἐπίφοβον, μισητὸν καὶ ἐπὶ τέλους ἐξόριστον· ἀλλ' ὁμως ἡ ἀξία του εἶνε τοσαύτη ὥστε ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως, ἥτις κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς ἐξορίαν.¹ Οὕτω ἡ ἀξία ἡμῶν ἔγκειται ἐν τῇ ἐρμηνεύει αὐτῆς ὑπὸ τῶν συγ-

¹ But he has a merit, so check it in the utterance. Μία ἐκ τῶν ἐλλείψεων ἔστι ἀπειρία.

χρόνων. Δύναμις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀξιάπαινος, εὕρισκε βέβαιον θάνατον ἐν τῷ βήματι ἀπὸ τοῦ ὁποῖου περιαιτολογεῖ. Πάσσαλος πασσαλῶ καὶ ἦλος ἦλω ἐκκρούεται· δύναμις δυνάμει ὑποκύπτει, καὶ δίκαιον ἀδίκῳ ἐξαφανίζεται. (Ἐμπρός ἀγωμεν). Ὅταν Γάιος Μάρκιος, γίνῃς κύριος τῆς Ῥώμης, θὰ εἶπαι πάντων πτωχότατος· τότε δὲν θὰ βραδύνης νὰ περιέλθῃς εἰς τὴν ἐξουσίαν μου.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'

Ἐν Ῥώμῃ. Δημόσιος πλατεῖα.

(Εἰσέρχονται ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ, ὁ ΚΟΜΙΝΙΟΣ, ΣΙΚΙΝΙΟΣ, ὁ ΒΡΟΥΤΟΣ,
οἱ δύο δήμαρχοι καὶ τινες ἄλλοι.

ΜΕΝΗΝ. Ὅχι, δὲν θὰ ὑπάγω· ἠκούσατε τί εἶπεν εἰς τὸν πρόην στρατηγόν του, εἰς ἐκεῖνον ὅστις τὸν ἠγάπα περιπαιχθέντα. Καὶ ἐμὲ ὠνόμαζε πατέρα· ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; Ὑπάγετε σεῖς οἱ ὅποιοι τὸν ἐξωρίσατε· γονυπετήσατε εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μιλίου ἀπὸ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ οὕτω γονυκλινεῖ· διανύσατε τὸ διάστημα μέχρις οὗτου τύχητε τῆς εὐσπλαγχνίας του· ἀλλ' ἀροῦ ἀπαξ ἀπηξίωσα ν' ἀκούσῃ τοῦ Κομινίου, ἐγὼ δὲν ὑπάγω.

ΚΟΜΙΝ. Δὲν ἤθελε νὰ φανῆ ὅτι μὲ γνωρίζει.

ΜΕΝΗΝ. Ἀκούετε;

ΚΟΜΙΝ. Καὶ ὅμως ἀπαξ μὲ προσηγάρευτε διὰ τοῦ ὀνόματός μου· τῷ ἀνέμνησα τὴν παλαιὰν ἡμῶν φιλίαν, καὶ τὴν αἷμα τὸ ὅποιον ἑμοῦ ἐχύσαμεν. Δὲν ἤθελε νὰ λέγηται Κοριολάνος· ἀπεισιεῖτο πᾶν ὄνομα· δὲν ἦτο τίποτε, ἀνευ οὐδενὸς τίτλου ἢ ὀνόματος, μέχρις οὗ ἐφιλοτέχνητε μίαν προσωνομίαν ἐκ τῆς Ῥώμης πυρπολουμένης.

ΜΕΝΗΝ. Τὰ βλέπετε; τὸ προκαφέτε. Ἐνὶ ζευγάρῳ δημάρχων οἱ ὅποιοι εἰργάσθησαν μόνον διὰ νὰ ἔχωμεν εὐθηνὰ κάρβουνα. Λαμπρὰ δόξα!

ΚΟΜΙΝ. Τῷ ἀνέμνησα πόσον ἀξιοπρεπὴς θὰ ἦτο ἡ συγχώρησις ὅταν αὕτη ἤμισθα προσεδόξατο· ἀπεκρίνατο ὅτι ἦτο ἀναξιοπρεπὲς εἰς κράτος νὰ ἐπικαλεῖται τὴν ἐπιείκειαν ἀνδρὸς τιμωρηθέντος ὑπ' αὐτοῦ.

ΜΕΝΗΝ. Πολὺ ὀρθόν. Καὶ τί ἄλλο ἠδύνατο νὰ εἶπῃ;

ΚΟΜΙΝ. Προσεπάθησα νὰ διεγείρω τὴν ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτοῦ φίλων μέριμναν· ἡ δὲ ἀπόκρισις του ἦτο, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ χάσῃ τὸν χρόνον χωρίζων αὐτοὺς ἀπὸ σωροῦ δυσωδῶν καὶ σσηπῶτων ἀχύρων· εἶπεν ὅτι ἦτο καὶ μωρόν, χάριν ἑνὸς ἢ δύο ἀσημάντων κόκκων, νὰ μὴ κάσῃ τὸν δυσωδῶδη σωρόν, ἀλλὰ ν' ἀρήσῃ αὐτὸν νὰ μαλύνῃ τὴν ἀτμόσφαιραν.

μῆσα λέγει ὁ Ἀμφίδιος ἦτον ἡ ἀφοριμὴ τῆς ἐξορίας του· ἀλλ' ἡ ἀξία του ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως. (Wright).

MENHN. Χάριν ἑνὸς ἢ δύο ἀτημάντων κόκκιων! Εἰς τούτων εἶμαι κ' ἐγώ· ἢ μήτηρ του, ἢ σύζυγός του, τὸ τέκνον του, καὶ ὁ λαμπρὸς οὗτος φίλος εἶμεθα οἱ κόκκοι, καὶ σεῖς τὰ δυσώδη ἄχυρα, τῶν ὁποίων ἡ δυσωδία φθάνει πέραν τῆς σελήνης· χάριν ὑμῶν πρέπει νὰ καῶμεν καὶ ἡμεῖς.

ΣΙΚΙΝ. Ἔσο ἀνεκτικὸς σὲ παρακαλῶ· ἂν ἀρνεῖσαι τὴν συνδρομὴν σου εἰς στιγμὴν καθ' ἣν αὕτη οὐδέποτε ἦτο ἀναγκαιοτέρα, τοῦλάχιστον μὴ σκόπτῃς τὴν ἀμηχανίαν ἡμῶν. Ἀλλὰ βεβχίως, ἂν ἤθελες νὰ συνηγορήσῃς ὑπὲρ τῆς πατρίδος σου, ἢ εὐγλωττίξῃς σου θ' ἀνεχαίτιζε τὴν πορείαν τοῦ συμπολίτου ἡμῶν, πολλῶν τελεσφορώτερον στρατοῦ κατεσπευσμένως στρατολογουμένου.

MENHN. Ὅχι, δὲν θέλω ν' ἀναμιχθῶ.

ΣΙΚΙΝ. Ὑπαγε πρὸς αὐτόν, σὲ παρακαλῶ.

MENHN. Πρὸς τίνα σκοπόν;

ΣΙΚΙΝ. Νὰ δοκιμάσῃς μόναν τί περὶ τῶ Μαρκίου δύναται νὰ πράξῃ ὑπὲρ τῆς Ῥώμης ἢ φιλίας σου.

MENHN. Καλὰ· ὑποθέσατε ὅτι ὁ Μάρκιος μὲ ἀποπέμπει ὅπως ἀπέπεμψε καὶ τὸν Κομίνιον χωρὶς καὶ μὲ ἀκούτῃ· τότε, τί ἄλλο θὰ συνέβαινεν ἢ ὅτι θὰ ἐπέστρεφον οἷλας δυσηρεστημένος καὶ κατατεθλιμμένος ἕνεκα τῆς ἀνεπισκεΐας του; τότε;

ΣΙΚΙΝ. Τότε ἡ Ῥώμη θὰ σοὶ ἀποδώσῃ εὐχαριστίας ἀναλόγουι πρὸς τὰς ἀγαθὰς σου διαθέσεις.

MENHN. Θὰ δικιμάσω· φρονῶ ὅτι θὰ μὲ ἀκούσῃ. Καὶ ὁμοίως, τὸ νὰ δαγκάσῃ τὰ χεῖλη σου, καὶ δεχθῇ μετὰ ψυχρότητος τὸν καλὸν Κομίνιον, αὐτὸ μὲ ἀποθαρρύνει πολὺ· φαίνεται ὅτι δὲν θὰ τὸν ἐπέτυχεν εἰς τὴν ὥραν του· θὰ ἦτο πρὸ τοῦ γεύματός του. Ὅταν αἱ ρέθεις εἶνε κεναί, τὸ αἷμα ἡμῶν εἶνε ψυχρὸν, τότε ἐρεθιζόμενα εὐκόλως, καὶ οὔτε νὰ δώσωμεν, οὔτε νὰ συγχωρήτωμέν τι εἶμεθα δικτεθειμένοι· ἀλλ' ὅταν παραγεμίσωμεν μὲ οἶνον καὶ τροφὰς τοῦς σωλῆνας τούτους καὶ ὄχτους τοῦ αἵματος, ἡ ψυχὴ ἡμῶν καθίσταται μαλακωτέρα, παρ' ὅταν νηστεύωμεν ὡς παππάδες. Θὰ παραφυλάξω λοιπὸν ἕως ὅτου τὸν εὔρω εἰς στιγμὴν κατάλληλον διὰ τὴν αἵτησίν μου, καὶ τότε θὰ τοῦ ἐπιτεθῶ.

ΒΡΟΥΤ. Γινώσκεις καλῶς τὴν πρὸς τὴν εὐνοϊάν του ἄγουσαν, καὶ δὲν δύνασαι ν' ἀποπλανηθῇς.

MENHN. Μὴ τὴν πίστιν μου θὰ δοκιμάσω, καὶ ἄς γίνῃ ὅτι γίνῃ. Μετ' ὀλίγον θὰ ἔχω γινῶσιν περὶ τῆς ἐπιτυχίας μου. (Ἐξέρχεται).

ΚΟΜΙΝ. Δὲν θὰ θελήσῃ ποτὲ νὰ τὸν ἀκούσῃ.

ΣΙΚΙΝ. Ὅχι;

ΚΟΜΙΝ. Μάθετε, ὅτι κάθεται ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου, καὶ ὅτι τὸ βλέμμα του εἶνε τόσῳ φλογερόν, ὥσκειν ἤθελε δι' αὐτοῦ νὰ πυρπολήσῃ τὴν Ῥώμην· ἢ προσβολὴ ἦν ὑπέστη, εἶνε ὁ ἄγρυπνος φύλαξ τῆς εὐσπλαγχνίας

του. Ἐγουνπέτητα ἐνώπιόν του, καὶ μόνον σιγαλῆ τῆ φωνῆ μὲ εἶπαν ἀεγέρθητι, καὶ μετὰ ταῦτα μὲ ἀπέπειμασαν οὕτω πως διὰ τῆς ἀφρόνου χειρὸς σου ὅ,τι ἤθελα πράξει, καὶ ὅ,τι ἤρνεῖτο, μοὶ ἀνεκοίνωσε κατόπιν ἐγγράφως, λέγων, ὅτι ὁ ὄρκος ἐδέσμευεν αὐτὸν νὰ ἐπιμείνη εἰς τὰς μετὰ τῶν Οὐλοούσκων συνθήκας. Ἰώστε ματαίᾳ πᾶσα ἐλπίς, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ εὐγενῆς μήτηρ του, καὶ ἡ σύζυγος του, καθικεταύσωσιν τὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐσπλαγγνίαν του, πράγμα ὅπερ ὡς ἀκούω, προτίθεται νὰ πράξωσι. Ἄς ὑπάγωμεν λοιπόν, καὶ ἔς παρακινήσωμεν αὐτὰς πρὸς τοῦτο ἕσφ. δυναθῶμεν θερμότερον.

ΣΚΗΝΗ Β'

Εἰσοδος τοῦ ἐνώπιου τῆς Ρώμης στρατοπέδου τῶν Οὐλοούσκων.

(Δύο φρουροὶ Οὐλοούσκων γρηγοροῦσι. Ὁ ΜΕΝΕΝΙΟΣ προχωρεῖ πρὸς αὐτούς).

Α' ΦΡΟΥΡΟΣ. Στάσου. Πό'αν ἔρχεται;

Β' ΦΡΟΥΡΟΣ. Στάσου! Ὁπίσω.

ΜΕΝΗΝ. Φρουρεῖτε λαμπρά. Πολὺ κιλά, ἀλλὰ συγχωρήσατέ μου νὰ σὰς εἶπω ὅτι εἶμαι προστάτης τῆς πόλεως, καὶ ἔρχομαι νὰ ὀμιλήσω μετὰ τοῦ Κοριολανοῦ.

Γ' ΦΡΟΥΡ. Πόθεν;

ΜΕΝΗΝ. Ἀπὸ τὴν Ρώμην.

Α' ΦΡΟΥΡ. Δὲν ἔμπορεῖς νὰ περάσης, πρέπει νὰ γυρίσης πίσω ὁ στρατηγός μας δὲν θέλει πλέον ν' ἀκούτῃ τίποτε ἀπὸ κεῖ.

Β' ΦΡΟΥΡ. Πρὶν ὀμιλήσης μὲ τὸν Κοριολανὸν θὰ ἴδῃς τὴν Ρώμην εἰς τὰς φλόγας.

ΜΕΝΗΝ. Καλοὶ μου φίλοι, ἂν ποτέ ἤκούσατε τὸν στρατηγὸν σας νὰ ὀμιλῇ περὶ τῆς Ρώμης καὶ τῶν ἐκεῖ φίλων του, στοιχηματίζω χίλια μὲ ἓνα ὅτι θὰ ἤκούσατε τὸ ὄνομά μου ὀνομάζομαι Μενήνιος.

Α' ΦΡΟΥΡ. Καλά πήγαυε πίσω τὸ ὄνομά σου δὲν ἔχει περάσει ἐδῶ.

‡ Bound by an oath to yield to his conditions. Ἐν μὴ ἡ γραμμὴ αὕτη εἶνε ἐπιβεβαιωμένη, ἢ παρελήθη, τι, ἡ ἔννοια αὕτης εἶνε ὅτι ὁ πρὸς τοὺς Οὐλοούσκους ὄρκος τοῦ ἐποχρέου τὸν Κοριολανὸν νὰ ἐπιμείνη εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβληθέντας ὄρους ἀλλ' ἡ ἔννοια αὕτη εἶνε λίαν βεβιασμένη Ὁ Farmer φρονεῖ ὅτι ὁ Κοριολανὸς ἔνοει ὅτι ὠρκεσθὲν νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς ὄρους οὗς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀχαριστία τῆς πατρίδος τὸν ἠνάγκασε νὰ ἐκιδάλλῃ. Ὁ Delius εἴρηκε ὅτι ὁ Κοριολανὸς ὑπεγράψατο δι' ὄρκου τὸν Κορίνθιον νὰ παραδεχθῇ τοὺς ὄρους του. Ὁ Malone συμπεραίνει ὅτι ἀπωλέσθη τὸ ἡμισυ δύο γραμμῶν. Bound by an oath θεωρῶν τὴν ἀρχὴν τῆς μίας καὶ to yield to his conditions τὸ τέλος τῆς ἑτέρας. Ὁ Grant White φρονεῖ ὅτι μετὰ τὴν what he would not ἀπωλέσθη μία γραμμὴ τέλος δὲ ὁ Singer προταίνει νὰ ἀναγνωσθῇ to no condition. Προτάθησαν πολλὰ ἄλλα διορθώσεις ἐξ ὧν φαίνεται, ὅτι τὸ κείμενον εἶνε ἰσως ἐπιβεβαιωμένον ὅπως εἶνε βεβαίως καὶ σκοτεινόν. (Aldis Wright ἐκδ. Κοριολανοῦ σημειώσαι; σελ. 240).

ΜΕΝΗΝ. Μάθε, φίλε μου, ὅτι ὁ στρατηγός σου ἦτο φίλος μου· ἤμην τὸ βιβλίον τῶν καλῶν του πρῶξεν, βιβλίον εἰς τὰ ὁποῖον ὁ κόσμος ἀνεγίνωσκεν, ἵτως ἐξώγαμμένη τὴν ἀπκράμιλλον φήμην του· διότι εἶπον πάντοτε τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν φίλων μου, μεταξὺ τῶν ὁποίων κατέχει τὴν πρώτην θέσιν, κατ' ὄλην τὴν ἐπιτροπυμένην ὑπ' αὐτῆς ἔκτασιν· ἐνίστα μάλιστα, ὡς σφικτικ ριπτομένη ἐπὶ ὀλισθηροῦ ἐδάφους, ὑπερέβην τὰ ὅρια, καὶ ἐπκινῶν αὐτόν, ἐδίδον σχεδὸν καὶ εἰς τὸ ψεῦδος χροιάν ἀληθείας· διὰ τοῦτο, φίλε, πρέπει νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ περάσω.

Α' ΦΡΟΥΡ. Καὶ τότε ψεῖδη ἂν ἔλεγες ὑπὲρ ἐκείνου, ὅσα λόγια εἶπες ὑπὲρ τοῦ ἐκυτοῦ σου, πάλιν δὲν θὰ περνοῦσαι ἐδῶ ὅχι, καὶ ἂν ἀκόμη τὸ ψεῦδος ἦτο τότεν ἐνάρετον ὅσον ἡ φρόνιμος ζωὴ. Ὅπίσω λοιπὸν.

ΜΕΝΗΝ. Ἐνθυμοῦ σέ πρκακλῶ, φίλε μου, ὅτι ὀνομάζομαι Μενήνιος, καὶ ὅτι ἤμην πάντοτε μὲ τὸ μέρος τοῦ στρατηγοῦ σου.

Β' ΦΡΟΥΡ. Ἄν σὺ, χέριν ἐκείνου ἔλεγες, ὡς ὁ ἔθιος ὁμολογεῖς καὶ ψεύματκ, μάθε ὅτι καὶ ἐγώ, ὑπηρετῶν αὐτόν, λέγω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ὀφείλω νὰ σοῦ εἶπω ὅτι δὲν εἶμπορεῖς νὰ περάτῃς. Ὅπίσω λοιπὸν.

ΜΕΝΗΝ. Εἶμπορεῖς νὰ μὲ εἶπῃς ἂν ἐγευμάτισε; διότι μόνον μετὰ τὸ γεῦμα θέλω νὰ τοῦ ὀμιλήσω.

Α' ΦΡΟΥΡ. Εἶσαι Ῥωμαῖος, δὲν εἶνε ἔτσι;

ΜΕΝΗΝ. Ναί, καθὼς καὶ ὁ στρατηγός σου.

Β' ΦΡΟΥΡ. Τότε ἔπρεπε νὰ μιτῃς τὴν Ῥώμην ὅπως ἐκεῖνος. Πῶς εἶνε δυνατὸν ἀφοῦ ἐδιώξατε ἐξω ἀπὸ τὰς πόλεις τῆς πόλεως σας τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἐμποροῦσε πρκαγματικῶς νὰ τὰς προστατεύσῃ, ἀφοῦ εἰς στιγμὴν τυρλῆς παραζάλης τοῦ ἔχλου ἐδιώκατε εἰς τὸν ἐχθρὸν τὴν ἀσπίδός σας, νὰ νομίζετε ὅτι θὰ ἐμποδίσετε τὴν ἐκδίκησίν του, μὲ τὰ εὐκολα στενάγκματκ τῶν γραιῶν, μὲ τὰ παρθεκικὰ πρκακάλικτῶν θυγατέρων σας, ἢ μὲ τὴν πρκαλυτικὴν μεσιτεῖαν γέρου ξανακωραμένου ὡς σὺ; Νομίζετε ὅτι ἐμπορεῖτε μὲ τῶσον ἀδύνατον φύσημα νὰ σβύσατε τὴ φωτιὰ ἢ ὁποῖα πρόκειται νὰ καύσῃ τὴν πόλιν σας; Ὅχι, ἀπατᾶτε. Γύριτε λοιπὸν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐτοιμάσου ν' ἀποθάνῃς. Ἐσθε κηταδικασμένοι εἰς θάνατον· ὁ στρατηγός ὀρκίθη νὰ μὴ δώσῃ οὔτε ἀναβολὴ οὔτε συγχώρησι.

ΜΕΝΗΝ. Κακόμοιρε, ἂν ὁ ἀρχηγός σου ἐγνώριζεν ὅτι εἶμι ἐδῶ θὰ μὲ ὑπεδέχετο μετὰ σεβασμοῦ.

1 For I have ever verified my friends of whom he is chief, with all the size that verity would without lapsing suffer. — Ὁ Maloué ἐρμηνεύει: τὸ χωρίον τοῦτο ὡς ἔξης: Εἶπον πάντοτε τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν φίλων μου, καὶ λαλῶν περὶ αὐτῶν προέβην τόσον, ὅσον μοι ἐπίτρεπεν ἡ ἀλήθεια. Ὁ Schmidt ἐν τῷ Σαίξπηρειῷ αὐτοῦ λεξικῷ ἐξηγεῖ τῷ verified my friend ὡς σημαίνει ὀπισθεῖλαι τὴν φήμην τῶν φίλων, ὁ Johnson ὡς ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἐμαρτύρησα πάντοτε περὶ τῶν φίλων μου. Ὁ Wright θεωρῶν ὡς βεβαιωμένης τὰς ἐνωτέρω ἐξηγήσεις, φρονεῖ ὅτι ἡ λέξις verified εἶνε ἴσως ἐφθαρμένη. Ὁ Hanner προτείνει τὴν μεταβολὴν αὐτῆς εἰς magnified, à Leo glorified καὶ ὁ Stannton rarefied.

Α' ΦΡΟΥΡ. Ἐλα, ἔλα, ὁ ἀρχηγός μου δὲν σέ γνωρίζει.

ΜΕΝΗΝ. Ἐγὼ ἐννοῶ τὸν στρατηγόν σου.

Α' ΦΡΟΥΡ. Ὁ στρατηγός μου δὲ δίνει ἕνα λεπτό γιὰ σένε· ὀπίτω σοῦ λέγω, μὴ σοῦ χύσω καὶ τὸ λίγο αἶμα ποῦ σοῦ μένει· ὀπίτω.

ΜΕΝΗΝ. Ἀλλά, φίλε μου, φίλε. (Εἰσέρχονται ὁ ΚΟΡΙΘΑΛΛΟΣ καὶ ὁ ΑΜΦΙΔΙΟΣ.)

ΚΟΡΙΘΑ. Τί συμβαίνει;

ΜΕΝΗΝ. Τώρα θὰ σὲ διορθώσω σύντροφε· τώρα θὰ μάθης πόσον μετιμῶνι, καὶ θὰ περκτηρήσης ὅτι ἕνας παληοφρουρός δὲν δύναται, ἐκτελῶν τὴν ὑπηρεσίαν του, νὰ μὲ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸν υἱόν μου Κοριολλανόν· κρίνε δὲ ἐκ τῆς ὑποδοχῆς ἧς θὰ τύχῃ περ' αὐτοῦ, ἂν δὲ κινδυνεύῃς νὰ κρεμαθῆς, ἢ νὰ ὑποστῆς θάνατον βρασνιστικώτερον καὶ σκληρότερον ἢ δὲ μετὰ προσοχῆς, καὶ λιποθύμησε συλλογιζόμενος τί μέλλεις νὰ πάθῃς. (Πρὸς τὸν Κοριολλανόν). Εἴθε οἱ ἐνδοξοὶ Θεοὶ νὰ βουλεύωνται ἀνά πᾶσαν στιγμὴν ὑπὲρ τῆς πρωτοπικῆς εὐδαιμονίας σου, καὶ νὰ σὲ ἀγκυλώσιν ὄχι ὀλιγώτερον τοῦ γηραίου σου πατρὸς Μενήνιου! ὦ υἱέ μου, υἱέ μου! ἔτοιμάζεις πῶς καθ' ἡμῶν. Ἴδου ὕδωρ πρὸς κατόσθισιν αὐτοῦ. Μόλις καὶ μετὰ βία· ἀπερξάσιστε νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ βεβηλωθεὶς ὅτι μόνος ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ σὲ συγκινήσω, ἐξωθήθητι οὕτως· εἰπεῖν ὑπὸ τῶν ἀναστεναγμῶν τοῦ πλήθους ἐξω τῶν πολλῶν τῆς πόλεως· ἔθεν σὲ καθικετεύω νὰ συγχωρήσης τὴν Ῥώμην καὶ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸν ἕλεόν σου συμπολίτας σου. Εἴθε νὰ καταπραΰνωσιν οἱ Θεοὶ τὴν ὀργήν σου, καὶ νὰ ῥίψωσι τὰ λείψανα αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀχρείου τούτου, ὅστις ἰστάμενος ὡς φραγμὸς ἐνώπιόν μου, δὲν μοι ἐπέτρεπε νὰ σὲ πλησιάσω.

ΚΟΡΙΘΑ. Ὅπίσω!

ΜΕΝΗΝ. Πῶς! Ὅπίσω!

ΚΟΡΙΘΑ. Οὔτε σύζυγον, οὔτε μητέρα, οὔτε τέκνον θέλω νὰ ἤξερῶ. Αἱ πράξεις μου ἐξήρτηνται ἀπὸ ἄλλων· καὶ μολονότι ἢ ἐκδικηστὴς εἶνε ὀλοσχερῶς ἐμῆ, ἢ συγχώρησις ὅμως ἀπόκειται εἰς τοὺς Οὐλοῦσκους. Προτιμότερον λήθη ἀγνώμων νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἀνάμνησιν τῆς προτέρας ἡμῶν φιλίας, περὶ νὰ ἀνκνεώσῃ αὐτὴν ἢ εὐπλῆγχνία· ἔθεν ἀπελθε. Τὰ ἔτα μου ἀνθίστανται πλειότερον εἰς τὰς ἰκεσίας σου, ἢ αἱ πύλαι τῆς Ῥώμης εἰς τὴν ἰσχόν μου. Καὶ ὅμως λάβε τὴν παροῦσαν, ἐπειδὴ σὲ ἠγάπησα (τῷ ἐγχειρίζει ἐπιστολήν). Χάριν σοῦ ἔγραψα αὐτήν, καὶ ἠθέλον σοὶ τὴν ἀποσταίλει. Οὐδὲ λέξιν σοὶ ἐπιτρέπω ἐπὶ πλέου Μενήνιου. Ὁ ἀνὴρ οὗτος Ἄμφιδις ἦτον ὁ φίλτατός μοι ἐν Ῥώμῃ· καὶ ὅμως βλέπεις.

ΑΜΦΙΔ. Δεικνύεις πάντοτε τὸν αὐτὸν σταθερὸν χαρακτῆρα (Ἐξέρχεται ὁ Κοριολλανός μετὰ τοῦ Ἀμφιδίου).

Α' ΦΡΟΥΡ. Δοιπόν, κύριε, Μενήνιος ἀνομάζεται;

Β' ΦΡΟΥΡ. Χάνει, κανείς τὸ νοῦ μου μὲ τὴν ἐπιρροή ποῦ ἔχει αὐτὸ τὸ ἔνομα· ξεύρεις τὸ δρόμο νὰ γυρίτῃς πίσω.

Α' ΦΡΟΥΡ. Ἦκουτες πόσον μὲ ἐμάλωταν γικτί δὲν ἄφητα νὰ περάσῃ ἡ μεγαλειότης σου;

Β' ΦΡΟΥΡ. Τί ἀφορμὴ λοιπὸν νομίζεις ὅτι ἔχω γὰ νὰ λιποθυμήσω;

ΜΕΝΗΝ. Δὲν μὲ μέλλει πλέον οὔτε διὰ τὸν κόσμον, οὔτε διὰ τὸν στρατηγὸν σας. Ὅσα δὲ δι' ἀνθρώπους καθὼς σεῖς, οὔτε συλλογίζομαι ὅτι ὑπάρχετε, τόσον ἀσήμεντοι εἶσθε. Ὅσοις ἔχει τὸ θάρρος ν' ἀποθάνῃ ἀφ' ἑαυτοῦ, δὲν φοβεῖται θάνατον παρ' ἄλλου· ἄς πράξῃ ὁ στρατηγός σας ὅ,τι δηνυθῆ χειρότερον. Ὡς πρὸς σᾶς, μείνατε ἐπὶ πολὺ! ὅποιοι εἶσθε, καὶ ἄς συναυξάνῃ μετὰ τῆς ἡλικίας ἡ ἀθλιότης σας! Λέγω καὶ ἐγὼ εἰς σᾶς, ὅ,τι ἄλλοι εἶπον εἰς ἐμέ, ἀπίσω! (Ἐξέρχεται).

Α' ΦΡΟΥΡ. Γενναῖος ἄνθρωπος.

Β' ΦΡΟΥΡ. Γενναῖος εἶνε ὁ στρατηγός μας· εἶνε βράχος, εἶνε δρῦς, ποῦ δὲ σαλεύει κανένας ἄνεμος. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ἡ Σκηνὴ τοῦ Κοριολανοῦ.

Εἰσέρχεται ὁ Κοριολάνος μετὰ τοῦ Ἀμφιδίου καὶ τινῶν ἄλλων.

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Αὔριον θὰ περπατάξωμεν τὸν στρατὸν ἡμῶν ἐνώπιον τῶν τειχῶν τῆς Ρώμης. Σὺ ὁ συστρατηγός μου ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ, ὀφείλεις ν' ἀναφέρῃς εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν Οὐλολούσκων πόσον ἐντίμως προσνήχθην ἐν τῷ ἀγῶνι.

ΑΜΦΙΔ. Μόνον τὰ συμφέροντα αὐτῶν ἔλαβες ὑπ' ὄψει· ἐκώφευτας εἰς τὰς γενικὰς ἰκασίας τῶν Ρωμαίων, οὐδέποτε ἐδέχθης ἰδιαιτέρως ἀκροάσεις, ὅχι, οὔτε τοὺς πεποιθότες ἐπὶ σέ φίλους σου.

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Ὁ τελευταῖος αὐτός πρεσβύτερος, ἐν μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀπέπεμψα εἰς Ρώμην, μὲ ἠγάπα πλειότερον πατρός· καί, μὲ ἐθεοποίησε. Ἡ τελευταία τῶν Ρωμαίων καταφυγή, ἦτο ἡ πρὸς ἐμέ ἀποστολὴ αὐτοῦ· χάριν τῆς πρὸς αὐτὸν παλαιᾶς φιλίας μου, καίπερ σκυθρωπῶς δεχθεὶς αὐτόν, πράτεινα καὶ πάλιν τοὺς πρώτους ὅρους, τοὺς ὁποίους καὶ πρότερον ἠρνήθησαν, καὶ τῶρα δὲν δύνανται νὰ δεχθῶσι· διὰ νὰ περιποιηθῶ αὐτόν, πολλὰ προσδοκῶντα παρ' ἐμοῦ, ἐφάνην ἐνδοτικὸς πως· εἰς τὸ ἐξῆς· θὰ κωφεύσω εἰς πᾶσαν ἄλλην πρεσβεῖαν τοῦ κράτους ἢ τῶν ἰδιαιτέρων φίλων μου. (Ἀκούονται κραυγαὶ ὀπισθεν τῆς σκηνῆς). Τί σημαίνουσιν αὗτοι κραυγαὶ αὗται; Ἐὰν παραστυθῶ γὰρ παραβῶ τὸν ὄρκον μου ἐν τῷ ὁμνύειν

! For you be that you are long.

αυτόν; "Οχι δὲν θὰ τὸν παραβῶ. (Ἐσιέρχονται πενηθοροῦσαι ἡ ΒΕΡΓΙΑΙΑ καὶ ΒΟΛΟΥΜΝΙΑ, κρατοῦσα ἐκ τῆς χειρὸς τὸν μικρὸν ΜΑΡΚΙΟΝ, ἡ ΒΑΛΕΡΙΑ μετὰ τῶν ἀκολουθῶν). Ἡ σύζυγός μου προπᾶρεύεται, καὶ μετ' αὐτὴν ἔρχεται ὁ σεβαστὸς ἐκεῖνος τύπος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔλαβε μορφήν τὸ σαρκίον τοῦτο, διὰ τῆς χειρὸς ἄγουσθ τὸν ἔγγονον αὐτῆς. Ἀλλὰ μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ πάσα στοργή! Ἄς δικασαθῶσιν οἱ δεσμοὶ καὶ τὰ δικαιώματα τῆς φύτεως! καὶ μόνη ἀρετὴ ἔστω τὸ ἀκαμπτον. Πρὸς τί οἱ ὑποκλινεῖς οὗτοι χειρετισμοὶ καὶ τὰ περιττέρεια ἐκεῖνα βλέμματα τὰ ὁποῖα καὶ θεοὺς δύνανται νὰ κάμωσιν ἐπιόρκους; Ἀλλ' ὅμως τήκομαι, δὲν ἐπλάσθην ἀπὸ γῆν σκληρότερην ἐκεῖνης ἐξ ἧς ἐπλάσθησαν οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ μήτηρ μου κόπτει, ὡς ἐὰν ὁ "Ολυμπος ὤφειλε νὰ κλίνη ἱκευτικῶς ἐνώπιον λοφίσκου· εἶνε δὲ τόσον ἱκετευτικὸν τὸ βλέμμα τοῦ μικροῦ μου τέκνου, ὥστε ἡ Μεγάλη φύτις ἀναφωναῖ «Μὴ ἀρνήθητι». Ἄς ἀνασκάψωσιν τὴν Ρώμην οἱ Οὐλοῦσκοι καὶ ἄς ἀροτριώσωσι τὴν Ἰταλίαν. Δὲν θὰ καταστήτω ποτέ εἰς τοιαύτην¹ εὐήθειαν, ὥστε νὰ παραπλανηθῶ ὑπὸ ἐμφύτου ὄρυγης, ἀλλὰ θὰ μείνω ὡς ἄνθρωπος δημιουργήσας αὐτὸν ἑαυτὸν, καὶ μὴ γνωρίζων γεννήτορα.

ΒΙΡΓΙΑ. Σύζυγέ μου!

ΚΟΡΙΘΑ. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου δὲν βλέπουντι τώρα ὡς ἄλλοτε ἐν Ρώμῃ.

ΒΙΡΓΙΑ. Ἡ λύπη ἡ ὁποία μᾶς παρουσιάζει ἐνώπιόν σου ἠλλοιωμέναι, σὲ κάμνει νὰ νομίζῃς οὕτω.

ΚΟΡΙΘΑ. Ὡς ἀδέξιός ὑποκριτής, ἐλησμόνησα ὁποῖον πρόσωπον ὑποκρίνομαι, καὶ εἶμαι τόσοσ τεταραγμένος, ὥστε ν' ἀποτύχω οἰκτρῶς. Σάρξ τῆς σαρκός μου, (best of my flesh) τυγχώρησον τὸ τυραννικὸν φρόνημά μου, ἀλλὰ μὴ εἴτης διὰ τοῦτο νὰ συγχωρήσω τοὺς Ρωμαίους. Ὡ, φίλημα μακρὸν ὅσον ἡ ἐξορία μου, γλυκὺ ὅσον ἡ ἐχθικησίς μου! Μὴ τὴν ζηλότυπον ἤραν, εἶνε τὸ φίλημα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔλαβον παρὰ σοῦ φιλότατη μου, τὰ πιστά μου χεῖλη ἐφύλαξαν αὐτὸ παρθενικὸν ἔκτοτε. Ὡ θεοί! φλυαρῶ καὶ δὲν χαιροῦμαι τὴν εὐγενεστάτην τῶν μητέρων. Κάμφθητι γόνου μου, καὶ ἐναποτύπωσον εἰς τὸ ἔδαφος τὴν συνείδητιν τοῦ καθήκοντος βεθύτερον παρὰ τοὺς κοινούς τῶν υἱῶν.

ΒΟΛΟΥΜ. Ἐγέρθητι εὐλογημέναι μου υἱέ! ἐνῶ ἐγὼ γονυπετοῦσα ἐπὶ τῶν σκληρῶν λίθων, θά σοι δείξω, διὰ τῆς πρωτοφανοῦς ταύτης ἐκδηλώσεως σεβασμοῦ, ὅτι ἐσφαλμένως ὤρισθη μέχρι τοῦδε ἡ μεταξὺ υἱοῦ καὶ γονέων σχέσις.

ΚΟΡΙΑ. Τί βλέπω! Σὺ νὰ γονατίτης ἐνώπιόν μου, ἐνώπιον υἱοῦ τιμωρηθέντος ὑπὸ σοῦ; Ἄ, τότε ἄς ἀνατιναχθῶσιν εἰς τοὺς ἀστέραις οἱ χάλικες τῆς ἀγόνου περκελίας, ἄς ἀκοντίσωσιν μαινόμενοι ἄνεμοι τὰς ὑπε-

¹ I'll never be such a gosling, to obey instinct. Δὲν θὰ εἶμαι τόσοσ ἀνόητος ὥστε νὰ ὑπακούσω εἰς φυσικὸν τι αἰσθημα.

ρηφάνους κέδρους κατὰ τοῦ φλογεροῦ ἡλίου ἐρρέτω τὸ ἀδύνατον,¹ καὶ ἔργον εὐχερέστατον θεῖ γίνη τὸ ἀκατόρθωτον.

ΒΟΛΟΥΜ. Εἶσαι ὁ πολεμιστὴς μου. Συνετέλετα καὶ ἐγὼ εἰς τὴν ἀνάπτουξίν σου. Γνωρίζεις τὴν δέσποιναν ταύτην;

ΚΟΡΙΟΛ. Εἶνε ἡ εὐγενὴς ἀδελφὴ τοῦ Ποπλικόλα, τὸ ἀγλάισμα τῆς Ρώμης, ἀγνή ὡς ὁ ἐκ καθροτάτης χιόνος κρύσταλλος, ὁ πηγνύμενος ἐπὶ τῶν γαίσεων τοῦ νεοῦ τῆς Ἀρτέμιδος· φιλότατη Βαλερία!

ΒΟΛΟΥΜ. Ἴδου ἐν σμικρῇ τὸ ἀπεικάνισμά σου τὸ ὁποῖον, τοῦ χρόνου προϊόντος, δύναται νὰ σοὶ ἑμοιάσῃ καθ' ἄλοκληρίαν.

ΚΟΡΙΟΛ. Εἶθε ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, τῇ συνεπινεύσει τοῦ ὑπερτάτου Διός, νὰ σοὶ ἐμπνέῃ γενναῖα φρονήματα, ἵνα μὴ σοῦ κατισχύτῃ ποτὲ ἡ αἰσχύνη, καὶ νὰ ἴσταται ἀκλόνητος εἰς τοὺς πολέμους, ὡς ὑπερύψηλος φάρος, ἀνθιστάμενος εἰς τὰς καίλαπας, καὶ σώζων πάντας τοὺς πρὸς σὲ ἀτινίζοντας.

ΒΟΛΟΥΜ. Γονάτισε παιδί μου.

ΚΟΡΙΟΛ. Νὰ τὸ χαριτωμένον μου παιδί!

ΒΟΛΟΥΜ. Καὶ αὐτὴ ἀκόμη, καὶ ἡ σύζυγός σου, καὶ ἡ δέσποινα αὕτη καὶ ἐγὼ αὐτὴ, ἐργόμεθα ὅπως σὲ καθικετεύωμεν.

ΚΟΡΙΟΛ. Σὺς παρκαλῶ, σιωπήσατε· ἄλλως, προτοῦ νὰ εἴπητέ τι, λάβατε ὑπ' ὄψει τοῦτο. «Μὴ ἐκλάβητε ποτὲ ὡς ἄρνησιν, ἀν ἄρνηθῶ τί τὸ ὁποῖον ὠρκίσθην νὰ μὴ παρκαωρήσω. Μὴ μὲ παρκακινήτητε νὰ διαλύσω τὸν στρατόν, ἢ νὰ συνθηκολογήσω πάλιν μὲ τοὺς χειρώνικτας τῆς Ρώμης. Μὴ εἴπητε ὅτι φαίνομαι πράττων παρὰ φύσιν, μὴ προσπαθήσητε νὰ καταπρῶνῃτε τὴν ὀργὴν μου διὰ τῶν ψυχρῶν ἐπιχειρημάτων σας».

ΒΟΛΟΥΜ. ὦ, παῦται, παῦται! Εἶπες ὅτι δὲν θὰ μὰς παρκαωρήσης τίποτε, διότι οὐδὲν ἄλλο ἔχομεν νὰ ζητήσωμεν παρὰ σοῦ, εἰμὴ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀρνεῖται ἤδη· καὶ ὁμως ἡμεῖς θὰ προσῶμεν εἰς τὴν αἴτησίν μας, ἵνα ἐν ἐν ἢ περιπτῶσει ἀρνηθῆς, καταπέσῃ ἡ μομφὴ ἐπὶ τῆς σκληρότητός σου. Ὅθεν ἀκουσαν.

ΚΟΡΙΟΛ. Ἄκουσον ἡμῖν καὶ σεῖς οἱ Ὀλοοῦσαι, διότι, οὐδὲν εἰς τῶν ἀποβλεπόντων τὴν Ρώμην θέλω ν' ἀκούσω κατ' ἰδίαν. Ποία εἶνε ἡ αἴτησίς σας;

ΒΟΛΟΥΜ. Καὶ σιωπηλὰ καὶ ἄφωνοι ἀν ἐμένομεν, ἡ περιβολὴ ἡμῶν καὶ ἡ ἐν γένει πωματικὴ μας κατὰ τταίς θὰ ἐδείκνυον ποίαν ζωὴν ἐζήταμεν ἀφ' ὅτου ἐξωρίσθης. Συλλογίσου πόσον δυστυχέστεραι πάσης ἐν τῷ κόσμῳ γυναικός, παριστάμεθα ἐδῶ, ἀφοῦ ἡ ὄψις σου ἦτις ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς ἡμῶν δακρυῶν χαρῆς, καὶ νὰ κάμῃ τὰς καρδίαις ἡμῶν νὰ σκιρτήσωσιν ἐξ ἀγαλλιόσεως, μὰς ἀναγκάζει νὰ κλαίωμεν καὶ νὰ φρικιῶμεν ἐκ

¹ Murdering impossibility. Μετὰ τὴν ἀνατροπὴν ταύτην τῆς φυσικῆς πορείας τοῦ κόσμου οὐδὲν ἀδύνατον ἢ μὴ φυσικόν. (A. Wright).

φρόνου καὶ λύπης, διότι μήτηρ, σύζυγος, τέκνον, βλέπουσιν υἱόν, σύζυγον πατέρα, σπαράττοντα τὰ σπλάγγνα τῆς πατρίδος του. Εἰς ἡμᾶς δὲ τὰς ἀτυχεῖς εἶνε δλεθριωτάτη ἢ ἔχθρα σου· μᾶς ἀπαγορεύεις καὶ τὴν πρὸς τὸν θεὸν δέησιν, τὴν παρηγορίαν ταύτην ἧς πάντες ἐκτὸς ἡμῶν ἀπολαύουσι· διότι, φεῦ, πῶς δυνάμεθα, πῶς δυνάμεθα νὰ δεηθῶμεν καὶ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἡμῶν, ὅπως ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ καθήκοντος, καὶ ὑπὲρ τῆς νίκης σου, ὅπως ἐπίσης ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ καθήκοντος; Ἀλλοίμονον, ἢ πρέπει ν' ἀπολέσωμεν τὴν πατρίδα τὴν οὐλτάτην ἡμῶν τροφόν, ἢ σέ, τὴν παραμυθίαν ἡμῶν ἐν τῇ πατρίδι. Καὶ κατὰ τὰς εὐχὰς ἡμῶν ἀποβῆ ἢ νίκη, ἢ συμφορὰ μᾶς εἶνε πάντοτε βεβίαια· διότι, ἢ πρέπει ὡς ἀλλοεθνῆς ἀρνητήθησκος νὰ συρθῆς σιδηροδέσμιος, ἀναμέστον τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως μᾶς, ἢ νὰ βυθίσῃς ἐν θριάμβῳ ἐπὶ τῶν ἐριπειῶν τῆς πατρίδος σου, καὶ νὰ φέρῃς τῆς νίκης τὸν στεφάνον ὡς ἀμειβὴν τοῦ ὑπὸ σοῦ γενναίως χυθέντος αἵματος τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων σου. Ὡς πρὸς ἐμέ, υἱέ, δὲν θὰ περιμείνω τὴν τύχην μέχρι τῆς λήξεως τοῦ πολέμου· ἐὰν δὲν δυνηθῶ νὰ σέ πείσω νὰ φανῆς γενναϊόφρων πρὸς ἀμφοτέρω τὰ μέρη μᾶλλον, ἢ νὰ ἐπιδιώξῃς τὸν ὀλεθρον τοῦ ἐτέρου, μάθιε ὅτι πρὶν ἢ ἐφαρμῆτης κατὰ τῆς πατρίδος σου, θὰ πατήτης — ἔσο βεβίαιος περὶ τούτου — θὰ πατήτης λέγω ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἐκείνης ἣτις σέ ἔφεραν εἰς τὴν κόσμον.

ΒΙΡΓΙΑ. Καὶ ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου, ἣτις σοὶ ἔδωκε τὸ τέκνον ταῦτα ἵνα συνεχίσῃ τὸ ὄνομά σου εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

ΝΕΟΣ ΜΑΡΚ. Ἐπάω μου δὲν θὰ πατήτης· ἐγὼ θὰ φύγω ὅτω νὰ μεγαλώσω, καὶ τότε θὰ πολεμήσω καὶ ἐγώ.

ΚΟΡΙΘ. Ὁ μὴ θέλων νὰ συγκινήτῃ ὡς γυνή, ὀρεῖται ν' ἀποφεύγῃ τὴν ὄψιν γυναικὸς ἢ τέκνου. Περὰ πολὺ ἔμεινα (ἐγαίραται).

ΒΟΛΟΥΜ. Ὅχι Μὴ μᾶς ἀρήσῃς οὕτω. Ἄν ἡ ἱεσίαι ἡμῶν ἀπέδωκεν εἰς τὸ νὰ σώσῃς τοὺς Ρωμαίους διὰ τοῦ ὀλέθρου τῶν Οὐολούσκων τοὺς ὀποίους ὑπηρετεῖς, ἠδύνασο τότε νὰ κατὰδικήτης ἡμᾶς ὡς προσπαθοῦσας ν' κηλιδώσωμεν τὴν τιμὴν σου· ὄχι· σέ ἱετίζομεν νὰ συνδικλλάξῃς ἀμφοτέρους, οὕτως ὥστε, οἱ μὲν Οὐολούσται νὰ δύνωνται νὰ λέγωσι «ἐδείξωμεν ἐπιείκειαν» οἱ δὲ Ρωμαῖοι ν' ἀποκρίνωνται· «ἐτύχομεν αὐτῆς»· ἐκτέρωθεν δὲ ὑπὲρ σοῦ ζητωκραυγάζοντες ν' ἀναφωνῶσι· «εὐλογημένος εἶη ὁ συνολογήσας τὴν εἰρήνην ταύτην!» Γνωρίζεις, ὦ ἐνδοξέ μου υἱέ, ὅτι εἶνε ἀδελγὸς ἢ τύχη τοῦ πολέμου, βέβαιον ὁμῶς εἶνε τοῦτο ὅτι, ἐν σὺ πορθήσης τὴν Ρώμην, τὸ ὄφελος τὸ ὀποῖον θὰ δρέψῃς ἐκ τῆς νίκης ταύτης, θὰ εἶνε ὄνομα, τὸ ὀποῖον ἄμα προφερόμενον, θὰ συνεπάγηται τὰς ἀρὰς τοῦ κόσμου, ὅ· ἀναγρᾶψῃ δὲ ποτὲ ἢ ἱστορία· ὁ ἀνὴρ ἦτο γενναῖος, ἀλλ' ἢ τελευταῖα αὐτοῦ πρᾶξις ἀπῆλειψε τὴν εὐγένειάν του, ἠρήμωσε τὴν πατρίδα του, τὸ δὲ ὄνομά του ἔσται βδελυκτὸν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Ὡμύλησόν μοι, υἱέ μου. Ἡ φιλοτιμία σου ὑπῆρξε πάντοτε εὐγενής·

ἤθελες νὰ μιμηθῆς τὰς ιδιότητες τῶν θεῶν, νὰ διασχίζης μὲν τὸ στε-
ρέωμα διὰ βροτῶν, νὰ πλήττης δὲ μὲ τὰ κεραύνια βέλη σου μόνον ὄρνε.

Διατί δὲν ὀμιλεῖς; Νομίζεις ὅτι εἶνε ἄξιον γενναίου ἀνδρός νὰ ρινη-
σικακῆ διηνεκῶς; Ἄμείλητον σὺ κόρη μου ἀδικοφορεῖ πρὸς τὰ δά-
κρυά σου ἰομίλητον παιδί μου, ἔπως ἡ παιδική σου ἀφέλεια συγκινήσῃ
αὐτὸν πλειότερον τῶν ἐπιχειρημάτων ἡμῶν. Οὐδεὶς ἀνὴρ ἐν τῷ κόσμῳ
ἔφειλει πλειότερα τούτου εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔμωσ με ἀφίνει νὰ
φλυκρῶ ὡς περιφρονουμένην κατάδικον.¹ Οὐδέποτε ἐν τῷ βίῳ σου ἐδεί-
χθης φιλόφρων πρὸς τὴν ἀγκυπητὴν σου μητέρα, ἐνῶ ἐκαίνη, πτωχὴ ὄρνις,
οὐδαμῶς περὶ ἄλλων νεοσσῶν μεριμνῶσα· σὲ ὠδήγει κλώσσουσα εἰς τὸν
πόλεμον, καὶ σὲ ἐπανῆγεν εἰς τὴν πατρίδα ἀτραπὴ καὶ δαρνοστεφῆ. Εἰπέ
ὅτι εἶνε ἄδικος ἡ αἰτησίς μου, καὶ ἐκδίωξόν με· ἀλλ' ἐάν δὲν εἶνε, τότε
δὲν εἶται γενναίφρων. Ἢ τιμωρηθῆς δὲ ὑπὸ τῶν θεῶν, ὡς ἀρνηθεὶς τὴν
εἰς τὴν μητέρα ὀφειλόμενον σεβασμόν. (Ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον). Γονατί-
σατε γυναικες· ἔστω πρὸς ἐντροπήν του ἡ γουυκλισία ἡμῶν. Ἢ προσω-
υμῖα «Κοριοχῶς» ἐμπνέει αὐτῷ πλειότεραν ὑπερφάνειαν ἢ οἶκτον ἢ
ἰστοσιανῆμῶν. Γονατίσατε, ἕς δαθῆ τέλος· αὕτη εἶνε ἡ ἐσχάτη ἡμῶν
ἀπόπειρα, μεθ' ἣν θὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν Ρώμην, ἵνα συναυθάνωμεν
μετὰ τῶν ἡμετέρων. Ἀλλὰ, στρέψον τὰ βλέμματα πρὸς ἡμᾶς. Τὸ παι-
δίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τί ἐπιθυμεῖ, ἀλλὰ γουυπέτετ
καὶ ἀνυφοῖ τὰς χεῖρας, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μᾶς μιμηθῆ, συνηγορεῖ
ὑπὲρ τῆς αἰτήσεώς μας μετὰ δυνάμεως ἰκανῆς νὰ καταβάλῃ τὴν ἰσχυ-
ρογνωμοσύνην σου. (Βγείσεται). Ὑπάγωμεν, ὁ ἀνθρωπος οὗτος ἐγεννήθη ἐκ
μητρὸς Οὐλοούσικης, ἡ σύζυγός του εἶνε εἰς τὰ Κορίοια, καὶ τὸ παιδίον
τοῦτο τῷ ὀμοιᾶται κατὰ τύχην. Λοιπὸν ἀπόπεμψον ἡμᾶς. Θὰ σιωπήσω
ἕως ἔσθου ἰδῶ τὴν πόλιν ἡμῶν εἰς τὰς φλόγας, καὶ τότε καὶ θὰ εἴπω
ἀκόμη.²

ΚΟΡΙΟΙΑ. Ὡ μῆτερ, μῆτερ! Τί ἐπραξας; Ἰδέ, οἱ οὐρανοὶ ἀνοίγονται,
οἱ θεοὶ προσβλέπουσιν ἐφ' ἡμᾶς ἀνωθεν, καὶ καταγελῶσι τὴν μὴ φυσικὴν

1 Yet here he bids me prattle like one in the stocks. Μὲ ἀφίνει νὰ φλυκρῶ ὡς ἀλίτην,
ἢ οὐδεὶς λαμβάνει ὅτι ὄφει τὰ παράπονα. (Υἱοῖσι).

2 Ἰπῆς μὲν, ὦ πατὴρ, καὶ οὐτὴ μὴ λέγωμεν, ἐσθῆτι καὶ μορφεῖ τῶν ἀθλίων σωμάτων τεκ-
μαιρόμενοι, οἶκον οἰκουρίαν ἡμῖν ἢ σὴ φυγὴν περιποιήσατο. Λόγιασι δὲ νῦν, ὡς ἀτυχέστα-
ται πασῶν ἀφίγηθα γυναικῶν, αἷς τὸ ἥλιστον θέαμα φουερῶτατον ἢ τύχη πεποίηκεν, ἐμὸν
μὲν οἶόν, ταύτη δὲ ἀνδρα τοῦς τῆς πατρίδος τέχεται ἰδεῖν ἀντικαθήμενον. Ὁ ὧ' ἔστι τῆς ἀλ-
λης ἐτυχίας πάσης καὶ κακοπραχίας παραθύδιον, εὐχεσθαι θεοῖς, ἡμῖν ἀπορῶτατον χέγονεν.
Ὁ ὧ' γὰρ οἶόν τε καὶ τῆ πατρίδι νίκην ἄμα καὶ σοὶ σωτηρίαν αἰτεσθαι παρὰ τῶν θεῶν, ἀλλ'
ἔ τις ἂν ἡμῖν καταρχάσαντο τῶν ἐχθρῶν, ταῦτα ταῖς ἡμετέραις ἐνεστιν εὐχαῖς. Ἀνάγκη γὰρ
ἔ τῆς πατρίδος ἢ σου σεβέσθαι γυναικὶ σὴ καὶ τέκνοισ. Ἐγὼ δ' οὐ περιμένω ταύτην μοι
δικαιῆσαι τὴν τύχην ζώσῃ τὸν πόλεμον, ἀλλ' εἰ μὴ σὲ πείσασαι φίλιαν καὶ ὀμόνοισαν, ἀντι-
διαφορᾶς καὶ κακῶν θέμενον ἀμοιτέρων εὐεργέτην γένεσθαι μᾶλλον ἢ λωμῶνα τῶν ἐτέρων,
οἷτω δεικνῶσι καὶ παρασκευάζε σικυτόν, ὡς τῆ πατρίδι μὴ προσμίξαι. Δυνάμειος ἦριν ἢ νε-
κρῶν ὑπερδῆλαι τὴν τεκοῦσαν. (Ἠλ. Γ. Μορ. σελ. 452).

παύτην σκηνήν. Ὡ μῆτερ, μῆτερ! ὦ! ἤρξασο νίκην εὐτυχῆ μὲν τῆ Ῥώμῃ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν υἱὸν σου, — πίστευταν — ὦ, πίστευσον, ἢ νίκη αὕτη θ' ἀποβῆ κινδυνωδεστάτη ἐὰν μὴ καὶ θανάτιμος. Ἄλλ' ἄς συμβῆ ὅ, τι συμβῆ. Ἀμφίδιε, ἀδυνατῶν νὰ ἐξακολουθήσω ἐντίμως τὸν πόλεμον, θὰ συνομολογήσω εἰρήνην ὠφέλιμον. Εἰπέ, φίλτατε Ἀμφίδιε, σὺ ἀντ' ἐμοῦ, θὰ ἤκουες τὴν μητέρα σου ὀλιγώτερον; ἢ μήπως θὰ ἐνέδειδες ὀλιγώτερον;

ΑΜΦΙΔ. Καὶ ἐγὼ συνεκινήθην.

ΚΟΡΙΟΛ. Καὶ μεθ' ὄραου τολμῶ νὰ βεβαιώσω τοῦτο δὲν εἶνε δὲ τοῦτο μικρὸν πρᾶγμα τὸ νὰ ρεύσωσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου δάκρυα οἴκτου. Ἄλλὰ, πρότεινόν μοι, ὦ φίλε, ἐποίκην συνθήκην προκίρῃται· διότι, ἔσον τὸ κατ' ἐμέ, δὲν θὰ πορευθῶ εἰς Ῥώμην, ἀλλὰ θὰ ἐπιστρέψω μεθ' ὑμῶν. Ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ἐπικκλοῦμαι τὴν φιλοφροσύνην σας. Ὡ μῆτερ! ὦ σύζυγε!

ΑΜΦΙΔ. (ἰδίᾳ). Χαίρω διότι περιστῆς εἰς θέσιν τοιαύτην, ὥστε νὰ μὴ δύνασκι νὰ συμβῃ δάτης τὸν οἶκτον μετὰ τῆς τιμῆς. Ἐντεῦθεν κατορθοῦται ἢ τῆς προτέρως μου τύχης ἀνάκτησις. (Αἱ γυναῖκες ναύουσι τῷ Κοριολανῷ).

ΚΟΡΙΟΛ. Μὴ σπεύδατε (πρὸς τὴν Βολουμνίαν καὶ Βιργιλίαν). Θὰ σπείσωμεν ὄμοσθ, καὶ ἐπειτα θὰ φέρητε εἰς Ῥώμην μακρυρίας ἀσφκλεστέρως τῶν προφορικῶν λόγων, ἧται συνθήκην ἐπικεκυρωμένην πρὸ ἡμῶν. Ἐλθετε. Εἰσελθετε μεθ' ἡμῶν. Νὰς¹ πρέπει νὰ κτισθῆ πρὸς τιμὴν σας, δέσποινα. Ἄπαντα ἡμοῦ τῆς Ἰταλίας τὰ ξίφη καὶ οἱ συμμαχικοὶ αὐτῆς στρατοί, δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ τῶχωνι τοιαύτης εἰρήνης. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ῥώμῃ. Δημόσιος πλατεῖα.

(Ἐξέρχονται ὁ ΜΕΝΗΝΙΟΣ καὶ ὁ ΣΙΚΙΝΙΟΣ).

ΜΕΝΗΝ. Βλέπεις τὴν προσκυομένην ἐκαίνην τοῦ Καπιτωλίου, τὸν γωνιατὸν ἐκεῖνον λίθον;

ΣΙΚΙΝ. Αἶ, τί μὲ τοῦτο;

1 Ὁ δὲ Μάρκος ἀναδοῆσαι «Ὅτι εἴργασί με ὦ μῆτερ» ἐξανίστησιν αὐτὴν καὶ τὴν δεξιὰν πίεσαι σφόδρα. «Νενίκησας» εἶπεν, εὐτυχῆ μὲν τῇ πατρίδι νίκην, ἐμοὶ δ' ὀλέθριον, ἀπειμὶ γὰρ ὑπὸ σοῦ μόνης ἠττώμενος. Τοῦτο δεικνὼν καὶ βραχέα τῇ μητρὶ καὶ τῇ γυναίκε διαλεχθεὶς ἰδίᾳ, τὰς μὲν ἀπέπεμψεν εἰς Ῥώμην κάλιν αὐτὰς δεομένας, τῆς δὲ νυκτὸς παρελευθέρως ἀπήγαγεν Ὀλολούσκους, οὗ τὸν αὐτὸν τρόπον, οὗδ' ἡμῶς διακειμένους ἅπαντας.

Πλ. Γ. Μαρ. σελ. 454.

2 Κατὰ τὸν Πλούταρχον ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἠγάθη ναὸς πρὸς τιμὴν τῶν γυναικῶν. Ὁ Ναὸς τῆς Τύχης ἐκτίσθη τῷ 286 π. Χ. ἐπὶ τοῦ μέρους ἐνθα λέγεται ὅτι ὁ Κοριολανὸς συνήτησε τὴν μητέρα αὐτοῦ.

Τόμος Ζ'. 7. — Ἰούλιος 1885.

ΜΕΝΗΝ. Ἄν σοὶ εἴνε δυνατόν νὰ ἐκτοπίσῃς αὐτὸν διὰ τοῦ μικροῦ σου δακτύλου, τότε δυνατόν ἐστί καὶ ἡμεῖς νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι αἱ δέσποιναί τῆς Ῥώμης, καὶ ἰδίως ἡ μήτηρ τοῦ, θὰ κατισχύσωσιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ σοὶ λέγω ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς περὶ τούτου ἢ κεφαλικὴ ἡμῶν ποινὴ ἀπεφασίσθη ἤδη, καὶ δὲν υπολείπεται πλέον, εἰμὴ ἡ ὑπὸ τοῦ θηρίου ἐκτέλεσις.

ΣΙΚΙΝ. Εἴνε δυνατόν τόσῳ βραχὺς χρόνος νὰ μετεβῆ τὸ φρόνημα ἐνὸς ἀνθρώπου;

ΜΕΝΗΝ. Ὑπάρχει διαφορά μεταξὺ κάμπης καὶ χρυσαλλίδος καὶ ὁμοῦ ἢ χρυσαλλίς ἢ τὸ κάμπη. Ὁ Μάρκιος οὗτος ἀπὸ ἀνθρώπου μετεβλήθη εἰς δράκοντα· ἔχει πτέρυγας· εἴνε τι ἀνώτερον ἐρπετοῦ.

ΣΙΚΙΝ. Ἦγάπη περιπαθῶς τὴν μητέρα τοῦ.

ΜΕΝΗΝ. Καὶ ἐμὲ ἐπίσης· ἀλλὰ τῶρα ἐνθυμεῖται τὴν μητέρα τοῦ ὅσον ἵππος δικτατῆς τὴν ἰδικὴν του. Ἡ στρουφνότης τοῦ προσώπου τοῦ δυνάται καὶ ὠρίμους ἀταφύλας νὰ μετεβῆ εἰς θυφάκας. Ὅταν περιπατῆ, κινεῖται ὡς πολεμικὴ μηχανή, καὶ τὸ ἔδαφος σείεται ὑπὸ τῶ βήματά του· καὶ θώρακα δύναται νὰ διαπεράσῃ διὰ τοῦ βλέμματός του· ἢ φωνὴ τοῦ θυμιάζει πρὸς ἑρηνώδη ἤχον κώδωνος, ὃ δὲ γογγυσμός του ἡγεῖ ὡς κρότος τηλεβολοστοιχίας. Κάθεται τὸσον μεγαλόπρεπῶς, ὅσον ὁ ἀνδρὶς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὅτι διατάσσει ἐκτελεῖται πύραυτα. Οὐδὲν ἐλείπει ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ εἴνε Θεός, εἰμὴ μόνον ἡ αἰωνιότης καὶ ὁ οὐράνιος θρόνος.

ΣΙΚΙΝ. Πρώτης καὶ τὴν ἐπιείκειαν, ἂν περιγράφῃς αὐτὸν πιστῶς.

ΜΕΝΗΝ. Περιγράφω πιστῶς τὸν χαρακτηρὰ του. Πρόσεχε ἵνα ἴῃς ὁποίας ἐπιείκειας θὰ τύχῃ ἡ μήτηρ του. Ὅσω γάλα ἔχει τίγρις ἀρρην, τόσῃν ἐπιείκειαν ἔχει καὶ αὐτός· περὶ τούτου θὰ λάβῃ ἡ ἀτυχὴς ἡμῶν πόλις· ταῦτα δὲ πάντα θρῆνονται εἰς ὑμᾶς.

ΣΙΚΙΝ. Ἰλεοὶ ἔστωσαν ἡμῖν οἱ Θεοί!

ΜΕΝΗΝ. Ὅχι, ἐν τοιαύτῃ περιστάσει δὲν θὰ ἐλεήσωσιν ἡμᾶς οἱ Θεοί. Ὅταν ἐξωρίσαμεν τὸν Μάρκιον, δὲν ἀνεμνήθημεν τῶν Θεῶν, ὅθεν οὔτε οἱ Θεοὶ θὰ ἀναμνηθῶσιν ἡμῶν τῶρα ὅτε ὁ Μάρκιος ἔρχεται νὰ μᾶς στραγγάλισῃ. (Βισέρχεται ΑΓΓΕΛΟΣ).

ΑΓΓΕΛ. Ἄν θέλῃς νὰ σωθῇς, φύγε ταχέως εἰς τὴν οἰκίαν σου· ὁ λαὸς συνέλαβε τὸν ἑταῖρον σου καὶ σύρει αὐτὸν διὰ τῶν ὁδῶν· πάντες ὀρκίζονται ὅτι ἂν αἱ Ῥωμαῖαι δέσποιναί δὲν φέρουσιν εὐχρέστους ἀγγελίας, θὰ φονεύσωσιν αὐτὸν τυραννικώτατα. (Βισέρχεται δεύτερος ΑΓΓΕΛΟΣ).

ΣΙΚΙΝ. Τί νέα;

Β' ΑΓΓΕΛ. Εὐχρέστα, εὐχρέστα· αἱ δέσποιναί ὑπερίσχυσαν· οἱ Οὐλοῦσχοι ἀπεσύρθησαν, καὶ ὁ Μάρκιος ἀπῆλθεν. Οὐδέποτε εἶδεν ἡ Ῥώμη μᾶλλον εὐφρόσυνον ἡμέραν, ὄχι, οὐδέ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐξώσεως τοῦ Ταρκινίου.

ΣΙΚΙΝ. Φίλε, εἶσαι βέβαιος ὅτι εἴνε ἀληθῆ ταῦτα; βεβαιώτατος;

Β' ΑΓΓΕΛ. Τόσον βέβαιος, ὅσον γνωρίζω ὅτι ὁ ἥλιος εἶνε πῦρ. Ποῦ ἐκρύπτεσθε λοιπόν, ὥστε ν' ἀμφισβῆλλητε ἀκόμη περὶ τούτου; Οὐδέποτε ἐξωγκωμένον ῥεῦμα διήλθε γέφυραν μετὰ τρυφῆς ὁρμῆς, μεθ' ὅσης ὁ λαὸς διήλθε τὰς πύλας ἡμῶν. Αἶ, ἀκούσκατε (ἀκούονται σάλπιγγες, πλαγυλοὶ καὶ κρότοι τυμπάνων μεμιγμένοι μετὰ τῶν κραυγῶν τοῦ λαοῦ). Σάλπιγγες αὐλοὶ, βῆρυχοι, πλαγίκυλοι, τύμπανα, κύμβαλα, καὶ αἰζητωκραυγαὶ τῶν Ἰωμυζίων, κἀκονοῦσι τὸν ἥλιον νὰ σκιρτῇ. Ἀκούσατε! (Ἀκούονται ζητωκραυγαί).

ΜΕΝΗΝ. Εὐφρόσυνα ἀγγέλματα. Θὰ ὑπάγω εἰς συνάντησιν τῶν κυριῶν. Αὕτη ἡ Βολουμνία ἀείζει πόλιν ὀλόκληρον πλήρη ὑπᾶτων, γερούσιαστῶν καὶ πατρικίων, καὶ κόσμον ὅλον πλήρη δεικνύων ὁποῖαι εἴσθε σεις. Αἱ δεήσεις σας εἰσηκούσθησαν σήμερον. Οὐδὲ ἓνα λεπτόν θὰ ἐδίδον σήμερον διὰ δέκα χιλιάδας ἰδικὰς σας κεφαλὰς. Ἀκούσατε τὴν γενικὴν χαρὰν. (Ἀκούεται μουσικὴ καὶ ζητωκραυγαί).

ΣΙΚΙΝ. Ἐν πρώτοις, ἔσο εὐλογημένος ὑπὸ τῶν θεῶν διὰ τὴν ἀγγελίαν σου, εἴτε δὲ δέχθητι τὰς εὐχχοιστίας μου.

Β' ΑΓΓΕΛ. Πάντες ἔχομεν δικαίαν ἀφορμὴν νὰ εἴμεθα λίαν εὐγνώμονες.

ΣΙΚΙΝ. Ἡλησιάζουσιν εἰς τὴν πόλιν;

Β' ΑΓΓΕΛ. Εἶνε σχεδὸν ἐπὶ θύραις.

ΣΙΚΙΝ. Ὑπάγωμεν εἰς συνάντησιν τῶν, ἵνα ἐπιπροσθέσωμεν εἰς τὴν γενικὴν χαρὰν. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ε'

Ρώμη. Ἰσθμὸς παρὰ τὰς πύλας τῆς πόλεως.

(Ἐξέρχονται δύο γερούσιαται μετὰ τῆς ΒΟΛΟΥΜΝΙΑΣ, ΒΟΡΓΙΔΙΑΣ κτλ. διέρχονται δὲ τὴν σκηνὴν συνοδευόμεναι ὑπὸ τῶν Πατρικίων καὶ τοῦ λαοῦ).

Α' ΓΕΡΟΥΣ. Ἴδου ἡ προστάτις ἡμῶν, ἰδοὺ ἡ σώτειρα τῆς Ρώμης! Συγκαλέσατε τὸν λαὸν ἅπαντα, εὐχαριστήσατε τοῖς θεοῖς, καὶ ἀνάψατε πυρὰ θριαμβευτικὰ ὑποστρώσατε δι' ἀνθέων τὴν ὁδόν, καὶ ὑπερχοντίσατε διὰ τῶν ἐπευρηματῶν σας τὰς κραυγὰς δι' ὧν ἐξωρίσατε τὸν Μάρκιον ἀνακαλέσατε αὐτὸν ἐν τῇ εὐφροσύνῃ δεξιῶται τῆς μητρὸς του. Ἀναδοήσατε σκαλῶς ἦλθετε δέσποινα, καλῶς ἦλθετε. (Ἐξέρχονται).

ΠΑΝΤ. Καθῶς ἦλθετε, δέσποινα, καλῶς ἦλθετε! (Σάλπιγγες ἠχοῦσι, τύμπανα κροταῦσι).

1 Κατὰ τὴν ἀθηνῶν θεολογικὴν ὁ ἥλιος χορεύει τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ὁ Σίρ Θωμάς Βράουν, εἰς τὰς «Ἀθηνῶνας αὐτοῦ Πλάνας» λέγει: «Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ καταβάσωμεν τὴν ἀνάστασιν τοῦ σωτήρος ἐάν εἴπωμεν ὅτι ὁ ἥλιος δὲ χορεύει κατὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα».

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

Ἄντιον, Δημόσιος κλατεία.

(Εἰσέρχεται ὁ ΤΥΓΑΛΟΣ, ΑΜΦΙΔΙΟΣ μετὰ τῆς ἀκολουθίας του)

ΑΜΦΙΑ. Ὑπαγε καὶ εἰπέ εἰς τοὺς προκρίτους τῆς πόλεως ὅτι εἶμαι ἐδῶ· ἐγχείρισον αὐτοῖς τὸ ἔγγυκρον τοῦτο· καὶ ἀφοῦ τὸ ἀναγνώσωσιν, εἰπέ αὐτοῖς νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν ἀγορὰν ὅπου, ἐνώπιον αὐτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, θ' ἀποδείξω τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἐν αὐτῷ περιεχομένου. Ὁ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐγκυβλούμενος εἰσηλθὼν ἤδη εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως, καὶ κρατίζεται νὰ ἐμφανισθῆ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ἐλπίζων νὰ δικαιολογηθῆ διὰ λόγων· σπεῦσον. (Ἐξέρχονται πάντες οἱ τῆς ἀκολουθίας του. Εἰσέρχονται τρεῖς ἢ τέσσαρες συνωμῆται τῆς φαρίας τοῦ Ἀμφιδίου). Καλῶς ἦλθετε!

Α' ΣΥΝΩΜ. Πῶς ἔχει ὁ στρατηγός μας;

ΑΜΦΙΑ. Ἀκριβῶς, ὡς ἄνθρωπος δηλητηριασθεὶς ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν του, καὶ θανατωθεὶς ἐκ τῆς εὐσπλαγχνίας του.

Β' ΣΥΝΩΜ. Ἄν γενναιότατε στρατηγὲ ἐμμένῃς εἰς τὸ σγέδιον οὗτινος ἤθελες νὰ συμμετάτχωμεν, σὲ ἀπκλλάττομεν ἐκ τοῦ ἐπαπειλουντός σε κινδύνου.

ΑΜΦΙΑ. Δὲν ἤξεύρω τί νὰ εἰπῶ· πρέπει νὰ προσενεχθῶμεν κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ.

Γ' ΣΥΝΩΜ. Ὁ λαὸς θὰ μείνῃ ἀμείροπος ἐφ' ἕσπον ἐρίζετε, πίπτοντος ὅμως τοῦ ἐνός, ὃ ἐπιζήσας γίνεται κύριος τῶν πάντων.

ΑΜΦΙΑ. Τὸ γινώσκω, καὶ ἔχω εὐλογον ἀφορμὴν, ἵνα προσβάλλω αὐτόν. Ἐγὼ τὸν ἀνύψωσα, καὶ ἐξέθηκα τὴν τιμὴν μου βρασιθεὶς ἐπὶ τῆς εἰλικρινείας ἐκείνου ὅστις, ἀνυψωθείς οὕτω, ἐπότισε τὴν νέκν αὐτοῦ βλάττησιν διὰ τῆς δρόσου τῆς καλκεσίας, παραπλανήσας τοὺς φίλους μου, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπιτρέψας νὰ καμφθῆ καὶ αὐτὸς ὁ χερκατῆρ του, ὃ μὲχρι τοῦδε γνωστός διὰ τὸ τραχύ, ἀδάμαστον, καὶ ἀνεξάρτητον αὐτοῦ.

Α' ΣΥΝΩΜ. Ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη του ἐκείνη ὅταν ἐπακουσιάσθη διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου τὸ ὅποσον ἀπώλεσε ἐλλείψει ἐνδύσεως...

ΑΜΦΙΑ. Περὶ αὐτῆς ἤθελον νὰ ὁμιλήσω· ἐξοριθεὶς ἐνεκὰ τούτου ἦλθεν εἰς τὴν ἐστίαν μου καὶ προσήνεγκε τὴν τράχηλόν του εἰς τὸ ξέρος μου· ἐδαξιώθην αὐτόν, τὸν κατέττησα ὁμοίόν μου, ὑπεχώρησα εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς ἐπιθυμίας, τῷ ἐπέτρεψα μάλιστα νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀρίστους καὶ πολμηροτάτους ἀνδράς τοῦ στρατοῦ μου πρὸς εὐδῶσαι τῶν σχεδίων του· καὶ ἐγὼ αὐτὸς προσέτι· ὑπηρετήσα τοὺς σκοποὺς του, βοηθήσας αὐτόν νὰ

1 Ὁ Wright λέγει, ὅτι δύναται νὰ συμπληρωθῆ ἡ φράσις τῆ προσθήκῃ τῶν λέξεων «εἶνε τούτου ἰπόδαξις» is a proof of this.

δρέψῃ δόξαν, ἢ ἐπὶ τέλους ἰδιοποιήθῃ· καὶ ὑπερκεκνευμένην ἔτι ἀδικῶν αὐτως ἐμκετόν, οὕτως ὥστε ἐπὶ τέλους, ἐφαινόμην οὐχὶ ἴσως, ἀλλ' ὑποτέλῃς αὐτῷ, μὲ ἀντήμειβε δέ, ὡς οἶονεὶ μισθοφόρον δι' εὐμενοῦς μειδιάματος.

Α' ΣΥΝΩΜ. Τῷ ὄντι, οὕτω προσηνέχθη στρατηγέ· ὁ στρατὸς ἐξεπλάγη ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐπὶ τέλους ὅταν εἶχε κυριεύσει τὴν Ρώμην, καὶ προσεδοκῶμεν ὄχι ὀλιγώτερα λάφυρα ἀπὸ δόξαν. . . .

ΑΜΦΙΔ. Ἴσα, ἴσα ἕκαστ' αὐτοῦ θὰ ἐπιτεθῶ λυσταλέως κατ' αὐτοῦ. Δι' ὀλίγα γυναικεῖα δάκρυα, εὐτελῆ ὡς τὸ ψεῦδος, ἐπώλησε τὸ αἶμα καὶ τοῦ μόχθου τοῦ μεγάλου ἡμῶν ἀγῶνος· ὅθεν θ' ἀποθήκη, καὶ θ' ἀνεγερθῶ διὰ τῆς πτώσεώς του. Ἄλλὰ, ἀκούσατε! (Σαλπίσματα, τυμπανοκρουσίαι καὶ ζητωκραυγαὶ τοῦ λαοῦ).

Α' ΣΥΝΩΜ. Σὺ μὲν εἰσηλθες εἰς τὴν γενέθλιον πόλιν ὡς ἀγγελιαφόρος, ἀνευ τῆς ἐλαχίστης δεξιώσεως, αὐτὸς δὲ ἐπιστρέφων ἐπευφημεῖται πικταγῶδῶς ὑπὸ πάντων.

Β' ΣΥΝΩΜ. Καὶ οἱ ἀνεκτικοὶ βλάκες, ὧν τὰ τέκνα ἐρόνευσε, ζητῶντες τοὺς ἀθλίους αὐτῶν λάφυργας ἀνευρημαῖντες ὑπὲρ αὐτοῦ.

Γ' ΣΥΝΩΜ. Ὅθεν, ἐγκλίως, πρὶν ἢ ὁμιλήσῃ ἢ συγκινήσῃ τὸν λαὸν διὰ τῶν λόγων αὐτοῦ, ἄς αἰσθῆνθῃ τὴν αἰχμήν τοῦ ξίφους σου, τὸ ὅποιον καὶ ἡμεῖς θὰ βοηθήσωμεν· αὐτοῦ δὲ πεπόντος, καὶ σοῦ κατὰ βούλησιν διηγούμενου τὰ περὶ αὐτοῦ, πᾶσα τυχὸν ἀπολογία του, θάπτεται μετὰ τοῦ σώματός του.

ΑΜΦΙΔ. Σιωπὴ· ἔρχονται οἱ προσετώτες (εἰσέρχονται οἱ προσετώτες τῆς πόλεως).

ΠΑΝΤΕΣ Οἱ ΠΡΟΕΣΤ. Καλῶς ἐπενήλθες εἰς τὴν πατρίδα.

ΑΜΦΙΔ. Δὲν εἶμι ξένος τοικύτης δεξιώσεως· ἀλλ' ἀνέγνωτε μετὰ προσοχῆς, ὡς ἀξιότιμοι προσετώτες ὅ, τι ἔγραψα ὑμῖν;

ΠΡΟΕΣΤ. Ναί.

Α' ΠΡΟΕΣΤ. Καὶ ἐλυπήθημεν μακρόντες ταῦτα. Φρονῶ ὅτι τὰ προλαβόντα σφάλματα αὐτοῦ, ἦσαν ξένια ἐλαφρῆς ποινῆς, ἀλλὰ νὰ τελειώσῃ ἐκεῖ ὅπου ὄφειλε ν' ἀρχίσῃ, νὰ θυσιάσῃ τὰς ὀφελείας ἡμῶν, νὰ μᾶς ἐπιβαρύνῃ μὲ τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου, νὰ συνομολογήσῃ εἰρήνην ἐκεῖ ὅπου ἐπέκειτο περὶ ἀδοξίας, τοῦτο εἶνε ἀσύγγνωστον.

ΑΜΦΙΔ. Προσέρχεται θ' ἀκούσατέ αὐτόν. (Σημαιοφόρων προπροσευμένων καὶ τυμπάνων κρατούντων. Εἰσέρχεται ὁ ΚΟΡΙΟΛΑΝΟΣ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πλύθους.)

ΚΟΡΙΟΛ. Χαίρετε, ἄρχοντες! Ἐπανέρχομαι στρατιώτης σας, διαμείνας τόσον ἀνεπηρέεστος ὑπὸ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν γενέθλιον χώραν μου, ὅσαν καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐντεῦθεν, μένω δὲ πάντοτε εὐπειθῆς εἰς τὰς ὕψηλὰς ἐπιταγὰς σας. Μάθετε, ὅτι ἡ ἐκστρατεία μου ὑπῆρξεν εὐτυχής, καὶ ὅτι

1 Answering us with our own charge. Οὐδὲν ἄλλο κέρδος προσπορίζων ἡμῖν ἢ τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου.

δι' αἵματοφόρων ὁδῶν ᾠδήγηται τὸν στρατὸν σας μέχρι τῶν πυλῶν τῆς Ρώμης. Γὰρ λάφυρα καὶ ὅπλα καμίζομεν ἐνταῦθα, ὑπερβάνουσι κατὰ τὸ τρίτον τὰς δαπάνας τοῦ πολέμου. Συνωμολογήσαμεν εἰρήνην οὐχ ἕτιον ἐνδοξόν τοῖς Ἀντιάταις, ὅσον ἐπονείδιστον τοῖς Ρωμαίοις. Ἐγχειρίζομεν δ' ὑμῖν ἐνταῦθα, τὴν παρ' ἡμῶν συνωμολογηθεῖσαν εἰρήνην, ὑπογεγραμμένην παρὰ τῶν Ὑπάτων καὶ Πατρικίων, καὶ ἐσφραγισμένην τῇ σφραγίδι τῆς Γερουσίας.

ΑΜΦΙΑ. Μὴ ἀνέγνωτε αὐτήν, εὐγενεῖς προσετώτες, ἀλλ' εἶπατε τῷ προδότη, ὅτι κατεγράθη εἰς τὸν ὑπικτον βαθμὸν τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν.

ΚΟΡΙΟΛΑΝ. Πῶς! προδότην.

ΑΜΦΙΑ. Ναί, προδότα, Μάρκιος.

ΚΟΡΙΟΛΑ. Ὁ Μάρκιος!

ΑΜΦΙΑ. Ναί, ὁ Μάρκιος, ὁ Γάιος Μάρκιος· ἢ μήπως νομίζεις ὅτι θὰ ἀτιμῆσω διὰ τῆς κλοπῆς τρυφῆς, διὰ τοῦ ἐν Κοριόλοις ὑπὸ σοῦ κλαπέντος ἀνόμητος τοῦ Κοριολανοῦ; Ἡ Πρόκριτοι καὶ ἀρχηγοὶ τοῦ κράτους, ἐπιτόκως προέδωκε τὰ ὑμέτερα πράγματα καὶ διὰ τινος σταγῆνας ἀλμυροῦ ὕδατος κατέλιπε τὴν ὑμετέραν Ρώμην, καὶ τὴν ὑμετέραν πόλιν, εἰς τὴν πύζυγον καὶ μήτερα αὐτοῦ, ὀρχύων οὕτως ὡς νῆμα σαθρῆς μετὰξὺ καὶ ὄρκου καὶ ὑπαρχέωσιν, οὐδέποτε ἐπικκλούμενος πολεμικὸν συμβούλιον, ἀλλ' ἐπὶ τῇ θέῃ τῶν δακρύων τῆς τροφοῦ αὐτοῦ, ἐθυσίωσε μικροψύχως τὴν νίκην ὑμῶν, οὕτως ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ παῖδες ἡσυχίου ἐπὶ τούτῳ, οἱ δὲ γενναιοκαρδοὶ ἄνδρες παρετήρουν ἀλλήλους μετ' ἐκπλήξεως.

ΚΟΡΙΟΛΑ. Ἀκούεις, ὦ θεέ τοῦ πολέμου!

ΑΜΦΙΑ. Μὴ ἀνακέρης τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κλαυθμηρὸν παιδίον!

ΚΟΡΙΟΛΑ. Ἄ!

ΑΜΦΙΑ. Μηδὲ γοῦ ἐπὶ πλέον.

ΚΟΡΙΟΛΑ. Ὑπέματρε φεύστα· ἡ καρδία μου ἐξωγκώθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν χωροῦ αὐτὴν πλέον τὰ στέφυρα μου. Παιδίον! ὦ ἀνδράποδον! Συγγνώμην, ἄρχοντες, εἴθε ἢ πρώτη φορά καθ' ἣν ἠναγκάσθην νὰ ὑβρίσω. Ἡ ὑμέτερα κρίσις, τεθραστοὶ ἄρχοντες, πρέπει νὰ δικαίωσῃ τὸν σκύλον τοῦτον· αὐτὴ δὲ ἡ γνώσις αὐτοῦ—ὅστις φέροι εἰσέτι ἐπὶ τοῦ σώματος τὸν τύπον τῶν ῥαπισμάτων μου, καὶ θὰ φέρῃ μέχρι τοῦ τάφου τὰ σημεῖα—θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ ν' ἀποδείξῃ αὐτὸν ψευδόμενον.

Α' ΑΡΧ. Σιωπήσατε ἀμφότεροι, καὶ ἀκούσατέ μοι.

ΚΟΡΙΟΛΑ. Κατακερματίζατέ με Οὐλοῦσχοι. Ἄνδρες καὶ παιδία, βιάσατε εἰς τὸ αἷμά μου τὰ ξίφη σας. Ἐγὼ παιδίον! Ἀνκιδέστατε σκύλε! Ἄν' ἐγγραφῆς πιστῶς τὰ χρονικά σας, θὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτοῖς ὅτι, ὡς ἀετὸς

1 Διὰ νὰ διευκρίνη πλείοτερον τὴν ἑρμηνείαν τῶν συμπτωτικῶν αὐτοῦ, ὁ Ἀρπίδιος θεωρεῖ τὸ Ἄντιον ὡς ἄλλα Κορίολα.

ἐπιπέσω ἐπὶ περισσεύονα, διεσκέρπισα ἐν Κοριόλοις τοὺς Ουλοθύσκους σου. Τὸ ἐπραξα μόνος. Παιδίον!

ΑΜΦΙΑ. Πῶς ἀνέχεσθε, ὦ εὐγενεῖς ἄρχοντες ν' ἀκούητε τὸν ἀσεβῆ τοῦτον κτυχηματίζον διηγούμενον ἐνώπιόν σας τὰ τῆς τυρλῆς αὐτοῦ τύχης, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ κατακισχύνη σας;

ΠΑΝΤΕΣ Οἱ ΣΥΝΩΜΟΓ. Ἄς ἀποθάνῃ λοιπὸν, διὰ τοῦτο.

Ο ΛΑΟΣ ἘΣΥΜΠΑΣ. Κακὰ κόψατέ τον. Ἀμέτως. Ἐφόνευσε τὸν υἱὸν μου. Τὴν θυγατέρα μου. Ἐφόνευσε τὸν ἐξάδελφόν μου Μάρκον. Ἐφόνευσε τὸν πατέρα μου.

Β' ΑΡΧ. Σιωπή. Ἐ! μὴ ὕβρεις· σιωπή! Εἶνε ἀνὴρ γεναιόφρων, καὶ τὸ κλέος του περιβάλλει τὴν τροχίαν τῆς γῆς· τὸ τελευταῖον αὐτοῦ καθ' ἡμῶν πταῖμα θὰ τύχη αὐστηρῶς ἐξετάσεως. Σιγήθι Ἀμφίδιε, μὴ τάρκτις τὴν ἡσυχίαν.

ΚΟΡΙΟΛ. Ἄν μοι ἦτο δυνατόν νὰ συμπλακῶ μετ' αὐτοῦ, μετὰ ἐξ Ἀμφιδίων, καὶ περισσοτέρων ἀκόμη, μὲ τὴν γενεάν του ὀλόκληρον, καὶ νὰ σύρω ἐλευθέρως τὸ ζῖφος μου!

ΑΜΦΙΑ. Ἀναίσχυοιτε, πανούργε.

ΠΑΝΤΕΣ Οἱ ΣΥΝΩΜ. Φονεύσατε, φονεύσατε, φονεύσατε, φονεύσατε, φονεύσατέ τον.

(Οἱ συνωμόται σύρουσι τὰ ζῖφα καὶ φονεύουσι τὸν Κοριολανόν; Ὁ Ἀμφίδιος παύει εἰς τὸ σῶματός του).

ΑΡΧΟΝ. Σταθῆτε, σταθῆτε, σταθῆτε, σταθῆτε!

ΑΜΦΙΑ. Ἀκούσατέ μου εὐγενεῖς ἄρχοντες.

Α' ΑΡΧ. Ὡ· Τύλλε . . .

Β' ΑΡΧ. Ἐπραξες πράξιν δι' ἣν θὰ θρηνήσῃ ἡ ἀνδρεία.

Γ' ΑΡΧ. Μὴ πατεῖς ἐπ' αὐτοῦ· ἡτυχεῖσθε πάντες· θέσατε τὰ ζῖφα εἰς τὰς θήκας των.

ΑΜΦΙΑ. Ὅταν οἱ ἄρχοντες μάθετε, — καθότι δὲν δύνασθε τώρα ἐνεκα τοῦ θορύβου θν διήγειρε — εἰς ποίους σοβροὺς κινδύνους σας ἐξέθετεν ὁ βίος τοῦ ἀνδρὸς τούτου, θὰ χρῆστε βλέποντες κοπῆν οὕτω τὸ νῆμα τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Εὐκρεττήθητε νὰ μὲ καλέσητε εἰς τὴν γερούσιαν, καὶ ἂν δὲν ἀποδείξω ὅτι εἶμι πιστός ἡμῶν θεράπων, ἄς ὑποστῶ τὴν αὐστηροτάτην ποινήν.

Β' ΑΡΧ. Ἐγείρατε τὸ σῶμά του, καὶ πενθήσατε, ἐπ' αὐτῷ· ἄς θεωρηθῇ εἰς τῶν εὐγενεστέρων νεκρῶν, οὓς ποτε κήρυξ̄ συνώδευσεν εἰς τὸν τάφον.¹

¹ Ὁ ὑπερωμοδὸς οὗτος λέγει ὁ Stevens ἀναφέρεται εἰς συνήθειαν ἄγνωστον τοῖς ἀρχαίοις τηρουμένην δὲ ἐν δημοσίαις κηδείαις Ἀγγλῶν ἡγεμόνων, καθ' ἃς ὁ κήρυξ ἐκέρυττε γεγονούσῃ τῇ φωνῇ τοὺς τίτλους καὶ τὰς ιδιότητας τοῦ θανόντος. Ἡ συνήθεια αὕτη ὑλοστάτο καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὡς δεικνύεται ἐκ τῆς διαδοχῆς καταστάσεως ἐκείνης κρυφῆς τοῦ τὴν ἐκφορὰν τοῦ Λουδοβίκου 12 συνοδεύοντος κήρυκος. Ἀπέθανεν ὁ πατὴρ τοῦ λαοῦ Λουδοβίκος ὁ 12).

Β' ΑΡΧ. Ἡ ὄργη ἐκείνου δικαιολογεῖ κατὰ πολὺ τὸν Ἀμφίδαν. Λά-
βωμεν τοῦτο ὑπ' ὄψει.

ΑΜΦΙΔ. Ἐκορέσθη ἡ λύσσα μου, καὶ αἰσθάνομαι λύπην ἐγκαρδίαν. Ση-
κώσχετε τὸ σῶμα· βοηθήσατε τρεῖς ἐκ τῶν πρώτων πολεμιστῶν, θά
εἶμαι ὁ τέταρτος. Ἄς κροτήσῃ πένθιμως τὸ τύμπανον· ἀνατρέψατε τὰ
δόρατα ὑμῶν. Καὶ περ, πολλὰς τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ γυναικῶν κατέ-
στησε χήρας, καὶ πολλοὺς ἐστέρησε τῶν ἐκυτῶν τέκνων, θρηνοῦντες εἰ-
σέτι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἐπελθοῦσαν συμφορὰν, οὐχ ἤττον
θὰ καταλίπη μνήμην ἐνδοξοῦ. Βοηθήσατε. (Ἐξέρχονται φέροντες τὸ σῶμα τοῦ
Κοριολανοῦ. Ἦχει πένθιμον ἐμβυτήριον).

Τέλος τοῦ δράματος.

Πεὺξ Βιόρθωσις. Ἐν τῆσει τῆς διατριβῆς μου περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ
ἔρων ἔπνευσεν γράφας ἃτι ἂν ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀντωνιάδου δημοσιευθείσῃ
ἐπιγραφῇ ἀναπληρώσωμεν τὴν ἐσθαρμένην λέξιν λυκ δαις διὰ τοῦ
λακκιάδαις, ὁδῆμος οὗτος θὰ ἔκειτο παρὰ τὸ Ἀμχρούσιον. Εἶναι ὅμως βέ-
βαιον ὅτι ἔκειτο παρὰ τὴν ἱερὰν ὁδόν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Πικυσανίας λζ'. 1.
«Μετὰ δὲ τοῦ Κηριτοδώρου τὸ μνημα τέθεικται μὲν Ἡλιάδωρος. . . . Πα-
ρ' ἄλλοι δὲ ὀλίγον Λυκείου τέμενος ἐστὶν ἥρωος καὶ δήμος ἐν Λακκίδαις
ὀνομάζουσι» καὶ ὁ μὲν λτέρ. Βυζ. γράφει Λακκιάδαι, ἄλλοι δὲ Λακκιάδαι.
Ἄλλ' ἢ ἀπόστικτις τοῦ δήμου τούτου ἀπὸ τῶν ἐτέρων δύο Φλυέων καὶ
Κεχροτιδῶν κατ' αὐδὲν συμβάλλει εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς λέξεως, διότι καὶ
μεμικροῦσιν δῆμων κάτοικοι ἢ ὕπαντα νὰ ἔχωσιν εἰς διαφόρους δήμους
ἀκίνητα κτήματα ὑποκαίμενα εἰς τὴν πληρωμὴν δημοτικοῦ ἢ ὄργεωνικοῦ
ἐράνου, ἢ τοῦ ἐγκλητικοῦ καλουμένου.

I. A. Τυπέλδος.